

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ภาควิชา ครุศาสตรบัณฑิต
คณะครุศาสตรบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2531

หมู่.....
ทะเบียน.....
เดือน ปี.....

020350

A020350

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของกรมศิลปากร ห้ามนำไปใช้
โดยไม่ได้รับอนุญาต
หากมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหา กรุณาแจ้งให้ทราบ
เพื่อปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง

วิทยานิพนธ์เรื่อง	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หิมาลัย
ชื่อนักศึกษา	นายอนันต์ชัย ชุนนิตินันท์
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
ภาควิชา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	อ. ชัยรัตน์ อิศรัตน์
	อ. จี๋เท็ง แซ่หลี่

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาและเห็นชอบ
แล้ว จึงอนุมัติให้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ประจำปี
การศึกษา 2532

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คุณหญิง วนิดา ธูปะเดมิย์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้า การจัดทำรายละเอียดโครงการ เพื่อการออกแบบ สถาปัตยกรรมอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพินาย โดยศึกษาข้อมูลด้าน นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ ข้อมูลทางสถาปัตยกรรม และทางเทคนิค การศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการ ศึกษาและคาดว่า สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์และค่า เนินการของโครงการพิพิธภัณฑ์สถาน- แห่งชาติพินาย ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษานโยบายของแผนพัฒนาระดับประเทศ นโยบาย กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษา การดำเนินงานกิจการพิพิธภัณฑ์สถานโดยยึดหลักพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา
3. เพื่อศึกษาโครงสร้างงบประมาณ การจัดสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์
4. เพื่อศึกษาขั้นตอนการออกแบบสถาปัตยกรรมอาคารพิพิธภัณฑ์ที่เหมาะสมและสอดคล้อง กับโครงการ

ขอบ เขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านการศึกษา ระดับประเทศ ภาค จังหวัด อำเภอ และสุขาภิบาล
2. ขอบเขตด้านการออกแบบ ศึกษาข้อมูลทางสถาปัตยกรรมและข้อมูลทางเทคนิค

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้า แบ่งเป็น ข้อมูลปฐมภูมิ ทุติยภูมิ การดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. การออกแบบ
4. สรุปและข้อเสนอแนะ

ประโยชน์คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ศึกษานโยบายของแผนพัฒนาระดับประเทศ กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
2. ได้ศึกษารูปแบบการดำเนินงานกิจการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งผู้ทำมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ได้ศึกษาโครงสร้างงบประมาณการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
4. ได้ศึกษาขั้นตอนการออกแบบสถาปัตยกรรม อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

สรุปผลการศึกษา

1. โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย เป็นโครงการที่เกิดขึ้นโดยนโยบายของกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร
2. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ถือเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติระดับภาค เป็นศูนย์กลางของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในเขตอีสานใต้ มีการดำเนินการตามหลักพิพิธภัณฑ์วิทยา
3. งบประมาณโครงการเป็นไปตามโครงสร้างงบประมาณราชการ งบประมาณโครงการ 24,000,000 บาท
4. การออกแบบสถาปัตยกรรม เป็นการออกแบบโดยศึกษาข้อมูลด้าน นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ โดยเน้นด้านกายภาพ แนวความคิดในการออกแบบจากการศึกษาวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ, ลักษณะกิจกรรม, วัตถุประสงค์โครงการ แนวความคิดเกี่ยวกับคติความเชื่อในการออกแบบประสาทยุคสมัย ประมวลข้อมูลสู่กระบวนการออกแบบสถาปัตยกรรมที่ตอบสนองประโยชน์ใช้สอย และสอดคล้องกับสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าในอดีต

ข้อเสนอแนะ

- องค์ประกอบอาคารพิพิธภัณฑ์ มีส่วนที่สามารถกำหนดได้ตายตัวแน่นอนตามหลักวิชาการพิพิธภัณฑ์ และส่วนที่ไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของแต่ละพิพิธภัณฑ์ จึงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง เป็นสำคัญ
- อาคารพิพิธภัณฑ์ เปรียบเสมือนศูนย์วัฒนธรรม ดังนั้นจึงควรแสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างชัดเจน
- อาคารพิพิธภัณฑ์ ควรให้ความสำคัญแก่เทคนิคการจัดแสดง การออกแบบสถาปัตยกรรมอาคารจัดแสดงต้องมีลักษณะเด่นสามารถดึงดูดผู้เข้าชม และตอบสนองความทันสมัยของสื่อที่ใช้ในการจัดแสดงได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลงได้ก็ด้วยความอนุเคราะห์เอื้อเฟื้อจากคณาจารย์ และบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายดังต่อไปนี้

ผศ. วิวัฒน์ เดมิยพันธ์ ผู้ให้คำแนะนำข้อมูลทางสถาปัตยกรรม เบื้องต้น และแนวความคิดในการออกแบบ

อาจารย์ ชัยรัตน์ อิศรัตน์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำในการหาข้อมูล ตรวจสอบข้อมูลภาคเอกสาร และการออกแบบสถาปัตยกรรม

อาจารย์ จีเห็ง แซ่หลี่ ผู้ให้คำแนะนำในการออกแบบสถาปัตยกรรม ตรวจสอบและปรับแก้แบบ ตลอดจนรายละเอียดข้อมูลโครงการ และข้อมูลทางวิชาการพิพิธภัณฑ์

คุณสิริพรรณ อธิโรชาติ หัวหน้าพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ผู้ให้รายละเอียดข้อมูล เกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร ผู้ให้ความสะดวกในการติดต่อขอข้อมูล และนำชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร

มิตา-มารดา ผู้ที่เป็นกำลังใจ และสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ รวมทั้งเพื่อนห้อง ผู้ให้กำลังใจและการช่วยเหลือเป็นอย่างดี

นายอนันต์ชัย ชุนนิคินันท์

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

ภาควิชา ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญเรื่อง	ค
สารบัญตารางประกอบ	ง
สารบัญภาพประกอบ	จ
บทที่ 1 / บทนำ	
/ 1.1 คำนำ	1
/ 1.2 เหตุผลในการเสนอโครงการ	
1.2.1 ความเป็นมาของโครงการ	2
" " " "	
1.2.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์	4
1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา	
" " " "	
1.3.1 ความเป็นมาของปัญหา	5
1.3.2 แนวทางแก้ปัญหา	6
1.4 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์	
1.4.1 วัตถุประสงค์โครงการ	8
" " " "	
1.4.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	8
1.5 ขอบเขตวิทยานิพนธ์	
1.5.1 ขอบเขตของโครงการ	9
" " " "	
1.5.2 ขอบเขตของการศึกษา	10
1.6 วิธีดำเนินการศึกษา	11
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	
" " " "	
1.7.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	12
" " " "	
1.7.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	13
1.8 ข้อตกลงเบื้องต้น	14
1.9 อภิธานศัพท์	15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวชนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

2,1 ด้านนโยบาย

2,1,1 นโยบายระดับประเทศ 16

2,1,2 นโยบายกรมศิลปากร 19

2,2 ด้านสังคม

2,2,1 สภาพทางสังคมประเทศไทย 20

2,2,2 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย 22

2,2,3 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานกรมศิลปากร 26

2,2,4 แหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ประเทศไทย 29

2,3 ด้านเศรษฐกิจ

2,3,1 สภาพการท่องเที่ยวระดับประเทศ 30

2,3,2 การเงินของพิพิธภัณฑ์ 31

2,4 ด้านกายภาพ

2,4,1 ลักษณะทางกายภาพประเทศไทย 32

2,5 พิพิธภัณฑ์

2,5,1 ความหมายของพิพิธภัณฑ์ 35

2,5,2 ประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์ 36

2,5,3 หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์ 37

2,5,4 ประเภทของพิพิธภัณฑ์ 39

2,6 การศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียว 42

บทที่ 3 การศึกษา และรวบรวมข้อมูล

3,1 ด้านนโยบาย

3,1,1 นโยบายกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ 54

3,2 ด้านสังคม

3,2,1 สภาพทางสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 56

3,2,2 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติส่วนภูมิภาค 59

3,2,3 แหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3	ด้าน เศรษฐกิจ	
3.3.1	สภาพการท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	61
3.3.2	การจัดทำงบประมาณสำหรับพิพิธภัณฑ์	62
3.4	ด้านกายภาพ	
3.4.1	ลักษณะทางกายภาพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	64
3.3.2	ลักษณะทางกายภาพ จ, นครราชสีมา	71
3.3.3	ลักษณะทางกายภาพ อ, พิมาย	76
3.3.4	ลักษณะทางกายภาพสุขาภิบาลใน เมืองพิมาย	78
3.3.5	การพิจารณาที่ตั้งอาคารพิพิธภัณฑ์	87
3.5	ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม	
3.5.1	ข้อมูลพื้นฐานโครงการ	
	- วัตถุประสงค์โครงการ	88
	- หน้าที่ของโครงการ	89
	- ขอบเขตและเป้าหมายของโครงการ	91
	- การดำเนินงานของโครงการ	92
	- โครงสร้างองค์กร	94
	- รายละเอียดด้านบุคลากร และหน้าที่	95
3.5.2	กิจกรรม	
	- ประเภทผู้ใช้โครงการ	108
	- พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	105
	- จำนวนผู้ใช้โครงการ	107
	- วัตถุประสงค์และการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์	111
3.5.3	องค์ประกอบพื้นฐานโครงการ	
	- การศึกษาความต้องการองค์ประกอบหลัก	112
	- การศึกษาความต้องการองค์ประกอบย่อย	123
	- การกำหนดองค์ประกอบโครงการ	128
3.5.4	ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	

	- ห้องอาหาร	133
	- ห้องบรรยาย	139
	- ห้องสมุด	146
	- ห้องจัดแสดง	150
	- คลังพิพิธภัณฑ์	173
	3,6 ข้อมูลเชิงเทคนิค	
	3,6,1 ระบบโครงสร้าง	177
	3,6,2 ระบบแสงสว่าง	181
	3,6,3 ระบบรักษาความปลอดภัย	183
	3,6,4 ระบบซ่อมส่งวนวัตถุ	191
	3,6,5 ระบบปรับอากาศ	195
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล	
	4,1 ด้านนโยบาย	
	4.1,1 นโยบายกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ	197
	4,2 ด้านสังคม	
	4,2,1 สภาพทางสังคม จ.นครราชสีมา	198
	4,2,2 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จ.นครราชสีมา	202
	4,2,3 แหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์ จ.นครราชสีมา	206
	4,3 ด้านเศรษฐกิจ	
	4,3,1 สภาพการท่องเที่ยว จ.นครราชสีมา	207
	4,3,2 สภาพการท่องเที่ยว อ.พิมาย	210
	4,3,3 โครงสร้างงบประมาณโครงการ	211
	4,4 ด้านกายภาพ	
	4,4,1 การตัดสินใจเลือกที่ตั้งโครงการ	212
	4,4,2 ลักษณะที่ตั้งโครงการ	216
	4,4,3 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	217
	4,4,4 โครงสร้างที่ตั้งโครงการ	226

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4, 5	ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม	
4, 5, 1	กิจกรรม	
	- ประเภทผู้ใช้โครงการ	228
	- พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	229
	- วัตถุประสงค์และการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์	234
4, 5, 2	องค์ประกอบโครงการ	
	- การวิเคราะห์องค์ประกอบโครงการ	251
	- ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบโครงการ	262
	- การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย	279
	- สรุปการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย	291
4, 5, 3	ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	303
4, 6	ข้อมูลเชิงเทคนิค	
4, 6, 1	ระบบโครงสร้าง	304
4, 6, 2	ระบบแสงสว่าง	306
4, 6, 3	ระบบรักษาความปลอดภัย	308
4, 6, 4	ระบบปรับอากาศ	309
บทที่ 5	การออกแบบสถาปัตยกรรม	
5, 1	แนวคิดความคิดในการออกแบบ	310
5, 2	ขั้นตอนการออกแบบ	319
5, 3	ภาพถ่ายการออกแบบ และหุ่นจำลอง	332
บทที่ 6	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	
6, 1	บทสรุป	339
6, 2	ข้อเสนอแนะ	340
บรรณานุกรม		341

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1,	ตารางรายนามพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในประเทศไทย	28
2,	จำนวนพิพิธภัณฑ์ต่างประเทศไทย ปี 2530-2534	30
3,	สถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย	107
4,	สถิติผู้เข้าชม พ.ช.พิมาย เป็นหมู่คณะ	108
5,	วัตถุจัดแสดง	111
6,	การหาองค์ประกอบโครงการ	114
8,	ระบบกว่าชม	162
10,	ประเภทและการป้องกันภัย	189
11,	ระบบป้องกันอัคคีภัย	190
12,	ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ	191
13,	ระบบปรับอากาศ	195
14,	ข้อดี-ข้อเสีย ระบบปรับอากาศ	196
15,	จำนวนพิพิธภัณฑ์ทั่วประเทศ จ.นครราชสีมา 2528-2547	209
16,	งบประมาณโครงการ	211
17,	การตัดสินใจ เลือกที่ตั้งโครงการ	212
18,	การวางหลักการพิจารณาขององค์ประกอบ	226
19,	พฤติกรรมผู้ใช้	230
20,	วัตถุจัดแสดงและพื้นที่	234
21,	วิเคราะห์ห้ององค์ประกอบโครงการ	251
22,	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	262
23,	สรุปการวิเคราะห์พื้นที่โครงการ	291
24,	ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม	303
25,	ระบบแสงสว่าง	306
26,	ระบบรักษาความปลอดภัย	308

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

รูปที่		หน้า
1	แหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ประเทศไทย	29
2	แหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ภาค ด, อ, /น.	60
3	ที่ตั้งจังหวัด ภาค ด, อ, /น.	69
4	ภูมิประเทศ ภาค ด, อ, /น.	70
5	ที่ตั้งอำเภอใน จ, นครราชสีมา	72
6	ภูมิประเทศ จ, นครราชสีมา	73
7	แผนที่ อ, พิมาย	77
8	แผนที่อุทยานประวัติศาสตร์เมืองพิมาย	79
9	ระบบสัญลักษณ์	165
10	ขอบเขตการมอง	170
11	ช่องทางติดต่อสื่อสาร	171
12	แหล่งโบราณคดี และประวัติศาสตร์ จ, นครราชสีมา	206
13	ที่ตั้ง พ, ช, พิมาย	214
15	ที่ตั้ง สระช่องแมว	216
16	การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	218
17	การวิเคราะห์หาพื้นที่วัตถุประสงค์แสดง	236
18	ผังปราสาทหินพิมาย	316
19	รูปด้านปราสาทหินพิมาย	318
20	ขั้นตอนการออกแบบ	319
21	ภาพถ่ายการออกแบบและหุ่นจำลอง	332

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 คำนำ

พิพิธภัณฑ์สถาน มีความสำคัญต่อการศึกษา เรื่องราวต่าง ๆ ในด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม ศิลปวิทยาการของมนุษย์มาตั้งแต่อดีต พิพิธภัณฑ์สถานในครั้งอดีต เป็นสถานที่เก็บรวบรวม สงวนรักษาวัตถุซึ่งมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ

พิพิธภัณฑ์สถานในปัจจุบันมีบทบาทและหน้าที่ต่อสังคมในการรวบรวม สงวนรักษา ค้นคว้าวิจัย จัดแสดงสิ่งซึ่งเป็นหลักฐานที่มีความสำคัญ ต่อมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมโดยมีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษา ค้นคว้า การเผยแพร่ และความเพลิดเพลิน

กิจการพิพิธภัณฑ์สถานมีประวัติการพัฒนามายาวนานนับพันปี ตั้งแต่สมัยกรีก โรมัน โดยเริ่มจากพิพิธภัณฑ์สถานในพระราชวัง และส่วนบุคคล แล้วมีการพัฒนาแผ่ขยายไปในประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะในทวีปยุโรป ซึ่งกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน มีความเจริญเป็นอย่างมากจนพัฒนาเป็นพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับประชาชนในที่สุด (1)

กิจการพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทยนั้น แม้ว่าไทยเราจะ เป็นชาติที่มีประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรืองมายาวนาน แต่การศึกษาด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี เริ่มมีอย่างแท้จริงในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกิจการพิพิธภัณฑ์สถานครั้งใหญ่ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (2) (ร.7) หลังจากนั้นกิจการพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย ก็ได้รับการส่งเสริมและพัฒนา มาตามลำดับ

---

(1) กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร . พิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย

(กรุงเทพฯ อัมรินทร์ 2532) น. 22

(2) เรื่องเดียวกัน น.23

1.2 เหตุผลในการเสนอโครงการ

1.2.1 ความเป็นมาของโครงการ

ประเทศไทยนับเป็นประเทศหนึ่งในบรรดาประเทศที่เก่าแก่ไม่กี่ประเทศในโลก ความเป็นมาย้อนหลังไปไกล⁽¹⁾ มีอารยธรรมมาช้านาน จึงมีจุดเด่นของทรัพยากรทางศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดี โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับโบราณวัตถุ-ศิลปวัตถุ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก

ระยะเวลาที่ผ่านมาปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับโบราณวัตถุ-ศิลปวัตถุที่มีความสำคัญขึ้นอย่างมากมาย บ้างก็เนื่องมาจากการเสื่อมสภาพตามธรรมชาติของวัตถุก่อสร้าง จากภัยธรรมชาติของวัสดุก่อสร้าง จากภัยธรรมชาติดินฟ้าอากาศบ้างก็ถูกลักลอบ เป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งยัพบว่า เป็นการสูญเสียมรดกทางวัฒนธรรมอย่างใหญ่หลวง

จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญ และคุณค่าของโบราณศิลปวัตถุ จึงมีนโยบายในด้านการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรม เหล่านี้เป็นประโยชน์รับใช้สังคมมากขึ้นโดยเห็นชอบให้บรรจุ แผนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป็นโครงการปฏิบัติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2529) และจะดำเนินการสืบต่อไปในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เป็นสถานที่ที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศไทย มีหน้าที่หลักสำคัญ 2 ประการ คือ เป็นสถานที่เก็บรวบรวม สงวนรักษา เผยแพร่ ดำเนินกิจกรรมให้การศึกษา แก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ภาคภูมิใจ รักหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ⁽²⁾ นอกจากนี้พิพิธภัณฑ์สถานจึง เป็นสถานที่สำคัญเพื่อการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น

(1) พิสิฐ เจริญวงศ์ , ลักษณะไทย เล่ม 1 ภูมิหลัง (น.49)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
(2) กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร, โครงการปรับปรุงและพัฒนา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย (น'1)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ทั้งด้านความรับผิดชอบต่อมรดกทางวัฒนธรรมของชาติและนโยบายของแผนพัฒนาฉบับที่ 4-6 ก่อให้เกิดแรงผลักดันและสนับสนุน โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพินาย โดยกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร เป็นลักษณะโครงการที่มีการดำเนินงานตามหลักการพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา* เดิมรูปแบบ ซึ่งสมควรอย่างยิ่งแก่การศึกษาจัดทำโครงการโดยพิจารณาจากข้อมูลด้าน นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ เพื่อเป็นผลนำมาสู่กระบวนการออกแบบให้เป็นรูปแบบงานสถาปัตยกรรม

* พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา หมายถึง ศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานพิพิธภัณฑ์สถาน

ซึ่งเป็นสถานที่ไม่หยุดนิ่ง ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสังคมทุกยุคทุกสมัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ตลอดเวลา
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์

ด้านนโยบาย

- เพื่อตอบสนองนโยบายฉบับที่ 6 ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 6 ในแผนพัฒนาคน สังคม และวัฒนธรรม
- นโยบายพัฒนาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในส่วนภูมิภาคของพิพิธภัณฑ์สถาน
แห่งชาติ กรมศิลปากร

ด้านสังคม

- เพื่อรวบรวม เรื่องราว และหลักฐานทางศิลปะ วัฒนธรรม
ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
- เพื่อเผยแพร่ ดำเนินกิจกรรมให้การศึกษา แก่ นักเรียน นักศึกษาและ
ประชาชนทั่วไปให้เกิดความรู้ ความภาคภูมิใจ และสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนไทย
ทุกระดับให้รู้จักรักหวงแหนในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ด้านเศรษฐกิจ

- เพื่อก่อให้เกิดแหล่งท่องเที่ยว ส่ง เสริมกิจการการท่องเที่ยว กระตุ้น
ให้เกิดการลงทุน และพาณิชย์กรรมที่ต่อเนื่อง เป็นแหล่งสร้างงานและกระจายรายได้
ความเจริญ สู่ท้องถิ่น

ด้านกายภาพ

- เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการใช้ที่ดินให้เกิดศักยภาพสูงสุดมีคุณค่าทัศนียภาพ
ทางประวัติศาสตร์ และสุนทรียภาพ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม สามารถสนองการทำงาน
กิจการพิพิธภัณฑ์สถาน ตามมาตรฐานพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ความ เป็นมาของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา

1.3.1 ความ เป็นมาของปัญหา

ด้านนโยบาย

-จากแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ในแผนพัฒนาฯ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีสาระสำคัญของแผนส่วนหนึ่งคือ แผนอนุรักษ์และส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม แต่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพินายเดิม ไม่สามารถตอบสนองแผนดังกล่าวได้อย่างจริงจัง

-พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพินายเดิม ขาดการวางแผนที่ดีสำหรับการก่อสร้างและจัดทำพิพิธภัณฑ์สถานให้เข้าระดับมาตรฐานสากล

ด้านสังคม

-ขาดศูนย์กลาง แห่งการรวบรวม ศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีศาสตร์ และโบราณคดีที่สำคัญของอีสานตอนล่าง

-ขาดสถาบัน เผยแพร่ความรู้ ความ เข้าใจ ที่คนคิดที่จะชี้ให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชน เห็นถึงคุณค่าของโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ รักและหวงแหนในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ก่อให้เกิดปัญหา การทำลาย ลักลอบโบราณวัตถุ-ศิลปวัตถุ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะในดินแดนอีสานตอนล่าง

ด้าน เศรษฐกิจ

-ขาดงบประมาณจึง ไม่สามารถดำเนินกิจการพิพิธภัณฑ์สถานได้เต็มรูปแบบ ตามมาตรฐานพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา

-ขาดการจ้างงาน และกระจายรายได้ ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านกายภาพ

-พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย เกิดปัญหาเกี่ยวกับสภาพภูมิอากาศ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ สภาพของการจัดแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก และความเพิดเพิดพื้นที่ดำเนินการต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์ครบถ้วน

1.3.2 แนวทางแก้ปัญหา

ด้านนโยบาย

-จัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานพิมาย แห่งใหม่ขึ้นให้ได้ตามมาตรฐานพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา ดำเนินกิจการให้สอดคล้องกับแผนอนุรักษ์ และส่งเสริมประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาฉบับที่ 6 และนโยบายพัฒนาพิพิธภัณฑ์สถานในส่วนภูมิภาค กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

ด้านสังคม

-จัดตั้งโครงการ เป็นศูนย์กลางรวบรวมและศึกษา ศิลปะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ที่สำคัญของดินแดนอีสานตอนล่าง

-จัดตั้ง โครงการ เพื่อ เป็นสถาบัน เผยแพร่ ดำเนินกิจกรรม ให้การศึกษา ในรูปของกิจการพิพิธภัณฑ์ เช่น การจัดแสดงทั้งถาวรและจัดแสดงชั่วคราว การบริการ นำชม จัดประชุมสัมมนา ฉายภาพยนตร์-สไลด์ ทั้งในและนอกสถานที่ เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ แก่ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน และนักท่องเที่ยว ได้เกิดความรู้ ความ เข้าใจ เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และโบราณคดี โดยเฉพาะในดินแดนอีสานตอนล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านเศรษฐกิจ

-ขออนุมัติงบประมาณจากส่วนกลาง ในการปรับปรุงและจัดสร้าง
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย เป็นโครงการต่อเนื่องในขั้นเตรียมการและดำเนินการ

-จัดตั้งโครงการเป็นการดึงดูด นักท่องเที่ยว ให้เข้ามาในพื้นที่ ซึ่งเป็น
แนวทางในการสร้างอาชีพ รายได้ แก่ประชาชนในท้องถิ่น ระบบเศรษฐกิจ
ภายในท้องถิ่น มีการขยายตัวเจริญ และพัฒนาขึ้น

ด้านกายภาพ

-จัดตั้งอาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ สภาพบริเวณพื้นที่ และสถาน
ของการจัดแสดง ให้เหมาะสมสำหรับการดำเนินกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน ตลอดจน
สิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย แก่ผู้ใช้โครงการได้อย่างสมบูรณ์แบบ
ตามมาตรฐานพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 วัตถุประสงค์ของวิทยาลัย

1.4.1 วัตถุประสงค์โครงการ

1-1 เป็นศูนย์กลางแห่งการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ ศิลป วัฒนธรรม ที่สำคัญที่สุด ในเขตภูมิภาคอีสานตอนล่าง

2 เป็นแหล่งรวบรวมโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ศิลปะพื้นบ้าน ในเขตภูมิภาคมิให้สูญหาย

3 เป็นสถาบันที่ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น เห็นคุณค่าในสมบัติทางวัฒนธรรม สร้างพลังความรัก สามัคคี มีความหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย

4 เป็นสถาบันของชาติแห่งหนึ่งที่จะช่วยต่อต้านกับศิลปวัฒนธรรมต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนที่ต่างวัฒนธรรม ได้มีความรู้ ทัศนคติ ความเข้าใจอย่างกว้างขวางขึ้น

5 เป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดง "หีบห่อ" ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและเป็นศูนย์กลางการศึกษา เกี่ยวกับเรื่องนี้

6 เป็นสถานที่สำคัญ เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งมีผลทางอ้อมต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในท้องถิ่น

1.4.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1 เพื่อศึกษานโยบายของแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่สอดคล้องสนับสนุนการจัดตั้งโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และนโยบายที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ของหน่วยงานรับผิดชอบ

2 เพื่อศึกษาการดำเนินงานกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน ที่ยึดหลักตามมาตรฐาน พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา กิจกรรมต่าง ๆ โครงสร้างทางสังคม สภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 เพื่อศึกษาโครงสร้างงบประมาณการดำเนินการจัดสร้างอาคาร
พิพิธภัณฑ์ ผลตอบแทนโครงการทั้งทางตรงและทางอ้อม

4 เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพ ที่ตั้งโครงการ ขั้นตอนการออกแบบ
งานสถาปัตยกรรมอาคารพิพิธภัณฑ์ ลักษณะสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าในอดีต

1.5 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1.5.1 ขอบเขตของโครงการ

จากหน้าที่หลักของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สามารถกำหนดขอบเขต
โครงการได้ดังนี้

1. ด้านการอนุรักษ์

ทำการอนุรักษ์ โบราณวัตถุ-ศิลปวัตถุในเขตรับผิดชอบภูมิภาค
อีสานตอนล่าง 8 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ สุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์
ร้อยเอ็ด ยโสธร อุบลราชธานี โดยการดำเนินการ ดังนี้

- การอนุรักษ์โบราณวัตถุ-ศิลปวัตถุ โดยการรวบรวม
- การอนุรักษ์โบราณวัตถุ-ศิลปวัตถุโดยการทำทะเบียนควบคุม
- การอนุรักษ์โดยวิธีทางวิทยาศาสตร์
- การอนุรักษ์โดยการบูรณะซ่อมแซม

2 ด้านการเผยแพร่

จัดเผยแพร่การดำเนินงานกิจกรรมให้การศึกษาโดยการดำเนินการดังนี้

- การจัดแสดง เนื้อหาของเรื่องจัดแสดง

1. บทนำ

1.1 โบราณคดีและประวัติศาสตร์อีสานตอนล่าง

- สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- สมัยประวัติศาสตร์

1.2 โบราณสถาน-โบราณวัตถุในเขตอีสานตอนล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒. โบราณคดีและประวัติศาสตร์พินาย

๒.๑. ประวัติความเป็นมาของ เมือง

๒.๒. ปราสาทหินพินาย

๓. ศิลปะ ประติกรรม ขอม

๓.๑. กลุ่มทับหลังใน เขตอีสานตอนล่าง

๓.๒. กลุ่มทับหลังในปราสาทหินพินาย

ด้านบริการการศึกษา

๑. ห้องสมุด

๒. การบริการนำชม

๓. การฉายภาพยนตร์-สไลด์ หรือ วีดีโอ

๔. จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่

๕. จัดประชุม-สัมมนา

๖. จัดนิทรรศการพิเศษ

๑.๕.๒. ขอบเขตของการศึกษา

๑. ศึกษา นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ ระดับประเทศ

๒. ศึกษา นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ ระดับภาค

๓. ศึกษา นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ ระดับจังหวัด

๔. ศึกษา นโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ ระดับชุมชน

๕. ศึกษาข้อมูล เชิงสถาปัตยกรรม

-ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นทางสถาปัตยกรรม

-การดำเนินงานของโครงการ

-ผู้ใช้โครงการ

-องค์ประกอบโครงการ

-พื้นที่ใช้สอยโครงการ

-กฎหมายและพ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-การออกแบบสถาปัตยกรรม

6. ศึกษาข้อมูลเชิงเทคนิค

-ระบบการจัดแสดง

-ระบบ บริการนำชม

-ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ

-ระบบรักษาความปลอดภัย

-ระบบโครงสร้าง

-ระบบไฟฟ้า และแสงสว่าง

-ระบบควบคุม แสง-เสียง

-ระบบปรับอากาศ

-ระบบสุขาภิบาล

-ระบบป้องกันอัคคีภัย

1.6 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เก็บรวบรวม และจัดระเบียบ วิเคราะห์ข้อมูลโครงการ
แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอน

1. ข้อมูลขั้นปฐมภูมิ

วิธี เก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูล

-การสังเกต

-พื้นที่กิจกรรมโครงการเดิม

-พื้นที่กิจกรรมโครงการประเภท

เดียวกัน

-การสอบถาม

--จ.น.ท. และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

-การสัมภาษณ์

-สถาปนิก/ภัณฑารักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒. ข้อมูลชั้นทุติยภูมิ

วิธี เก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
-ศึกษาข้อมูลจาก เอกสาร รายงานทางวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	-ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา -หน่วยงานรับผิดชอบ พิพิธภัณฑ- สถานแห่งชาติ พระนคร -หน่วยงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พิมาย -หน่วยศิลปากรที่ ๕ -หน่วยงานราชการ

๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๗.๑ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

๑. สามารถรวบรวม สงวนรักษา และอนุรักษ์โบราณศิลปวัตถุ
ประเภทต่าง ๆ เช่น วัตถุโบราณคดี และประวัติศาสตร์ วัตถุทางชาติพันธุ์วิทยา
และมรดกทางวัฒนธรรมอื่น ๆ

๒. สามารถจัดกิจกรรม ทางการศึกษาและวิชาการ ซึ่งออกมา
ในรูปการจัดแสดง การบรรยายนำชมทั้งในและนอกสถานที่ และอื่น ๆ ได้อย่าง
กว้างขวางในเขตจังหวัดรับผิดชอบ

๓. จะทำให้การศึกษาเล่าเรียน และการปลูกฝังความรู้
ความเข้าใจทางวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ แก่เยาวชน ประชาชนทั่วไป เป็นไป
อย่างกว้างขวางทั่วถึง และได้ผลจริงจัง ในการสร้างความรัก ความหวงแหน
ศิลปวัฒนธรรมของชาติ แต่อดีตถึงปัจจุบัน

๔. ทำให้พิพิธภัณฑสถานเป็นสถานที่ท่องเที่ยว พักผ่อนหย่อนใจ
ช่วยให้คนในท้องถิ่นมีรายได้ มีความเจริญ เป็นผลพลอยได้จากการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการทำให้ภาคอีสานเจริญขึ้น พัฒนาขึ้นในบางส่วน

1.7.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ได้ศึกษานโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 โดยเฉพาะรายละเอียดในแผนอนุรักษ์และส่งเสริมประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งนโยบายพัฒนาพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในส่วนภูมิภาค กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร
2. ได้ศึกษา รายละเอียดรูปแบบการดำเนินงานกิจการพิพิธภัณฑ์-สถานที่ยึดหลักมาตรฐานพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในโครงการ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างทางสังคม สภาพความเป็นอยู่ ชนบทธรรม เนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ได้ศึกษารายละเอียด เกี่ยวกับโครงสร้างงบประมาณของ ส่วนราชการในการดำเนินการจัดสร้าง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ผลตอบแทน โครงการทั้งทาง ตรงที่เกี่ยวกับกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน และทางอ้อมที่ส่งผลประโยชน์ต่อส่วนรวม
4. ได้ศึกษาลักษณะทางกายภาพ โดยเฉพาะลักษณะกายภาพ ที่ตั้งโครงการ ขั้นตอนการออกแบบงานสถาปัตยกรรม ของอาคารประเภท พิพิธภัณฑ์ ตามหลักวิชาการ และคุณค่าสถาปัตยกรรมในอดีต.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 ข้อตกลงเบื้องต้น

โครงการ " พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย "

เป็นโครงการในความรับผิดชอบ

ของกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

ดังนั้นรายละเอียดโครงการ ด้าน การบริหาร

จำนวนบุคลากร เรื่องที่จัดแสดง และการเลือก

ที่ตั้งโครงการ จึงเป็นไปตามหลักการและนโยบาย

ของ กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9 อภิธานศัพท์

คำศัพท์

ความหมาย

โบราณสถาน

อสังหาริมทรัพย์ ซึ่งโดยอายุหรือ
โดยลักษณะแห่งการก่อสร้าง หรือ
โดยหลักฐาน เกี่ยวกับประวัติศาสตร์
ของอสังหาริมทรัพย์นั้น เป็นประโยชน์
ในทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และ
โบราณคดี และให้รวมหมายถึง
ศิลปวัตถุที่ติดตั้งประจำที่ของสังหา-
ริทรัพย์นั้นด้วย

โบราณวัตถุ

สังหาริมทรัพย์ที่เป็นของโบราณไม่ว่า
จะเป็นสิ่งที่ประดิษฐ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นเอง
ตามธรรมชาติ หรือที่เป็นส่วนใด
ส่วนหนึ่งของโบราณสถาน

ศิลปวัตถุ

สิ่งที่ทำด้วยฝีมือ เป็น และสิ่งที่
นิยมกันว่ามีคุณค่าทางศิลปะ

ที่มา พระราชบัญญัติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

บทที่ 2

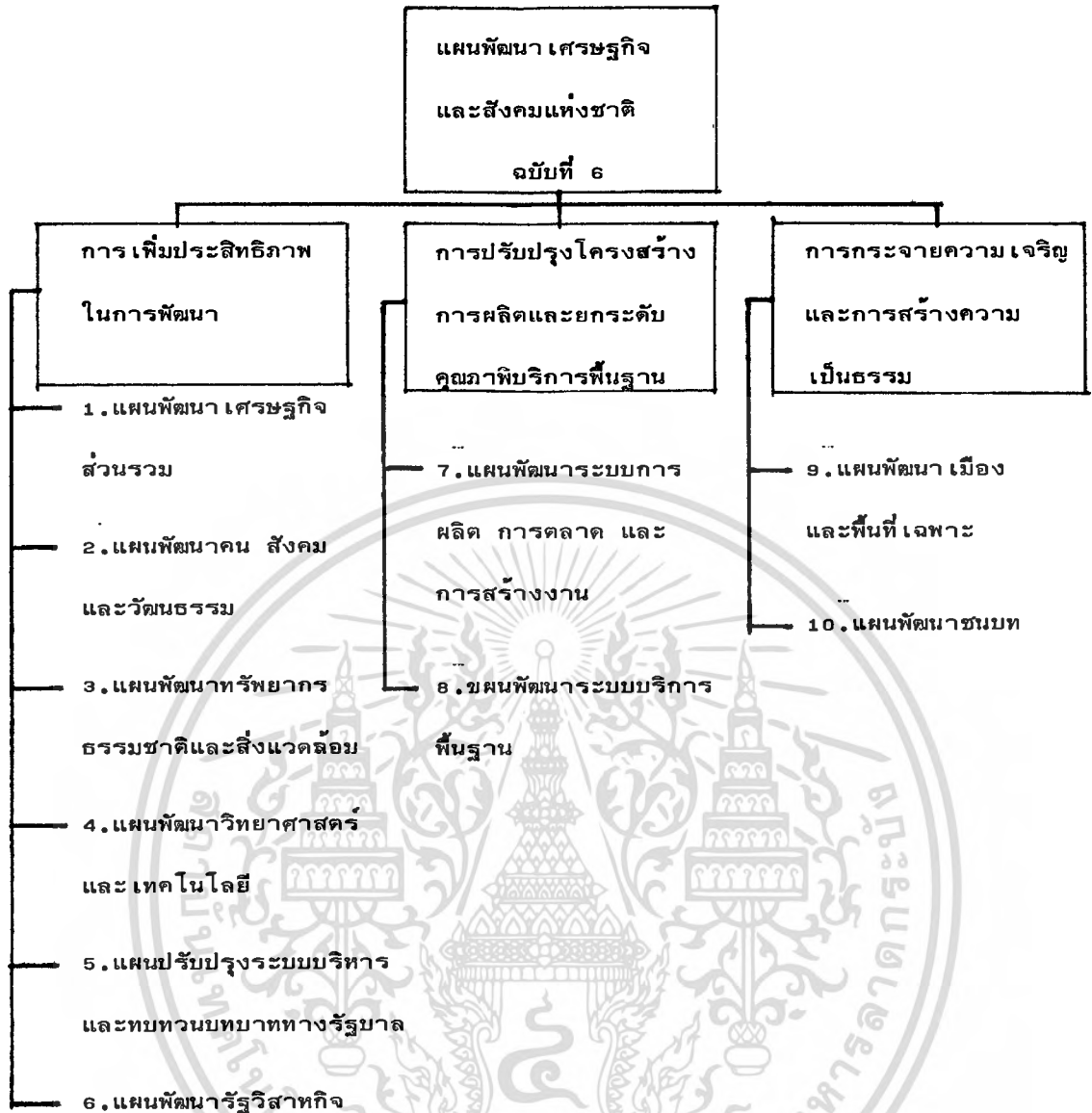
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

2.1. ด้านนโยบาย

2.1.1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6

สาระสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จะยกระดับการพัฒนาประเทศ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม ที่สะสมมาแต่อดีต ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนชาวไทยมีรายได้ ความเป็นอยู่และสภาพจิตใจ ที่ดีขึ้น ดังนั้นประเด็นหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ก็คือ ท้าย่างไรจึงจะยกระดับการพัฒนา ประเทศ เพื่อให้เศรษฐกิจของไทยขยายตัวสูงกว่าในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ที่ผ่านมา โดยคำนึงถึงทั้งอัตราและลักษณะการขยายตัวของเศรษฐกิจที่จะไม่ก่อให้เกิด ความบั่นทอน ความมั่นคงและเสถียรภาพทาง เศรษฐกิจการเงินการคลัง ซึ่งจะต้องช่วย แก้ปัญหาการขาดดุลการค้าและการคลัง ตลอดจนให้มีการเพิ่มการจ้างงาน นอกจากนี้ จะต้องช่วยแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจน การเสริมสร้างความ เป็นธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย ให้ทั่วถึงอีกด้วย ซึ่งแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จึงได้กำหนด แผนงานในการพัฒนาประเทศไว้ 10 แผนงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

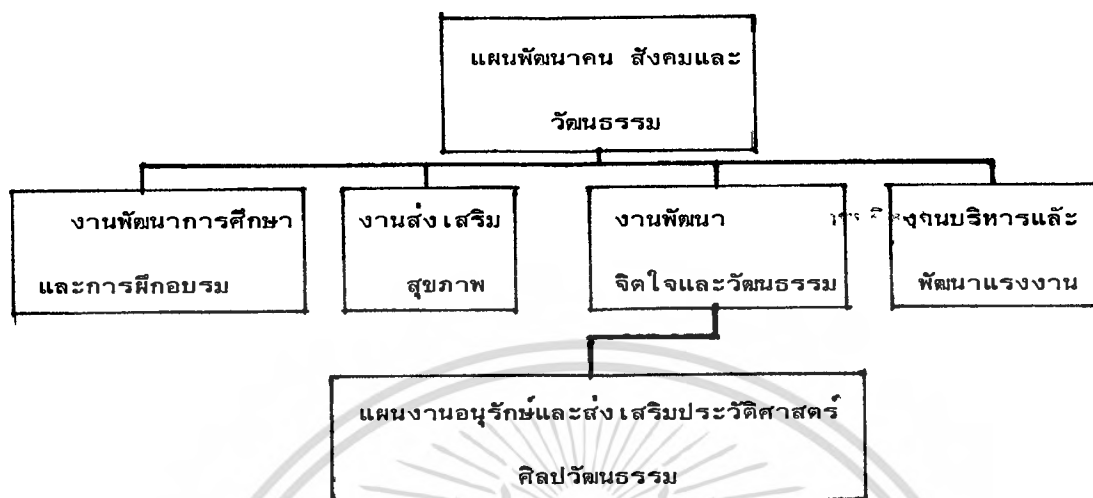
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่สอดคล้องกับโครงการคือ " แผนพัฒนา คน สังคม และวัฒนธรรม "

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาระสำคัญของแผนพัฒนาคน สังคม วัฒนธรรม

" แผนงานอนุรักษ์สอดคล้องกับโครงการ "

โครงการภายใต้แผน

1. โครงการส่งเสริมการอนุรักษ์ รักษา ทำนุบำรุง พิถีพิถัน ส่งเสริมและเผยแพร่
2. โครงการส่งเสริมจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและค้นคว้าด้านประวัติศาสตร์

วัฒนธรรม

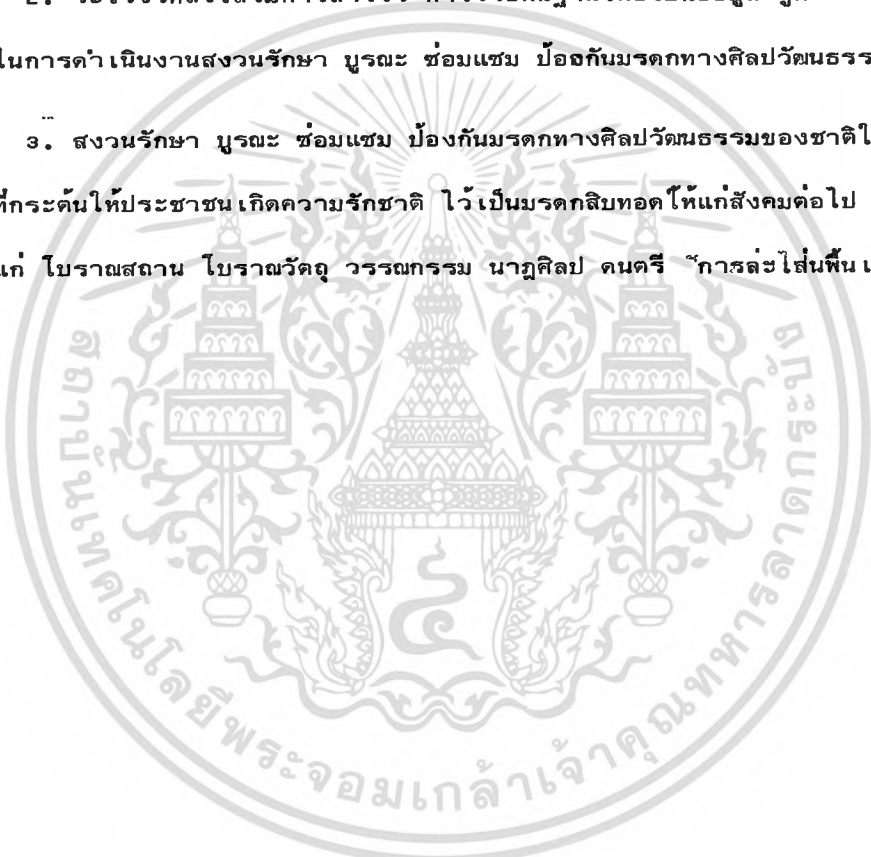
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 นโยบายการดำเนินงานของกรมศิลปากรในช่วงแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม
ระยะที่ 6

1. จะเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่า เกิดความสำนึก
ในการร่วมกันทำนุบำรุงรักษาสืบต่อกิจศิลปวัฒนธรรมที่ดั่งงามให้คงอยู่ เป็น เอกลักษณ์ของชาติ
สืบไป

2. จะเร่งรัดส่งเสริมการสำรวจ การวิจัยพื้นฐาน เพื่อ เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เป็น
ระบบในการดำเนินงานสงวนรักษา บูรณะ ซ่อมแซม ป้องกันมรดกทางศิลปวัฒนธรรม

3. สงวนรักษา บูรณะ ซ่อมแซม ป้องกันมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติใน
ส่วน ที่กระตุ้นให้ประชาชนเกิดความรักชาติ ใจ เป็นมรดกลือทอดให้แก่สังคมต่อไป
อันได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ วรรณกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี การละเล่นพื้นเมือง ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ด้านสังคม

2.2.1 สภาพทางสังคมประเทศไทย

-ประชากร

จำนวนประชากรประเทศไทยปัจจุบัน มีจำนวนประมาณ 54.5 ล้านคน มีอัตราการเพิ่มร้อยละ 15 จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้ตั้งเป้าหมายที่จะลดอัตราการเพิ่มของประชากรจากอัตราร้อยละ 17 ในปี 2529 ให้เหลือร้อยละ 1.3 เพื่อสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 โดยคาดว่าประชากรในปี 2534 จะมีจำนวนประมาณ 57 ล้านคน

-การปกครอง

ประเทศไทย แบ่งการปกครองออกเป็น 6 ภาค ประกอบด้วย

1. ภาคกลาง
2. ภาคตะวันออก
3. ภาคตะวันตก
4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. ภาคเหนือ
6. ภาคใต้

-การศึกษา

สภาพทั่วไปของการศึกษา ได้มีการจัดระบบการศึกษา ภาคบังคับ 6ปี ให้การรับรองโดยโรงเรียนสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และในอนาคตอาจขยายการศึกษาภาคบังคับออกเป็น 9ปี

-ศาสนา

ประชาชนชาวไทยโดยทั่วไปประมาณร้อยละ 95 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาศาสนาอิสลามและคริสต์ ส่วนศาสนาพราหมณ์ ฮินดูและซิกข์ผู้นับถือน้อยมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ขนบธรรมเนียมประเพณี

โดยส่วนรวมแล้วประชาชนชาวไทย ต่างยึดมั่นในชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ได้รับอิทธิพลจากศาสนา เช่น การทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ หรือวันสำคัญทางศาสนา ได้แก่ วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้า-ออกพรรษา นอกจากนี้ รูปแบบขนบธรรมเนียม-วัฒนธรรม-ประเพณีของไทย ยังมีลักษณะ เฉพาะ เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย

ประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย

ประเทศไทย เป็นประเทศที่นับว่าร่ำรวยมั่งคั่งทางศิลปโบราณวัตถุมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลก แต่การรวบรวม ศิลปโบราณวัตถุ เป็นล่ำเป็นสัน เพิ่งเริ่มในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 โดยได้ทรงโปรดฯ ให้จัดแสดงศิลปโบราณวัตถุขึ้นในพระที่นั่งประพาสพิพิธภัณฑ์ มีลักษณะ เป็นพิพิธภัณฑ์สถานส่วนพระองค์ และมาเปิดให้ประชาชนเข้าชม

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ทรงโปรดฯ ให้รวบรวมวัตถุทางวิทยาศาสตร์ เครื่องจักรกลและทางศิลปกรรมขึ้น ณ หอคอยคอเดีย (ศาลาสหทัยสมาคม) และเปิดให้ประชาชนชม เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2417 นับเป็นพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับประชาชนแห่งแรกของประเทศไทย และในปี 2430 ได้ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระที่นั่งตอนหน้า 3 องค์ เป็นสถานที่จัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถาน คือพระที่นั่งศิวโมกษิมาน, พระที่นั่งพุทธโสธร และพระที่นั่งอิศราวินิจฉัย ซึ่งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งใหม่นี้ได้สังกัดอยู่กับกระทรวงวัง ต่อมาในปี 2431 ได้ย้ายมาสังกัดกรมศึกษาธิการและเป็นกรมพิพิธภัณฑ์สังกัดกระทรวงธรรมการในเวลาต่อมา

ในปี 2445 สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพได้ทรงจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานขึ้น ชื่อว่าอยุธยาพิพิธภัณฑ์ขึ้นนับว่าเป็นพิพิธภัณฑ์สถานในหัวเมืองแห่งแรกของประเทศไทย และในปี 2466 ทรงราชการไฟจัดตั้ง ลพบุรีพิพิธภัณฑ์สถานขึ้นที่พระราชนิเวศน์ จังหวัดลพบุรี อีกแห่งหนึ่ง

ครั้งต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ได้โปรดฯ ให้มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงกิจการพิพิธภัณฑ์สถานครั้งสำคัญยิ่งโดยได้โปรดฯ ให้ตั้งราชบัณฑิตสถานขึ้น เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2469 โดยแบ่งงานออกเป็น 3 แผนก คือ แผนกวรรณคดี, แผนกโบราณคดี และแผนกศิลปากร. รวมทั้งในปีเดียวกันนั้นเองพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานหมู่พระวิมาวของพระราชวังวรสถานมงคลให้จัด

เป็นพิพิธภัณฑ์สถานสำหรับพระนครขึ้น และต่อมาในปี พ.ศ. 2477 ภายหลังการเปลี่ยนแปลง

เอกสารนี้เป็นการปกคร่องจึงยังก็เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติขึ้นเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนกระทั่งหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว รัฐบาลของคณะราษฎรได้ประกาศจัดตั้งกรมศิลปากรขึ้นโดยมีกองโบราณคดี, กองหอสมุดและประวัติศาสตร์ รวมทั้งได้ขออนุมัติกระทรวงวัฒนธรรมจัดตั้งหน่วยศิลปากรขึ้นให้มีหน้าที่ตรวจดูแลรักษาโบราณวัตถุสถานและพิพิธภัณฑสถานในต่างจังหวัด และในปี 2504 ทางราชการได้ประกาศใช้ พ.ร.บ. โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและ "พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ" ทั้งหมด

ต่อมาเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2517 คณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่ากองโบราณคดีเดิมซึ่งมีงานหลักอยู่ 2 อย่างคือ งานด้านสำรวจขุดค้นและขุดแต่งบูรณะโบราณสถานกับงานพิพิธภัณฑฯ ซึ่งงานทั้งสองอย่างนี้ได้ขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวาง มีวิธีการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ประกอบกับคุณภาพ และปริมาณงานทั้งสองอย่างมีมากพอที่จะแยกออกเป็น 2 กองได้ จึงประกาศให้ตั้งงานพิพิธภัณฑฯ เป็นกองพิพิธภัณฑฯ สถานแห่งชาติ อีกกองหนึ่งจวบจนปัจจุบัน ซึ่งมีพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากรหลายแห่งที่วราชนาถาจักร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การควบคุมและกิจการพิพิธภัณฑสถานในประเทศไทย

ปัจจุบัน พิพิธภัณฑสถานสำหรับประชาชนในประเทศไทย มีอยู่ 2 ประเภท และมีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมศิลปากร และกรมวิชาการ กำหนดองค์การพิพิธภัณฑสถานไว้ ดังนี้

1. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เป็นหน่วยงานมีฐานะ เป็นกองสังกัด กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1. พิพิธภัณฑสถานที่เป็นสถานที่สะสมของวัดและประเทศ เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

1.2. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ประจำอนุสรณ์สถาน (SITE MUSEUM)

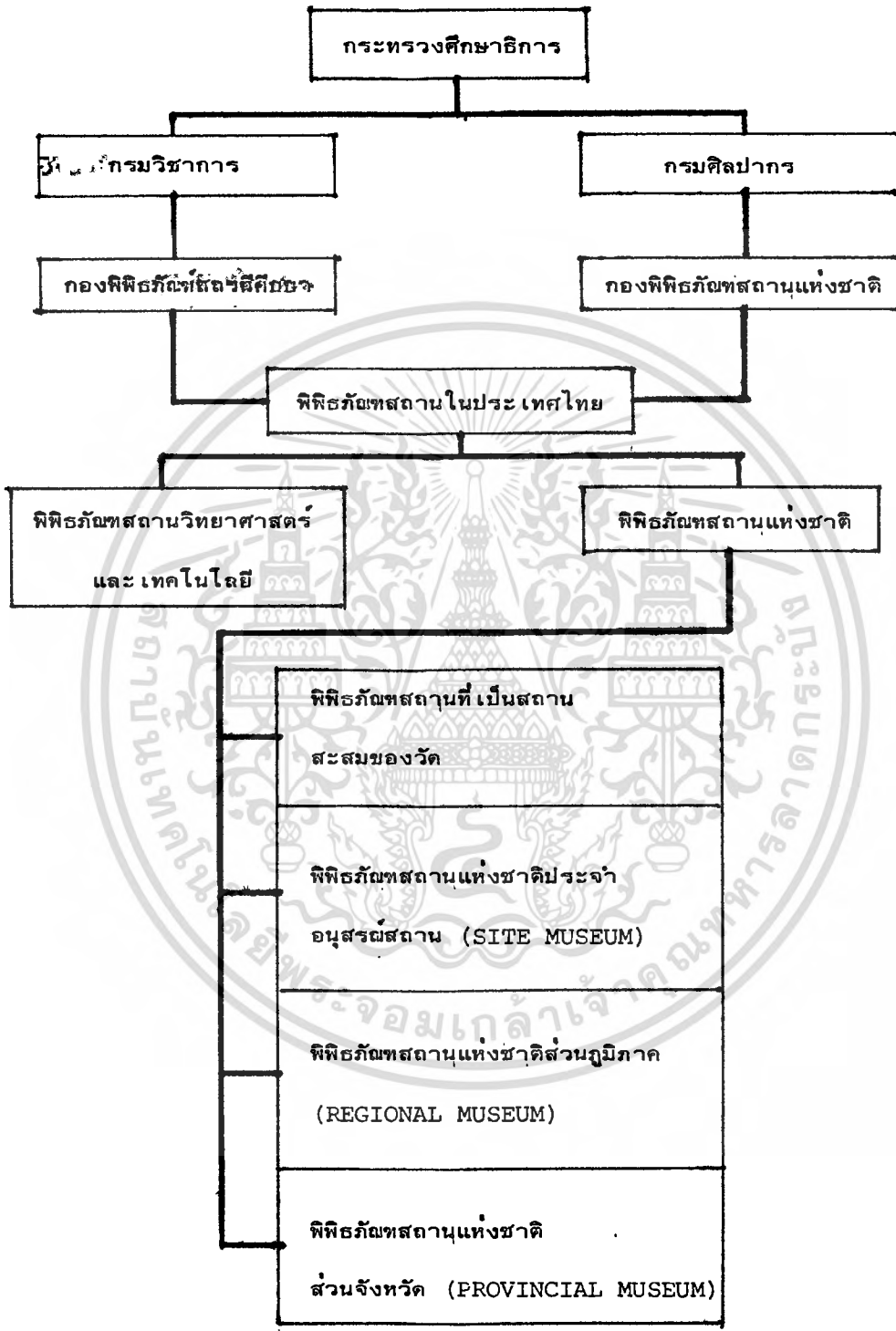
1.3. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติส่วนภูมิภาค (REGIONAL MUSEUM)

1.4. พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติในส่วนจังหวัด (PROVINCIAL MUSEUM)

2. พิพิธภัณฑสถานวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี เป็นหน่วยงานสังกัด กองพิพิธภัณฑสถานการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"แผนภูมิการควบคุม และกิจการพิพิธภัณฑ์สถานในประเทศไทย"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒.๒.๒.๑ กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานของกรมศิลปากร

พระราชบัญญัติ โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เป็นพระราชบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้กำหนดเรียกพิพิธภัณฑ์สถานทุกแห่ง ที่อยู่ในความควบคุมดูแลของกรมศิลปากร ในพระนครและต่างจังหวัด เป็น "พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ"

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่ขึ้นอยู่ในกรมศิลปากร ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น อาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

๑. พิพิธภัณฑ์สถานที่เป็นสถานสะสมของวัด และประกาศเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ
๒. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ที่กรมศิลปากรสร้างขึ้นในแหล่งโบราณสถานที่ยังศิลปวัตถุ โบราณวัตถุจัด เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแหล่งอนุสรณ์สถาน (SITE MUSEUM)
๓. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติที่กรมศิลปากรสร้างขึ้น เป็นศูนย์กลางเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และโบราณคดีในภาคต่าง ๆ จัด เป็นพิพิธภัณฑ์สถานภูมิภาค (REGIONAL MUSEUM)
๔. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในส่วนจังหวัด (PROVINCIAL MUSEUM)
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติทั้ง 4 ประเภท เป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่รวบรวม สงวนรักษาสมบัติทางวัฒนธรรมได้ ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุที่ค้นพบในประเทศไทย จึงจัด เป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่ทำให้ความรู้ เรื่องศิลปะ และโบราณคดีในประเทศไทย

รายนามพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ในประเทศไทย

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ ๕
<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เรือพระราชพิธี - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ โรงช้างต้น - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ วัดเบญจมบพิตร - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ศิลป พีระศรี อนุสรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จันทระ เกษม, - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระนารายณ์ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อินทร์บุรี - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ชัยนาทมณี
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ 2	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ 3
<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทอง - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระปฐมเจดีย์ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนครคีรี - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ บ้านเก่า - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ราชบุรี 	<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รามคำแหง - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สวรรคตวรนายก - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กำแพงเพชร - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระพุทธชินราช
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ 4	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ 5
<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ทวีฤกษ์ไชย - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงแสน - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ น่าน 	<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ 6	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ 7
<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สุรินทร์ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุบลราชธานี - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ มหาวีรวังศ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ขอนแก่น - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หากมีเหตุที่แสดงเนื้อหา และต้องยื่นฟ้องแจ้งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายนามพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

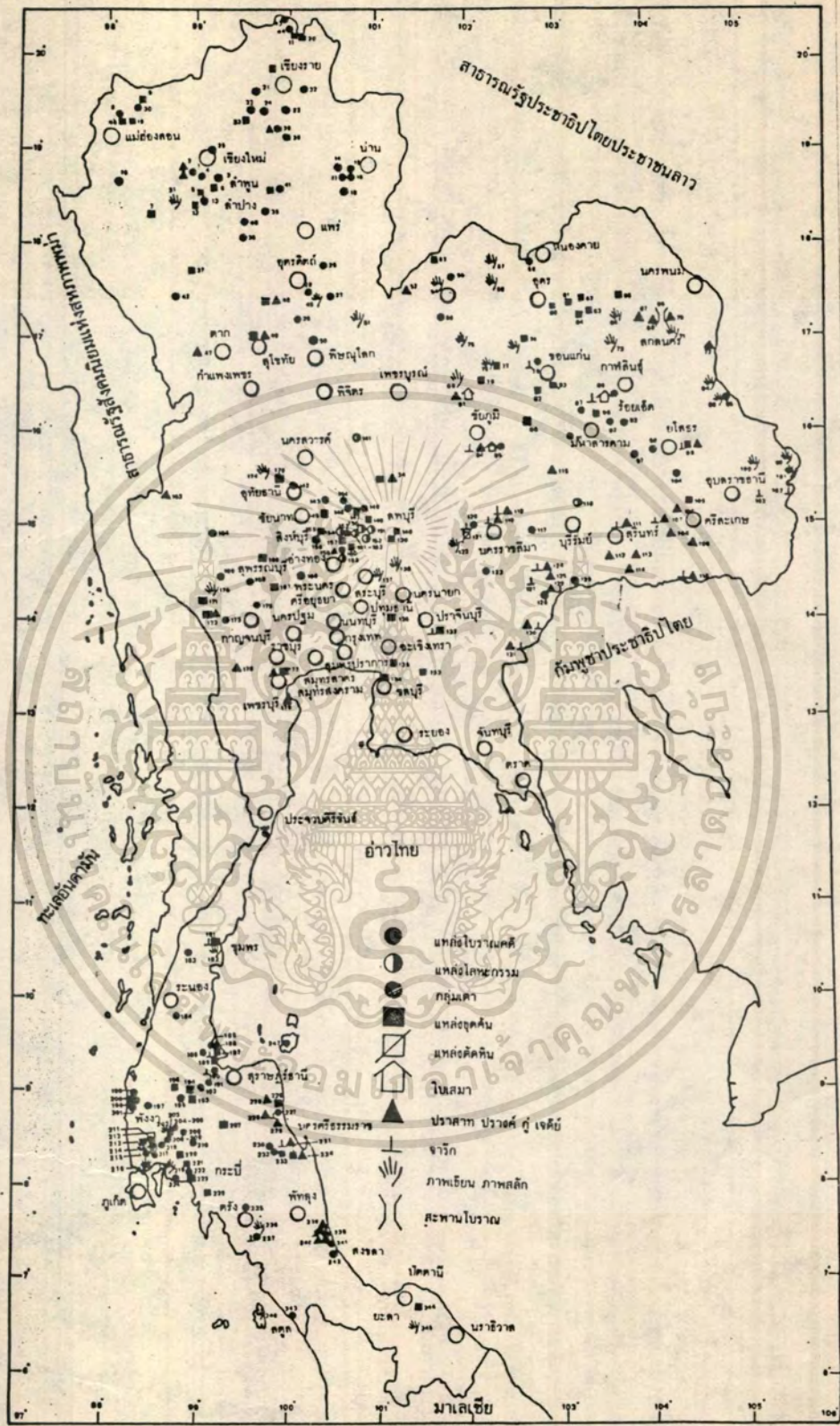
ในประเทศไทย (ต่อ)

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ ๘	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ภูมิภาคที่ ๙
<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ นครศรีธรรมราช - พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไซยา - พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ตลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สงขลา - พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ วัดมิ่งมิฆาวาส
รวมจำนวนพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ในประเทศไทย ปี 2533=36 แห่ง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 แหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์ประเทศไทย

แผนที่ประเทศไทยแสดงแหล่งโบราณคดีสำคัญทั้ง ๔ ภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ด้านเศรษฐกิจ

2.3.1 สภาพการท่องเที่ยวประเทศไทย

-จากแผนพัฒนาฉบับที่ 6 สภาพการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวได้

ขยายเพิ่มขึ้นตามลำดับและคาดว่าจะขยายตัวต่อไปในอนาคต

-การท่องเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว แบ่งเป็นประเภทได้ดังนี้:

1. ประเภทธรรมชาติ ทะเล ภูเขา น้ำตก ถ้ำ
2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุและศาสนา
3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ขนบ ประเพณี กิจกรรมต่าง ๆ

-จำนวนนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศไทย ปี 2530-2547		
แผนพัฒนา ฉบับที่ 6-8 ปี พ.ศ. (คน)	จำนวน นักท่องเที่ยว	อัตราการเพิ่ม ต่อปี
2530	2,821,153	6.33
2531	2,999,732	6.33
2532	3,189,615	6.33
2533-2537	4,034,149	4.81
2538-2542	4,765,896	3.39
2543-2547	5,498,212	2.90

ที่มา : การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2.3.2 การเงินของพิพิธภัณฑ์สถาน

การเงินของพิพิธภัณฑ์สถาน (MUSEUM FINANCE) มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณา

เงิน เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานทุกอย่าง ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานใด ถ้าไม่มีเงินก็ไม่สามารถ เจริญเติบโตหรือดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพได้ พิพิธภัณฑ์สถาน ก็เช่นเดียวกันจะต้องมีงบประมาณเพียงพอจึงจะดำเนินงานได้ผล ถ้าขาดเงินก็จะมีสภาพ เป็นโกดัง เก็บวัตถุ เท่านั้น

รายได้ (sources of income) ของพิพิธภัณฑ์สถานอาจมีได้ดังนี้

1. เงินงบประมาณของรัฐบาล พิพิธภัณฑ์สถานของรัฐบาลจะมีเงินงบประมาณของรัฐบาลจัดสรรให้ พิพิธภัณฑ์สถานกึ่งรัฐ รัฐจะให้เงินอุดหนุนส่วนหนึ่ง
2. เงินทุนเดิม หมายถึง เงินรายได้จากกองทุนเมื่อแรกตั้งพิพิธภัณฑ์สถาน ในสหรัฐ อเมริกาพิพิธภัณฑ์สถานเอกชน สมาคม มูลนิธิ กองทุนต่าง ๆ จะต้องมีเงินทุนเดิมก้อนใหญ่ และมีคณะกรรมการนำเงินทุนไปจัดการผลประโยชน์ให้เกิดรายได้ เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน
3. เงินช่วย ได้แก่เงินบริจาคซึ่งได้จากเอกชน องค์กร สมาคม หรือกองทุน มูลนิธิต่าง ๆ
4. เงินผลประโยชน์ ได้แก่การเก็บค่าเข้าชม ค่าบำรุง (museum membership fee) กำไรจากการจำหน่ายหนังสือ ของที่ระลึก ภาพถ่าย และอื่น ๆ
5. การจัดกิจกรรมหารายได้ (fund raising activities)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ด้านกายภาพ

2.4.1 ลักษณะทางกายภาพประเทศไทย⁽¹⁾

-ที่ตั้ง

ประเทศไทยตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ อยู่เขตร้อนชื้น อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 5-21 องศาเหนือ กับ 90-104 องศาตะวันตก

-ขนาดพื้นที่

มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 513,120 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น 6 ภาค 73 จังหวัด

-อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับประเทศพม่า และลาว

ทิศใต้ ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับประเทศกัมพูชา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับประเทศพม่า

-ลักษณะภูมิประเทศ

แบ่งออกเป็น 5 เขต ใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. ที่ราบลุ่มตอนกลาง เขตนี้ได้รับอิทธิพลจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่พาเอาโคลนตมมาทับถมบริเวณนี้
2. บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย พื้นที่บริเวณนี้มีลักษณะเป็นลูกคลื่น ลูกฟูก ชายฝั่งทะเลเป็นลักษณะเว้าแหว่ง
3. ที่สูงภาคพื้นทวีป คือบริเวณที่สูงทางภาคเหนือและภาคตะวันตก
4. คาบสมุทรภาคใต้ มีลักษณะยาวและแคบยื่นลงไปใ้ในคาบสมุทรอินเดียน
5. ที่ราบสูงโคราช มีลักษณะเป็นที่ราบสูง ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ

(1) แผนที่ประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะภูมิอากาศ

ประเทศไทยแบ่งลักษณะภูมิอากาศได้ 3 ฤดู

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน-กันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน-มกราคม

ทิศทางการแบ่งได้ เป็น 2 ทาง

1. ลมทางทิศใต้ คือลมประจำในฤดูร้อนและฤดูฝน
2. ลมทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ คือลมประจำในฤดูหนาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคมนาคมขนส่งในประเทศไทย

การคมนาคมขนส่งคือ การที่มนุษย์ที่อยู่ต่างพื้นที่ทำการติดต่อกัน วิธีการติดต่อโดยอาศัยยานพาหนะต่าง ๆ โดยใช้วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ โทรเลข หรือจดหมาย ซึ่งการคมนาคมแต่ละชนิดมีประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว ความสะดวกสบายแตกต่างกัน

การคมนาคมขนส่งในประเทศไทยมีหลายทางด้วยกันคือ

1. การคมนาคมขนส่งทางบก ได้แก่

1.1 ทางรถไฟ มีสายสำคัญอยู่ 6 สายคือ สายเหนือ สายตะวันออกเฉียงเหนือ สายใต้ สายตะวันออก สายตะวันตก สายแม่กลอง

1.2 ทางรถยนต์ ได้แก่ ถนนสายต่าง ๆ ซึ่งมีหลายประเภทด้วยกัน เช่น ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด ทางหลวงชนบททางหลวงสายสำคัญของไทย ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข 1 (พหลโยธิน) ทางหลวงหมายเลข 2 (มิตรภาพ) หมายเลข 3 (สุขุมวิท) ทางหลวงหมายเลข 4 (เพชรเกษม)

นอกจากนี้ยังมีทางหลวงสายเอเวียที่ตัดผ่านประเทศไทย อันเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อกับทางรถยนต์ของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย พม่า ลาว กัมพูชา เป็นต้น

2. การคมนาคมขนส่งทางน้ำ เป็น การขนส่งทางน้ำ เป็นการขนส่งทางน้ำที่ใช้เรือเป็นพาหนะแล่นไปตามน้ำ ลำคลอง และทะเล ส่วนมากส่งสินค้าเฉพาะผลผลิตทางการเกษตร การคมนาคมขนส่งตามแม่น้ำลำคลองที่สำคัญ มีมากในภาคกลาง ส่วนการคมนาคมขนส่งตามชายฝั่งทะเลมีมากทางภาคใต้ ภาคตะวันออกและภาคกลางบางจังหวัด

3. การคมนาคมขนส่งทางอากาศ ที่สำคัญอีกทางหนึ่ง มีดังนี้

2.5 ทฤษฎีพิพิธภัณฑ์

2.5.1 ความหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน

" พิพิธภัณฑ์สถาน " คือ สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม สงวน รักษา และจัดแสดงวัตถุอันมีความสำคัญทางวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และความเพลิดเพลิน ตามคำจำกัดความนี้ ได้รวมความหมายถึง หอศิลป์ อนุสรณ์สถานทางประวัติศาสตร์ สวนสัตว์ สวนพฤกษชาติ สวนอุทยาน สถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำและสถานที่อื่น ๆ ที่จัดแสดงสิ่งมีชีวิต⁽¹⁾

(1) นิคม มูลิกะคามะ และคณะ, วิชาการพิพิธภัณฑ์ (น.๑)

2.15.2 ประวัติความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์สถาน

การรวบรวมเรื่องราว หลักฐาน ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี เริ่มขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 19 สืบเนื่องจากเหตุการณ์ทางศาสนา ขณะที่คริสต์ศาสนา กำลังแยกตัวกันในประเทศอิตาลี ออกเป็นนิกาย โปรเตสแตนต์และโรมันคาทอลิก ปัญหา เรื่องอารยธรรมของมนุษย์ในอดีตของมนุษย์ชาติ จึงเกิดการโต้เถียงกัน เมื่อ นักสอนศาสนาพวกหนึ่งประกาศว่า อารยธรรมของมนุษย์นั้นเกิดขึ้นเพราะความ กรุณา เมตตาของพระเยซู พวกที่เชื่อในคำสอน คำประกาศก็เชื่อไป ส่วนพวกที่ไม่ เชื่อก็คัดค้านความคิด เช่นนี้ ทำให้เกิดการรวบรวมหลักฐานอารยธรรมของ มนุษย์ในอดีต การแสวงหาโบราณศิลปวัตถุสมัยเก่า เกิดขึ้นติดตามมา ด้วยการ ขุดค้น เสาะหาหลักฐานที่แสดงเรื่องราว ความเป็นมาของมนุษย์เผ่าต่าง ๆ ใน อดีต การปฏิรูปวิชาโบราณคดีก็อุบัติขึ้นในครั้งนั้น การปฏิรูปการรวบรวม โบราณวัตถุได้เกิดขึ้นในคราวเดียวกัน จึงมีสถานที่ที่เรียกว่า "ห้องรวบรวมวัตถุ" หรือพิพิธภัณฑ์สถานส่วนบุคคล เมื่อการรวบรวมวัตถุแพร่หลายขึ้น ตลอดจน ดำเนินเอกสารจารึกก็ค่อย ๆ คลี่คลาย ขยายรายละเอียดประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของอารยธรรมมนุษย์ธรรม ให้เป็นที่ทราบกว้างขวางขึ้นทีละ เล็ก ทีละน้อย จนกระทั่งค้นพบการจารึกอักษรโบราณของมนุษย์ ยิ่งทำให้การค้นคว้า พบรายละเอียดทั้งด้านการเมือง สังคม ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมสาขาอื่นๆ ชัด เจนยิ่งขึ้น จนทราบสิ่งแวดล้อมด้านคริสต์ศาสนาเสียอีก ต่อมาการรวบรวม วัตถุเพื่อการโต้แย้งทฤษฎีใหม่ เกี่ยวกับอารยธรรม กลายมา เป็นการรวบรวม วัตถุ เพื่อการค้นคว้าของมนุษย์

เมื่อหลักฐานและจุดมุ่งหมายของการรวบรวมวัตถุ เปลี่ยนไป เช่นนี้โครงสร้างและเป้าหมายของ แหล่งรวบรวมวัตถุหรือพิพิธภัณฑ์สถาน จึง เปลี่ยนไป เป็นสถาบันที่ตั้งขึ้นสำหรับการค้นคว้าอารยธรรมและศิลปกรรม มากมายหลายสาขาและถือกันว่า พิพิธภัณฑ์สถาน เป็นสถาบัน เชิดชูพุทธบัญญัติ ของมนุษย์ ^{๖๖} โดยเฉพาะในที่สุด การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานกลายเป็นความ นิยมของขุนนางพ่อค้า และบรรดาเจ้านาย เชื่อพระวงศ์ ในราชสำนักต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนกระทั่ง เกิดขยายความนิยมไปตามราชอาณาจักรต่าง ๆ จากราชสำนักหนึ่ง
ของประเศหนึ่งไปยังราชสำนักของอีกประเศหนึ่ง เกิดการแข่งขันกันจนกลายเป็น
คติที่ว่า " ราชบัลลังก์ใดจะแข็งแรงแรงเพียงใดนั้น นอกจากจะมีทอก ตาม
และทหารไว้คุ้มครองราชอาณาจักรแล้ว จะต้องมึศิลปหลักฐานทางอารยธรรม
เป็นอาวุธทางพุทธิปัญญาของประเศด้วย "

ในพุทธศตวรรษที่ 20 ความเจริญของพิพิธภัณฑ์สถาน เริ่มขึ้นที่
ประเศอิตาลีเพราะประวัติศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ยุคฟื้นฟู ได้ปฏิรูปขึ้นในประเศนี้
ห้องรวบรวมวัตถุเป็นที่รู้จักกันดีในวงการพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ ห้องรวบรวมวัตถุของ
เศรษฐีเมือง เทรวิค ทางตอนเหนือของอิตาลี วัสดุส่วนใหญ่ที่รวบรวมได้แก่งาน
ด้านประติมากรรม จิตรกรรม ต่อมาการรวบรวมวัตถุแพร่หลายไปยังประเศ
ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ สเปน เยอรมัน ออสเตรเรีย สวีเดน ฯลฯ การรวบรวม
ในระยะหลังนอกจากเป็นงานด้านประติกรรม จิตรกรรม แล้วยังแพร่หลายไปทาง
ด้านชีววิทยา ภูมิศาสตร์ สถาปัตยกรรมของห้องรวบรวมวัตถุเหล่านี้เราเรียกว่า
" พิพิธภัณฑ์สถานส่วนบุคคล (PRIVATE COLLECTION) เพราะถือว่าบุคคล
เป็นผู้สนับสนุนการรวบรวมทั้งหมด

ในพุทธศตวรรษที่ 21-23 เป็นระยะที่บุคคลระดับต่าง ๆ กำลัง
หลงใหลในการรวบรวมวัตถุ เพื่ออวดอ้างความยิ่งใหญ่ทางพุทธิปัญญาของคน
ฐานะทางเศรษฐกิจในยุโรป เกิดการเลื่อมล้ำค่าสูงมากขึ้น ประชาชนไม่มีสิทธิ
มีเสี่ยวในการปกครองได้รับการกุดขี่ทางภาษีอากร จนในที่สุดได้เกิดการปฏิวัติ
ขึ้นในประเศฝรั่งเศสเมื่อ พ.ศ. 2332 และหลาย ๆ ประเศในยุโรปในช่วง
เวลาต่อมา

อิทธิพลสำคัญของความคิด เรื่องประชาธิปไตยมีผลต่อพิพิธภัณฑ์สถาน
ก็คือ ความต้องการทางการศึกษาสำหรับประชาชนทั่วไป และถือว่าประชาชนทั่วไป
นั้นก็มีสติปัญญา มีความสามารถในการเรียนรู้ได้เช่นกัน ฉะนั้นความรู้สูง ธรรมเนียม
สูง การชื่นชมในศิลปและความงามอื่นๆ ไม่ใช่มีไว้สำหรับคนชั้นสูงเพียงอย่างเดียว
แต่ต้องเป็นของคนทุกคน และความคิด ความรู้สึกที่ทำให้ความต้องการการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับประชาชนเพิ่มขึ้นทุกที และความต้องการนี้ก็เป็นอิทธิพล ทำให้เกิด พิพิธภัณฑ์สถานสำหรับประชาชน และงานเผยแพร่ความรู้ของพิพิธภัณฑ์สถาน

ในพุทธศวรรษที่ 24 หลายประเทศได้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถาน สำหรับประชาชน (PUBLIC MUSEUM) ส่วนใหญ่จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ (NATIONAL MUSEUM) เป็นสถานที่รวบรวม สงวนรักษาวัตถุ ที่เป็น สมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ ความ เจริญของพิพิธภัณฑ์สถาน ในด้านการขยาย กิจการ ทำให้เกิดการแข่งจัดเป็นประเภทต่าง ๆ เริ่มขึ้นตั้งแต่พุทธศวรรษ นี้ เป็นต้นมา

เรียบเรียงจาก - พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา
- วิชาการพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 หน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน

จากข้อมูลทางวิชาการพิพิธภัณฑ์ สามารถแบ่งหน้าที่ของพิพิธภัณฑ์สถาน ออกได้ดังนี้

ก. การรวบรวมวัตถุ (COLLECTION) เป็นหน้าที่ที่สำคัญของ พิพิธภัณฑ์เพราะหากปราศจากการรวบรวมแล้ว พิพิธภัณฑ์สถานจะเกิดขึ้นไม่ได้โดย เต็ดขาด ซึ่งการรวบรวมสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับเวลา สถานที่และการเก็บรักษา

ข. การจำแนกประเภทวัตถุ (IDENTIFYING) ต้องจำแนกวัตถุ ให้ถูกต้องและแน่นอน พร้อมทั้งต้องทำบันทึกลงในป้ายและ เลขที่ในบัตรจำนวนวัตถุ และลงเลขที่ เดียวกันนี้ลงบนตัวอย่างวัตถุ ลงถึงสถานที่ เวลา และได้มาอย่างไร

ค. การทำบันทึกหลักฐาน (RECORDING) นอกจากจดลงในป้าย หรือสลากใส่ลงบนวัตถุ ดูใส่วัตถุแล้ว จำเป็นจะต้องบันทึกหลักฐานไว้ในทะเบียนใหญ่ ซึ่งแสดงถึงสิ่งทีรวบรวมมา ทั้งหมด ตามลำดับ วัน เดือน ปี

ง. การสงวนรักษา (PRESERVATION) คือการป้องกันวัตถุต่าง ๆ ต่อการทำลายทางพิพิธภัณฑ์ หรือการเสื่อมทางเคมีหรือการคุกคามโดยพวกอินทรีย์สาร

จ. การจัดแสดง (EXHIBITION) ต้องอยู่ในระเบียบและเร้า ความสนใจของผู้ชม สร้างความนึกคิด สะดุดตา และก่อให้เกิดความสนใจซึ่งการจัด แสดงนั้นต้องใช้ ความรู้ทางธรรมชาติและจิตรวิทยาในการออกแบบ ตลอดจนความ ชำนาญในการจัดวัตถุชนิดต่าง ๆ

ฉ. การศึกษา (EDUCATION) พิพิธภัณฑ์สถานย่อมต้องยอมรับ หน้าที่ต่อสาธารณชน ด้วยความตั้งใจหรือความมุ่งหมายที่จะให้ความจริง ความคิดใหม่ ต่อผู้เข้าชม ซึ่งจุดมุ่งหมายของพิพิธภัณฑ์สถาน คือมุ่งที่จะให้ความรู้อย่างกว้างขวาง แก่ผู้ที่มาชมอย่างถึงที่สุด

2.5.4 ประเภทของพิพิธภัณฑ์สถาน

สภาการพิพิธภัณฑ์สถานระหว่างชาติ ได้จำแนกพิพิธภัณฑ์สถาน เป็นสาขา ต่าง ๆ ตามหัวข้ออภิปรายของนักวิชาการ การพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆทั่วโลกเป็นสาขา ดังนี้

ก. พิพิธภัณฑ์สถานทางศิลปะ (MUSEUM OF ART) เป็นสถาบันที่เก็บรวบรวมงานที่แยกออกไป เป็นพิเศษ ซึ่งงานศิลปะเหล่านี้มีค่าควรแก่การจำไว้

ข. พิพิธภัณฑ์สถานศิลปะร่วมสมัย (GALLERY OF CONTEMPORARY ARTS) ครอบคลุมงานในวิชาการแขนงต่าง ๆ คือ

1. ศิลปะประยุกต์
2. สถาปัตยกรรมเดียวกันและแปลกของเมืองซึ่งใช้โดยเทคนิคและสังคมพร้อมกันมีความหมายทางศิลปะและความคิดต่าง ๆ เข้าประกอบ
3. ศิลปะประยุกต์เกี่ยวกับสมัยแห่งการใช้เครื่องจักรกล
4. สมัยก่อนคลาสสิก ซึ่งแสดงความเกี่ยวข้องกับความก้าวหน้า

ของศิลปะระยะเดียวกัน

ค. พิพิธภัณฑ์สถานทางธรรมชาติวิทยา (NATURAL HISTORY MUSEUM) พัฒนามาจากการรวบรวมวัตถุในแบบต่าง ๆ เช่น ธรณีวิทยาพฤกษศาสตร์ สัตวศาสตร์ มานุษยวิทยา ฯลฯ ซึ่งอาจรวมการศึกษาทุก ๆ ด้าน เช่น ก่อนประวัติศาสตร์ โบราณคดีชาติพันธุ์วิทยา

ง. พิพิธภัณฑ์สถานทางวิทยาศาสตร์และเครื่องจักรกล (MUSEUM OF SCIENCE AND TECHNOLOGY) เป็นเรื่องราวการคิดค้นเกี่ยวกับการหาเครื่องผ่อนแรงและการวิเคราะห์เรื่องราวของจักรวาลอันกว้างใหญ่ และยังแสดงให้เห็นเรื่องราวการคิดค้นทางเคมี หรือทางฟิสิกส์ ตลอดจนประโยชน์ที่มนุษย์เรานำออกมาใช้เกี่ยวกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน

จ. พิพิธภัณฑ์สถานทางมานุษยวิทยาและชาติพันธุ์วิทยา (MUSEUM OF ANTHROPOLOGY AND ETHNOLOGY) มีขอบเขตงานกว้างขวางด้วยวัตถุประสงคที่จะส่งเสริมให้มนุษย์แต่ละเผ่าได้เข้าใจในวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน มักจะแสดงวัตถุเครื่องมือ เครื่องใช้ รูปเคารพทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมอื่น ๆ

1. พิพิธภัณฑ์สถานทางโบราณคดี (MUSEUM OF ARCHAEOLOGY) เป็นพิพิธภัณฑ์ที่จัดแสดงและรวบรวมวัตถุที่ได้จากการขุดค้นและที่ไม่ได้พบจากขุดค้นด้วยแต่ถ้า เป็นหลักฐานที่เป็นประโยชน์ในทางวิจัยก็รวมอยู่ด้วยกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๒. พิพิธภัณฑ์สถานทางประวัติศาสตร์ (HISTORICAL MUSEUM) พิพิธภัณฑ์สถานชนิดนี้ใกล้เคียงกับพิพิธภัณฑ์สถานทางชาติพันธุ์วิทยามักรวบรวมวัตถุใส่ใจทั้งหมดที่เกี่ยวกับชาติพันธุ์วิทยา ซึ่งมาจากวัฒนธรรมชั้นแรก เริ่ม

๓. พิพิธภัณฑ์สถานประจำโบราณสถาน (SITE MUSEUM) มักสร้างขึ้นตามสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ มีทั้งแบบที่แสดงในอาคารประวัติศาสตร์และแสดงในอาคารสมัยใหม่

๔. พิพิธภัณฑ์สถานประจำท้องถิ่น (REGIONAL MUSEUM) เป็นพิพิธภัณฑ์ที่แสดงเรื่องราวของท้องถิ่นต่าง ๆ

๕. พิพิธภัณฑ์สถานแบบพิเศษ (SPECIALIZED MUSEUM) ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ศิลปะประยุกต์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชาติพันธุ์วิทยา และการศึกษาด้านสังคมต่าง ๆ

๖. พิพิธภัณฑ์สถานของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา (UNIVERSITY MUSEUM) พิพิธภัณฑ์สถานประเภทนี้ไม่จำกัดถึงการศึกษาพิเศษ โดยเฉพาะหรือเกี่ยวกับหัวข้อและขอบเขตต่าง ๆ แต่มีหัวข้อที่กว้างขวางมากที่สุด

2.6 การศึกษาอาคารตัวอย่างประเภทเดียวกัน

พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย ลอสแอนเจลิส

THE MUSEUM OF CONTEMPORARY ART LOS ANGELES

สถาปนิก : ARATA ISOZAKI AND ASSOCIATES

เจ้าของโครงการ : พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย ลอสแอนเจลิส

พื้นที่โครงการ : 340' x 110'

พื้นที่ใช้สอย 98,000 ตารางฟุต (ห้องแสดงงาน 28,000 ตารางฟุต, ส่วนบริการ เช่น ร้านขายหนังสือ, คาเฟ่เรีย, สำนักงานและห้องสมุด ประมาณ 35,000 ตารางฟุต)

โครงสร้าง : CAST-IN-PLACE, CONCRETE SYSTEM, COMBINE BEAM AND SLAB, FLAT SLAB, WAFFLE-JOINT SLAB, COST-TENSIONED BEAM, STEEL BEAM

วัสดุที่ใช้กับอาคาร : CONCRETE, SAND STONE, ALUMINUM, GANITE; COPPER CRYSTALLIZED GLASS, GLASS BLOCK, WOOD FLOORING, DRY WALL, ACOUSTICAL TILE

ระบบเครื่องกล : CHILLED AND HOT WATER FROM CALLIFFONIA PLAZA PRE ACTION SPRINKLER SYSTEM

งบประมาณ : 22 ล้านดอลลาร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย แห่งลอนดอน เจลิส ตั้งอยู่บน เนื้อที่ประมาณ 11.2 เอเคอร์ โดยสร้างอยู่บนส่วนหนึ่งของอาคารที่จอดรถ ของโครงการแคลิฟอร์เนียพลาซ่า ซึ่งเป็นโครงการที่พัฒนาในรูป

ลักษณะของอาคาร เมื่อมองจากถนน จะเห็นว่าอาคารถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยมีลานประวัตินากรรม เป็นตัวเชื่อม โดยทางทิศใต้จะเป็นกลุ่มของอาคารเดี่ยว ๆ ของห้องแสดงงานประกอบไปด้วยช่องแสง 3 ชุด และช่องแสงแบบพื้นปลา 1 ชุด

ทางทิศเหนือจะเป็นกลุ่มของอาคารสูง ๆ และมีขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการ ห้องสมุด ห้องประชุม (BOARD ROOM) ร้านหนังสือ (BOOK SHOP) และสุดท้ายได้แก่ห้องแสดงงานด้านทิศเหนือ (NORTH GALLERY) ซึ่งประกอบด้วยช่องแสงรูปปิรามิดเล็ก ๆ 8 ชุด

โครงการพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยนี้ มีพื้นที่ประมาณ 7 ชั้น แต่ส่วนใหญ่จะถูกซ่อนอยู่ใต้ดิน ต่ำกว่าระดับถนน ซึ่งได้แก่ส่วนบริการของพิพิธภัณฑ์ และที่จอดรถ รวมทั้งห้องแสดงงานด้วย ส่วนที่โผล่เหนือพื้นขึ้นมา ถือว่าเป็นความสนใจของสถาปนิกที่ต้องการใช้การวัดวางรูปทรงต่าง ๆ กันหลาย ๆ แบบ ได้แก่ รูปทรงปิรามิด 11 ชุด ที่ทำหน้าที่เป็นช่องแสง รูปทรงลูกบาศก์ของห้อง เครื่องลิฟท์ รูปทรง CYLINDER ของ BARTEL VAULTED รูปทรงลูกบาศก์ของผู้จำหน่ายบัตรผ่านประตู และ MASS ใหญ่ ๆ ของที่ทำการ

จากรูปจะเห็นว่า การจัดวางรูปทรงต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว สามารถจัดวางได้อย่างพอดี ก่อให้เกิดความสวยงามและความสง่างามแก่อาคารเป็นอันมาก

ลักษณะอื่น ๆ ของอาคารที่สะดุดตา ได้แก่สีของอาคารทั่ว ๆ ไปจะเป็นสีแดง ซึ่งเกิดจากวัสดุที่ใช้คือ RED INDIAN SAND-STONE ซึ่งนำมาสกัดเป็นแผ่น ๆ บนผิวอาคาร โดยจัดเรียงลวดลาย (PATTERN) ใหม่ให้สวยงาม นอกจากนี้ยังมีผนังอาคารบางส่วนเกิดจากการใช้ ALUMINUM เคลือบสีเขียวเข้ม (DARK GREEN) แล้วเดินเส้นสีชมพูเล็ก ๆ เป็นแนวทะแยง 45 องศา วัสดุและลวดลายนี้ สร้างความรู้สึกที่แปลกตาแก่ผู้พบเห็นได้มาก

การออกแบบภายใน สถาปนิกได้ออกแบบให้ห้องแสดงทั้งหมดมีระดับเดียวกันหมด ซึ่งสามารถรองรับพฤติกรรมของผู้ชมที่เคลื่อนที่อย่างช้า ๆ ได้เป็นอย่างดี SPACE ของแต่ละห้อง จะถูกกำหนดอย่างได้สัดส่วน ทั้งขนาดและความสูง ทั้งนี้เพราะอาคารไม่ถูกจำกัดความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูงจากกฎของเมือง เนื่องจากลดชั้นลงไปอยู่ใต้ระดับถนน 1 ชั้น จึงไม่มีปัญหาเรื่องความสูง การจัดแสดงทั้งจากธรรมชาติ (NATURE LIGHT) และแสงไฟฟ้า ก็สามารถจัดได้อย่างกลมกลืนพอดี การติดต่อสัญญาต่าง ๆ ภายใน แยกออกเป็น 2 พวกคือ เจ้าหน้าที่และผู้ชม โดยเจ้าหน้าที่จะมีลิฟท์บริการติดต่อทุก ๆ ชั้นตลอด และผู้ชมจะเข้าสู่ห้องแสดงโดยผ่านทาง SUKEN GARDEN ทางด้านหน้า ซึ่งภายในคอร์คนี้ก็จะประกอบไปด้วย CAFETERIA และ ENTRANCE HALL สำหรับผู้ชมกลุ่มใหญ่ ๆ จะมีทางเข้าทางด้านทิศใต้ SCULPTURE COURT และมี LIFT ส่งถึงห้องแสดงโดยตรง (คูฝั่งชั้น PLAZA LEVEL)

ชั้นบริการต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑน์ จะอยู่ต่ำกว่าห้องแสดง 1 ชั้น ซึ่งประกอบไปด้วย ห้องเก็บผลงานศิลปะ ส่วนเตรียมการแสดงบริเวณขนถ่ายวัสดุแสดง ซึ่งสามารถจะเชื่อมกับทางเข้าที่อยู่ต่ำกว่า ทางด้านนอกได้ พื้นที่ส่วนบริการนี้ทั้งหมดประมาณ 35,000 ตารางฟุต นอกจากนี้ยังมีห้องบรรยายขนาด 162 ที่นั่ง ซึ่งอยู่ต่ำกว่าระดับห้องแสดงครึ่งชั้นอีกด้วย โดยได้รับการออกแบบผนังทั้งหมดเป็นคอนกรีต แต่ละห้องจะมีบรรยากาศของแสงและ SPACE ที่เป็นคุณสมบัติเฉพาะตัวสามารถแบ่งออกได้ว่า ห้องแสดงห้องไหนควรจะใช้จัดแสดงผลงานศิลปะแบบใด ระบบการเชื่อมต่อระหว่างห้องต่อห้อง จะเป็นลักษณะทวน เข็มนาฬิกา ขนาดของห้องทั้งหมดสามารถรองรับงานแสดงทุกขนาด

การตกแต่งภายในของห้องแสดง เรียบที่สุด ผนังทั้งหมดเป็นสีขาว ปราศจากสิ่งอื่นใด นอกจากภาพที่จัดแสดงเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผลงานที่นำออกมาแสดงเด่นชัดที่สุด ดังนั้นอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ เช่น ไฟ หัวฉีดดับเพลิง เครื่องมือทางเทคนิคต่าง ๆ จะถูกฝังซ่อนไว้ในผนังและเพดานของห้องแสดง โดยจัดวางให้เป็นลักษณะที่เกิดเป็น ORDER พอดี ทำให้ไม่รบกวนสายตาเมื่อมองเห็นพื้นของห้องแสดงเป็นพื้นไม้ เมเปิล

การเข้าสู่ห้องแสดง จะเริ่มจากโถงทางเข้าที่กีดเพดานให้ต่ำลง และนำเข้าสู่ห้องแสดง A ซึ่งเป็นห้องที่อยู่ใต้ขอบแสงรูปปริมาตรที่ใหญ่ที่สุด มีขนาดของห้องใหญ่ และสูงที่สุดเพราะสถาปนิกตั้งใจออกแบบส่วนนี้ไว้สำหรับจัดแสดงผลงานศิลปะขนาดใหญ่ ๆ เช่น ประติมากรรม และ PAINTING ใหญ่ ๆ ดังนั้น ห้องนี้จึงได้รับแสงอย่างเต็มที่ จากช่องแสงที่อยู่สูงนี้ ถัดจากห้องแสดง A ก็จะไปเข้าสู่ห้องแสดง B ซึ่งจะมีความเล็กกว่า และเพดานต่ำกว่าเล็กน้อย มีบรรยากาศลึกต่ำกว่าห้องแรก เพราะให้แสงด้วยช่องแสงรูปปริมาตรขนาดเล็กและเตี้ยกว่า

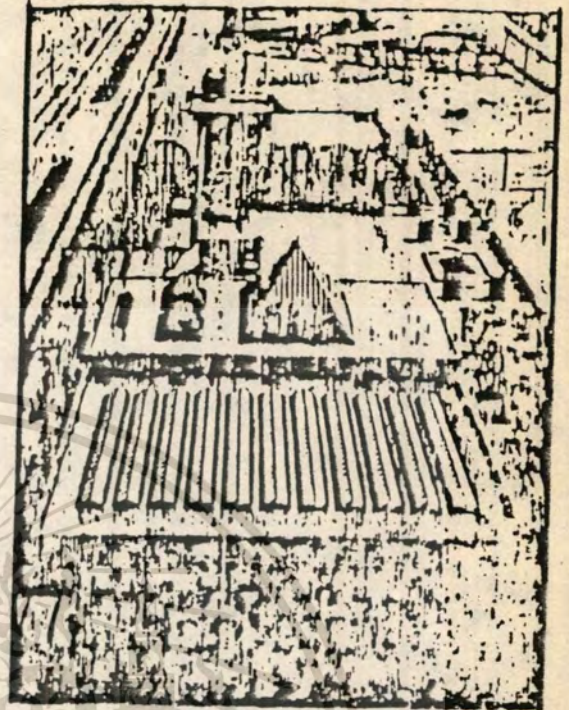
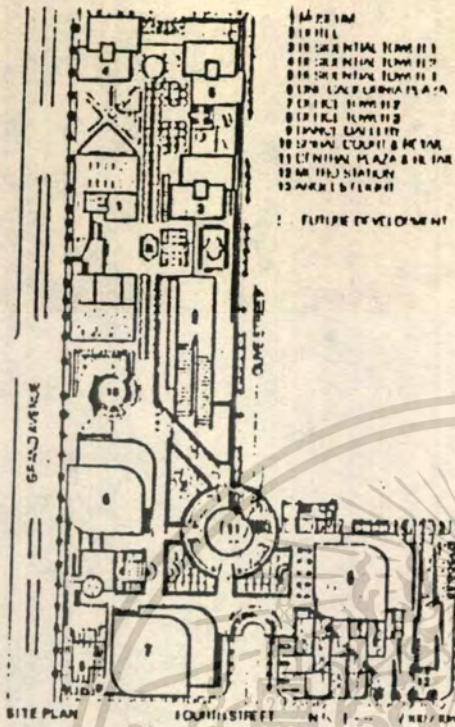
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องนี้จึงเหมาะจึงใช้สำหรับจัดแสดงงานประเภทจิตรกรรม จากห้องแสดง B จะเข้าสู่ห้องแสดงทางทิศใต้ (SOUTH GALLERY) ซึ่งมีขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ 6,800 ตารางฟุต (632.4 ตารางเมตร) ด้านบนมีช่องแสงรูปหินปลา และพื้นที่ภายในสามารถจัดแบ่งออกเพื่อแสดงงานได้ตามความต้องการ โดยแต่ละจุดภายในห้องแสดง จะมีปริมาณความเข้มของแสงเท่า ๆ กัน มีเงารบกวนน้อยมาก

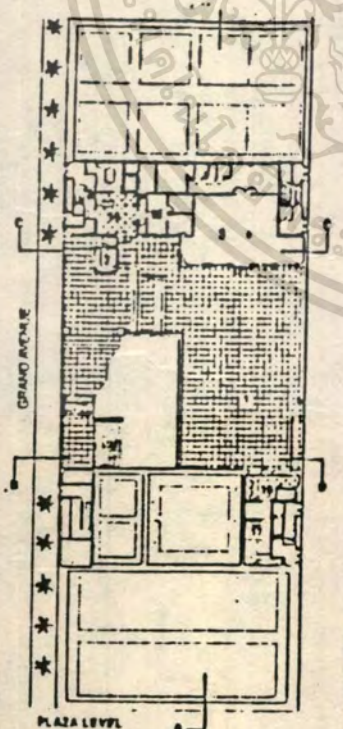
ห้องแสดงทางทิศเหนือ ก็เป็นอีกห้องหนึ่งที่เหมือนกับห้องแสดงทางทิศใต้ทุกอย่าง แตกต่างกันที่แต่ลักษณะการให้แสง ซึ่งห้องแสดงทางทิศเหนือให้แสดงด้วยปิรามิดขนาดเล็ก ๆ 8 ชุด มีการจัดแสงให้กระจายตามแนวนอน มีลักษณะบรรยากาศการแสดงผลเป็น TRADITION มากกว่าห้องแสดงทางทิศใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

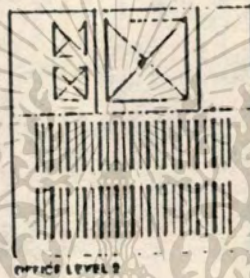
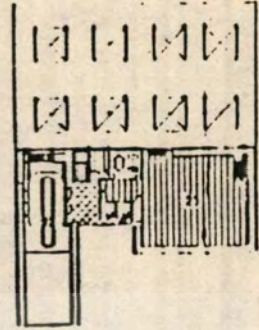
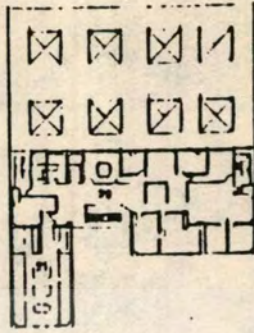
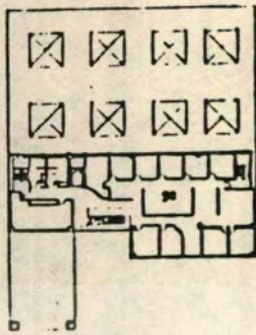
ผังบริเวณ

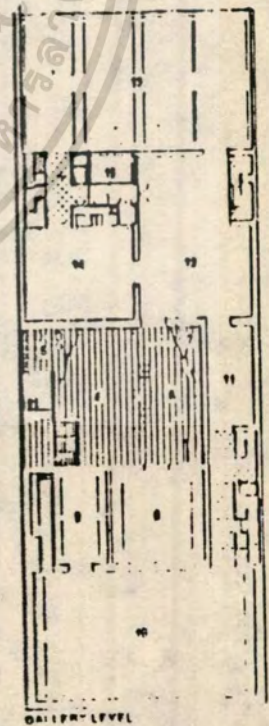
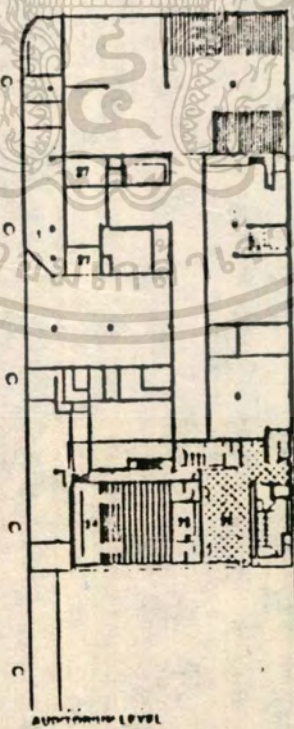
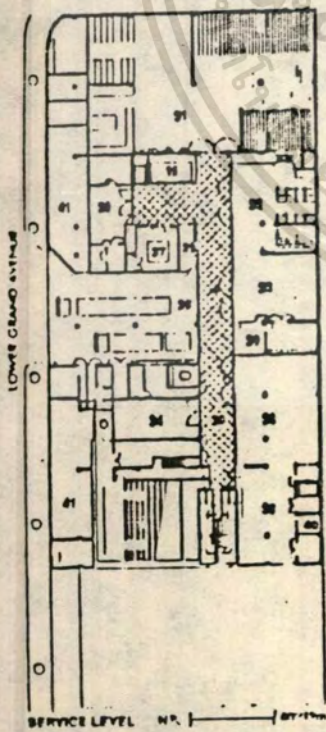
- 01 COMMERCIAL SERVICE
- 02 COMMERCIAL SERVICE
- 03 COMMERCIAL SERVICE
- 04 COMMERCIAL SERVICE
- 05 COMMERCIAL SERVICE
- 06 COMMERCIAL SERVICE
- 07 COMMERCIAL SERVICE
- 08 COMMERCIAL SERVICE
- 09 COMMERCIAL SERVICE
- 10 COMMERCIAL SERVICE
- 11 COMMERCIAL SERVICE
- 12 COMMERCIAL SERVICE
- 13 COMMERCIAL SERVICE
- 14 COMMERCIAL SERVICE
- 15 COMMERCIAL SERVICE
- 16 COMMERCIAL SERVICE
- 17 COMMERCIAL SERVICE
- 18 COMMERCIAL SERVICE
- 19 COMMERCIAL SERVICE
- 20 COMMERCIAL SERVICE
- 21 COMMERCIAL SERVICE
- 22 COMMERCIAL SERVICE
- 23 COMMERCIAL SERVICE
- 24 COMMERCIAL SERVICE
- 25 COMMERCIAL SERVICE
- 26 COMMERCIAL SERVICE
- 27 COMMERCIAL SERVICE
- 28 COMMERCIAL SERVICE
- 29 COMMERCIAL SERVICE
- 30 COMMERCIAL SERVICE
- 31 COMMERCIAL SERVICE
- 32 COMMERCIAL SERVICE
- 33 COMMERCIAL SERVICE
- 34 COMMERCIAL SERVICE
- 35 COMMERCIAL SERVICE
- 36 COMMERCIAL SERVICE
- 37 COMMERCIAL SERVICE
- 38 COMMERCIAL SERVICE
- 39 COMMERCIAL SERVICE
- 40 COMMERCIAL SERVICE
- 41 COMMERCIAL SERVICE
- 42 COMMERCIAL SERVICE
- 43 COMMERCIAL SERVICE
- 44 COMMERCIAL SERVICE
- 45 COMMERCIAL SERVICE
- 46 COMMERCIAL SERVICE
- 47 COMMERCIAL SERVICE
- 48 COMMERCIAL SERVICE
- 49 COMMERCIAL SERVICE
- 50 COMMERCIAL SERVICE
- 51 COMMERCIAL SERVICE
- 52 COMMERCIAL SERVICE
- 53 COMMERCIAL SERVICE
- 54 COMMERCIAL SERVICE
- 55 COMMERCIAL SERVICE
- 56 COMMERCIAL SERVICE
- 57 COMMERCIAL SERVICE
- 58 COMMERCIAL SERVICE
- 59 COMMERCIAL SERVICE
- 60 COMMERCIAL SERVICE
- 61 COMMERCIAL SERVICE
- 62 COMMERCIAL SERVICE
- 63 COMMERCIAL SERVICE
- 64 COMMERCIAL SERVICE
- 65 COMMERCIAL SERVICE
- 66 COMMERCIAL SERVICE
- 67 COMMERCIAL SERVICE
- 68 COMMERCIAL SERVICE
- 69 COMMERCIAL SERVICE
- 70 COMMERCIAL SERVICE
- 71 COMMERCIAL SERVICE
- 72 COMMERCIAL SERVICE
- 73 COMMERCIAL SERVICE
- 74 COMMERCIAL SERVICE
- 75 COMMERCIAL SERVICE
- 76 COMMERCIAL SERVICE
- 77 COMMERCIAL SERVICE
- 78 COMMERCIAL SERVICE
- 79 COMMERCIAL SERVICE
- 80 COMMERCIAL SERVICE
- 81 COMMERCIAL SERVICE
- 82 COMMERCIAL SERVICE
- 83 COMMERCIAL SERVICE
- 84 COMMERCIAL SERVICE
- 85 COMMERCIAL SERVICE
- 86 COMMERCIAL SERVICE
- 87 COMMERCIAL SERVICE
- 88 COMMERCIAL SERVICE
- 89 COMMERCIAL SERVICE
- 90 COMMERCIAL SERVICE
- 91 COMMERCIAL SERVICE
- 92 COMMERCIAL SERVICE
- 93 COMMERCIAL SERVICE
- 94 COMMERCIAL SERVICE
- 95 COMMERCIAL SERVICE
- 96 COMMERCIAL SERVICE
- 97 COMMERCIAL SERVICE
- 98 COMMERCIAL SERVICE
- 99 COMMERCIAL SERVICE
- 100 COMMERCIAL SERVICE

โถงทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปลนอาคารสำนักงาน

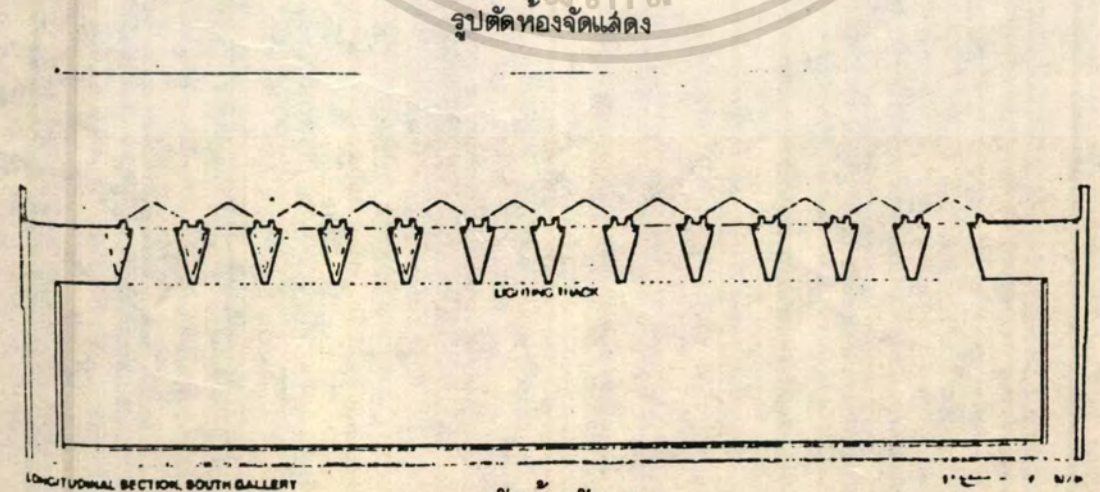
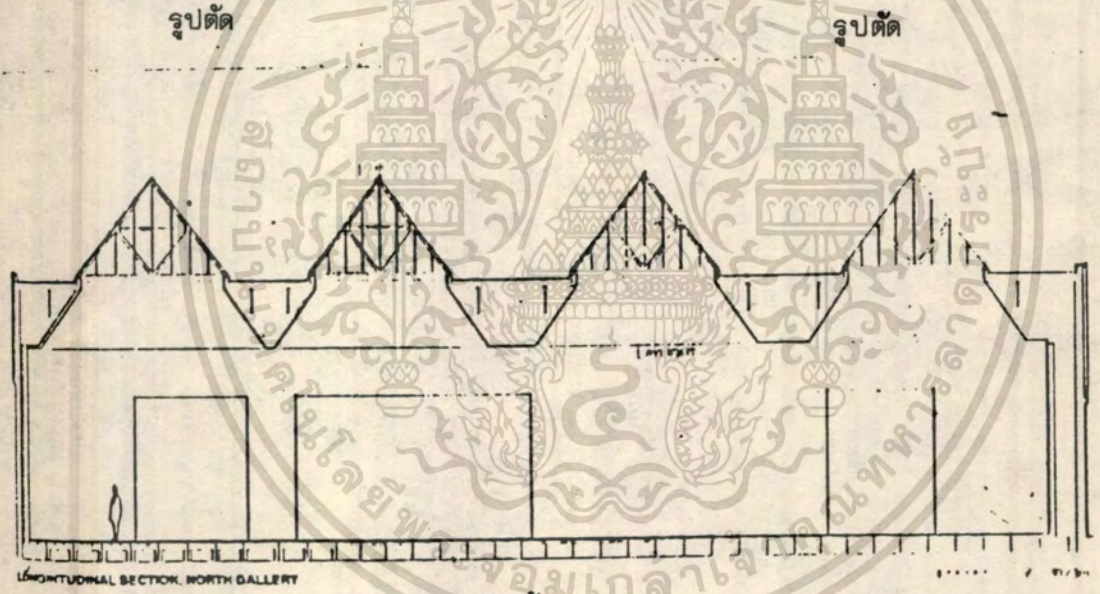
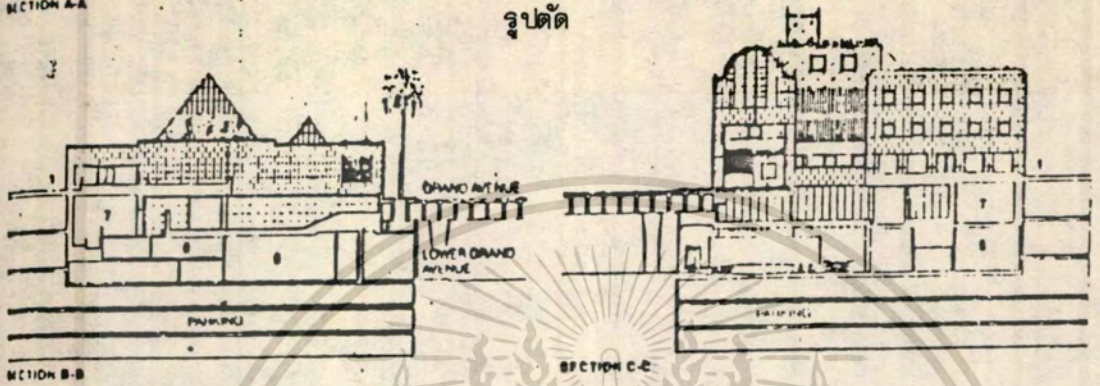
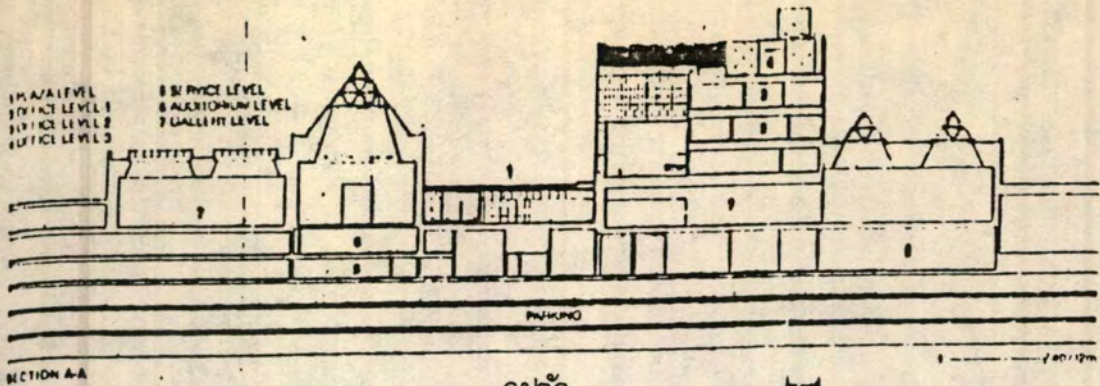

แปลนส่วน จนท. พิพิธภัณฑ

แปลน อาคารหอประชุม

แปลนห้องจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปตัด

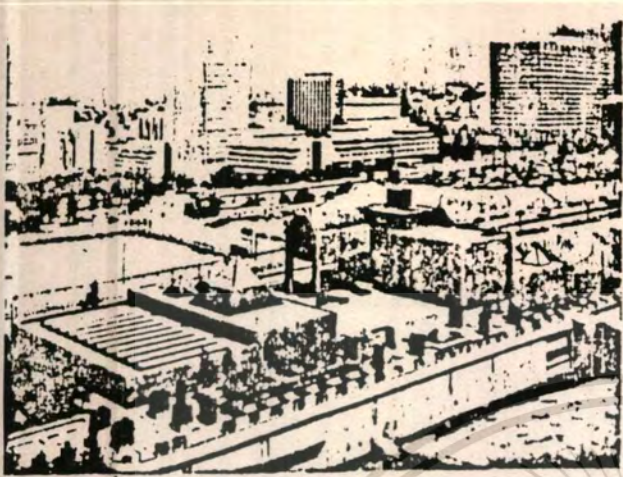
รูปตัด

รูปตัด

รูปตัดห้องจัดแสดง

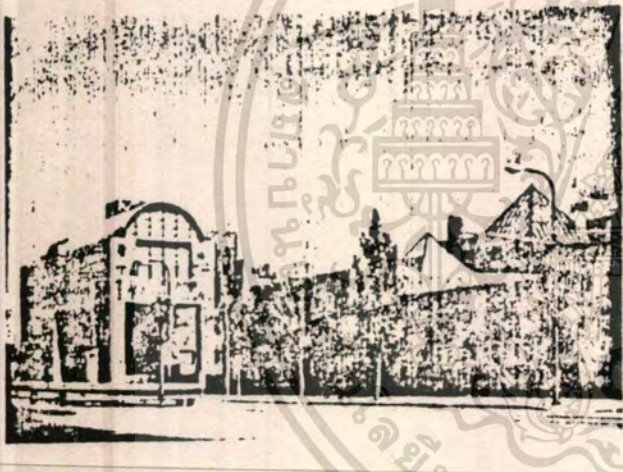
รูปตัดห้องจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนียภาพพระยะไกล

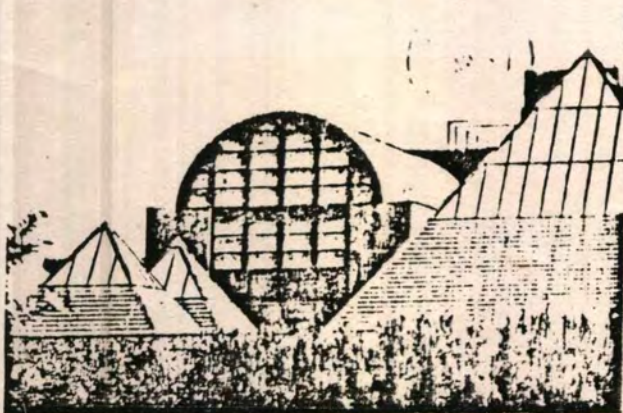
ทัศนียภาพพระยะไกล มองจากทางด้าน SCULPTURE TERRACE จะเห็นความโดดเด่นของรูปทรงต่าง ๆ อย่างเด่นชัด รวมทั้งสีของอาคาร ซึ่งค่อนข้างจะแตกต่างจากบริเวณโดยรอบ ยิ่งเสริมให้กลุ่มอาคารพิพิธภัณฑศิลป์ร่วมสมัยนี้ยิ่งดูน่าสนใจยิ่งขึ้น

ทัศนียภาพ ด้านหน้า

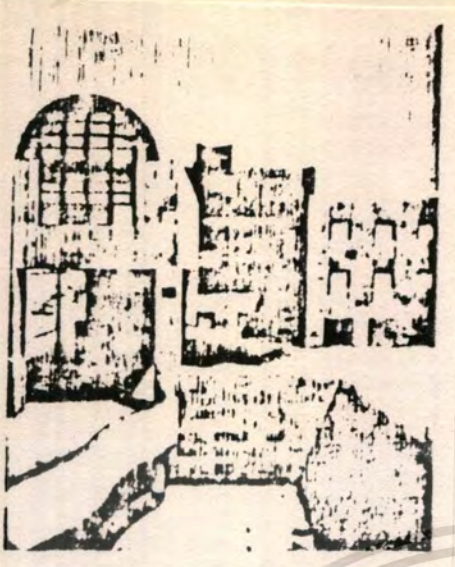
ทัศนียภาพ เมื่อมองจากถนนจะเห็นทางเข้าหลักทางด้านหน้า ซึ่งเป็นทางเข้าด้วยรูปทรงที่ลอยตัวของอาคาร ส่วนที่เห็นห้องประชุมและห้องสมุด มีหลังคาเป็น BARREL VAULT และจะเห็นว่าระดับความสูงของอาคารทั่วไปไม่สูงกว่าระดับของถนนบริเวณนี้มากนัก เพราะเนื้อที่ส่วนใหญ่ของอาคารถูกซ่อนอยู่ใต้ดิน

มุมมองจากทางทิศใต้ จะเห็นการประสานกันอย่างกลมกลืนของรูปทรงที่ขัดแย้งกันหลาย ๆ รูปทรง ด้านหน้าที่เห็นเป็นปิรามิด คือ ช่องแสงที่เปิดลงสู่ห้องแสดงงานศิลปะข้างล่าง

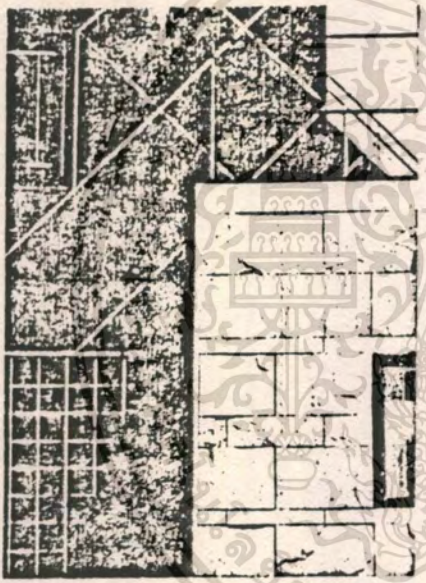
มุมมองแสดงทางเข้าสู่ห้องโถงของห้องแสดงงานซึ่งผ่านทาง SUNKEN GARDEN ข้ามมือของภาพจะเป็นคาเฟ่ที่เรียบง่าย ขอบราวกันตกของทางเข้าที่เห็นใช้ CRYSTALLIZED GLASS ซึ่งให้ผลทางด้านการดึงดูดสนใจได้ดีมาก เพราะการสะท้อนและเกิดเงาภายในของวัสดุ เป็นการประสานวัสดุสมัยใหม่ เข้ากับการใช้หินซึ่งเป็นวัสดุพื้นฐานดั้งเดิม

เอกสารนี้เป็นทัศนียภาพทางเข้าห้องจัดแสดงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การขยายรายละเอียดวัสดุ

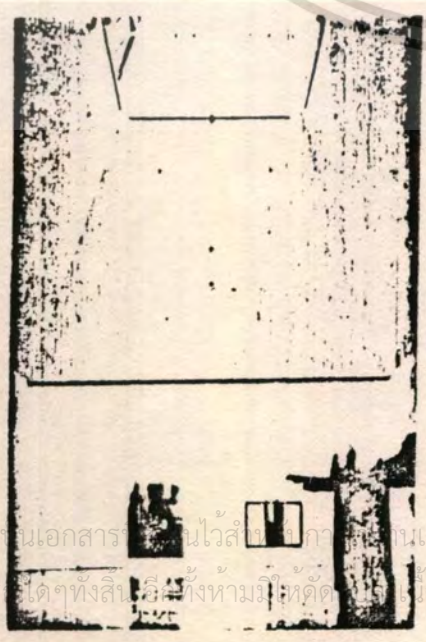
เป็นการขยายให้เห็นถึงรายละเอียดของวัสดุแต่ละชนิดและการใช้ ORDER ต่าง ๆ ประสานกันอย่างมีระเบียบวัสดุที่เห็นในสุดของภาพเป็น ALUMINIUM เคลือบสี DARK GREEN และทำแนวเส้นสีชมพูเป็นแนวทแยง ส่วนหินที่นำมาใช้ปูผิวอาคารส่วนใหญ่ คือ RED INDIAN SAND STONE

ห้องจัดแสดง

บรรยากาศในห้องแสดงงานได้ช่องแสงรูปปิรามิด แสดงให้เห็นถึง SPACE ภายใน และการตกแต่งภายในซึ่งเรียบ สะอาด โอ่โถง การจัดระบบบริการสำหรับห้องแสดงงาน ก็จัดให้เกิดระบบ ORDER ของตนเอง การซ่อนไฟและหน้ากากแอร์ ทำได้อย่างแนบเนียน กลมกลืน พื้นห้องแสดงงานเป็นพื้นไม้ เมเปิดช่องเจาะที่เปิดต่อ เนื่องระหว่างห้องแสดงแต่ละห้อง มีการคิดสัดส่วนให้สัมพันธ์กับปริมาตรห้องแสดงงานแต่ละห้อง เป็นอย่างดี

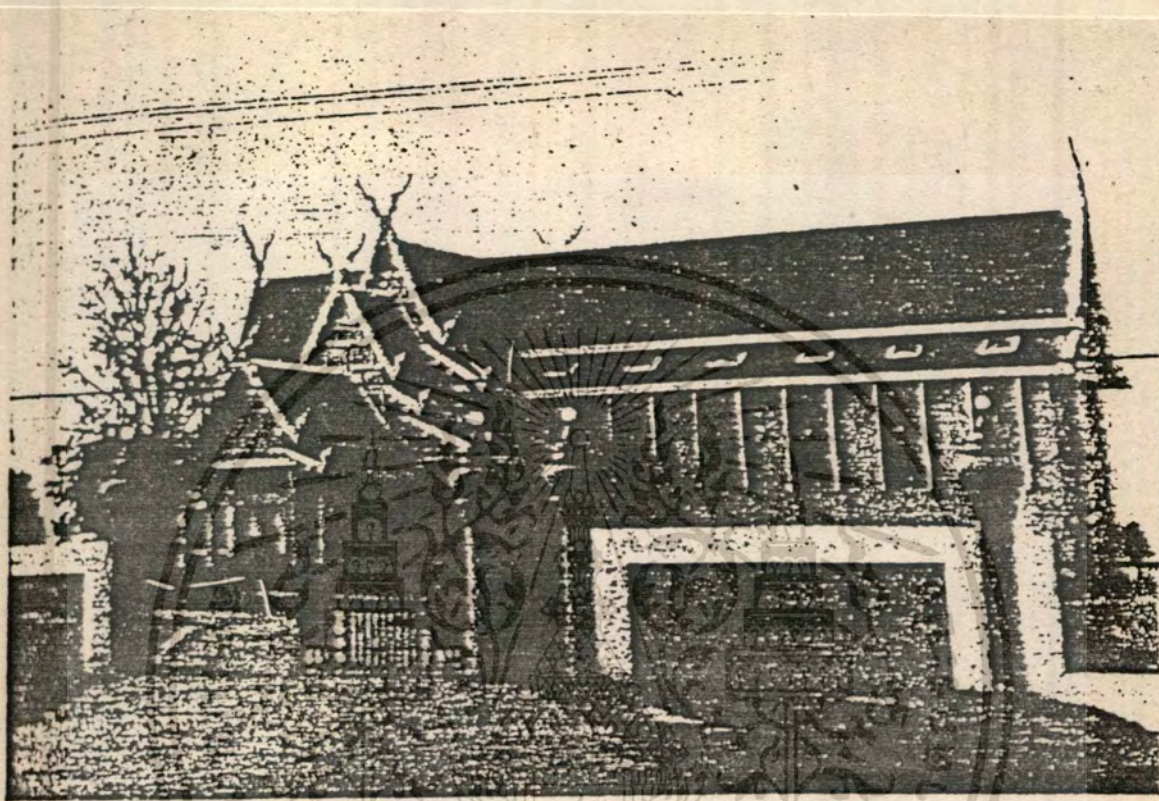
เป็นห้องแสดงงาน เดิมในอีกมุมมองหนึ่ง ช่องแสงด้านบนใช้โครงสร้างอลูมิเนียมติดกระจกตัดแสง และป้องกันรังสีอุลตราไวโอเล็ต เพื่อไม่ให้ภาพที่แสดงถูกทำลายด้วยรังสีดังกล่าว ปกติห้องแสดงงานนี้จะจัดให้สำหรับผลงานที่มีขนาดใหญ่ เช่น ประติมากรรมใหญ่ ๆ หรือจิตรกรรมที่มีขนาดกว้างยาวมาก ๆ

ห้องจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสาร... ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า... ไม่ว่าการ... ได้ๆ ทั้งสิ้น... ห้ามมิให้คัด... ให้อ้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1 ตัวอย่างอาคารในประเทศ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่

ริมถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ เชียงใหม่-ลำปาง เจ. เชียงใหม่

สถาปนิก

นายเมธี คันโร

หัวหน้าแผนกก่อสร้าง

กองสถาปัตยกรรม

วิศวกร

นายไพรัช ชติกุล

วิศวกรพิเศษ

ขนาดที่ดิน

36,800 ตร.ม. (23ไร่)

พื้นที่อาคาร

4,200 ตร.ม. :

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมศิลปากรได้สร้างพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เชียงใหม่ขึ้นเป็นศูนย์กลางของภาคเหนือด้วย เห็นว่าจังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองใหญ่ มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม มีความเจริญรุ่งเรืองมาแต่อดีต อยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวม สงวนรักษาศิลปโบราณวัตถุทางภาคเหนือเท่าที่มีอยู่ในขณะนี้ พร้อมทั้งนำออกจัดแสดง เพื่อเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณชน

แนวความคิดในการออกแบบ

ออกแบบให้เข้ากับสภาพแวดล้อมโดยอาศัยธรรมชาติ เช่น การนำแสงธรรมชาติมาใช้ในส่วนจัดแสดงการปรับและระบายอากาศโดยวางแนวอาคารให้ได้รับลมตลอด การยื่นผนังบางส่วนซึ่งนอกจากจะได้แสงสว่างแล้วยังใช้เป็นตู้จัดแสดงไปในตัวด้วย

รูปทรงของอาคารเป็นแบบไทยลือนาประยุกต์เน้นการใช้วัสดุพื้นถิ่น มีลานภายนอกอาคารสำหรับจัดแสดงกลางแจ้ง

การวางผังและองค์ประกอบ

ในบริเวณพื้นที่โครงการ นอกจากมีอาคารพิพิธภัณฑ์แล้ว ยังประกอบด้วยอาคารต่าง ๆ ดังนี้คือ อาคารที่ทำการหน่วยศิลปากรที่ 4 อาคารหอสมุดแห่งชาติ เชียงใหม่

สำหรับตัวอาคารพิพิธภัณฑ์ประกอบไปด้วย ลานจอดรถ (14 คัน), โถงทางเข้าส่วนแสดงงาน, หอประชุม (จุ 150 คน) ที่ทำการเจ้าหน้าที่, คลังพิพิธภัณฑ์, โรงอาหาร, โรงปฏิบัติงานช่าง และบ้านพักเจ้าหน้าที่

บริเวณด้านหน้าของโครงการได้จัดสวนไม้ประดับและธารน้ำ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปและผู้ชมได้ใช้สำหรับพักผ่อน

ปัจจุบันได้ทำการก่อสร้างเพียงบางส่วน (คือส่วนที่แลเงาไว้) เพื่อเปิดบริการในขั้นต้น เมื่อได้รับงบประมาณเพิ่มจึงจะทำการก่อสร้างส่วนอื่นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์

ชั้นล่าง เป็นการจัดแสดงศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ จัดแสดงเรื่องราวโบราณ และศิลปอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในดินแดนประเทศไทย ตามลำดับ อายุสมัย อีกประการหนึ่งคือ เน้นความสำคัญของศิลป และโบราณคดีภาคเหนือ

ชั้นบน จัดแสดงศิลปพื้นบ้านและวัตถุทางชาติพันธุ์ โดยจัดแสดงเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยพื้นบ้านพื้นเมืองภาคเหนือโดยทั่วไป เช่น ครุฑไฟ, ชุดขันโตก, หูกทอผ้า, เกรียน, เครื่องมือทำนา, เครื่องมือหาลา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีการจัดแสดงเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าต่าง ๆ อีกด้วย และมีโครงการที่จะขยายการจัดแสดงให้ครอบคลุมถึงชาวไทยเผ่าต่าง ๆ เพื่อรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ระบบโครงสร้างของอาคาร

โครงสร้างหลักโดยทั่วไปเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ระบบเสาและคานา ช่วงกว้างประมาณ 8.50 ม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาและรวบรวมข้อมูล

3.1 คำนนโยบาย

3.1.1 นโยบายของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

นโยบายหลักของการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์

เพื่อเป็นการค้ำชูตามนโยบายของรัฐบาล ที่จะให้ประชาชนในชาติทุกระดับชั้นได้รับความรู้ทางด้านมรดกทางวัฒนธรรม ในรูปธรรมทางด้านศิลปวัตถุและโบราณวัตถุ และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในชาติรักและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เป็นเสมือนสถานศึกษาซึ่งจัดเก็บรวบรวมโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีของชาติ

แนวทางในการดำเนินงานในปัจจุบัน

การปรับปรุงแนวทางการจัดแสดง เนื่องจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหลายแห่งได้ดำเนินการจัดแสดงมาแล้วเป็นเวลาประมาณ 20 ปี ลักษณะการจัดแสดง จัดแสดงเน้นหนักในเรื่องประวัติศาสตร์ศิลปะ และโบราณคดี ซึ่งมีชาวไทยและชาวต่างประเทศวิจารณ์อยู่เสมอว่า การเข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนครเพียงแห่งเดียว พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในส่วนภูมิภาคก็ไม่จำเป็นต้องไปศึกษาหาความรู้อีก เพราะการจัดแสดงอยู่ในลักษณะเดียวกัน และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินั้นมิได้ตอบสนองประชาชน นักศึกษา และนักเรียนอย่างแท้จริง เป็นการตอบสนองกลุ่มชนกลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจในด้านนี้โดยเฉพาะเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนของเก่าและบางท่านวิจารณ์ว่าเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในส่วนภูมิภาคบางแห่งแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่จะชักชวนให้ชมให้ศึกษา เป็นต้น

เพื่อเป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล ที่จะให้ประชาชนในชาติทุกระดับชั้นให้ได้รับความรู้และสร้างจิตสำนึกในมรดกทางวัฒนธรรม จึงเห็น เป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในส่วนภูมิภาคบางแห่งที่จัดแสดงมาแล้วเป็นเวลานานให้ทันสมัย ทันต่อสภาพสภาวะของสังคมในปัจจุบัน เช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจันทรมณฑล พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเชียงใหม่

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง และพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่นอญ่เอาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปรับปรุงตัวอาคารและสภาพแวดล้อม ตลอดจนสาธารณูปการที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ เนื่องจากอาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหลายแห่งได้ก่อสร้างมาแล้วเป็นเวลานาน 10 ปี บางแห่งใช้อาคารที่สร้างเก่าที่เคยเป็นพระราชวังที่เคยเป็นศาลากลางหลังเก่าของจังหวัด และอาคารที่กรมศิลปากรก่อสร้างขึ้น มีสภาพชำรุดทรุดโทรม จำเป็นที่จะต้องดำเนินการบูรณะซ่อมแซมให้มีสภาพดี มีความใหม่อยู่เสมอสม เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ตลอดจนการจัดบริเวณสถานที่ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ กับจัดให้มีร้านอาหารหน่วยของที่ระลึก เครื่องดื่มและอาหารด้วย เพื่อบริการแก่ผู้เข้าชมด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1 สภาพทางสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชาชน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 18,884,192 คน แยกเป็นชาย 9,488,002 คน หญิง 9,404,190 คน จังหวัดที่มีประชากรหนาแน่นที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ จ.มุกดาหาร ลักษณะตั้งถิ่นฐานมีอยู่อย่างกระจัดกระจายตามแนวลำน้ำ ประชากรหนาแน่นมากที่สุดในบริเวณตอนกลางของภาค อัตราการเพิ่มของประชากรแม้จะเพิ่มอยู่ในอัตราที่ลดลงแต่ยังคงสูงอยู่

การปกครอง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การปกครองส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย 17 จังหวัด 206 อำเภอ 38 จังหวัด ซึ่งอำเภอ 2,292 ตำบล และ 25,097 หมู่บ้าน
2. การปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย เทศบาลเมือง 17 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง และสุขาภิบาล 236 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเพณีฮีตสิบสอง

วัฒนธรรมพื้นบ้านที่ เกี่ยวพันกับชาวอีสานอย่างแนบแน่นตั้งแต่เกิดจนตายได้แก่ ฮีตสิบสอง หมายถึง จารีตประเพณีในรอบ เดือนสิบสองเดือน หรือในรอบปีชาวอีสาน มีสาระสังเขปดังนี้

เดือนอ้าย เดือนเจียง หรือเดือนแรก เกี่ยวกับพระภิกษุที่ทำพิธีอยู่กรรม หรือ เข้ากรรม ซึ่งต้องอยู่แต่ในวัดวาอาราม ฝ่ายชาวบ้านก็ได้ทำบุญในโอกาสนั้นด้วย

เดือนยี่ เดือนสอง เรียกงานบุญคูณลาน เป็นเดือนเก็บเกี่ยวโดยชนข้าวจ้าวขึ้นสู่ลาน นวดข้าวแล้วกองข้าวเปลือกสูงเป็นจอมปลวก เรียกว่า กุ่มข้าว แล้วทำพิธีบวงสรวงเจ้าแม่ ไผสพ นิมนต์ พระมาทำบุญลาน ปัจจุบันนิยมรวมกันไปทำบุญคูณลานที่วัดประจำหมู่บ้าน

เดือนสาม งานบุญข้าวจี เนื่องในวันมาฆบูชา ข้าวจีคือข้าวเหนียวมิ่งที่ปั้นกลม หรือยาวรี เอาเสียบไม้ย่างไฟเมื่อสุกเรียบร้อยแล้ว เอาไขซึ่งตีไว้ทาแล้วย่างซ้ำอีก เสร็จ แล้วถอดไม้ออก เอาเนื้อไอ้อยหรือน้ำตาลที่เป็นก้อนยัดให้แทน แล้วถวายพระเณรในตอนเช้า

เดือนสี่ งานบุญเทศมหาชาติ

เดือนห้า งานสงกรานต์ หรือ งานบุญสงกรานต์

เดือนหก งานบุญวิสาขบูชา และงานบุญบั้งไฟ เป็นงานใหญ่มีการ แข่งแห่บั้งไฟ มีการประกวด การจุดบั้งไฟของคุ้มศรีทธา หรือของวัดไหนขึ้นสูงสุด งานนี้จัดใหญ่ที่สุด ที่ จ. ยโสธร และหนองคาย

เดือนเจ็ด เป็นช่วงฝนตกหนักมีงานบุญ ซ้ำจะบ่าเบ็ก หรือ เบ็กบ้าน หมายถึง บุญชำระคือการชำระจิตใจให้ผ่องใส ทำพิธีเลี้ยงผีบ้าน คือก่อนจะลงนาค เช่น สรงบูชา เจ้าที่ผีก่อนเป็นการแสดงความนับถือของวิญญานของบรรพบุรุษ

เดือนแปด งานบุญเข้าพรรษา มีการหล่อเทียนเพื่อถวายตามวัดต่าง ๆ มีการตกแต่ง เข้าประกวดกัน จ. อุบลราชธานีจัดใหญ่ประจำปี

เดือนเก้า งานบุญข้าวประดับดิน ประชาชนหาอาหาร หมากพลู ห่อด้วยใบตอง ไปวางตามยอดหญ้า แขนงตามต้นไม้ ศาลเจ้าบ้าง เพื่อให้แก่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว

เดือนสิบ งานบุญข้าวสาก มีการจัดซื้อของคนยกใส่ที่ภาชนะและใส่ลงในบาตร

เดือนสิบเอ็ด งานบุญออกพรรษา จัดงานใหญ่โตกว่างานบุญเข้าพรรษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. ทนongกายจัดงานใหญ่โตกว่าทุกจังหวัด มีการดักบาตรเทโวในตอนเช้า คอยสาย มีการแข่งเรือยาวในแม่น้ำโขง คอนเย็น จะแห่ปราสาทผึ้งไปบูชาพระธาตุดกลาง ลำนน้ำโขง คอนค้ำจะมีงานลอยกระทงปโยไฟซึ่งสมัยก่อนเรียกว่าลอยเรือไฟ หรือ โทลเรือไฟ เดี่ยวนี้วิวัฒนาการมา เป็นลอยกระทง เหมือนภาคกลาง

เดือนสิบสอง งานบุญกรฐินตลอด เดือนแบบ เกี่ยวกับการทอดกรฐินทั่วไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานส่วนภูมิภาค

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ขึ้นตรง ผ่านกิจการ
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติภูมิภาค กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

ฝ่ายกิจการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติภูมิภาคมีหน้าที่รับผิดชอบควบคุม ดูแล สั่งการ
วางแผน ให้พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติภูมิภาคปฏิบัติตามแนวนโยบายของกอง อีกทั้งยัง
ประสานงานติดตามประเมินผล และพัฒนา พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติภูมิภาคในด้านต่าง ๆ
ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

การจัดจำแนกระดับชั้น ของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ในส่วนภูมิภาค

พิจารณาจากองค์ประกอบต่อไปนี้

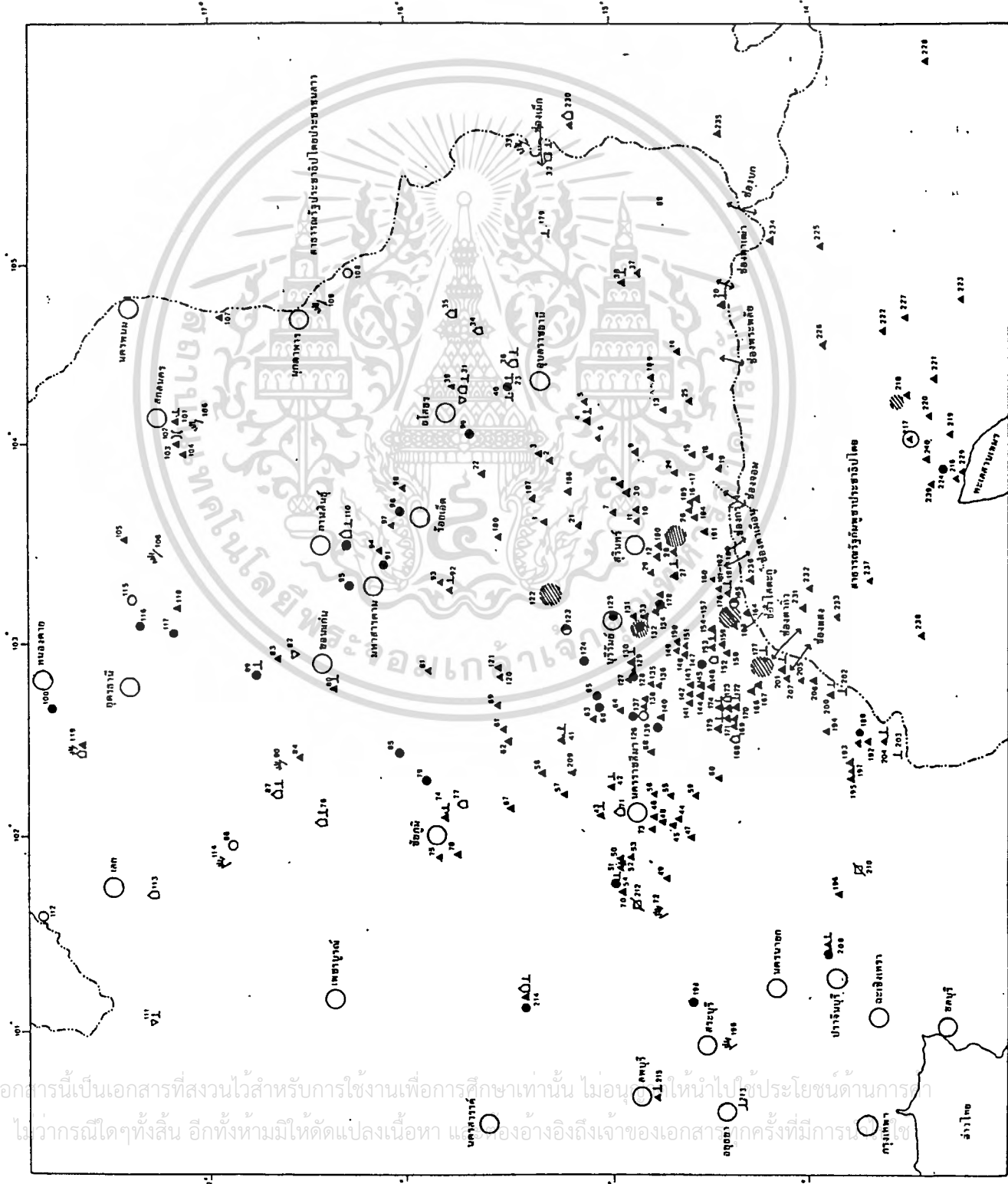
1. คุณค่า ความสำคัญ และปริมาณของศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ที่อยู่ในความดูแล
รับผิดชอบ
2. ขอบเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบ
3. ศักยภาพ (ความพร้อม) ในด้านวิชาการ การให้บริการ และอื่นๆ ความบทบาท
ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติควรจะต้องดำเนินการ
4. ความสำคัญของสถานที่ ที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์
5. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงาน
6. จำนวนผู้เข้าชม หรือขอรับบริการ
7. งบประมาณดำเนินการ
8. กิจกรรมที่ดำเนินการ เพื่อเผยแพร่ความรู้ต่อประชาชน
9. รายได้ จากการเก็บค่าเข้าชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่แสดงแหล่งโบราณคดีสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสาธารณรัฐ กัมพูชาประชาธิปไตย
ฝ่ายวิชาการ กองโบราณคดี ๒๕๓๑

3.2.3 แหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

▲ ปราสาท ปรางค์ กู่ กุฎิ
▲ ปราสาทพนมรุ้ง
□ ไบเสมา
● เมืองโบราณ
○ แหล่งก่อนประวัติศาสตร์
● แหล่งโลหะกรรมโบราณ
▨ แหล่งเตาเผาเครื่องถ้วยชาม
/// ภาพเขียนสีก่อนประวัติศาสตร์
)) สะพานโบราณ
↗ ช่องเขา
⊥ ศิลจารึก
▩ แหล่งตีหินสร้างปราสาท
▽ ศาสนสถานอื่นๆ
⊙ นครวัด นครธม

3.3.1 สภาพการท้องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ⁽¹⁾

การท้องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับต่าง ๆ ดังนั้นพัฒนาเศรษฐกิจของภาคอีสานให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น หนทางหนึ่งก็คือ การพัฒนาการท้องเที่ยวของภาคอีสานให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ได้เงินตราจากนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น รายได้ที่ได้จากนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะสามารถกระจายแพร่ไปยังบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ มากมาย

เนื่องจากภาคอีสานเป็นภาคที่มีอาณาเขตใหญ่ที่สุดของประเทศ ดังนั้นจึงมีแหล่งท้องเที่ยวมากมายอยู่กระจัดกระจายภายในภาค แหล่งท้องเที่ยวในภาคอีสาน มีประมาณ 114 แห่ง

-แหล่งท้องเที่ยวทางประวัติศาสตร์-ศิลปวัฒนธรรม 89 แห่ง

-แหล่งท้องเที่ยวประเภทธรรมชาติ 25 แห่ง

นอกจากนี้ยังมีงานประเพณี เทศกาลต่าง ๆ ของภาคอีสาน เช่น งานช้างสุรินทร์ งานแห่เทียนพรรษา อุบลราชธานี งานบุญบั้งไฟ ยโสธร งานไหลเรือไฟ นครพนม งานแข่งเรือประเพณี อ.พิมาย เป็นต้น

(1) "จุลสารการท้องเที่ยว" ฉบับเดือนตุลาคม 2531

3.3.3 การจัดทำงบประมาณ (museum budget)

พิพิธภัณฑ์สถานทุกแห่งจะต้องจัด เตรียมงบประมาณให้รายได้และรายจ่ายสมดุลกัน ผู้อำนวยการจะต้องวางแผนงานประจำปี และคณบดีรายไ้รายจ่าย โดยร่วมหารือกับคณะกรรมการที่ปรึกษา หรือ board of trustees ในกรณีที่พิพิธภัณฑ์สถานจะขยายกิจการหรือมีโครงการพิเศษต้องใช้จ่ายเงินก้อนใหญ่ ก็จะต้องจัดทำงบประมาณเฉพาะ เรื่องต่างหากจากงบประมาณประจำ

1. งบประมาณประจำปี (annual budget) พิพิธภัณฑ์สถานโดยทั่วไปจะแบ่งประเภทของงบประมาณดังนี้
  - 1.1 เงินเดือน (staff salaries) เป็นงบประมาณที่มากที่สุด ประมาณ 60-70% ของรายจ่ายทั้งหมด การกำหนดเงินเดือนของผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับกฎหมายและระเบียบของแต่ละประเทศ ประเทศที่ไม่มีกฎหมายควบคุม พิพิธภัณฑ์สถานที่ไม่ใช่ของรัฐก็ตั้งอัตราตามที่เห็นควร ถ้าเป็นของรัฐก็เป็นไปตามอัตราข้าราชการของแต่ละประเทศ
  - 1.2 งานบริหาร (administrative expense) ได้แก่รายจ่ายในการบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายในสำนักงานได้แก่ เครื่องเขียน แบบพิมพ์ ของใช้ในสำนักงาน ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ โทรเลข ไปรษณีย์ ค่าเดินทาง
  - 1.3 งบประมาณดูแลอาคารสถานที่ (maintenance) ได้แก่ ค่าประกันภัย ค่าซ่อมแซม ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์และค่าบำรุงรักษาต่าง ๆ
  - 1.4 งบประมาณดูแลรักษาวัตถุ (collection care) ได้แก่ ค่าประกันวัตถุ การซ่อมสงวนรักษาวัตถุ การจัดหาสะสมวัตถุ
  - 1.5 งบประมาณจัดแสดง (exhibition) ได้แก่ค่าใช้จ่ายในการจัดนิทรรศการทั้งถาวร และชั่วคราว รวมทั้งการขนส่ง การประกันภัย เฉพาะนิทรรศการพิเศษ การปรับปรุงนิทรรศการถาวรตามโครงการแต่ละปี
  - 1.6 งบประมาณสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ (museum activities) ได้แก่ค่าฉายภาพยนตร์ การปลูกถา บรรเลงดนตรี โปรแกรมสำหรับสมาชิก กิจกรรมสำหรับเด็ก กิจกรรมการศึกษาอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 งบประมาณเบ็ดเตล็ด ได้แก่ค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่อยู่ใน 6 ข้อข้างต้น

การแบ่งหมวดงบประมาณประจำปีข้างต้นนี้ เป็นหลักการทั่วไปของการดำเนินงานพิพิธภัณฑสถาน แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับระบบงานของแต่ละแห่ง เช่นในประเทศไทย พิพิธภัณฑสถานของรัฐ ก็จะต้องจัดตั้งงบประมาณประจำปีตามระบบราชการ ซึ่งมีระเบียบว่าจะต้องตั้งเป็นหมวดต่างๆ ได้แก่ หมวดเงินเดือน หมวดค่าใช้สอย หมวดค่าวัสดุ หมวดครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดค่าตอบแทน หมวดเงินอุดหนุน หมวดค่าจ้างประจำ หมวดค่าจ้างชั่วคราว และหมวดรายจ่ายอื่น ซึ่งมีอยู่รวม 10 หมวด

ในการจัดตั้งงบประมาณประจำปีเป็น 10 หมวด ตามระเบียบราชการของไทยนั้น หากเตรียมงบประมาณสำหรับการจัดนิทรรศการ แทนที่จะตั้งขึ้นโดยตรงจะต้องตั้งตามหมวดที่จะต้องใช้จ่าย ได้แก่ หมวดค่าวัสดุ หมวดค่าใช้สอย และหมวดค่าครุภัณฑ์ หรือถ้าต้องจ้างช่างเพิ่มเติม ก็ต้องตั้งไว้ในหมวดลูกจ้างชั่วคราวด้วย

การจัดเตรียมงบประมาณและทางงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญ และถือว่าเป็นความสามารถของผู้บริหาร หากผู้บริหารไม่สามารถเตรียมแผนงาน เตรียมงบประมาณประจำปีให้ถูกต้องแล้ว การดำเนินงานก็จะชลุกชลัก และมีอุปสรรคมาก เพราะไม่มีเงินดำเนินการ จึงเป็นความจำเป็นอยู่มากที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทางงบประมาณ

2. งบประมาณพิเศษตามแผนงานหรือโครงการปรับปรุงพัฒนา นอกจากงบประมาณสำหรับปฏิบัติงานในปีหนึ่ง ๆ แล้ว ยังมีงบประมาณพิเศษตั้งขึ้นตามโครงการหรือแผนงานขยายกิจการด้วย เช่น บางแห่งอาจต้องการสร้างอาคารเพิ่มเติม ต้องการสร้างครุภัณฑ์ใหม่ ต้องการเปลี่ยนนิทรรศการถาวรในห้องต่างๆ ใหม่ ซึ่งต้องใช้งบประมาณมาก การจัดทำงบประมาณพิเศษ จึงต้องมีแผนงานหรือโครงการละเอียด

พิพิธภัณฑสถานที่ไม่ใช่ของรัฐ เช่นของเอกชน กองทุน มูลนิธิ สมาคม ถ้าจะมีโครงการขยายงานปรับปรุงงาน ก็จะต้องตั้งงบประมาณพิเศษเช่นกัน และผู้ที่ทำหน้าที่หาเงิน

ก็ได้แก่ Board of trustees หรือคณะกรรมการพิเศษจัดหาเงินด้วยวิธีการต่างๆ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวอนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ด้านกายภาพ

3.4.1 ลักษณะทางกายภาพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ⁽¹⁾

ที่ตั้ง

ที่ตั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14 องศา ถึง 19 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 ถึง 106 องศาตะวันออก

ขนาดพื้นที่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปัจจุบันแบ่งออกเป็น 17 จังหวัด คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ขอนแก่น เลย อุดรธานี หนองคาย มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และนครพนม มีพื้นที่รวม 170,222 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย จังหวัดปราจีนบุรี และนครนายก
ทิศตะวันออก	ติดต่อประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อ จ.สระบุรี ลพบุรี เพชรบูรณ์ และพิษณุโลก

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคมีลักษณะเป็นที่ราบสูงมีชื่อ เรียกว่าที่ราบสูงโคราช โดยเป็นดินแดนที่แยกตัวออกจากที่ราบภาคกลางโดยมีภูเขาที่ยกตัวขึ้นมา เป็นเหมือนขอบให้ เป็นเป็นแนวเด่นชัด โดยหันด้านชันไปยังที่ราบภาคกลางส่วนทางใต้หันด้านชันไปทางที่ราบต่ำเขมร ที่ราบสูงนี้ดันตัวขึ้นทางทิศตะวันตกและลาดเอียงไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บริเวณลุ่มแม่น้ำโขง ทำให้แม่น้ำสายสำคัญของภาคนี้ไหลจากทางตะวันตกลงสู่แม่น้ำโขงทางตะวันออก ที่ราบสูงแห่งนี้มีระดับความสูงท้องถิ่นโดยเฉลี่ย เป็นที่ราบคือมีความสูง

(1) อติตธีสาน

ไม่เกิน 200 เมตร (500-600 ฟุต) มียอดเขาตัดผ่านเช่น คงพระยาเย็นและภูกระดึง ซึ่งมีความสูงระหว่าง 800-1,300 เมตร บริเวณทางตะวันตกและตะวันออกมีความสูงต่างกันตั้งแต่ 120 ถึง 185 เมตร ดังนั้นทางด้านตะวันออกจะมีระดับความสูงน้อยกว่า ทางตะวันตก (นิติแสงวัฒน์ ; 2522)

สภาพโครงสร้างของแผ่นดินในภาคอีสานประกอบด้วยหินทราย มีลักษณะเป็นแอ่งรูปก้นกะทะและเนื้อที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบพื้นน้ำเก่าซึ่งเกิดในสมัยไพลสโตซีนตอนต้นหรือสมัยควอเทอร์นารี (พิสิฐ เจริญวงศ์ ; 2516) พื้นที่ในภาคนี้สามารถแบ่งออกได้เป็นสองส่วนใหญ่ คือ แอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร โดยมีเทือกเขาภูพานกั้นขวางอยู่ทางตอนกลางก่อนไปทางตอนเหนือของภาค

แอ่งโคราช (Khorat basin) มีเนื้อที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบกว้างขวาง คือ บริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ในเขตจังหวัด สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ภายในแอ่งนี้มีลำน้ำสำคัญได้แก่ ลำน้ำมูล และสาขาคือ น้ำชี น้ำพอง น้ำปาว ไหลลงสู่แม่น้ำโขงทางทิศตะวันออกของภาค

แอ่งสกลนคร (Sakon Nakorn basin) มีขนาดพื้นที่เล็กกว่าแอ่งโคราช มีลำน้ำสำคัญคือ แม่น้ำสงคราม ลำทวน น้ำพุง ซึ่งไหลลงแม่น้ำโขงเช่นกัน นอกจากลำน้ำต่าง ๆ แล้วภายในแอ่งสกลนครยังมีลำน้ำธรรมชาติที่มีน้ำขังตลอดปีอีก เช่น หนองทานในจังหวัดสกลนคร หนองญาติในจังหวัดนครพนม หนองทานกุมภวาปีในจังหวัดอุดรธานี เป็นต้น (รณสิทธิ์ แสงสุวอ ; 2521)

- สภาพภูมิอากาศ (2)

ฤดูร้อน : อากาศร้อนจัด เนื่องจากพื้นดินแห้งแล้ง และห่างไกลทะเล

ฤดูฝน : จากลักษณะภูมิประเทศของภาคที่มี เทือกเขาสูงทางด้านทิศใต้ และทิศตะวันตก จึงปิดกั้นกระแสอากาศที่มีไอน้ำและความชื้นจากทะเล ทำให้ภาคนี้มีฝนตกน้อย และไม่สม่ำเสมอ ปริมาณน้ำฝนด้านทิศตะวันออกจะมากกว่าด้านทิศตะวันตก

ฤดูหนาว : อากาศหนาวจัด เพราะได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออย่างเต็มที่

- ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประมาณ 1,251 - 1,500 มิลลิเมตร

- ทรัพยากรธรรมชาติ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทรัพยากรธรรมชาติประเภทแร่ธาตุที่สำคัญ คือ

เกลือหิน แร่เหล็ก ทองแดง ยิบซั่ม แมงกานีส และตะกั่ว

(2) สมุดรายนงานสถิติภาค ค.อ./น, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การใช้ที่ดิน

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากกว่าร้อยละ 30 ของพื้นที่ภาคเป็นการทำนา
รองลงมาได้แก่การปลูกพืชไร่ จากการตรวจสอบโดยภาพถ่ายดาวเทียม ของกรม
พัฒนาที่ดิน

- การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นระบบขนส่งที่ผสมผสาน
ระหว่าง ทางรถยนต์ รถไฟ และทางอากาศ

- ทางรถยนต์ : มีโครงข่ายเส้นทางยาวมากกว่า 5 หมื่นกิโลเมตร แพร่
กระจายครอบคลุมจนถึงทุกพื้นที่ ประกอบด้วย
ทางหลวงแผ่นดิน เชื่อมระหว่างจังหวัดภายในภาค และ
ระหว่างภาค
ทางหลวงจังหวัด เชื่อมระหว่างอำเภอต่าง ๆ ภายใน
จังหวัด
ทางหลวงชนบท เชื่อมระหว่าง อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน
ทางชนบท

- ทางรถไฟ : ทางรถไฟภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความยาวทั้งสิ้น 1,119
กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 27 ของทางรถไฟทั่วประเทศ
แยกออกจากทางรถไฟสายเหนือ เข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ที่ จังหวัดราชสีห์มา แล้วแยกออกเป็น 2 สาย
1. สายชุมทางถนนจิระ ผ่าน จ.ขอนแก่น อุดรธานี ไปสิ้นสุด
ที่หนองคาย
  2. ผ่าน จ.บุรีรัมย์ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ไปสิ้นสุดที่

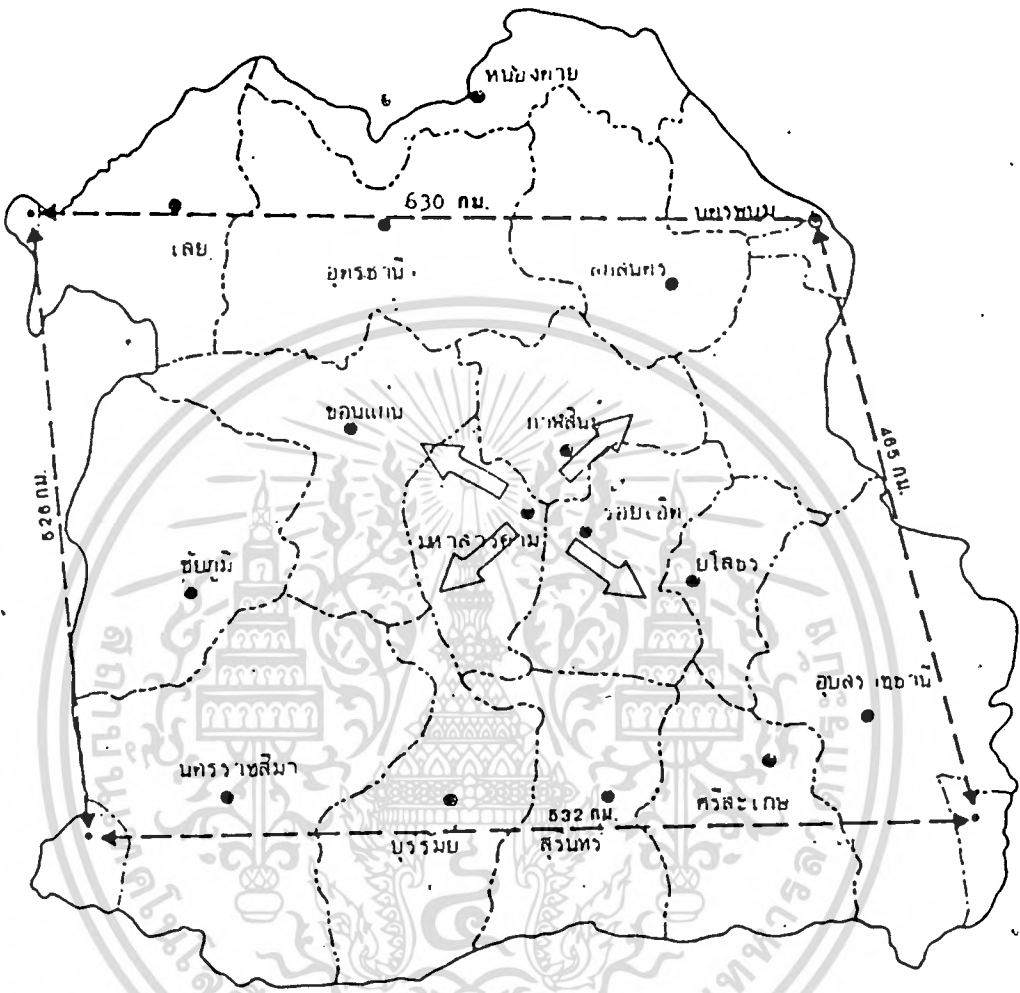
อุดรธานี นอกจากนี้ยังมีทางแยกที่ชุมทางบัวใหญ่
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
จ.นครราชสีมา ผ่าน จ.ชัยภูมิ ลพบุรี ไปบรรจบที่ชุมทาง
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แก่งคอย จ.สระบุรี

- ทางอากาศ : ภาคตะวันออก เชียงเหนือมีสนามบินพาณิชย์ทั้งสิ้น 6 แห่ง

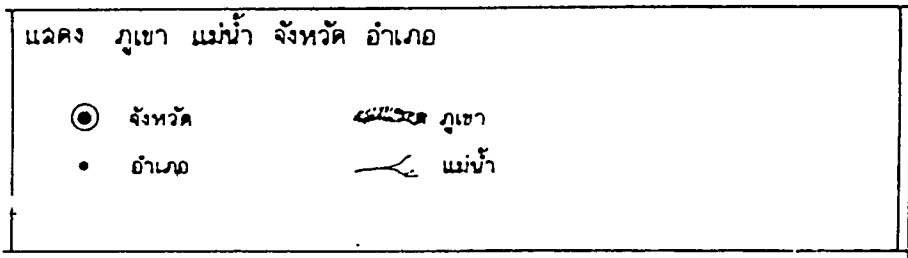
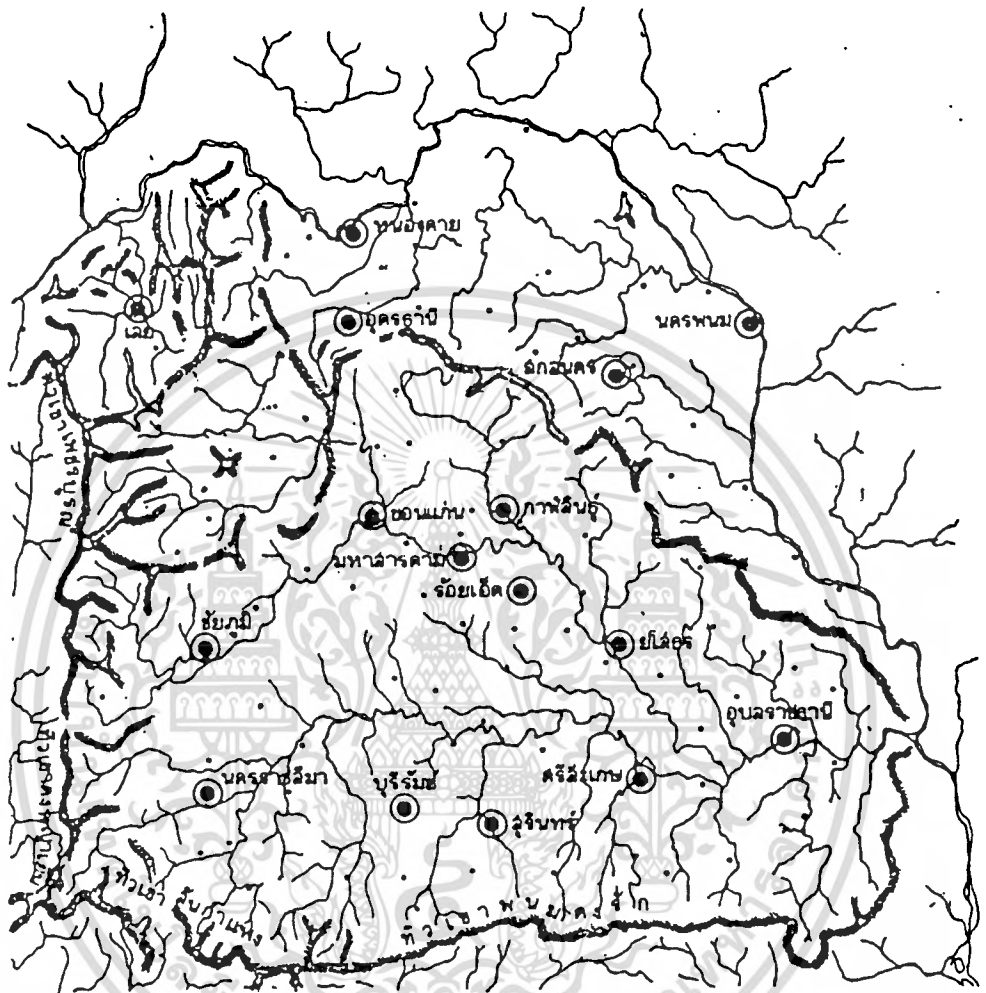

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>เหนือ</p> <p>11๘.</p>	<p>แสดงที่ตั้งอำเภอและจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>● จังหวัด</p> <p>• อำเภอ</p> <p>----- เขตจังหวัด</p> <p>----- เขตอำเภอ</p>
--	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.2 ลักษณะทางกายภาพ จ.นครราชสีมา

ที่ตั้ง

จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ บนที่ราบสูงโคราช ระหว่างเส้นรุ้งที่ 14-16 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101-103 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 300-400 เมตร

ขนาดพื้นที่

พื้นที่ของจังหวัดนครราชสีมา 20,548.06 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จ.ชัยภูมิ ทางด้านอ.โนนไทย อ.บัวใหญ่ และ อ.คง และติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นทาง อ.บัวใหญ่
ทิศใต้	ติดต่อกับ จ.ปราจีนบุรี ทาง อ.ปักธงชัย อ.ครบุรี มีทิวเขาเขี้ยว เขากบินทร์ เขาบรทัด และเขากำแพง กั้นพรมแดน และติดต่อกับ จ.นครนายก ทาง อ.สีคิ้ว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จ.บุรีรัมย์ ทางอ.ประจักษ์ อ.พิมาย อ.ชุมพวง อ.จักราช อ.โชคชัย อ.ห้วยแถลง อ.ครบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ จ.ชัยภูมิ ทางอ.ด่านขุนทด มีทิวเขาแดงพญาเย็นกั้นเขตแดน และติดต่อกับ จ.สระบุรี ทางอ.ด่านขุนทด อ.สีคิ้ว และอ.ปากช่อง มีเขาใหญ่กั้นพรมแดน

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไป เป็นที่ราบสูง พื้นทางใต้สูงกว่าทางเหนือสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 300-400 เมตร มีภูเขาและป่าดงสลับซับซ้อน บางแห่งเป็นเนินสูง ๆ โดยรอบเนินและภูเขาเป็นที่ราบลุ่ม บางแห่งมีน้ำขัง ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยเล็กๆหลายสถาน ลำห้วยสายที่ไหลผ่านเข้าตัวเมืองนครราชสีมา เช่น ลำปาว และลำตะคอง เป็นต้น ลำห้วยเหล่านี้ไหลจกภูเขาทางใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไปรวมกันที่ลำน้ำมูล

ลักษณะภูมิอากาศ

- ฤดูร้อน** เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ระยะเวลาที่อากาศร้อนสุด อยู่ในช่วง เดือนมีนาคม-พฤษภาคม เดือนที่อากาศร้อนที่สุดคือ เดือน เมษายน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 40.2 องศาเซลเซียส
- ฤดูฝน** เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กันยายน อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายนอยู่ระหว่าง 21.9-23.3 องศาเซลเซียส
- ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป อุณหภูมิเริ่มลดต่ำลงเรื่อยๆ จนถึงเดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยจัดได้ 12.4 องศาเซลเซียส

ปริมาณน้ำฝน

เฉลี่ยปริมาณน้ำฝนรวม 1,315.4 มิลลิเมตร/ปี

การคมนาคมขนส่ง

- เส้นทางเกินรถประจำทาง ในจังหวัดและที่ผ่านจังหวัดมีจำนวน 11 เส้นทาง
- เส้นทางเดินรถประจำทางระหว่างจังหวัด-อำเภอต่างๆและเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอ มีจำนวน 45 เส้นทาง
- เส้นทางเดินรถสำหรับรถโดยสารขนาดเล็ก มีจำนวน 29 เส้นทาง
- เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางในจังหวัดไปยังจังหวัดอื่น ๆ มีจำนวน 28 เส้นทาง
- รถไฟ มีเส้นทางรถไฟสาย ต.อ./น. ผ่าน จ.นครราชสีมา เป็นชุมทางแยกไปสายหนองคาย อุบลราชธานี และยังมีเส้นทางสายแก่งคอย บัวใหญ่ ผ่าน จ.นครราชสีมา เป็นบางอำเภอ เช่น อ.บ้านเหลื่อม อ.บัวใหญ่

การติดต่อสื่อสาร

มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ทั้งทางไปรษณีย์/โทรเลข โทรคมนาคม / โทรพิมพ์ / วิทยุ / หนังสือพิมพ์

สาธารณูปโภค

- ไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าที่นำมาจำหน่ายใน จ.นครราชสีมา เป็นกระแสไฟฟ้าที่ซื้อมาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีสายส่งไฟฟ้าระบบแรงดันสูง 115,000 โวลต์ เชื่อมโยงระหว่างภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่าน จ.นครราชสีมา มีสถานีไฟฟ้าย่อยลดแรงดันจาก 115,000 โวลต์ ลงเหลือ 22,000 โวลต์ เพื่อจำหน่ายให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

- ประปา การประปาในเขตเทศบาล เมืองนครราชสีมา ดำเนินการโดยเทศบาล จ. นครราชสีมา ปัจจุบันมีกำลังการผลิต 1,300 ลบ.เมตร/ชม. หรือประมาณ 31,200 ลบ.ม. ต่อวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๑๓.4.3 ลักษณะทางกายภาพ อ.พิมาย

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอประทาย อำเภอโนนสูง และอำเภอสูง จ.นครราชสีมา

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอจักราช และอำเภอห้วยแถลง จ.นครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอชุมพวง จ.นครราชสีมา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอโนนสูง และอำเภอจักราช

ขนาด พื้นที่ทั้งสิ้น 819 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบและป่าโคกแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ก. ด้านทิศเหนือ เป็นที่ราบลุ่มฝั่งลำน้ำมูลและลำน้ำเค็มมีพื้นที่ 550 ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่เอียงลาด เทจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก มีโครงการชลประทานทุ่งสัมฤทธิ์ ช่วยส่งน้ำในการเกษตรกรรม

ข. ด้านทิศใต้ เป็นป่าโคก น้ำท่วมไม่ถึง ปัจจุบันราษฎรบุกรุกแผ้วถางป่าทำไร่ ฝืนส่วปะหลัง เป็นส่วนมาก ลักษณะพื้นที่เป็นดินทราย

ลำน้ำที่สำคัญมี ลำน้ำมูล ลำน้ำเค็ม ลำน้ำาง เจริญลำสะแก ลำสะจันทร์ ลำวังหิน ลำตลาด ลำละหลอด ลำจักราช ลำมาตุ และคลองชลประทานส่งน้ำ จำนวน 9 คลอง

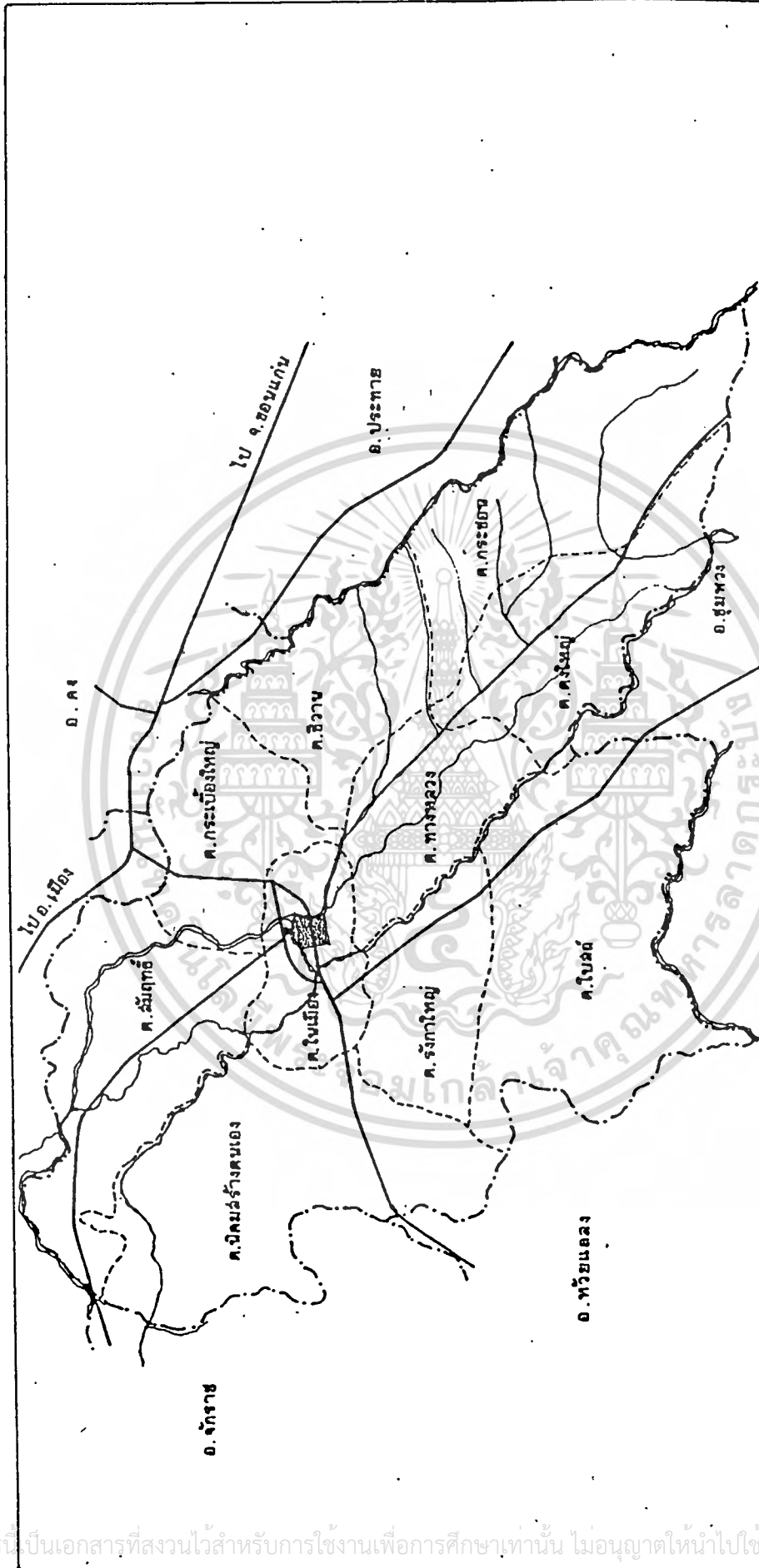
การคมนาคม

ทางบก ห่างจากจังหวัดนครราชสีมา ตามทางหลวงแผ่นดิน 60 กิโลเมตร ถนนอยู่ในสภาพดีใช้การได้ทุกฤดูกาล ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชม./ทางนี้ ไม่มี การคมนาคมภายในอำเภอ สามารถติดต่อกับตำบลหมู่บ้านในปกครองได้โดย สะดวกทุกฤดูกาลสภาพทาง เป็นถนนดินลูกรัง

การสาธารณูปโภค

- มีการประปา ของการประส่วนภูมิภาค สาทพิมาย 1 แห่ง บริการในเขตตำบลในเมือง
- การประปาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา 1 แห่ง บริการในเขตตำบลรังกาใหญ่
- มีการไฟฟ้า ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาทพิมาย ขยายเข้ารวม 8 ตำบล
- มีบริการโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย 1 แห่ง
- มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข พิมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่อำเภอพิมาย
 ๐ ๕ ๑๐ กม.
 แผนที่จังหวัดและเขตการปกครอง

แม่น้ำ, ลำห้วย
 ● ที่ตั้งอำเภอ
 และ ศูนย์ราชการในเมือง

--- แนวเขตตำบล
 --- แนวเขตอำเภอ
 — ถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเหตุเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.4 ลักษณะกายภาพสุขภาพในเมืองพิมาย

ที่ตั้ง

สุขภาพใน เมืองพิมาย ตั้งอยู่ในเขตตำบลในเมือง จัดว่าเป็นชุมชนศูนย์กลางของอำเภอพิมาย มีลักษณะคล้ายวงแหวน เพราะมีลำน้ำล้อมรอบ (ดูภาพประกอบ)

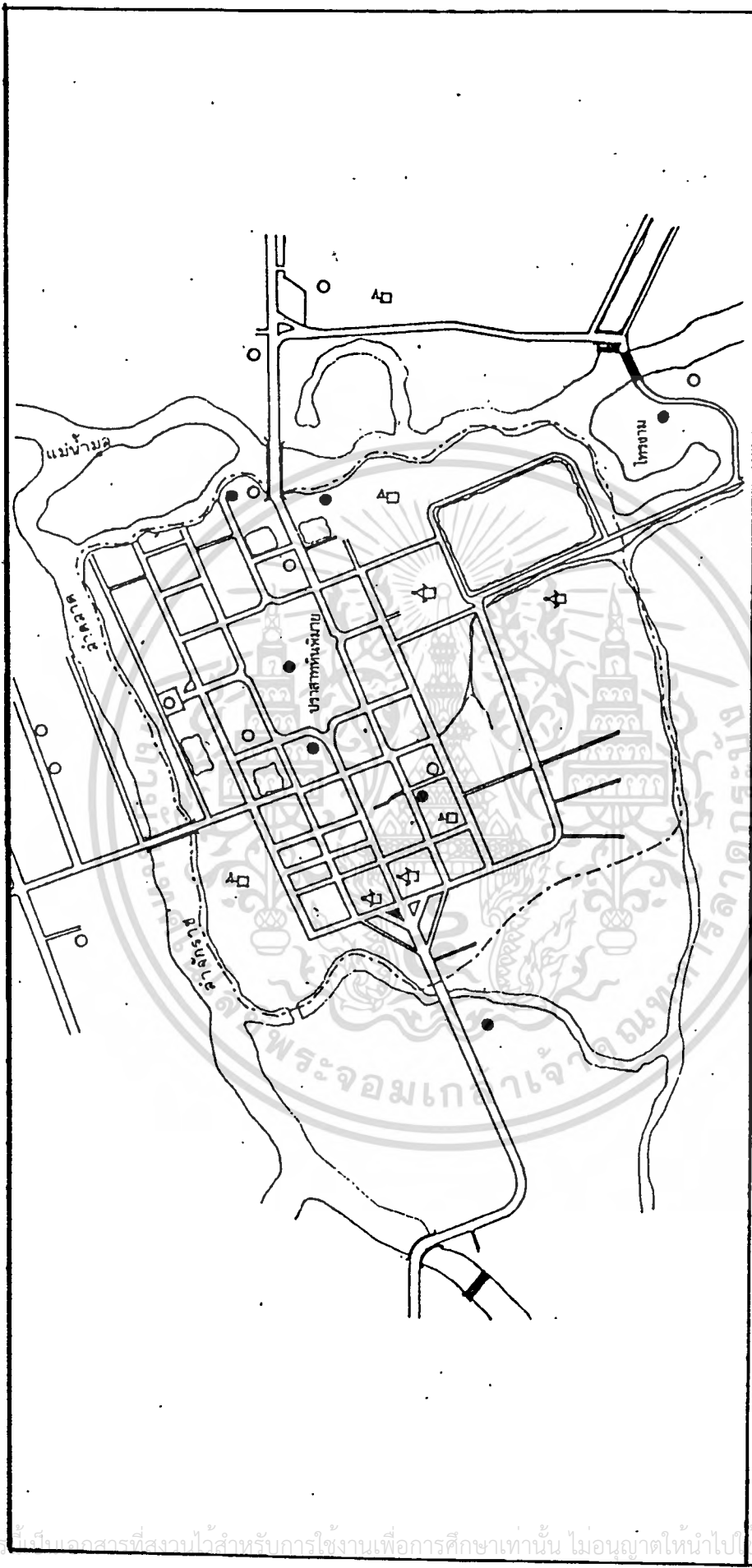
ขนาดพื้นที่

สุขภาพใน เมืองพิมาย มีพื้นที่ประมาณ 2.25 ตารางกิโลเมตร จุดศูนย์กลางของความเจริญอยู่ในเขตสุขภาพคือ ที่ตั้งประสาทหินพิมาย (ดูภาพประกอบ)

อาณาเขต

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดลำน้ำมูล
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดกับลำน้ำย่อย ของลำจักรราช
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดลำคลองขนาดเล็กหลังวัดสระเพลง
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดกับลำจักรราชและลำตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่เขตอุทยานพิมาย

0 100 200 500 เมตร

แสดง ลมที่คั่งและอาณาเขต

- ถนน
- ลำน้ำ
- เขตอุทยาน
- เขื่อน
- แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน
- สถานที่ราชการ
- โรงเรียน
- วัด
- สระน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างสุขาภิบาลใน เมืองพิมายกับชุมชนในอำเภอเดียวกัน และไปยังอำเภอต่าง ๆ มีดังนี้

-ทิศเหนือ มีเส้นทางคมนาคม 2 เส้นทาง คือ

สายที่ 1 เส้นทางสายพิมาย-ตลาดแค เส้นทางนี้คือ เป็นเส้นทางคมนาคมสายหลัก ของอำเภอพิมายในอันที่จะติดต่อกับชุมชนต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง เริ่มจากสุขาภิบาลผ่าน ตำบลกระเบื้องใหญ่ไปถึงบ้านแค ระยะทาง 10 กม. จากจุดนี้สามารถเดินทางไปยัง อำเภอเมือง นครราชสีมา ระยะทาง 49 กม. และไปยัง อ.เมือง จ.ขอนแก่น ระยะ ทางประมาณ 165 กม.

สายที่ 2 เส้นทางในโครงการชลประทานทุ่งสัมฤทธิ์(เขื่อนพิมาย) จะมีถนน ตามคันคลองชลประทานติดต่อไปยังชุมชนต่าง ๆ ในเขตอำเภอพิมายคือ ต.ท่าหลวง ชีวาน ดงใหญ่ กระซอน และสามารถไปถึงอำเภอประทายได้โดยเส้นทางบ้านดงใหญ่ ถึง ต.โนนแดง ระยะทาง 9 กม. จากตำบลไช้เส้นทางบ้านวัด อ.ประทาย ระยะทาง 32 กม.

-ทิศใต้ มีเส้นทางคมนาคมสายหลัก 2 เส้นทาง คือ

สายที่ 1 เส้นทางพิมาย-หินดาม เริ่มจากสุขาภิบาลในเมืองไปยัง ต.นิคมสร้างตนเอง ไปยัง อ.ห้วยแถลงสุดที่ทางหลวง จ.สายห้วยแถลง-จักราชที่บ้านหินดาม ระยะทาง 32 กม. ในปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงให้เป็น เส้นทางมาตรฐาน

สายที่ 2 เส้นทาง สายพิมาย-ชุมพวง เริ่มจากสุขาภิบาลในเมืองพิมายถึงบ้าน วังหิน ระยะทาง 5 กม. ไปบรรจบกับ เส้นทางสายพุทธโธสงดูเมืองที่บ้านทางหาด จ.บุรีรัมย์ คิดเป็นระยะทาง 66 กม. จากที่หาดนี้ สามารถเดินทางได้ 3 เส้นทาง คือ อ.สตึก ไปอ.พุทธโธเสียซ้ายมือไป อ.บุรีรัมย์เสียขวา สำหรับ เส้นทางนี้ ได้รับการปรับปรุง เป็นถนนมาตรฐานแล้ว

-ทิศตะวันตก มีเส้นทางคมนาคม 1 สาย และถนนผ่านรอบนอกพิมาย 1 สาย

สายที่ 1 ถนนพิมาย-จักราช เริ่มจากสุขาภิบาลในเมืองตรงไปทางทิศตะวันตก ผ่านหมู่บ้านต่าง ๆ ของตำบลสัมฤทธิ์ และสามารถติดต่อถึงทางหลวงสายจักราช อ.เมือง นครราชสีมา ระยะทาง 28 กม. สภาพเส้นทางยังไม่สะดวกนัก

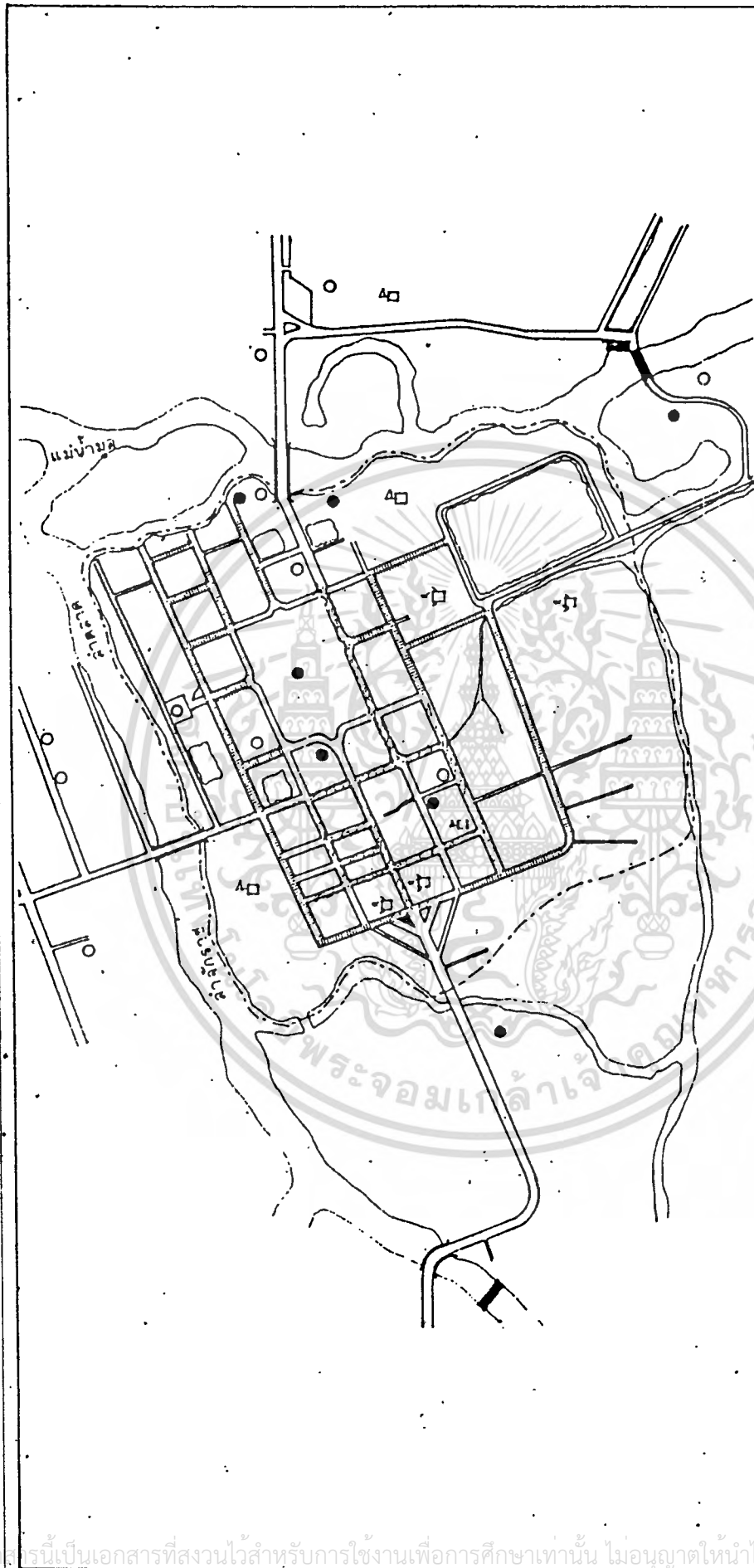
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สายที่ 2 ถนนรอบนอกเขตสุขาภิบาลในเมืองพิมาย เป็นถนนสายอ้อมเมือง สร้างขึ้นเพื่อไม่ต้องเข้าสู่ตัวสุขาภิบาล เริ่มจากเส้นทางสายพิมาย-ตลาดแคที่บรี เวชหน้าสถานีทดลองปลั้ววิจัยข้าวพิมาย ผ่านหน้าที่ว่าการอำเภอไปบรรจบเส้นทางสายพิมาย-บ้านหินตาช ที่บ้านวังหิน ระยะทาง 5 กม.

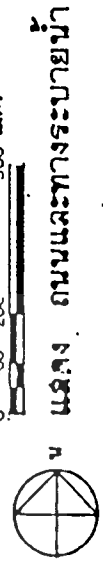
-ทิศตะวันออก ไม่มีเส้นทางคมนาคมติดต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

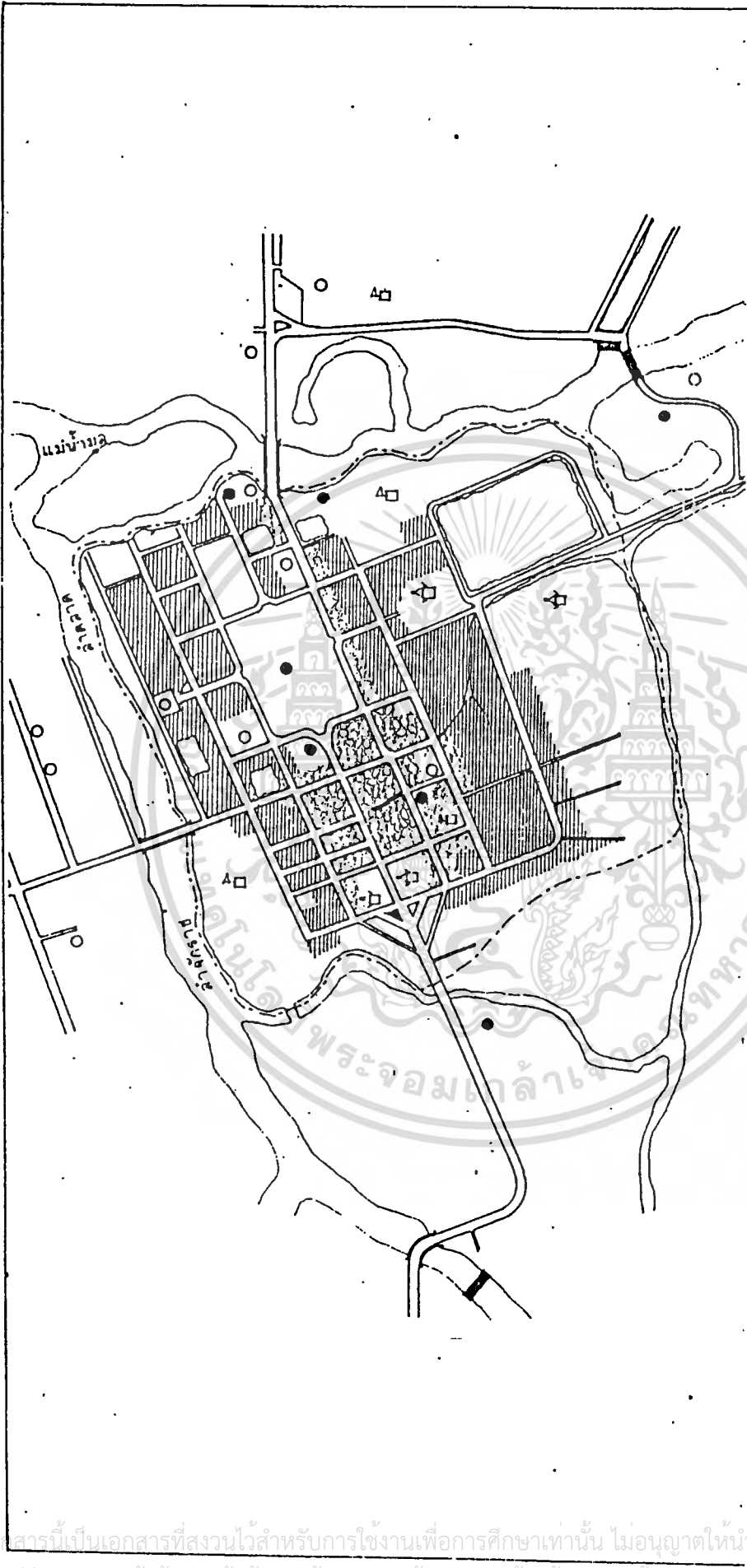

แผนที่เขตอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย

- ถนน
- ลำน้ำ
- เขตอุทยาน
- เขื่อน
- แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน
- สถานที่ราชการ
- โรงเรียน
- วัด
- สระน้ำ
- ทางระบายน้ำ
- ถนนที่ยังไม่ได้ปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่เขตอุทยานพิมาย

- ถนน
- ลำน้ำ
- เขตอุทยาน
- เขื่อน
- แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน
- สถานที่ราชการ
- โรงเรียน
- วัด
- สระน้ำ
- ขบวนการค้า
- ที่อยู่อาศัย
- ที่เกษตร

แผนที่ การใช้ที่ดิน

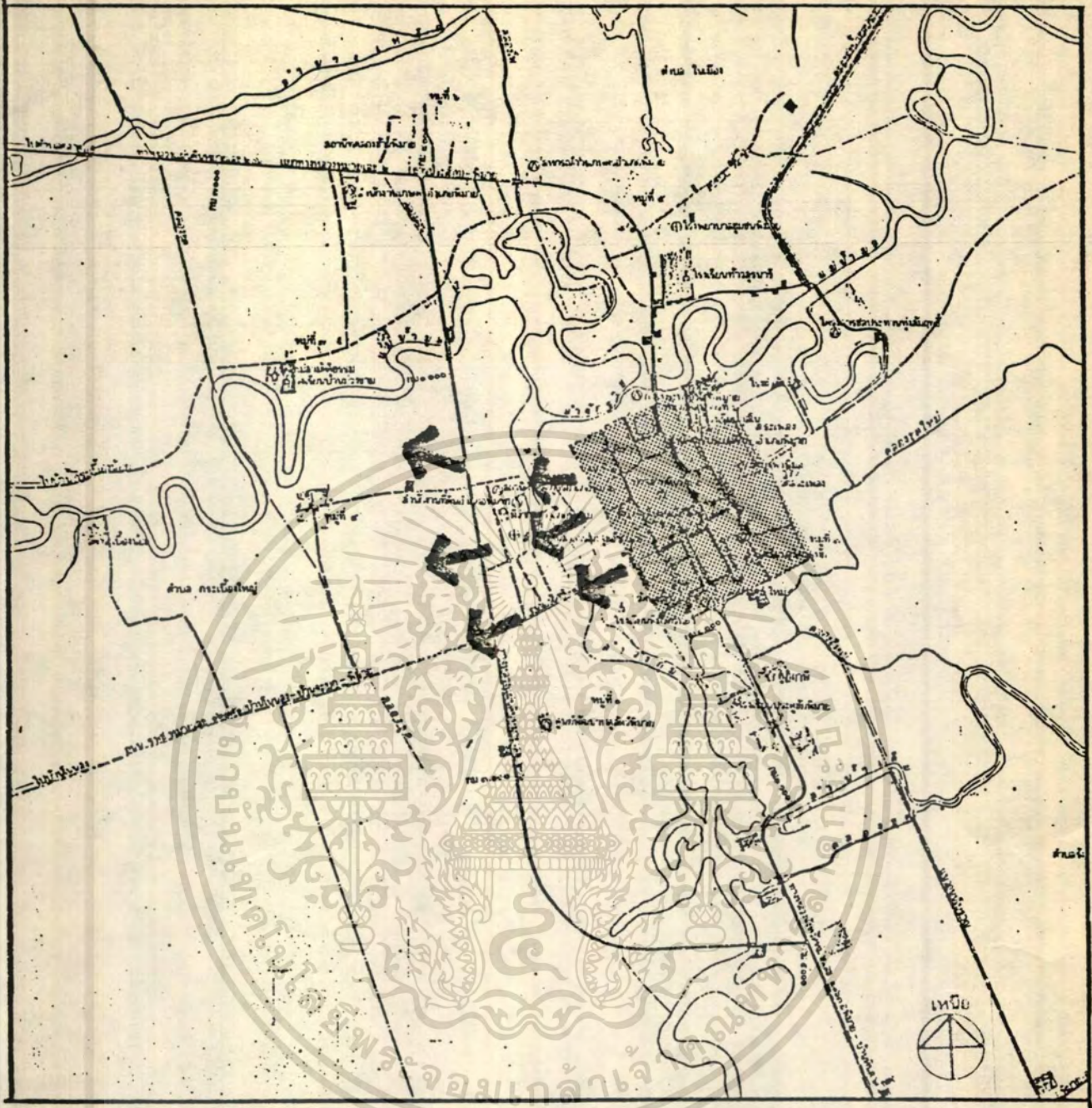
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผัง เมืองและการขยายตัว

เนื่องจากสภาพที่ตั้งของสุขาภิบาลในเมืองพิมาย มีลักษณะ เป็นเกาะที่ถูกล้อมรอบด้วยน้ำ การขยายตัวจึงมีอย่างจำกัดและ เชื้องช้าในขณะที่ความกดดันด้านประชากรเพิ่มสูงขึ้น ทางรัฐบาลได้กำหนดการพัฒนา เพื่อ เป็นแนวทางในการขยายตัวดังนี้

-จัดตั้งศูนย์ราชการให้อยู่นอก เขตสุขาภิบาล ในบริเวณด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือ เช่น ที่ว่าการอำเภอ สถานีตำรวจ สำนักงานสาธารณสุข ปศุสัตว์ สำนักงานที่ดิน เกษตรอำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน ทำให้สภาพการใช้ที่ดินในบริเวณดังกล่าว เปลี่ยนแปลงจากการเกษตร เป็นที่อยู่อาศัยและการค้ามากขึ้น

-จัดทำถนนรอบนอก เขตสุขาภิบาลในเมืองพิมาย ผ่านด้านหน้า ที่ว่าการอำเภอพิมาย จากลักษณะดังกล่าวบ่งชี้ถึงแนวทางในการขยายตัวของตัว เมืองและ เขตในระยะต่อไป เพราะการที่ส่วนราชการตั้งอยู่รอบนอก เขตสุขาภิบาล ทำให้รูปแบบการใช้ที่ดินในบริเวณใกล้เคียง เริ่มมีการ เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินทำให้เกิดการกระจายตัวของอาคาร การตั้งถิ่นฐานแทนที่จะไปแออัดกันอยู่ อันจะนำไปสู่ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ในที่สุด

การขยายตัวของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาธารณูปโภค

-บริการไฟฟ้า

การบริการด้านไฟฟ้าอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในอำเภอพิมาย เป็นหน่วยบริการหลัก ฐานะเทียบเท่าการไฟฟ้าระดับจังหวัด เพราะมีหน่วยบริการย่อยอยู่ในสังกัด 3 หน่วย คือ หน่วยบริการผู้ใช้ไฟ ชุมพวง หนองจิก และตลาดแค ทุกหน่วยรับกระแสไฟฟ้าแรงสูง ๕ สาย คือ

-สถานีไฟฟ้าย่อยนครราชสีมา ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ในระบบแรงดัน 22 กิโลวัตต์ 3 เฟส พลังงานไฟฟ้าเมื่อจ่ายให้ผู้ใช้ไฟ คิดเป็นประมาณ 5.5 เมกกะวัตต์

-สถานีไฟฟ้าย่อยเมืองพลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ระบบแรงดัน 12,200 กิโลวัตต์

การให้บริการไฟฟ้าในเขตสุขาภิบาล จะใช้กระแสไฟฟ้าที่มาจากสถานีไฟฟ้าย่อยเมืองพล แต่กรณีที่เกิดขัดข้องจากสถานีก็จะหันไปใช้กระแสไฟฟ้าที่ส่งมาจากสถานีย่อยนครราชสีมา โดยทั่วไปแล้ว กระแสไฟฟ้าในเขตสุขาภิบาลขัดข้องน้อย เว้นแต่กรณีเมื่อมีการซ่อม เฉพาะจุดเท่านั้น

-การบริการประปา

การประปาในเขตสุขาภิบาลอยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค ตั้งอยู่ติดกับลำน้ำมูล ริมสะพานท่าสงกรานต์ มีปริมาณการผลิตประมาณ 1,300-1,600 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยใช้ถังสูงมีความจุขนาด 120 ลูกบาศก์เมตร ปริมาณการใช้ที่ผ่านมาตรวัดน้ำประมาณ 1,000-1,500 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน แหล่งน้ำดิบได้จากลำน้ำมูลซึ่งไหลตลอดปี ก็ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด เพราะจะได้อาศัยน้ำจากโครงการชลประทานทุ่งสัมฤทธิ์ที่กักน้ำไว้ ช่วยให้การประปาในเขตสุขาภิบาลไหลอย่างสม่ำเสมอ

การติดต่อสื่อสาร

-การไปรษณีย์โทรเลข

การไปรษณีย์โทรเลขอยู่ในความรับผิดชอบของที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
 พินายในสังกัดของการสื่อสารแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่บริเวณถนนบางใหญ่

-โทรศัพท์

ถึงแม้ในเขตอำเภอพิมาย ยังไม่มีการตั้ง เป็นชุมสายโทรศัพท์ แต่ก็มีโทรศัพท์
 สาธารณะอยู่ 1 เลขหมาย คือ โทรศัพท์ 244709 สามารถบริการทางไกลได้
 โดยหมุนต่อผ่านชุมสายโทรศัพท์นครราชสีมา เขตโทรศัพท์ภูมิภาคที่ 2 และยังสามารถ
 หมุนติดต่อภายใน นครราชสีมาได้ ซึ่งโทรศัพท์หมายเลขดังกล่าวให้บริการอยู่ที่
 ที่ว่าการอำเภอพิมาย

3.4.5 การเลือกสถานที่ตั้งอาคารพิพิธภัณฑ์⁽¹⁾

1. ควรตั้งอยู่ในศูนย์กลางของเมือง ในย่านที่พบได้โดยสะดวก อยู่ในเส้นทาง
 รถเพราะจุใจ นักท่องเที่ยวได้ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ ประชาชน นักเรียน นักศึกษา
 ได้โดยสะดวก
2. มีสถานที่ขนานพาหนะสามารถเดินทางได้โดยสะดวก
3. มีคุณค่าด้านทัศนียภาพทางประวัติศาสตร์ และสุนทรีย์ภาพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
4. พิพิธภัณฑ์คือ ศูนย์วัฒนธรรม เพราะฉะนั้น ควรอยู่ในย่านที่ราบรอบด้วยศูนย์
 วัฒนธรรมอื่น
5. อยู่ในเขตที่ผังเมืองกำหนดไว้
6. มีขนาดสถานที่กว้างขวางพอสมควรแก่การขยายตัว
7. การรักษาความปลอดภัย พิพิธภัณฑ์ต้องตั้งสัมพันธ์กับกองดับเพลิง สถานีตำรวจ
 ที่อยู่อาศัยของประชาชน การตั้งอาคารได้แต่เพียงห่างไกลจากชุมชนไม่อาจป้องกัน
 สงวนรักษาและควบคุมความปลอดภัยได้
8. ไม่อยู่ในฝ่ายโรงงานอุตสาหกรรม อากาศเสีย อัคคีภัย และแผ่นดินไหว

(1) "วิชาการพิพิธภัณฑ์" (น.169-170)
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.1 ข้อมูลพื้นฐานโครงการ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เป็นศูนย์กลางแห่งการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ที่สำคัญที่สุด

ในเขตภูมิภาคอีสานตอนล่าง

2. เป็นแหล่งรวบรวมศิลปวัตถุ โบราณคดี ศิลปะพื้นบ้าน ในเขตภูมิภาคให้สูญหาย
3. เป็นสถาบันที่ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น เห็นคุณค่าในสมบัติทางวัฒนธรรม สร้างพลังความรัก สามัคคี มีความหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของความเป็นไทย
4. เป็นสถาบันของชาติ แห่งหนึ่งที่จะช่วยต่อต้าน แข่งขันกับศิลปวัฒนธรรมของต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนที่ต่างวัฒนธรรม ได้มีความรู้ทัศนคติ ความเข้าใจ กว้างขวางขึ้น
5. เป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดง " หีบหลัง " ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นศูนย์กลางการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้
6. เป็นสถานที่สำคัญ เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งมีผลทางอ้อมต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวในท้องถิ่น

หน้าที่ของโครงการ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย จะเป็นสถาบันซึ่งทำหน้าที่ให้การศึกษานอกกระบบโรงเรียน แก่ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้สนใจทั่วไป ความรู้ที่จะให้แก่ผู้เข้าชม เป็นความรู้เกี่ยวกับ ศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี ในเขตอีสานตอนล่าง 8 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด ยโสธร อุบลราชธานี การให้ความรู้ใช้วิธีจัดแสดงโบราณวัตถุ อธิบายนำชม และใช้อุปกรณ์การศึกษาช่วย การจัดนิทรรศการ และการบรรยายทั้งในและนอกสถานที่ จัดทำภาพถ่าย หุ่นจำลอง แผนที่ แผนภูมิ ต่าง ๆ การจัดห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า การจัดคลังเป็น STUDY COLLECTION ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวก ความเพลิดเพลิน การพักผ่อนหย่อนใจ เช่น ร้านจำหน่ายอาหาร-เครื่องดื่ม ของที่ระลึก ห้องน้ำ-ส้วม สนามหญ้าและสวนพักผ่อน

นอกจากหน้าที่โดยทั่วไปแล้ว หน้าที่โดยเฉพาะของพิพิธภัณฑ์สถานพิมาย มีดังนี้

1. การควบคุมแนะนำ ตรวจสอบการบริหารงานพิพิธภัณฑ์สถานและโบราณวัตถุ ในจังหวัดต่าง ๆ ในเขตรับผิดชอบ
2. การรวบรวมจัดท้าววัตถุ เพื่อนำมาจัดแสดง และเพื่อการศึกษา จำกัดวงเฉพาะโบราณวัตถุ หรือ ศิลปวัตถุ ในเขตอีสานตอนล่าง
3. งานสารบรรณ-การเงิน-บัญชี-พัสดุ-ยานพาหนะ ควบคุมธุรกิจศิลปโบราณวัตถุ และงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบ ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ
4. งานวิชาการ

-การศึกษา-ค้นคว้า-วิเคราะห์-วิจัย เรื่องราวทางวิชาการโบราณคดี ประวัติศาสตร์ ศิลปะ ปรามิตศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติศาสตร์ศิลป์ และอารยธรรมในประเทศไทยและใกล้เคียง มานุษยวิทยา และชาติพันธุ์วิทยา ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

- เผยแพร่ผลงาน ด้านการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ โดยการจัดนิทรรศการ จัดพิมพ์เอกสาร บรรยาย สัมมนา อภิปราย

- ดำเนินการตรวจพิสูจน์ เพื่อกำหนดอายุ ประเมินค่าศิลปะโบราณวัตถุ

- ควบคุมและกำหนดมาตรการในการทำการค้า ศิลปะโบราณวัตถุ และนำออกนอกราชอาณาจักรในเขตรับผิดชอบ

- วางแผน ดำเนินงานด้านวิชาการพิพิธภัณฑ์วิทยาและเทคนิคพิพิธภัณฑ์ เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาในการจัดนิทรรศการและการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ในเขตรับผิดชอบ

๕. งานทะเบียน

- ศึกษา ค้นคว้า กำหนดแบบแผนในการจัดทำทะเบียนศิลปะโบราณวัตถุ

- จัดทำทะเบียนบัญชี บัตรประจำโบราณวัตถุ

- จัดระบบการเก็บรักษา เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ควบคุม บำรุงรักษา

- จัดทำศูนย์ข้อมูล เพื่อให้บริการการศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับศิลปะโบราณวัตถุ

- ซ่อมสงวนศิลปะโบราณวัตถุ

๖. การจัดนิทรรศการและเผยแพร่

- ประสานงาน และดำเนินการจัดนิทรรศการ และจัดกิจกรรมการศึกษา

ทุกรูปแบบ

- จัดทำเอกสาร เพื่อเผยแพร่ทางวิชาการ

- ออกแบบคู่มือ ดกแต่งอาคาร และงานนิเทศศิลป์

๗. งานรักษาความปลอดภัย

- กำหนดมาตรการ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ควบคุมการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำห้อง เจ้าหน้าที่สายตรวจ
- ตรวจสอบ ควบคุม ระบบสัญญาณป้องกันภัย รวมทั้งการซ่อมบำรุงรักษา

ขอบเขตและเป้าหมายของโครงการ

1. สามารถรักษาโบราณศิลปวัตถุในเขตภูมิภาค มิให้สูญหาย ถูกทำลาย และเสื่อมค่า เสื่อมโทรม ด้วยตัวกลางต่าง ๆ และสามารถนำไปเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย
2. ดำเนินการรวบรวม สงวนรักษา โบราณศิลปวัตถุ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ในเขตภูมิภาคอีสานตอนล่าง
3. ดำเนินงานกิจการพิพิธภัณฑ์สถาน ให้สมบูรณ์ตามความต้องการการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอย และการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์สถาน ตามหลักวิชาการ
4. สามารถครอบคลุมให้บริการประชากร ในเขตรับผิดชอบอีสานตอนล่าง 8 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด ยโสธร อุบลราชธานี และจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งชาวต่างประเทศ ให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ภาคภูมิใจ ในมรดกทางวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดำเนินงานโครงการ

ในการบริหารงานพิพิธภัณฑ์สถาน จำเป็นต้องจัดสายงาน ควบคุมกิจการ พิพิธภัณฑ์สถาน ให้อยู่ในเครือเดียวกัน เพื่อการดำเนินการไปสู่วัตถุประสงค์ และ มาตรฐานเดียวกัน (1)

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติแต่ละแห่งรวมทั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย มีงาน ในความรับผิดชอบหลายด้าน อาจจำแนกออกได้ดังนี้

หน่วยงาน	หน้าที่รับผิดชอบ
1. งานบริหารทั่วไป	-งานธุรการ -สารบรรณ -การเงิน -บัญชี - พัสดุ - คุรุภัณฑ์
2. งานจัดทะเบียนโบราณศิลปวัตถุ	-จัดทำทะเบียนโบราณศิลปวัตถุทั้งที่ จัดแสดง และเก็บรักษาในคลังพิพิธภัณฑ์
3. งานซ่อมสงวนรักษาโบราณ ศิลปวัตถุ	ดำเนินงานซ่อมสงวนรักษา อนุรักษ์ โบราณศิลปวัตถุ ตามหลักวิชาการ
4. งานวิชาการ	-งานศึกษา ค้นคว้า สืบค้น วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับโบราณศิลปวัตถุ ทั้งที่อยู่ ในพิพิธภัณฑ์ หรือที่มีผู้นำมาให้ตรวจสอบ
5. งานบริการด้านการศึกษาและ ประชาสัมพันธ์	-การจัดทำหนังสือ เอกสาร การจัด นิทรรศการ การบรรยาย นำชมเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับโบราณศิลปวัตถุ ประวัติศาสตร์-ศิลป วัฒนธรรม ประเพณี

(1) นิคม มูลิกะคามะ และคณะ , วิชาการพิพิธภัณฑ์ (น.251)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. งานศิลปกรรมและช่างเทคนิค

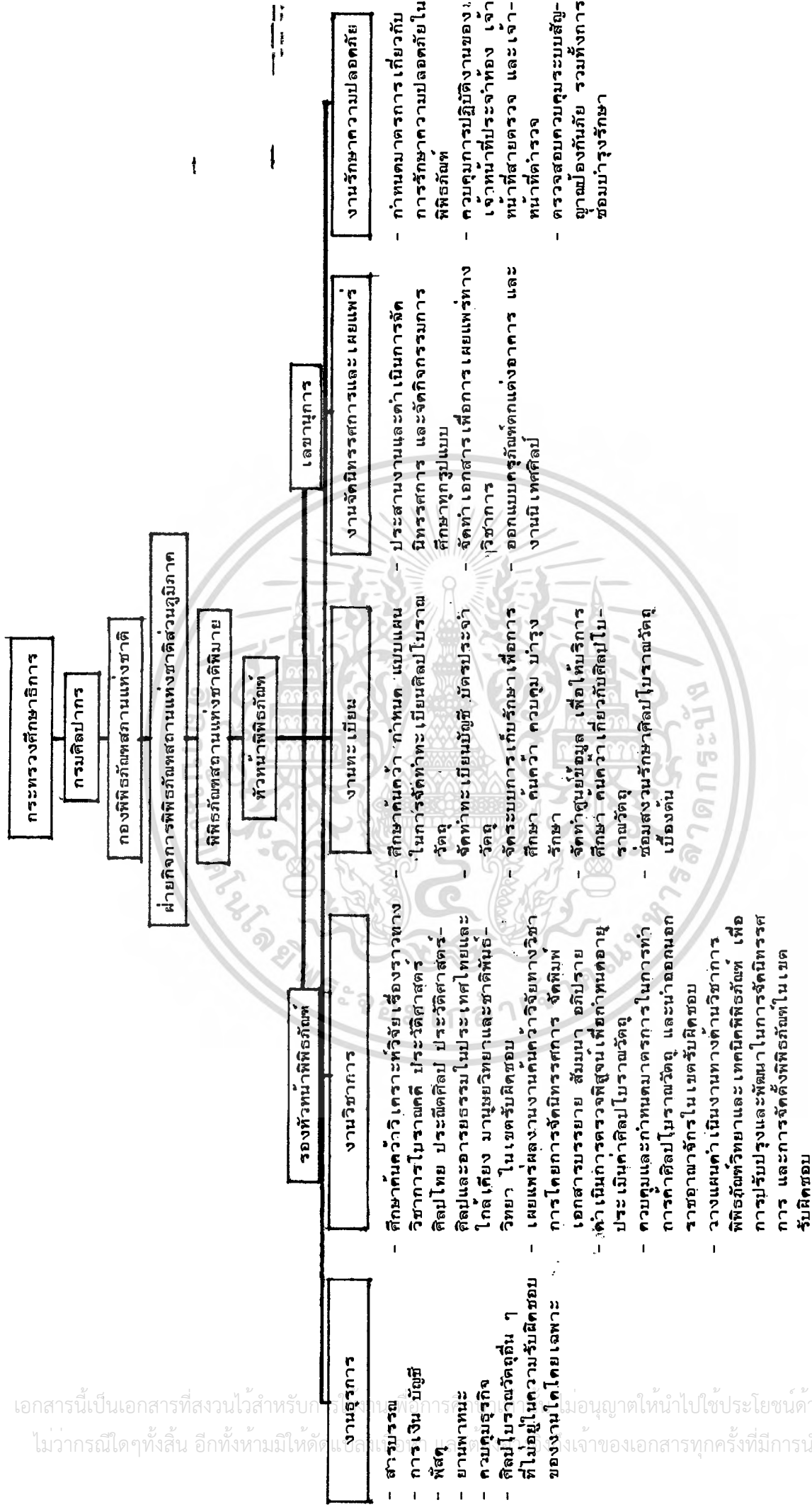
-การออกแบบ ตกแต่งห้องจัดแสดง
ออกแบบตกแต่งการจัดนิทรรศการ
การจัดบริเวณพิพิธภัณฑ์ให้ดูสวยงาม
ติดตั้งผู้เข้าชมตลอดจน งานช่างไฟฟ้า
ช่างประปา ช่างไม้ ฯลฯ

7. งานรักษาความปลอดภัย

-รักษาความปลอดภัยทั้งอาคาร
สถานที่และ โบราณวัตถุที่เก็บรักษา
และจัดแสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ์

ที่มา - กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“แผนภูมิแสดงการแบ่งส่วนงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิบูลย์”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ... ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอก... เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษารายละเอียดด้านบุคลากรและหน้าที่

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
<p>1. ฝ่ายบริหาร</p> <p>แบ่งหน่วยดำเนินงานย่อย ได้ 4 หน่วยงาน คือ</p> <p>งานบริหาร งานธุรการ งานอาคาร-สถานที่ งานรักษาความปลอดภัย</p>		
<p>1.1 งานบริหาร ประกอบด้วย</p>		
หัวหน้าพิพิธภัณฑ	1	เป็นผู้บริหาร รับผิดชอบ และควบคุมโครงการทั้งหมด วางแผนพัฒนาโครงการ จัดหางบประมาณและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
รองหัวหน้าพิพิธภัณฑ	1	เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการในการบริหารงาน ควบคุมดูแลการทำงานของฝ่ายธุรการ ฝ่ายการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ฝ่ายทะเบียนคลังวัตถุและซ่อมสงวนรักษา ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายเทคนิค
เลขานุการ	1	เป็นผู้ติดต่อ ร่างจดหมาย ทำสถิติผลงาน ทำรายงานการประชุม จัดเก็บข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ของทุกแผนก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
1.2 งานธุรการ ประกอบด้วย		
หัวหน้าฝ่ายธุรการ	1	ควบคุม การทำงานของฝ่าย ธุรการทั้งหมด
เจ้าหน้าที่สารบรรณ	2	ทำหน้าที่รับ-ส่ง เรื่องราวและ เอกสารจากฝ่ายต่าง ๆ ตลอดจน จัด เก็บรวบรวม เอกสารและสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ
เจ้าหน้าที่การเงิน-บัญชี	2	ดำเนินการขออนุมัติ เบิกจ่าย เงิน ค่าใช้จ่ายหมวดต่าง ๆ ประจำปี ดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดงบประมาณ
เจ้าหน้าที่สถิติและวิเทศน์สัมพันธ์	1	รับผิดชอบทำ ใตติต่าง ๆ ภายใน พิพิธภัณฑ์ ทำการประ เเมินผลสถิติ ตลอดจนติดต่อ กับส่วนงานหรือ สถาบันต่าง ๆ
เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	2	พิมพ์ เอกสารต่าง ๆ ภายในผ่าน
เจ้าหน้าที่พัสดุ	1	ดูแลควบคุมการ เบิกจ่ายพัสดุ ภายในพิพิธภัณฑ์
เจ้าหน้าที่ช่างไม้ครผ่าน	1	จำหน่ายไม้ครผ่านประตุ
ประตุ		
เจ้าหน้าที่รับฝากของ	1	บริการรับฝากของ
พนักงานขับรถ	1	ทำหน้าที่ขับรถติดต่อ-ขนส่ง
1.3 งาน อาคาร-สถานที่ ประกอบด้วย		
หัวหน้าฝ่าย	1	ควบคุมดูแลให้อาคาร-สถานที่ เป็นระ เบียบ เรียบร้อยและสะอาด อยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักรการ	2	รักษาความสะอาด ดูแลสุขา
		ส่วนจัดแสดงและอาคารโดยทั่วไป
คนสวน	4	ดูแล ตกแต่ง บำรุงรักษาต้นไม้ และ
		ภูมิสถาปัตยกรรม ทั้งภายในและภายนอก

1.4 งานรักษาความปลอดภัย ประกอบด้วย

หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย

1	รับผิดชอบการจัดการรักษาความปลอดภัย ควบคุมห้อง กุญแจและรหัสต่าง ๆ ตลอดจนควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จัดเวรยามและอำนวยความสะดวก สวัสดิการต่าง ๆ
3	ดูแลควบคุมความปลอดภัยของวัดถุจัดแสดง ตลอดจนดูแลรักษาตรวจตรา อุปกรณ์ดับเพลิง สัญญาณเตือนภัยให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา
2	ดูแลรักษาความปลอดภัยบริเวณรอบ ๆ อาคาร
รวม	28

2. ฝ่ายวิชาการ ประกอบด้วย

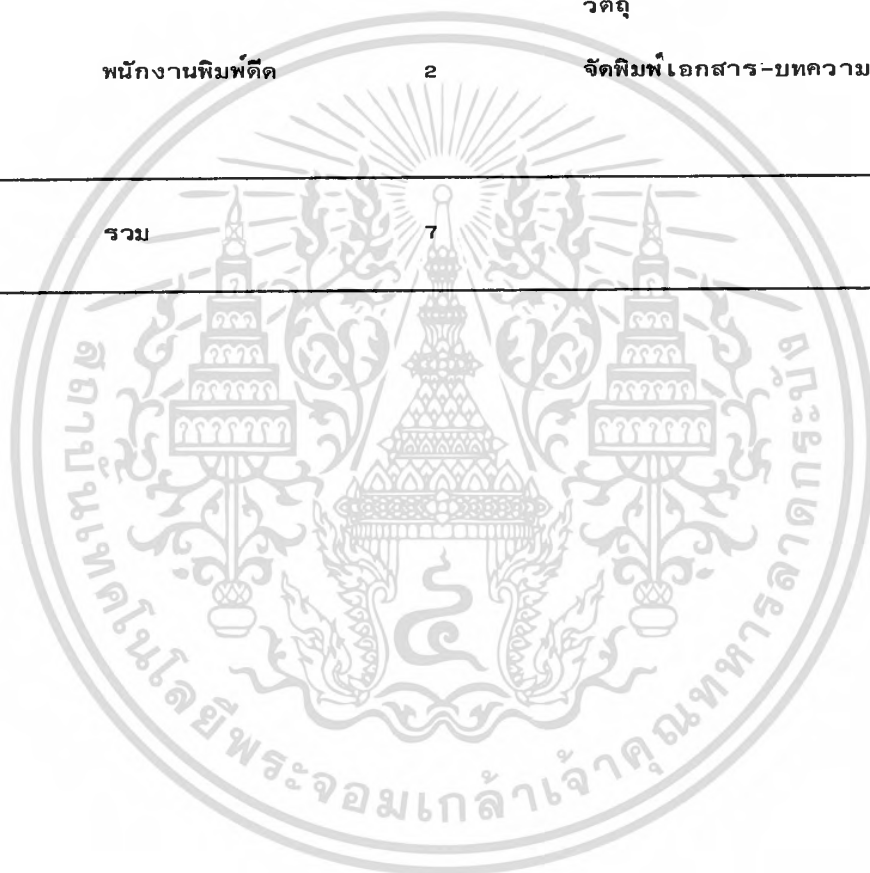
หัวหน้าฝ่าย	1	ทำหน้าที่ควบคุม บริหารและวางแผนการทำงาน ค้นคว้า วิจัยทางวิชาการ
-------------	---	---

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักวิชาการ	2	ทำหน้าที่รับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้าให้ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับ โบราณศิลปวัตถุโดยเฉพาะในเขต อีสานตอนล่าง รวมทั้งวางแผนงาน ด้าน เทคนิคพิพิธภัณฑ์
ภัณฑารักษ์	2	ควบคุม ดูแล ตรวจสอบโบราณศิลป วัตถุ
พนักงานพิมพ์ดีด	2	จัดพิมพ์ เอกสาร-บทความทางวิชาการ

รวม

7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตราค่าจ้าง	หน้าที่
๓. ฝ่ายทะเบียน ประกอบด้วย		
หัวหน้าฝ่าย	1	ดูแล รับผิดชอบตรวจสอบการนำ วัตถุ เข้า-ออกและรับผิดชอบการ ปรับปรุงซ่อมแซมและสงวนรักษาวัตถุ
เจ้าหน้าที่ทะเบียน	2	ลงทะเบียน คิดมีตราประจำ วัตถุทะเบียน วัตถุทุกชิ้น ตรวจสอบ สภาพ ยืนยันค่าใช้จ่ายเป็นหลักฐาน
ช่างบรรจุ-แก๊สห้องวัตถุ	3	บรรจุ-แก๊สห้องวัตถุที่นำ เข้าและ นำออกจากพิพิธภัณฑ์
นักวิทยาศาสตร์	2	วิเคราะห์ เพื่อการสงวนรักษา ศิลปโบราณวัตถุ ที่ชำรุดโดยใช่ เทคนิคทางวิทยาศาสตร์ร่วมค้นคว้า วิจัยและหาวิธีการสงวนรักษา
นักอนุรักษ์	2	ซ่อมสงวนรักษาวัตถุที่ผ่านการตรวจ วิเคราะห์แล้วให้พร้อมที่จะเสด็จ หรือ เก็บรักษา
เจ้าหน้าที่ซ่อมสงวนรักษา	2	ช่วยงานซ่อมสงวนรักษาร่วมกับ นักอนุรักษ์
ช่างถ่ายภาพ	1	บันทึกภาพโบราณศิลปวัตถุ เป็น หลักฐานประกอบการนำทะเบียน วัตถุ
รวม	13	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตราจ้าง	หน้าที่
4. ฝ่ายการศึกษาและประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย		
หัวหน้าฝ่าย	1	ควบคุม ดูแลบริหารงานภายในฝ่าย
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	2	รับผิดชอบการพิมพ์หนังสือ ทางวิชาการ และหนังสือเผยแพร่และแนะนำเพื่อการประชาสัมพันธ์ 'ตลอดจนส่ง เอกสารทางวิชาการ ไปยังสถาบันต่าง ๆ
วิทยากร	2	ดำเนินการจัดบริการให้การศึกษา และกิจกรรม กำหนดการจัดการบริการ นำชม การสาธิตต่าง ๆ จัดทำคู่มือ นำชม ประสานงานกับภัณฑารักษ์ ช่างเทคนิค รวมทั้ง เตรียมการประชุม บรรยาย
เจ้าหน้าที่บริการนำชม	2	นำชม บรรยาย และจัดกิจกรรมต่าง ๆ
ช่างควบคุมระบบแสง-เสียง	2	ควบคุม ดูแลระบบแสง-เสียง ภายในห้องบรรยายและส่วนที่เกี่ยวข้อง
บรรณารักษ์	1	ทำหน้าที่บริการด้านการใช้ห้องสมุด จัดหาหนังสือทางวิชาการ และรวบรวมข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ
เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	2	ดำเนินงานให้บริการภายในห้องสมุด
เจ้าหน้าที่จัดนำเอกสารสิ่งพิมพ์	2	จัดทำเอกสาร-สิ่งพิมพ์ เพื่อการเผยแพร่
รวม	14	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง

อัตราค่าจ้าง

หน้าที่

5. ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค

แบ่งหน่วยงานย่อยได้ 2 หน่วยงาน คือ

งานจัดแสดง และ งานช่างเทคนิควิศวกรรม

5.1 งานจัดแสดง ประกอบด้วย

หัวหน้าฝ่ายจัดแสดง

1

ประสานงานและดำเนินการ

จัดแสดงและกิจกรรมทางการ

ศึกษารูปแบบต่าง ๆ

ช่างออกแบบ

1

ออกแบบตกแต่งส่วนจัดแสดง

ออกแบบตกแต่งส่วนต่าง ๆ ที่

เกี่ยวข้อง

ช่างเขียนแบบ-ศิลปกรรม

2

เขียนแบบแผนผังการจัดแสดงและ

รายละเอียดการจัดแสดงต่าง ๆ

เขียนป้าย คำอธิบาย ประกอบภาพ

การจัดแสดง

ช่างตกแต่ง-สถานที่

3

รับผิดชอบตกแต่งสถานที่ บำรุง

รักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดทำและซ่อม

แซมห้องจัดแสดง ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ

งานไม้ งานโลหะ งานกระจก

5.2 งานช่างเทคนิควิศวกรรม ประกอบด้วย

หัวหน้าฝ่ายเทคนิค

1

ควบคุมดูแลการทำงาน และ

ตรวจสอบ เกี่ยวกับงานระบบ

เทคนิคภายในพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่
ช่างระบบไฟฟ้า	2	ควบคุมระบบไฟฟ้า ทั้งภายในและภายนอกอาคาร รวมทั้งตรวจสอบบำรุงระบบแสง-เสียง ตลอดจนระบบรักษาความปลอดภัย ตรวจสอบและบำรุงรักษางานจัดแสดงและงานการศึกษา
ช่างระบบสุขาภิบาล	1	ควบคุมระบบน้ำใช้-น้ำทิ้ง และเครื่องกลระบบสุขาภิบาล ตรวจสอบและบำรุงรักษา
รวม	11	
สรุป	อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่โครงการ	
๑. ฝ่ายบริหาร	28	อัตรา
๒. ฝ่ายวิชาการ	7	อัตรา
๓. ฝ่ายทะเบียน	13	อัตรา
๔. ฝ่ายการศึกษาและประชาสัมพันธ์	14	อัตรา
๕. ฝ่ายจัดแสดงและเทคนิค	11	อัตรา
รวมเจ้าหน้าที่โครงการทั้งหมด	73	อัตรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 กิจกรรม

- ผู้ใช้โครงการ

การศึกษาผู้ใช้โครงการ มีส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในการกำหนดองค์ประกอบและ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ตลอดจนพื้นที่ใช้สอยโครงการ ในการศึกษาผู้ใช้โครงการ สามารถจำแนกได้ดังนี้

- ประเภทผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาข้อมูลด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการ และวิชาการพิพิธภัณฑ์ สามารถแบ่ง ประเภทผู้ใช้ โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพินายได้ดังนี้

1. ผู้ใช้ประจำ หรือผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ - บุคลากร ทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายดำเนินงานโครงการ รวมทั้งพนักงานในส่วนต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์
2. ผู้ใช้ชั่วคราว หรือผู้ให้บริการ ได้แก่ ผู้เข้ามาใช้บริการภายในโครงการ ซึ่งสามารถ สามารถแบ่ง เป็นประเภทได้ดังนี้
  - ก) ผู้เข้าชม
    - ประชาชนทั่วไป : นิยม เข้าชมพิพิธภัณฑ์ในวันหยุดหรือสุดสัปดาห์ ต้องการ ชมเพื่อความ เพลิดเพลินมีวัตถุประสงค์ ในการศึกษา หาความรู้ไม่มากนัก เพราะไม่มีความรู้เกี่ยวกับวัตถุ ติบแสดง
    - นักเรียน นักศึกษา : ส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการ การเรียนรู้ เรื่อง ราวต่างๆ ที่จัดแสดงและต้องการคำบรรยายทาง วิชาการ
    - นักท่องเที่ยว : เป็นกลุ่มที่ต้องการ เข้าชมพิพิธภัณฑ์เพื่อความ เพลิดเพลิน มีความสนใจในเรื่องราวที่จัดแสดง ส่วนใหญ่ เข้าชมครั้งเดียวแล้วก็จากไป
    - นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้เข้าชมประเภทนี้ มีไม่มากนัก เป็นผู้ที่มีความ รู้พื้นฐาน เรื่องราวของวัตถุจัดแสดง เป็นอย่าง

ติ ความประสงค์ของคนกลุ่มนี้ที่ เข้าชมพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า เพื่อการศึกษาหาข้อมูล ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข) ผู้มาติดต่อ

ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการต่างๆ หรือหน่วยงาน เอกชนที่เกี่ยวข้อง หรือผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ที่ทางพิพิธภัณฑ์เข้ามาตลอดจนบุคคลที่ มาติดต่อขอข้อมูลหรือ เอกสารต่าง ๆ บุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรมพิพิธภัณฑ์ รวมทั้งการมาติดต่อ กับพิพิธภัณฑ์ในเรื่องอื่นๆ

ค) วัตถุจัดแสดง

พิพิธภัณฑ์ทุกแห่งจำเป็นต้องมีการจัดหาวัตถุเข้ามาใหม่หรือมีการนำเอาวัตถุจากคลังออกแสดง และเมื่อมีการจัดแสดงแล้วก็จำเป็นต้องมีการนำวัตถุต่างๆ เข้าเก็บ อันประกอบไปด้วยวัตถุที่ได้รับ เข้ามาใหม่ เข้าคลังหรือวัตถุที่อยู่ในคลังแต่ต้องการ นำออกแสดง เป็นต้น โดยวัตถุทุกชิ้นที่จะนำ เข้า หรือนำออกจากคลังจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ ทำหลักฐาน และขึ้นทะเบียนก่อนจะนำ เข้าหรือนำออกจากพิพิธภัณฑ์

๑ - พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

การศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ จากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้

โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ
<p>1. ผู้ใช้ประจำ :</p> <p>เจ้าหน้าที่-บุคลากรทั้งฝ่ายบริหาร และฝ่ายดำเนินการรวมทั้งพนักงานในส่วนต่างๆของพิพิธภัณฑ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - เพื่อให้บริการแก่ผู้เข้าชมทั่วไปผู้มาติดต่อและอื่นๆ
<p>2. ผู้ใช้ชั่วคราว</p> <p>ก) ผู้เข้าชม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการ+ผู้ทรงคุณวุฒิ 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน - ไม่สนใจรายละเอียดจัดแสดงมากนัก - ต้องการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ - มีความสนใจในสิ่งแปลกใหม่ - ต้องการคำบรรยายทางวิชาการ - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน - มีความสนใจในเรื่องราวจัดแสดง - เข้าชมเพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล - ชมอย่างละเอียด ใช้เวลานาน - ไม่สนใจเทคนิคการจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทเข้าใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ
<p>ข) ผู้มาติดต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน - นักวิชาการ - ผู้เชี่ยวชาญ <p>ค) วัดอุทิศแสดง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ติดต่องานราชการ - ติดต่อข้อมูล เอกสารต่างๆ - เป็นวิทยากรพิเศษ, เข้าประชุม สัมมนา - เข้าร่วมค้นคว้า - วิจัย - เข้ารับฟังการบรรยาย - เข้ารับการอบรมพิเศษ ที่ทางพิพิธภัณฑ์จัดขึ้น และอื่นๆ - นำมาเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย - นำมาเพื่อจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

— จำนวนผู้ใช้โครงการ

สถิติผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

ปี พ.ศ.	ประชาชน	พระ	คนต่างชาติ	นักศึกษา	แขกทางราชการ
2527	8,183	705	6,414	4,599	141
2528	11,127	1,042	6,954	11,333	411
2529	11,256	1,165	6,984	5,121	116
2530	13,566	1,770	7,098	5,684	-
2531	16,151	5,185	7,810	5,469	-

ปี พ.ศ.	คนไทย	คนต่างชาติ	ผู้ชมโครงการทั้งหมด
2527	13,628	6,414	20,042
2528	23,502	6,954	30,456
2529	17,658	6,984	24,642
2530	21,020	7,098	28,118
2531	26,505	7,810	34,315

ที่มา : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถิติผู้เข้าชม เป็นหมู่คณะ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

จำนวนผู้เข้าชม (กลุ่มละ)	จำนวนกลุ่ม - ปี				รวม
	2528	2529	2530	2531	
0 - 100	20	23	27	57	127
101 - 200	6	8	4	10	28
201 - 300	2	-	1	2	5
301 - 400	-	1	2	2	5
401 - 500	-	1	-	-	1

ที่มา : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงร้อยละผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ที่เป็นชาวไทย

ปี พ.ศ.	จำนวนประชากรชาวไทยทั่วประเทศ	จำนวนคนไทยที่เข้าชม พช.พิมาย	จำนวนคิดเป็น %
2527	50,583,105	13,628	0.02
2528	51,799,651	23,502	0.04
2529	52,969,204	17,658	0.03
2530	53,873,172	21,020	0.03
2531	54,960,917	26,505	0.04
เฉลี่ย			0.03%

ที่มา : สถิติแห่งชาติ

แสดงร้อยละผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ที่เป็นชาวต่างประเทศ

ปี พ.ศ.	เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้าชม พช.พิมาย	จำนวนคิดเป็น %
2527	2,346,709	6,414	0.27
2528	2,438,270	6,954	0.28
2529	2,818,092	6,984	0.24
2530	2,821,153	7,098	0.25
2531	2,999,732	7,810	0.26
เฉลี่ย			0.26%

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการเสริมสมรรถนะเดิมโครงการในปี 2534

จำนวนประชากรไทยทั้งประเทศ ปี 2534

$$= 57,196,000 \text{ คน} \quad (\text{สำนักงานสถิติแห่งชาติ})$$

จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าประเทศ ปี 2534

$$= 4,228,191 \text{ คน} \quad (\text{การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย})$$

$$\text{จำนวนประชากรไทย ปี 2534} = 57,196,000 \text{ คน}$$

∴ จำนวนคนไทยที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์ ปี 2534

$$= \frac{57,196,000 \times 0.03}{100}$$

$$= 17,159 \text{ คน คิดเป็น } 60\%$$

∴ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์ ปี 2534

$$= \frac{4,228,191 \times 0.26}{100}$$

$$= 10,993 \text{ คน คิดเป็น } 40\%$$

∴ จะมีจำนวนผู้เข้าชม พช.พิมาย รวม 28,152 คน/ปี

ใน 1 ปี, จำนวนที่เปิดบริการ = 269 วัน

(เปิดบริการ วันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์)

∴ ใน 1 วัน จะมีผู้เข้าชม

$$= \frac{28,152}{269}$$

$$= 104 \text{ คน/วัน}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์การจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

เรื่องจัดแสดง	การนำเสนอ	จำนวนวัตถุ	เป้าหมาย
<p>1. บทนำ</p> <p>1.1 โบราณคดีและประวัติศาสตร์อีสานใต้</p> <p>1.2 ศิลปะเขมรในประเทศไทย</p>	<p>คำบรรยาย ภาพ DIORAMA</p> <p>- เอกสาร สไลด์ วีดีโอ</p> <p>- โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์</p> <p>เช่น ภาชนะดินเผา หิน กระดูก</p> <p>สำริด ฯลฯ</p> <p>- โบราณวัตถุประเภท</p> <p>ทับหลัง พระพุทธรูป เทวรูป</p>	<p>บอร์ดแสดง</p> <p>3</p> <p>20</p> <p>100</p>	<p>เพื่อให้ผู้เข้าชม มีพื้นฐานเข้าใจเกี่ยวกับ</p> <p>สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์</p> <p>ความเป็นมาและการสำรวจ ค้นพบทาง</p> <p>โบราณคดี-ประวัติศาสตร์ในเขตอีสานใต้</p>
<p>2. โบราณคดีและประวัติศาสตร์เมืองพิมาย</p> <p>2.1 ประวัติความเป็นมา เมืองพิมาย</p> <p>2.2 ปราสาทหินพิมาย</p>	<p>- คำบรรยาย ภาพ วีดีโอ สไลด์</p> <p>DIORAMA เอกสาร</p> <p>- โบราณวัตถุที่พบในปราสาทหินพิมาย</p>	<p>บอร์ดแสดง</p> <p>12</p> <p>4-50</p>	<p>เพื่อให้เข้าใจและทราบถึงความยิ่งใหญ่</p> <p>ของปราสาท ซากซึ่งในสุนทรียภาพทาง</p> <p>สถาปัตยกรรมก่อนจะก้าว เข้าสู่ศูนย์กลาง</p> <p>ของการแสดงทับหลังทั่วประเทศ</p>
<p>3. ทับหลัง</p> <p>3.1 ทับหลังในเขต้อีสานใต้</p> <p>3.2 ทับหลังในพื้นที่อื่น</p>	<p>- ทับหลัง</p> <p>- ทับหลัง</p>	<p>70</p> <p>20</p>	<p>สามารถเข้าใจวิวัฒนาการด้านศิลปะของ</p> <p>ทับหลัง ตลอดจนการใช้ประกอบสถาปัตยกรรม</p> <p>เป็นหลักฐานในการค้นคว้า-ศึกษา</p>
รวม		372 รายการ	

๑.๕.๓ องค์ประกอบพื้นฐานโครงการ

- การศึกษาความต้องการองค์ประกอบหลัก

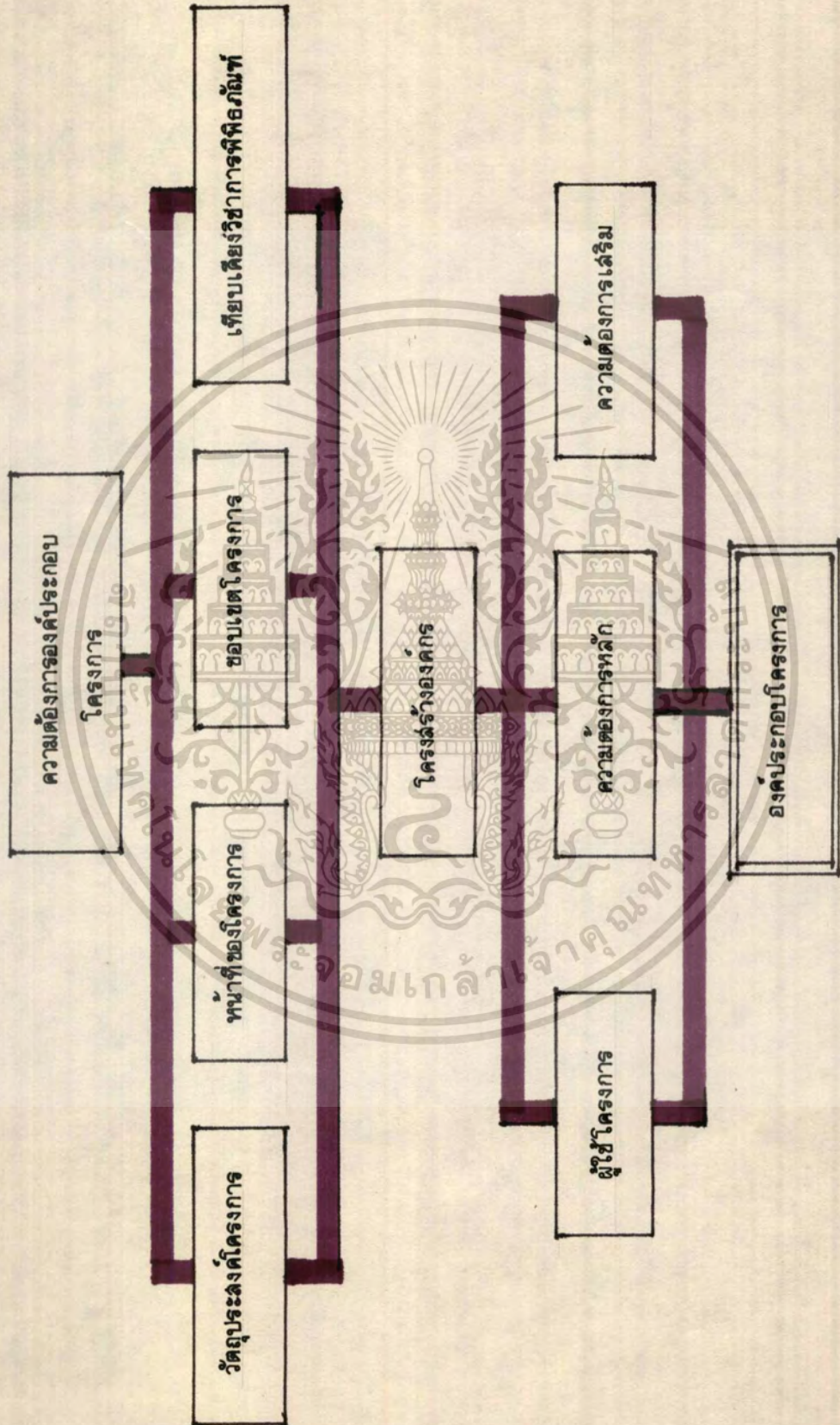

การพิจารณาหาองค์ประกอบหลัก

1. วัตถุประสงค์โครงการ
2. หน้าที่ของโครงการ
3. ขอบเขตและเป้าหมายของโครงการ
4. การเทียบเคียงวิชาการพิพิธภัณฑ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหางค์ประกอบโครงการจาก "วัดอุประสงค์"

วัดอุประสงค์	กิจกรรม	องค์ประกอบ
<p>1. เป็นศูนย์กลางแห่งการศึกษาด้านประวัติศาสตร์-ศิลปวัฒนธรรมในเขตภูมิภาคภาคอีสานตอนล่าง</p>	<p>เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านประวัติศาสตร์-ศิลปวัฒนธรรมของ เขตอีสานตอนล่าง</p> <p>-ดำเนินการจัดแสดงศิลปโบราณวัตถุเพื่อการศึกษาแก่บุคคลทั่วไปและนักวิชาการ</p> <p>-จัดบริการพิเศษเกี่ยวกับการศึกษาในพิพิธภัณฑ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุด - ห้องค้นคว้าวิจัย - คลังพิพิธภัณฑ์ - ส่วนจัดแสดงเพื่อการศึกษาค้นคว้า - ส่วนบริการนำชม - ห้องบรรยาย - ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์
<p>2. เป็นแหล่งรวบรวมศิลปโบราณวัตถุ-ศิลปพื้นบ้านใน เขตภูมิภาคอีสานตอนล่างมิให้สูญหาย</p>	<p>รวบรวม เก็บรักษา อนุรักษ์ศิลปโบราณวัตถุด้านการป้องกันดูแลรักษา ตามหลักวิชาการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ห้องค้นคว้าวิจัย - ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ - ห้องทะเบียน ห้องคลัง - ห้องซ่อมสงวนรักษา
<p>3. เป็นสถาบันส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่น เห็นคุณค่าในสมบัติทางวัฒนธรรม ภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของความเป็นไทย</p>	<p>-จัดบริการ เผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชน รู้และเข้าใจเห็นคุณค่าในศิลปวัฒนธรรม</p> <p>-จัดบริการพิเศษเกี่ยวกับการศึกษาในพิพิธภัณฑ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนประชาสัมพันธ์ - ส่วนเผยแพร่เอกสาร - ส่วนจัดแสดง - บริการนำชม - ห้องบรรยาย - ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	องค์ประกอบ
<p>4. เป็นสถาบันของชาติแห่งหนึ่งที่จะช่วยต่อต้านแข่งขันกับศิลปวัฒนธรรมต่างชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรมไทย - จัดบริการด้านการศึกษาให้แก่ประชาชนให้เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมไทย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ - ส่วนเผยแพร่เอกสาร - ห้องสมุด - ส่วนจัดแสดง - ห้องบรรยาย - ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์
<p>5. เป็นพิพิธภัณฑ์จัดแสดงทับหลังที่ใหญ่ที่สุดในประเทศและเป็นศูนย์กลางการศึกษาในด้านนี้</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดแสดงทับหลัง เป็นเกณฑ์หลัก - จัดนิทรรศการสำคัญอันเกี่ยวกับทับหลัง - จัดบริการพิเศษเกี่ยวกับการศึกษาในพิพิธภัณฑ์ - ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเรื่องทับหลัง โดยเฉพาะในเขตนีโอสันดอนล่าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนจัดแสดง - จัดแสดงถาวร - จัดแสดงชั่วคราว - จัดแสดงกลางแจ้ง - จัดแสดงเพื่อการศึกษา - บริการนำชม - ห้องบรรยาย - ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์ - ห้องสมุด - ห้องค้นคว้าวิจัย - ห้องปฏิบัติวิทยาศาสตร์ - ห้องจัดแสดง - ห้องคลังพิพิธภัณฑ์
<p>6. เป็นสถานที่สำคัญเพื่อการท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดบริการแก่บุคคลทั่วไปที่ใช้โครงการ - จัดบริเวณที่พักผ่อนให้เหมาะสม - จัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - โถงทางเข้า-พักผ่อน - ห้องอาหาร - ห้องน้ำ-ส้วม - ที่จอดรถ - ส่วนพักผ่อนบริเวณจัดแสดง - การจัดภูมิสถาปัตยกรรม - ห้องปฏิบัติด้านเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทอองค์ประกอบโครงการจาก " หน้าที่ของโครงการ "

หน้าที่	กิจกรรม	องค์ประกอบ
1. ควบคุมแนะนำ ตรวจสอบ การบริหารงานพิพิธภัณฑ์และโบราณ วัตถุใน เขตรับผิดชอบ	-ตรวจสอบ-แนะนำ-จัด กิจกรรมร่วม-ประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-ส่วนบริหาร -ส่วนวิชาการ -ส่วนประชาสัมพันธ์
2. รวบรวมและจัดหาวัตถุ เพื่อ นำจัดแสดงและ เพื่อการศึกษาจำกัด วง เฉพาะโบราณวัตถุ-ศิลป ใน เขตที่ อีสานตอนล่าง	-รวบรวม-สงวนรักษา จัดหา จัดซื้อ-ขอบริจาค -จัดแสดงและศึกษาโบราณ ศิลปใน เขตอีสานตอนล่าง	-ส่วนบริหาร -ส่วนวิชาการ -ส่วนประชาสัมพันธ์ -ส่วนจัดแสดง -ห้องค้นคว้าวิจัย -ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ -คลังพิพิธภัณฑ์
3. งานสารบรรณ การเงิน พัสดุ ยานพาหนะ ควบคุมธุรกิจ ศิลปโบราณและรายอื่นที่ไม่ได้ วัตถุและงานอื่นที่ไม่ได้ได้อยู่ใน ความรับผิดชอบของหน่วยงาน ใดโดยเฉพาะ	-รายงาน-เอกสารการ ติดต่อรวบรวม เอกสาร -รายจ่าย เงินตรวจสอบ งบประมาณ รวบรวม เอกสารการ เงิน-บัญชี -ควบคุมงานพัสดุ-งานบริการ ยานพาหนะ -ควบคุมดูแลการซื้อขาย เคลื่อนย้าย ศิลปโบราณใน เขต รับผิดชอบและส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง	-ส่วนงานสารบรรณ - ส่วนงานการเงิน-บัญชี -ส่วนงานพัสดุ-บริการ -ส่วนงานธุรการ -ส่วนงานวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปดเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่	กิจกรรม	องค์ประกอบ
4. งานวิชาการ	<p>-ศึกษา/ค้นคว้า/วิจัย เรื่องราวทางวิชาการด้านโบราณคดี-ประวัติ-ศิลปะมนุษยวิทยา-ชาติพันธุ์วิทยา ใน เขตรับผิดชอบ</p> <p>- เผยแพร่ผลงานการค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ</p> <p>- ดำเนินการตรวจพิสูจน์เพื่อกำหนดอายุประ เป็นค่าศิลปะ-โบราณวัตถุ</p> <p>- ควบคุมและกำหนดมาตรฐานการทำการค้าศิลปะโบราณและการนำออกนอกราชอาณาจักร ใน เขตรับผิดชอบ</p> <p>- วางแผน การดำเนินงานด้านวิชาการ</p>	<p>-ห้องค้นคว้า-วิจัย</p> <p>-ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์</p> <p>-ศูนย์ เอกสาร-ข้อมูล</p> <p>-ส่วนประชาสัมพันธ์</p> <p>- เผยแพร่ เอกสาร-สิ่งพิมพ์</p> <p>-ส่วนจัดแสดง</p> <p>-ห้องสมุด</p> <p>-ห้องบรรยาย</p> <p>-ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์</p> <p>-ห้องค้นคว้าวิจัย</p> <p>-ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์</p> <p>-ส่วนงานควบคุมธุรกิจศิลปะโบราณวัตถุ</p> <p>-ส่วนทำงาน เจ้าหน้าที่วิชาการ</p> <p>-ห้องประชุม</p>
5. งานทะเบียน	<p>-ศึกษาค้นคว้ากำหนดแบบแผนในการจัดทำทะเบียน</p> <p>-จัดทำทะเบียนบัญชี/บัตรประจำโบราณวัตถุ</p>	<p>-ห้องปฏิบัติการทะเบียนวัตถุ</p> <p>-ห้องปฏิบัติการทะเบียนวัตถุ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ใช้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานำไปใช้ ไม่สงวนไว้ให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่	กิจกรรม	องค์ประกอบ
5. งานทะเบียน	<ul style="list-style-type: none"> -จัดระบบเก็บรักษา เพื่อให้บริการการศึกษา ค้นคว้า -จัดเข้าศูนย์ข้อมูล เพื่อให้บริการการศึกษา ค้นคว้า -ซ่อมสงวนศิลปโบราณวัตถุ เบื้องต้น 	<ul style="list-style-type: none"> -ห้องบรรจวัตถุ -คลังพิพิธภัณฑ์ ห้องถ่ายภาพ -ศูนย์เอกสาร-ข้อมูล -ส่วนเผยแพร่ เอกสาร-ข้อมูล - ห้องปฏิบัติการซ่อม -ห้องปฏิบัติงานศิลป -ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์
6. งานจัดนิทรรศการ และ เผยแพร่	<ul style="list-style-type: none"> -ประสานงาน-จัดนิทรรศการ และกิจกรรม เพื่อการศึกษา -จัดทำ เอกสาร เพื่อเผยแพร่ทางวิชาการ -ออกแบบคู่มือ คัดแต่ง อาคาร งานนิเทศศิลป์ 	<ul style="list-style-type: none"> -ส่วนทำงาน เจ้าหน้าที่ -ส่วนจัดแสดง -บริการนำชม -ห้องบรรยาย -ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์ -ส่วนผลิต-เผยแพร่ เอกสาร-สิ่งพิมพ์ -ห้องปฏิบัติงานศิลป -ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์
7. งานรักษาความปลอดภัย	<ul style="list-style-type: none"> -กำหนดมาตรการ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย -ควบคุมการปฏิบัติงาน-เจ้าหน้าที่ประจำห้อง/สายตรวจ -ตรวจสอบ ควบคุมระบบ -สัญญาฉบับป้องกันภัย-ซ่อมบำรุง 	<ul style="list-style-type: none"> -ห้องปฏิบัติงานหน่วยรักษาความปลอดภัย -เจ้าหน้าที่ฝ่ายควบคุมอาคาร-สถานที่ -ห้องควบคุมระบบ -ห้องซ่อมบำรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไปว่ากรก็โดงทั้งสี่ ลึกทั้งห้าเป็น ด้ดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาค่าประกอบโครงการจาก "ขอบเขตโครงการ"

ขอบเขต	กิจกรรม	องค์ประกอบ
1. สามารถรักษาโบราณศิลปวัตถุ มิให้สูญหาย ถูกทำลาย เสื่อมค่า เสื่อมโทรมและสามารถนำไปเก็บ ไว้ในที่ปลอดภัย	- สงวนรักษา อนุรักษ์ บูรณะ ซ่อมแซมโบราณศิลปวัตถุ ตามหลักวิชาการ	- ห้องค้นคว้าวิจัย - ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ - ห้องคลังพิพิธภัณฑ์ - ห้องปฏิบัติการซ่อมสงวน - ห้องปฏิบัติงานศิลปะ
2. ดำเนินการรวบรวมสงวน รักษาโบราณศิลปวัตถุ เขตอีสาน ตอนล่าง	- รวบรวมศึกษา-ค้นคว้า โบราณศิลปวัตถุ	- ห้องปฏิบัติการทะเบียนวัตถุ - ห้องคลังพิพิธภัณฑ์ - ห้องปฏิบัติการซ่อมแซม - ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์
3. ดำเนินการกิจการพิพิธภัณฑ์ ให้สมบูรณ์ตามความต้องการใช้งาน ประโยชน์ใช้สอยและงานตาม หลักวิชาการ	- รวบรวมศึกษา-ค้นคว้า ศิลปโบราณศิลปวัตถุ - จัดกิจกรรม เผยแพร่ ในรูปแบบของกิจการพิพิธภัณฑ์ - บริการ ความสะดวก เพลิดเพลินแก่ผู้ใช้โครงการ	- ห้องปฏิบัติการทะเบียน - คลังพิพิธภัณฑ์ - ห้องปฏิบัติการซ่อมแซม - ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ - ห้องจัดแสดง - การบริหารนำชม - เอกสาร - ห้องบรรยาย-ห้องสมุด - ห้องประชุมสัมมนา - โถงทางเข้า-พักคอย - ห้องอาหาร - ห้องน้ำ-ส้วม - ที่จอดรถ - บริเวณพักผ่อนส่วนจัดแสดง - การจัดภูมิสถาปัตยกรรม - ห้องปฏิบัติการด้านเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์นอกเหนือจากนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขต	กิจกรรม	องค์ประกอบ
<p>4. สามารถครอบคลุมประชาชน ในเขตจังหวัดอิสานตอนล่าง (๑๕จังหวัด) รวมทั้งจังหวัดข้างเคียง รวมทั้งนักท่องเที่ยวได้รับความรู้ เข้าใจภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรม</p>	<p>-บริการเผยแพร่ ข้อมูล -จัดบริการพิเศษเกี่ยวกับการ การศึกษาในพิพิธภัณฑ์</p>	<p>-ส่วนประชาสัมพันธ์ -ส่วนเผยแพร่ เอกสาร-สิ่งพิมพ์ -ห้องสมุด -บริการนำชม -ห้องประชุม-สัมมนา -ห้องบรรยาย -ห้องฉายภาพยนตร์-สไลด์ -ส่วนจัดแสดง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่ตามหน่วยงาน (Functions)	สถานที่ต้องการ (Spaces)
<p>1. หน้าที่ของภัณฑารักษ์</p> <p>ก. ทำการรวบรวมวัตถุ สงวนรักษา จำแนกวัตถุ ค้นคว้าทางเอกสารในการวิเคราะห์ ตีความและซ่อมแซม</p>	<p>ก. ห้องทำงาน</p> <p>ห้องปฏิบัติ การ</p>
<p>2. หน้าที่ด้านการจัดแสดง</p> <p>การจัดแสดงที่ทำเป็น เรื่อง สาธารณเปลี่ยนแปลงวัตถุ หลักฐานที่เลือกสรรแล้ว ไว้เล่าเรื่อง</p>	<p>ห้องจัดแสดง</p>
<p>3. หน้าที่ด้านการเตรียมการจัดแสดง</p> <p>การเตรียมวัตถุออกแสดง</p>	<p>ห้องปฏิบัติการของช่าง เทคนิค</p>
<p>4. หน้าที่ด้านการศึกษาและหน้าที่ต่อประชาชน</p> <p>ก. การบรรยาย ทัศนศึกษา สิ่งสรรค์ของสมาคม จัดฉายภาพยนตร์และหน้าที่ทางสังคม</p> <p>ข. การต้อนรับ ติดต่อสอบถาม การขายของ การตรวจดูแลห้องแสดง</p> <p>ค. ความจเป็นของประชาชน</p>	<p>ห้องบรรยาย</p> <p>ห้อง เก็บ แก้ว-อุปกรณ์</p> <p>สถานที่พัก-ต้อนรับผู้ เข้าชม</p> <p>จำหน่ายของที่ระลึก</p> <p>ค. ห้องรับฝากของ</p>
<p>5. ปฏิบัติการด้านอื่น ๆ</p> <p>ก. ด้าน เทคนิคกลไก</p> <p>ข. อุปกรณ์การรักษาความสะอาด</p>	<p>ห้องน้ำ-ส้วม -ห้องอาหาร</p> <p>ก. การคิด เครื่องระบาย</p> <p>อากาศ ฆ่าความร้อน</p> <p>ข. การ เก็บครุภัณฑ์</p> <p>ทำความสะอาด</p>

ที่มา : วิชาการพิพิธภัณฑ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางสรุปองค์ประกอบ จาก วัตถุประสงค์ / หน้าที่ และขอบเขตโครงการ

องค์ประกอบจากวัตถุประสงค์	องค์ประกอบจาก หน้าที่	องค์ประกอบจากขอบเขต	สรุปองค์ประกอบโครงการ
1.-ส่วนการศึกษา -ส่วนวิชาการ -ส่วนจัดแสดง -ส่วนบริการ 2.-ส่วนวิชาการ -ส่วนเทคนิค 3.-ส่วนบริการ -ส่วนจัดแสดง 4.-ส่วนบริการ -ส่วนการศึกษา -ส่วนจัดแสดง 5.-ส่วนจัดแสดง -ส่วนบริการ -ส่วนวิชาการ -ส่วนเทคนิค 6.-ส่วนบริการ	1.-ส่วนบริหาร -ส่วนวิชาการ -ส่วนบริการ 2.-ส่วนบริการ -ส่วนวิชาการ -ส่วนบริการ -ส่วนจัดแสดง -ส่วนเทคนิค 3.-ส่วนบริการ -ส่วนวิชาการ 4.-ส่วนวิชาการ -ส่วนวิชาการ -ส่วนการศึกษา -ส่วนบริการ 5.-ส่วนเทคนิค -ส่วนบริการ 6.-ส่วนเทคนิค -ส่วนจัดแสดง -ส่วนบริการ 7.-ส่วนบริการ -ส่วนเทคนิค	1.-ส่วนเทคนิค 2.-ส่วนวิชาการ 2.-ส่วนเทคนิค -ส่วนวิชาการ 3.-ส่วนเทคนิค -ส่วนจัดแสดง -ส่วนการศึกษา -ส่วนวิชาการ -ส่วนบริการ 4.-ส่วนบริการ -ส่วนการศึกษา -ส่วนจัดแสดง	1. ส่วนบริหาร 2. ส่วนบริการ 3. ส่วนวิชาการ 4. ส่วนการศึกษา 5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม้ว่ากรณใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-การศึกษาองค์ประกอบย่อยโครงการ

การศึกษา เพื่อกำหนดองค์ประกอบย่อยโครงการ

โดยพิจารณาจากหลัก 4 ประการ คือ

1. องค์ประกอบหลัก
2. ผู้ใช้และพฤติกรรมผู้ใช้
3. จำนวนผู้ใช้
4. วัตถุประสงค์หน้าที่-ขอบเขต ของโครงการ

ตารางศึกษาองค์ประกอบย่อย			
องค์ประกอบหลัก	ผู้ใช้	จำนวน	องค์ประกอบย่อย
1. ส่วนบริหาร			
1.1 งานบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าพิธีกรรม, - รองหัวหน้า - เลขานุการ - ผู้มาติดต่อหรือ เข้าร่วมประชุม 	<ul style="list-style-type: none"> 1 1 1 	<ul style="list-style-type: none"> -ห้องทำงานหัวหน้า -ห้องทำงานรองหัวหน้า -ห้องทำงาน เลขานุการ -ส่วนรับรอง -ห้องประชุม -ห้องน้ำ-ส้วม -เตรียมอาหาร
1.2 งานธุรการ	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายธุรการ - เจ้าหน้าที่สารบรรณ - การ เจีย-การบัญชี - พนักงานขับรถ - เจ้าหน้าที่พัสดุ 	<ul style="list-style-type: none"> 1 2 2 1 1 	<ul style="list-style-type: none"> -ห้องทำงานหัวหน้า ห้อง เจ้าหน้าที่ธุรการ " ที่พักคนขับรถ ห้องพัสดุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>1.3 งานอาคาร-สถานที่</p> <p>1.4 งานรักษาความปลอดภัย</p>	<p>-หัวหน้าฝ่าย</p> <p>-นักการ-ภารโรง</p> <p>-คนสวน</p> <p>-หัวหน้างาน</p> <p>-ยามรักษาการณ์</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>1</p> <p>4</p>	<p>ส่วนทำงานหัวหน้า</p> <p>ที่พัก</p> <p>ที่พัก</p> <p>ส่วนทำงานหัวหน้า</p> <p>ห้องพักยาม</p>
<p>2. ส่วนบริการ</p>			
<p>2.1 โถงทางเข้า</p> <p>2.2 ร้านอาหาร</p>	<p>-เจ้าหน้าที่โครงการ</p> <p>-ผู้เข้าชม</p> <p>-ผู้ดำเนินการ</p> <p>-ผู้เข้าชมหรือใช้บริการ</p>		<p>-โถงต้อนรับ</p> <p>-ที่จำหน่ายบัตร</p> <p>-ที่รับของฝาก</p> <p>-ที่ติดต่อสอบถาม</p> <p>-ร้านค้า</p> <p>-โทรศัพท์สาธารณะ</p> <p>-ห้องน้ำ-ส้วม</p> <p>-ส่วนรักษาความปลอดภัย</p> <p>-ที่นั่งรับประทาน</p> <p>-ส่วนบริการขายอาหาร</p> <p>-เตรียมอาหาร</p> <p>-ปรุงอาหาร</p> <p>-ขนถ่าย-อุปกรณ์ต่างๆ</p> <p>-ห้องเก็บของ</p> <p>-ห้องน้ำ-ส้วม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ที่จอดรถ	-เจ้าหน้าที่โครงการ -ผู้เข้าชม/ติดต่อ/ผู้ใช้บริการทั่วไป		-จอดรถโดยสารส่วนตัว -จอดรถที่ใช้ในโครงการ -จอดรถโดยสารส่วนตัว -จอดรถโดยสารที่มา เป็นหมู่คณะ
3. ส่วนวิชาการ			
3.1 งานวิชาการ	-หัวหน้าฝ่ายวิชาการ -นักวิชาการของโบราณคดี -นักวิชาการ เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด	1 2 2 2	-ห้องทำงานหัวหน้า -ห้องค้นคว้า-วิจัย -ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ -ห้องทำงาน -ส่วนทำงาน เจ้าหน้าที่
3.2 งานทะเบียน	-หัวหน้าฝ่ายทะเบียน -เจ้าหน้าที่ทะเบียน	1 2	-ห้องทำงานและซ่อมสงวนวัตถุ -ส่วนปฏิบัติการ -ห้องเก็บ เอกสาร -ลานตรวจรับวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>3.3 งานซ่อมสงวนวัตถุ</p>	<p>-ช่างบรรจุ-แก้หีบห่อ</p> <p>-ช่างภาพ</p> <p>-นักวิทยาศาสตร์</p> <p>-นักอนุรักษ์และเจ้าหน้าที่ซ่อมสงวนวัตถุ</p>	<p>-ห้อง เก็บวัตถุ</p> <p>-ห้องบรรจุ</p> <p>-คลังพิพิธภัณฑ์</p> <p>-คลัง เพื่อการศึกษา-ค้นคว้า</p> <p>-ห้องปฏิบัติ</p> <p>-ห้องปฏิบัติ</p> <p>-ห้องซ่อมแซม</p> <p>-ห้อง เก็บของ</p>
<p>4. ส่วนการศึกษาและประชาสัมพันธ์</p>		
<p>4.1 ห้องบรรยาย</p>	<p>-หัวหน้าฝ่าย</p> <p>-เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์</p> <p>-เจ้าหน้าที่บริการนำชม</p> <p>-วิทยากร</p> <p>-เจ้าหน้าที่ระบบ</p> <p>-ผู้เข้าชมหรือรับฟังการบรรยาย</p>	<p>-ส่วนทำงานหัวหน้าและประชาสัมพันธ์</p> <p>-ส่วนปฏิบัติงาน</p> <p>-ส่วนปฏิบัติงาน</p> <p>-เวที ส่วนฉายภาพสไลด์-วีดีโอ</p> <p>-ห้องควบคุม</p> <p>-โถงทางเข้า</p> <p>-ที่นั่ง</p> <p>-ห้องน้ำ-ส้วม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ห้องสมุด	<ul style="list-style-type: none"> -บรรณารักษ์ -เจ้าหน้าที่ห้องสมุด -ผู้ใช้บริการ 	<p>1</p> <p>2</p>	<p>ห้องทำงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> -ส่วนทำงาน เจ้าหน้าที่ -โต๊ะรับ-จ่ายหนังสือ -ห้อง เก็บ ช่อมหนังสือ -บริเวณอ่านหนังสือ -ชั้นวาง -รับฝากของ
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค			
5.1 งานจัดแสดง	<ul style="list-style-type: none"> -หัวหน้าฝ่าย -ช่างออกแบบ -ช่างเขียนแบบ -ช่างตกแต่งสถานที่ -เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดแสดง -ผู้เข้าชม 	<p>1</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ห้องทำงานหัวหน้า -ส่วนทำงานช่าง - " " -ห้องปฏิบัติงาน -ส่วนจัดแสดง -ส่วนจัดแสดงประวัติศาสตร์ และ โบราณคดีพิมาย -จัดแสดงทับหลังอีสานใต้และอื่น ๆ
-ส่วนจัดแสดงถาวร	<ul style="list-style-type: none"> -เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดแสดง -ผู้เข้าชม 		<ul style="list-style-type: none"> -ส่วนจัดชั่วคราว -ห้องน้ำ-ส้วม
5.2 งาน เทคนิค	<ul style="list-style-type: none"> หัวหน้าฝ่าย -ช่างระบบไฟฟ้า -ช่างระบบสุขาภิบาล 	<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> -ส่วนทำงานของหัวหน้า -ส่วนปฏิบัติงานช่าง -ส่วนปฏิบัติงานช่าง -ห้องเครื่องปั้มน้ำ -ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การกำหนดองค์ประกอบโครงการ

องค์ประกอบหลัก	องค์ประกอบย่อย
<p>1. ส่วนบริหาร</p> <p>1.1 ธุรการ</p> <p>1.2 งานธุรการ</p> <p>1.3 งานอาคาร-สถานที่</p> <p>1.4 งานรักษาความปลอดภัย</p>	<p>-ห้องหัวหน้าพิธีภัณฑ์</p> <p>-ห้องรองหัวหน้า</p> <p>-เลขานุการ</p> <p>-ห้องรับรอง</p> <p>-ห้องประชุม</p> <p>-เตรียมอาหาร</p> <p>-หัวหน้าฝ่ายธุรการ</p> <p>-ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ ธุรการ</p> <p>-ส่วนเก็บเอกสาร</p> <p>-ห้องพัสดุ</p> <p>-ที่พักพนักงานขับรถ</p> <p>-หัวหน้าฝ่ายอาคาร-สถานที่</p> <p>-ห้องพนักงานการ-คนสวน</p> <p>-หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย</p> <p>-ที่พักยามรักษาการณ์</p> <p>-ห้องน้ำ-ส้วม</p>
<p>2. ส่วนบริการ</p> <p>2.1 โถงทางเข้า</p> <p>2.2 ห้องอาหาร</p>	<p>-โถงต้อนรับ</p> <p>-ที่ติดต่อสอบถาม</p> <p>-ที่จำหน่ายบัตรผ่านประตู</p> <p>-ที่รับฝากของ</p> <p>-ร้านค้า</p> <p>-โทรศัพท์สาธารณะ</p> <p>-ฝั่งแนะนำส่วนแสดง</p> <p>-ห้องน้ำ-ส้วม</p> <p>-ที่นั่ง</p> <p>-บริการอาหาร</p> <p>-ห้องเก็บของ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ส่วนการศึกษาและประชาสัมพันธ์

-ห้องหัวหน้าฝ่ายการศึกษาและประชาสัมพันธ์

-ส่วน เจ้าหน้าที่

-ส่วน เจ้าหน้าที่หน้าชม

-ห้องจัดทำ เอกสาร-สิ่งพิมพ์

4.1 ห้องบรรยาย

-ที่นั่งชม

-โถงทาง เข้า

-ควบคุม ระบบ

-เก็บวัสดุ-อุปกรณ์

-ห้องน้ำ-ส้วม

4.2 ห้องสมุด

-โถงทาง เข้า

-บรรณารักษ์

-ทำงาน เจ้าหน้าที่

-บริ เวณอ่านหนังสือ

-ชั้นวางหนังสือ

-ห้อง เก็บ-ซ่อมหนังสือ

5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค

5.1 งานจัดแสดง

-ห้องหัวหน้าฝ่ายจัดแสดง

-ช่างออกแบบ

-ช่าง เขียนแบบ

-งานช่าง

-ห้องจัดแสดงถาวร

-จัดแสดงชั่วคราว

-ห้องน้ำ-ส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 งานเทคนิค

- ห้องหัวหน้าฝ่ายเทคนิค
- ช่างไฟฟ้า
- ช่างสุขาภิบาล
- ห้องไฟฟ้า
- เครื่องบ่มน้ำ
- เก็บวัสดุ-อุปกรณ์
- ห้องน้ำ-ส้วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.4 ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม

ส่วนสำนักงาน (ADMINISTRATION)

ส่วนสำนักงานมีลักษณะอาคารและการจัดแบ่งออกเป็น 2 ระบบ คือ

1. Individual Room System
เป็นการจัดส่วนแบบแยกอิสระต่อกันโดยเด็ดขาด
ข้อดี - Privacy ต่อทุก ๆ ส่วน
ข้อเสีย - เปลืองเนื้อที่ และ ค่าใช้จ่าย ไม่สะดวกในการติดต่อ
2. Open Lay-out
เป็นการจัด เป็น เปิดทุกส่วนต่อถึงกันตลอดโดยไม่มี Partition มากนัก โดยเลือกกันเฉพาะส่วนที่ต้องการ Privacy จริงๆ เท่านั้น
ข้อดี - ใช้เนื้อที่ได้อย่างเต็มที่ ใช้ระบบปรับอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ และยังเข้ากับการแบ่งเนื้อที่แบบ Grid ของการเช่า area และ ระบบเฟอร์นิเจอร์อีกด้วย
ข้อเสีย - ไม่ค่อย Privacy และ การ Control เสียง

สรุป ตั้งข้อเปรียบเทียบ และลักษณะการทำงานของโครงการ จึงควรเลือกใช้ระบบ Open Lay-out ซึ่งจะได้รับประโยชน์ดังกล่าวมาข้างต้น แต่ผลที่ได้รับมากที่สุดก็คือ การประหยัดเนื้อที่ โดยสามารถลดเนื้อที่สุทธิในการจัดสำนักงานได้ถึง 3.00 - 4.00 ตารางเมตร/คน (Open Lay-out by Kenneth Hiriprun) ซึ่งจะรวมเนื้อที่ตู้เก็บ เอกสารประจำตัวเข้าไปด้วย ขนาดโต๊ะจะเป็น 0.80×1.50 เมตร และ ระยะห่างระหว่างโต๊ะเป็น 1.00-1.30 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องอาหาร

1. แบบจัดเป็นร้านอาหาร คือ การจัดแบ่งบริเวณจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นร้าน ๆ แต่ละร้านจะมีบริเวณประกอบอาหาร และบริเวณขายอาหารของตนเอง การให้บริการอาหารโดยวิธีสั่งอาหารแล้วจะมีคนบริการจัดส่งอาหารให้ถึงที่

- ข้อดี**
1. สามารถเลือกสั่งอาหารได้โดยไม่ต้องรอคิว
  2. บริการสั่งถึงโต๊ะ
  3. การชำระเงินครั้งเดียว บริการจะนำเงินไปจ่ายตามร้านที่สั่งให้
  4. แต่ละร้านจะรับผิดชอบความสะดวกสะอาดของโต๊ะอาหารในบริเวณของตน
  5. มีการแข่งขันในด้านการบริการ และคุณภาพ

- ข้อเสีย**
1. ลำบากในการสั่งอาหาร
  2. เลือกที่นั่งลำบาก
  3. ยุ่งยากในการสั่งอาหาร
  4. การชำระเงินยุ่งยาก เพราะคนคิดงานอาจจะไม่ทราบราคาอาหาร
  5. ร้านอื่นที่มีใช้ของคน
  5. การบริการไม่สะดวก อาจช้า และมีการหลงลืม
  6. ยุ่งยากในการเก็บภาชนะ
  7. แย่งกันจำหน่ายอาหาร
  8. ต้องใช้บริการมาก

สรุป การบริการโดยวิธีนี้จะสะดวกเมื่อมีจำนวนร้านน้อย และผู้ใช้บริการน้อย

2. จัดแบบขายเป็นช่อง ๆ คือ การจัดแบ่งเป็นบริเวณจำหน่ายอาหารภายในห้องอาหารออกเป็นช่อง ๆ อาหารที่จำหน่ายเป็นอาหารสำเร็จเรียบร้อยแล้ว อาจจะมีที่ประกอบอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น ก๋วยเตี๋ยว หรือสำหรับอุ่นอาหาร และมีบริเวณชำระล้างจานอยู่ด้านหลังของช่องจำหน่ายอาหาร การให้บริการระบบนี้ นักศึกษาจะต้องช่วยตัวเอง คือ เดินซื้ออาหาร และชำระเงินเรียบร้อยในแต่ละช่อง

- ข้อดี**
1. เลือกเดินซื้อได้ตามต้องการ
  2. ชำระเงินได้ทันที
  3. เลือกที่นั่งได้ตามต้องการ
  4. หากร้านรับผิดชอบเรื่องความสะดวกของบริเวณรับประทานอาหาร
  5. ไม่มีการแข่งขันให้บริการอาหาร
  6. ไม่มีการแข่งขันเรื่องคุณภาพ และราคา
  7. ประหยัดคนบริการส่งอาหาร
  8. ไม่เสียเวลาเข้าแถวซื้ออาหาร

- ข้อเสีย**
1. ต้องเดินหลายช่องกว่าจะได้ครบตามต้องการ
  2. ต้องชำระเงินหลายหน
  3. เกิดความวุ่นวายเมื่อเดินเลือกซื้ออาหาร
  4. ลำบากในการถืออาหารหลาย ๆ อย่าง
  5. ยุ่งยากในการจัดเก็บภาชนะ

สรุป วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้ใช้จำนวนมาก ๆ และมีความต้องการอาหารแตกต่างกัน ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเข้าแถว และมีความสะดวกในการหาที่นั่ง และผู้จำหน่ายแต่ละช่องจะแข่งขันในด้านคุณภาพของอาหาร ปริมาณ ราคา

3. **แบบจัด เป็นคาเฟ่เรีย** เป็นระบบบริการอาหารโดยให้ผู้รับบริการทุกคนช่วยตนเอง โดยจัดเป็นเคาเตอร์จำหน่ายอาหาร ผู้ให้บริการจะต้องเข้าแถวกันเดินไปรับอาหารจากเคาเตอร์เริ่มจากตอนต้นของเคาเตอร์ และเดินไปจนสุดปลายเคาเตอร์ และชำระเงิน

ในคาเฟ่เรียจะมีเคาเตอร์สำหรับเสิร์ฟอาหารซึ่งจะเป็นเครื่องกั้นระหว่างครัวกับส่วนรับประทานอาหาร การบริการอาหารเป็นแบบผูกขาดในการให้บริการอาหารทุกอย่าง จะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดการคาเฟ่เรีย ดังนั้น การที่แคชเชียร์ แล้วจึงยกถาดไปยังโต๊ะตัวเครื่องปรุง รับประทานอาหาร แก้วน้ำ แล้วจึงเลือกหาที่นั่งรับประทานอาหาร เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ ต้องนำภาชนะ และเครื่องใช้ไปวางไว้ในถังที่กำหนด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข้อดี**
1. ไม่เปลืองแรงงานใช้คนเสิร์ฟอาหารเพียง 2-3 คน
  2. เป็นการเตรียมอาหารไว้ล่วงหน้า
  3. ให้ผู้ใช้บริการช่วยตนเอง
  4. เป็นมารยาทในสังคม
  5. ประหยัดเวลา
  6. บริการอาหารได้ที่ละมาก ๆ
  7. สะดวกในการชำระเงิน
  8. เลือกที่นั่งได้ตามชอบใจ
  9. ไม่มีความวุ่นวายในการเลือกซื้อ

- ข้อเสีย**
1. คุณภาพอาหาร เพราะเป็นการผูกขาด
  2. ด้านราคาอาหาร
  3. เสียเวลาเข้าคิว
  4. ผู้บริการต้องตักอาหารให้ทัน และชำนาญ ไม่เช่นนั้นจะเสียเวลา

สรุป ระบบบริการคาเฟ่ที่เรียกว่าเป็นการประหยัดเวลา แรงงาน สะดวกสบายแก่ทุกฝ่าย ได้ะอาหารไม่เกะกะ นอกจากได้ะวางภาชนะ เครื่องปรุง เป็นวิธีที่เหมาะสมในห้องอาหารเพื่อผู้ใช้บริการ

14. **แบบจัด เป็น Canteen** การบริการอาหารแบบ Canteen ไม่มีการจำหน่ายอาหารหนัก และเป็นเวลา แต่เป็นอาหารว่าง จำหน่ายได้ตลอดวัน เหมาะสำหรับสถานศึกษา ที่มีชั่วโมงพักระหว่างเรียน Canteen จะมีที่ขายอาหาร เช่น นักอึดลม มีอุปกรณ์ที่สามารถปรุงอาหารง่าย ๆ

- บริเวณจัดแบบ Canteen**
- มุมหนึ่งของห้องอาหาร
  - ตามจุดต่าง ๆ ของสถานที่
  - ตามจุดพักผ่อนของศูนย์วัฒนธรรม

การจัดโต๊ะอาจใช้โต๊ะที่สามารถเก็บพับได้ วางไว้เป็นจุด ๆ อาจมีร่มไว้บังแดด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข้อดี**
1. สามารถบริการอาหารได้ตลอดวัน
  2. ผู้บริการได้รับความสะดวกในการสั่งอาหารมารับประทาน ไม่ต้องเสียเวลายืนรอคอย
  3. สามารถตั้งหน่วยบริการได้ทั้งภายใน และภายนอกอาคาร

- ข้อเสีย**
1. ไม่มีการแข่งขันในด้านการบริการ เพราะในสถานที่หนึ่ง ๆ เจ้าของบริการ มีเจ้าของเดียวเป็นเอกเทศ อาจทำให้ราคาสูงกว่าปกติ
  2. ผู้ใช้บริการมีจำนวนมาก อาจจะทำให้ผู้บริการ บริการแก่ผู้ใช้บริการไม่ทัน และอาจเกิดความวุ่นวายขึ้นได้
  3. ประเภทของอาหารมีจำนวนให้เลือกน้อย

จากตัวอย่างการจัดระบบการบริการในโภชนาการทั้ง 4 แบบที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อได้ศึกษาถึงข้อเท็จจริงของจำนวนผู้ใช้โรงอาหาร และระยะเวลาของผู้ใช้ เราสามารถจะเลือกระบบการจัดบริการที่สามารถสนองความต้องการได้ดีที่สุด คือ การจัดระบบคาเฟ่เรีย โดยมีเหตุผลประกอบดังนี้

1. เพื่อบริการอาหารได้ทีละมาก ๆ เนื่องจากผู้ใช้มีจำนวนมาก
2. เป็นระบบที่ประหยัดเวลา และสะดวกในการใช้บริการ
3. มีความเหมาะสมสำหรับโครงการนี้มาก เพราะผู้มาใช้มีทั้งนักเรียน-นักศึกษา และประชาชน

ขนาด เนื้อที่ ที่ ต้องการ สำหรับ การ ออก แบบ คา เฟ่ เรีย

ข้อมูลต่อไปนี้ เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของขนาด เนื้อที่ที่จำเป็น เพื่อการเขียนแบบคาเฟ่เรีย และครัว ซึ่งไม่ใช่ตัวเลขแสดงขนาดที่แน่นอนในการออกแบบครั้งสุดท้าย เพราะแต่ละงานย่อมมีลักษณะพิเศษ และความแตกต่างกันออกไป สำหรับครัวควรจะมีควมรู้ให้เพียงพอก่อนที่จะเขียนแบบสำเร็จ ข้อมูลดังต่อไปนี้ ได้มาจากการศึกษา เปรียบ เทียบจากมาตรฐานการจัดครัวของหนังสือ BUILDING AND DESIGN STANDARD และ TIME SAVER STANDARD และจากการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านโภชนาการของไทย ได้แก่ ม.ล. เดิม ชุมสาย ผู้จัดการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คาเฟ่เรียขององค์การซีไอ และคาเฟ่เรือนาคารกรุงเทพ หัวหน้าฝ่ายโภชนาการโรงพยาบาล
 ราชจุฬาลงกรณ์ และโรงพยาบาลรามธิบดีหลายท่าน

ข้อมูล เนื้อที่ที่ต้องการของบริเวณรับประทานอาหาร 1.10-1.80 ตารางเมตร/คน เนื้อที่
 ที่ต้องการของส่วนบริการ (ครัว) 20% ของพื้นที่รับประทานอาหาร โดยแยกละเอียด
 ออกเป็น

1. ที่เตรียมอาหาร		
เตรียมของแห้ง	- 4%	ของเนื้อที่ครัว
เตรียมผัก	- 7%	ของเนื้อที่ครัว
เตรียมเนื้อสัตว์	- 4%	ของเนื้อที่ครัว
2. ที่ประกอบอาหาร		
ของหวาน (รวมทั้งผลไม้ และ เครื่องดื่ม)	- 12%	ของเนื้อที่ครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิจารณาในการ เลือกที่ตั้งห้องอาหาร

สำหรับหลักพิจารณาในการ เลือกที่ตั้งห้องอาหาร เราอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ข้อพิจารณาในการ เลือกสถานที่ตั้งห้องครัว

- ครัวตั้งอยู่ในที่ไกลจากบริเวณที่ผู้ชมส่วนใหญ่ ผ่านไปมาและไกลจากบริเวณจัดแสดง เพื่อป้องกันกลิ่น และ เสียง
- อยู่ในบริเวณที่รถส่งของจะ เข้าถึงได้โดยสะดวก
- ไม่ควรอยู่ด้านเหนือลม ของอาคารจัดแสดง

2. ข้อพิจารณาในการ เลือกสถานที่ตั้งห้องอาหาร

- ครัวตั้งอยู่ในบริเวณที่ผู้ชมส่วนใหญ่ เข้าถึงได้ง่าย
- เป็นบริเวณที่ทุกคนสามารถ เข้าถึงได้แม้บริเวณอื่นของพิพิธภัณฑ์จะปิด

3. ข้อพิจารณาในการ เลือกทิศทางวางผังห้องอาหาร

- ทิศทางลม ทั้งห้องครัวและห้องอาหาร การวางอาคารให้ด้านยาวของทิศทางลมประจำ จะทำให้ห้องครัวและห้องอาหารไม่อบอ้าว
- ทิศทางแดด จะต้องไม่รับแดดจนเกินไป ควรวางอาคารให้ด้านแคบรับแดดและ

ห้องบรรยาย

ห้องบรรยายพิพิธภัณฑ์ ใช้สำหรับแสดงปาฐกถา ฉายภาพยนตร์ภาพนิ่ง และดำเนินกิจกรรมทางการศึกษารูปแบบต่าง ๆ

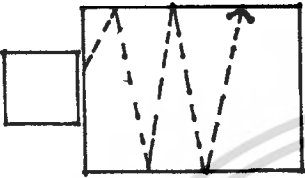
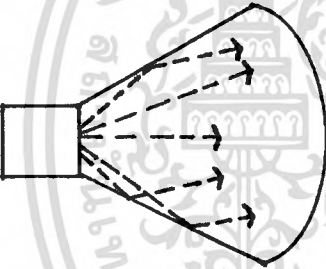
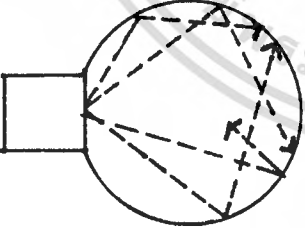
- การออกแบบห้องบรรยาย

---

1. คำนึงถึงรูปร่างและขนาดที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการฟังและชม ห้องบรรยายที่ दीनและกว้าง จะดีกว่าห้องบรรยายที่ยาวและแคบ
  2. การคำนึงถึงองค์ประกอบภายใน เช่น การจัดวางตำแหน่งเพดาน และผนังด้านข้างที่เหมาะสม ทำให้ทิศทางของเสียงมีคุณภาพ
  3. ลักษณะจัดวางที่นั่งชม ให้ชมในการชมอย่างชัดเจน
  4. ขนาดจอ เวที ห้องควบคุม
-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ลักษณะรูปร่างห้องบรรยาย

ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p><u>แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า</u></p> <p>เป็นรูปร่างที่ง่ายต่อการออกแบบ แต่มักจะเกิดการสะท้อนของเสียง แต่สามารถแก้ไขได้ด้วยการกรุผนัง หรือเพดานด้วยวัสดุดูดเสียง หรือผนังด้านข้างไม่ให้ขนาดกัน เหมาะสำหรับห้องบรรยายขนาดเล็ก</p>
	<p><u>แบบพัด</u></p> <p>ลักษณะแบบพัดจะกระจายเสียงได้อย่างทั่วถึง ด้วยผนังด้านข้างที่ขยายออก แต่ควรระวังไม่ให้ผลต่างของระยะทางระหว่างต้นกำเนิดของเสียงเกิน 65 ฟุต เพราะจะทำให้เกิดเสียงสะท้อน</p>
	<p><u>แบบวงกลมหรือวงรี</u></p> <p>ลักษณะรูปร่างแบบนี้ทำให้เสียงไปรวมกันที่จุด ๆ หนึ่ง ไม่กระจายอย่างสม่ำเสมอ สามารถแก้ไขได้โดยการใช้ผนังที่มีส่วนโค้งนูน (CONVEX SURFACE)</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขนาดของห้องบรรยาย

1. อัตราส่วนความกว้าง-ยาวของห้องบรรยายไม่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับการจัดขนาดของที่นั่ง และระบบเสียงที่นำมาใช้
2. อัตราส่วนความยาว: กว้าง โดยประมาณ

1 : 1 ½

หรือ 1 : 2

- การจัดส่วนต่าง ๆ ของห้องบรรยาย

1. Lobby บริเวณนี้จะต้องมีขนาดพอกับจำนวนคนซึ่งบริเวณนี้จะมีคนคับคั่งมาก การรอคอยมักจะมีในบริเวณนี้ มีเนื้อที่ประมาณ 1/6 ของพื้นที่นั่งชม
2. Lounge ระหว่างการหยุดพักกว่าแสดงชั่วคราว ผู้ชมจะมานั่งพักผ่อนกันอยู่ในบริเวณนี้ จึงควรจัดห้องให้มีความกว้าง และสูงพอสำหรับคนที่จะออกมาพักคุย ควรจะมีที่นั่ง มีโทรทัศน์ น้ำเย็น และใกล้กับทางเข้าไปยัง Lavatories ด้วย
3. Lavatories จะต้องเป็นทางที่ไปได้โดยไม่ต้องบอกกล่าว ห้องสุขาบุตรีสำหรับผู้ชาย และห้องแต่งตัวผู้หญิงควรมีที่แต่งตัว 1 ที่ต่อคนดู 600 ที่นั่ง สำหรับห้องน้ำหญิง ควรมีที่ปัสสาวะ 5 ที่ อ่างล้างหน้า 3 ที่ และส้วม 2 ที่ต่อ 1,000 ที่นั่ง สำหรับผู้ชาย ส้วม 5 ที่ และอ่างล้างหน้า 3 ที่
4. Projecting Room สูงกว่า Cross-over ด้านหลังของห้องประมาณ 2.50 ม.
5. แกวหลังสุดไม่ควรเกิน 22850 ^{เมตร} เมตร อย่างต่ำ 20.00 เมตร สูงสุดไม่ควรเกิน 36.00 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ความเอียงลาดของพื้นในสายตาของผู้ดูที่ระดับ First Row ของที่นั่งจะมี Slope ประมาณ 2° กับ Stage หากเป็นโรงละครแถวแรกจะไม่เอียง
7. ความลึกของเวที จากกำแพงด้านหน้าถึงเวทีด้านใน ประมาณ 9.80-12.00 เมตร

- ลักษณะการจัดที่นั่ง

การจัดที่นั่งโดยทั่วไปมี 3 แบบ คือ

1. Common-One-Bank เป็นแบบการจัดที่นั่งแถวเดียวตลอด มีทางเดินสองข้างซึ่งไม่ควรกว้างต่ำกว่า 1.50 เมตร (ตามเทศบัญญัติ) เหมาะสำหรับใช้กับหอประชุมขนาดเล็ก
  - ก. Straight Row เป็นแบบแถวเดียวตลอด แบบนี้ไม่ดี เพราะคนที่นั่งแถวริมจะต้องเอียงคอมอง
  - ข. Curved Row เป็นแบบแถวโค้ง (ความโค้งอย่างน้อยรัศมี 20 ฟุต) แบบนี้ดีกว่าแบบแรก คือ คนนั่งทั้งหมดได้รับความสบายทั่วถึงกัน แต่แบบนี้จะต้องคำนึงถึงชนิดของพื้น ควรเป็นแบบพื้น Level Floor หรือ Stepped Floor ถ้าแบบ Inclined Floor ทำลำบาก
  - ค.
  - ข.

ทั้งสองแบบนี้ ถ้าใช้กับหอประชุมกว้างแล้วไม่เหมาะสม เพราะที่นั่งแต่ละแถวจะยาวมาก คนที่นั่งกลางแล้วไม่เหมาะสม เข้าออกลำบาก ฉะนั้น ระหว่างแถวควรกว้างอย่างน้อย 30 นิ้ว หรือ 80 เซนติเมตร (วัดจากพนักหน้าถึงพนักหลัง) และทางเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. Two-Band-Row เป็นแบบที่จัดที่นั่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีทางผ่านตรงกลาง และมีทางเดินสองข้างของแต่ละแถวอีกด้วย ซึ่งเปลืองเนื้อที่น้อย แต่บรรจุคนได้มากกว่า แต่แบบนี้นิยมใช้มากในโรงมหรสพในประเทศไทย เพราะมีทางเดินสวนทางซึ่งแต่ละทางกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร การจัดก็มี 2 วิธี เช่นกัน คือ

ก. Straight Row แบบนี้ผลเสียเหมือนข้อ 1 ก* แต่บรรจุคนได้มากกว่า แต่ละแถวหนึ่ง ๆ มีสองตอน ตอนหนึ่งมีเก้าอี้ได้ไม่เกิน 12 ที่

ข. Curved Row ดีกว่าข้อ ก. และคนที่นั่งชมได้รับความสะดวกสบายกว่า

ก.

ข.

3. Three-Bank-Row เป็นแบบที่จัดแถวแต่ละแถวออกเป็น 3 ตอน แต่มีทางเดินสองทางเท่านั้น เพราะสองข้างทางแถวติดกันกับกำแพงของห้อง เพื่อเป็นการประหยัดเนื้อที่ของห้อง

การจัดแบบนี้ใช้กับหอประชุมใหญ่ ๆ ทางเดินต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร แบ่งออกเป็น 3 วิธี

ก. Straight Row แบบนี้ที่นั่งตอนริมไม่สบาย เพราะต้องเอียงตัว

ข. Straight Centre Side แบบนี้ไม่ค่อยดี เช่นเดียวกับวิธีแรก

ค. Curved Row แบบนี้ดีที่สุด เพราะทุกคนที่นั่งไม่ว่าที่ใด ๆ ได้รับความสะดวกเต็มที่

ก., ข.

ค.

- ข้อคำนึงในการจัดระดับที่นั่ง

1. จำนวนเก้าอี้ระหว่างตอนหนึ่ง ๆ ถ้าทางเดินนั้นเข้าออกได้ทางเดียว คือด้านหนึ่งติดกำแพงอีกด้านหนึ่งเป็นทางเดินจะต้องมีที่นั่งไม่เกิน 7 ที่นั่ง ส่วนที่นั่งที่มีทางเดินสองข้าง จำนวนที่นั่งแต่ละแถวไม่เกิน 14 ที่นั่ง

2. ความกว้างของทางเดินไม่ควรน้อยกว่า 1.50 เมตร

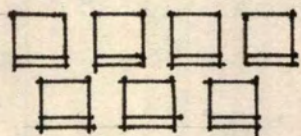
3. ระยะห่างระหว่างแถวอย่างน้อย 0.80 เมตร

1. ในห้องประชุม-บรรยาย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยกระดับที่นั่ง เพื่อลดอันตรายและการมอง E. PETZOLD เป็นผู้ค้นพบมีหลักการว่า ระดับที่นั่งแต่ละแถวจะยกระดับขึ้นประมาณ 0.12 เมตร จากระดับแถวหน้า

2. มุมเอียงลาดของที่นั่งไม่ควรน้อยกว่า 8° และไม่ควรเกิน 30°

3. ในการจัดที่นั่ง เราอาจจัดให้เอียงกันเพื่อให้ผู้ชมด้านหลังมองเห็นขั้วศีรษะผู้นั่งแถวหน้าได้ ดังนั้นเราจึงไม่สามารถกำหนดมุมเอียงที่แน่นอนลงไปได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น. ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า. ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น. อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา. และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้.

-ชนิดของพื้นที่รองรับ

1. พื้นราบ (LEVEL FLOOR)
  2. พื้นขั้นบันได (STEP FLOOR)
  3. พื้นเอียง (SLOP FLOOR)
- (การจัดที่นั่งแถวกลางสุดจะอยู่บนพื้นราบ)

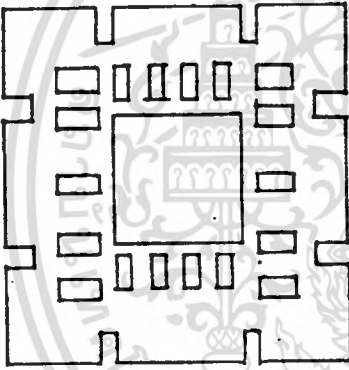
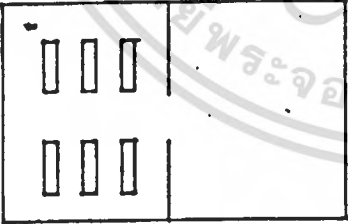
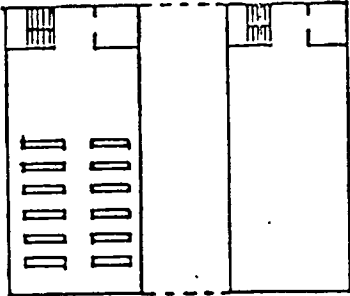
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุด

ห้องสมุด เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในตํานกกิจกรรม ทางการศึกษา เป็นแหล่งข้อมูล เพื่อบริการทั้งเจ้าหน้าที่ นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ผู้สนใจในการค้นคว้าหาความ

-ลักษณะห้องสมุด

การจัดห้องสมุดแบ่งได้ เป็น 3 ลักษณะ

ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p>1. ห้องสมุดที่มีส่วน เก็บหนังสืออยู่กลางรอบ ล้อมด้วยส่วนอ่านหนังสือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วน เก็บหนังสืออยู่ใกล้ส่วนอ่านหนังสือสะดวกในการใช้งาน - ใช้แสงสว่างจากธรรมชาติได้มาก ช่วยลดค่าใช้จ่าย
	<p>2. ห้องสมุดที่มีส่วน เก็บหนังสือกับส่วนอ่านหนังสือแยกส่วนกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสำหรับห้องสมุดขนาดใหญ่ - การขยายตัวกระทำได้ง่าย
	<p>3. ห้องสมุดที่มีส่วน เก็บหนังสืออยู่คนละชั้นกับส่วนอ่านหนังสือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสำหรับการจัดหนังสือที่ต้องการให้ผู้ใช้หยิบหนังสือเองโดยตรง - บางครั้งใช้บริการไม่สะดวกเนื่องจากต้องขึ้น ๆ ลง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การออกแบบห้องสมุด

---

1. การวางตำแหน่งห้องสมุดในพิพิธภัณฑสถาน
คำนึงถึงความสะดวกในการเข้า-ออก ติด
ต่อ ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ และผู้ใช้บริการ
2. ห้องสมุดควรอยู่ในส่วนที่สงบ เงียบปราศจาก
เสียงรบกวน
3. มีแสงสว่างเพียงพอ สม่ำเสมอ
4. มีการควบคุมอุณหภูมิ เพื่อความสบายของผู้
เข้าใช้บริการ และเพื่อรักษาสภาพหนังสือ
5. มีพื้นที่เพียงพอแก่การใช้งาน และสามารถ
ขยายตัวได้
6. มีทางเข้า-ออก ที่สะดวกแก่การควบคุม

- การจัดวางเฟอร์นิเจอร์ในห้องสมุด

---

1. สะดวกในการควบคุมดูแล เช่น โต๊ะรับ-
จ่ายหนังสือ ควรอยู่ใกล้ทางเข้า-ออก
2. ให้ความสะดวกในการสัญจรภายใน เว้น
ทางเดินระหว่างโต๊ะถึงเก้าอี้ ชั้นหนังสือ
ให้เพียงพอ
3. จัดที่นั่งอ่านหนังสือให้เพียงพอ
4. ให้มีระเบียบ ไม่เบียด เสียคจนแน่น ส
และแบบกลมกลืนกับอาคารหรือ เป็นแบบ
เดียวกันภายในห้อง
5. คำนึงถึงการจัดวางเฟอร์นิเจอร์ชนิดต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย ใ้เห็นง่าย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
สุดท้าย

- ตำแหน่ง เฟอร์นิเจอร์ในห้องสมุด

1. ชั้นวางหนังสือ โดยมากมักเรียงไปตามฝาห้อง เพื่อไม่ให้กินเนื้อที่สำหรับอ่าน โดยเฉพาะห้องสมุดขนาดเล็ก นอกจากนั้นยังทำให้บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสควบคุมดูแลได้ทั่วถึง นอกจากนั้นการจัดชั้นวางตรงกลางห้องสมุดหรือข้าง ๆ เพื่อให้มีเนื้อที่สำหรับอ่านหนังสือที่เป็นสัดส่วนมากขึ้น การวางชั้นหนังสือกลางห้องควรวางระยะห่างกันระหว่าง 4-5 ฟุต เพื่อให้ผู้ใช้จะได้หยิบหนังสือได้สะดวก
2. ชั้นวางวารสารและหนังสือพิมพ์วารสาร หนังสือพิมพ์เป็นที่ดึงดูดใจ และเชิญชวนให้คนเข้าไปใช้ห้องสมุดได้มาก เนื่องจากสีสรรที่สวยงามกว่าหนังสือทั่วไป ดังนั้นชั้นวางจึงควรตั้งอยู่ใกล้ทางเข้า หรือที่ ๆ คนเข้าไปถึงได้ง่าย มองเห็นง่าย และไม่ไกลจากการควบคุมมากนัก
3. โต๊ะรับจ่ายหนังสือ เป็นโต๊ะที่มีคนมาติดต่อยืมหนังสือเสมอ ควรจัดวางให้อยู่ทางเข้าออก เพราะจะเป็นการสะดวกแก่ผู้มาติดต่่า ทั้งยังเป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ควบคุมการยืมได้ดียิ่งขึ้น เพราะเมื่อผู้ใช้ได้ยืมหนังสือไปแล้ว เจ้าหน้าที่จะได้ทำการตรวจดู เป็นครั้งสุดท้ายก่อนออกจากห้องสมุด
4. บัตรรายการ ควรอยู่ในที่ ๆ เห็นได้ง่ายจากทางเข้า อยู่ตรงกลางระหว่างหนังสือทั่วไป และหนังสืออ้างอิง หรือให้ใกล้กับเจ้าหน้าที่บริการตอบคำถามหรือโต๊ะรับจ่าย เพื่อให้ผู้ใช้ได้ค้นหาหนังสือในห้องสมุดได้โดยสะดวก
5. ชั้นหนังสืออ้างอิง ควรอยู่ใกล้กับบรรณารักษ์ เพื่อจะได้ให้คำแนะนำแก่ผู้ใช้ถ้ามีหนังสืออ้างอิงหลายประเภทก็ควรแยกไว้
6. โต๊ะเจ้าหน้าที่บริการตอบคำถาม ควรอยู่ในที่ ๆ มองเห็นได้ง่าย ใกล้กับหนังสือทั่วไป สะดวกในการติดต่อสอบถาม
7. โต๊ะในห้องอ่านหนังสือ ต้องจัดไม่ให้แน่นจนเกินไป เพื่อการสัญจรที่สะดวกสบาย ควรจัดที่นั่งแทรกตามบริเวณชั้นหนังสือบ้าง เพื่อให้ผู้ใช้ไม่ต้องเดินไกลและเพื่อความรวดเร็วในการหยิบหนังสือ เป็นการผ่อนแรง โต๊ะตัวหนึ่ง ๆ ควรตั้งห่างกันประมาณ 5-6 ฟุต ระยะ

เอกสารนี้เป็นห่วงแก้อีตัวหนึ่งถึงอีกตัวหนึ่ง วัดจากกึ่งกลางแก้อี ประมาณ 2 ครั้ง ฟุต ถึง 3 ฟุต การคำนวณว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๘. ข่าวสาร, กฤตภาค, วิจารณ์, ใก้โต้ เจ้าของหน้าทีและบรรณาธิการ
๙. ชั้นวางหนังสือคดีเบา ๆ หนังสือประเภทนี้มีคนใช้มาก และควรไว้มุมหนึ่ง ซึ่งแยกจากหนังสือในประเภทอื่น ๆ เพราะผู้ใช้หนังสือประเภทอื่นต้องการสมาธิในการอ่านหนังสือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนจัดแสดง

ประเภทของการจัดแสดง	
ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p><u>ประเภทที่ 1. การจัดนิทรรศการประจำ</u></p> <p>(PERMANENT EXHIBITION) เป็นการ จัดนิทรรศการในห้องใดห้องหนึ่งของพิพิธภัณฑ์อย่าง ถาวรไม่มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลง ซึ่งต้องพิจารณา กันอย่างรอบคอบว่าจะจัดอย่างไร เรียงอะไร ด้วย วัตถุประสงค์ เช่นไร ควรลำดับเรื่องราวให้ต่อกัน กันอย่างไร</p>
	<p><u>ประเภทที่ 2 การจัดนิทรรศการเพื่อการศึกษาค้นคว้า</u></p> <p>(EDUCATION EXHIBITION) เป็นนิ- ทรรศการที่ถาวรเช่นเดียวกับประเภทที่ 1 แต่จุดมุ่ง หมาย เน้นเรื่องวัตถุ และการศึกษาค้นคว้า มากกว่า ความงาม และความเพลิดเพลิน เนื้อหาและเรื่องราว จัดแสดงต้องชัดเจน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ค้นคว้าได้ใช้ วิจารณญาณของตนเอง ลักษณะทั่วไปของนิทรรศการ ประเภทนี้ เน้นหนักในเรื่องระเบียบความเป็นมาของ วัตถุ จำนวนวัตถุ ประเภทวัตถุ มีลักษณะคล้ายกับหลัง แต่เปิดให้นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจเข้าชม และ ศึกษาหาความรู้ได้</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 3 การจัดนิทรรศการชั่วคราวหรือนิ-

ทรรศการพิเศษ

(TEMPORARY EXHIBITION) นิทรรศ-

การประเภทนี้ มีบทบาทต่อพิพิธภัณฑ์มากที่สุด เพราะ

ปัจจุบันประชาชนมี เรื่องที่ต้องการศึกษาหาความรู้

และความ เพลิดเพลินจากสื่อมวลชนมากมาย ทั้งด้าน

การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์

จึงจำเป็นต้องมีการเคลื่อนไหวจัดกิจกรรมต่าง ๆ

เร้าความสนใจ และอำนวยความสะดวกในการศึกษา

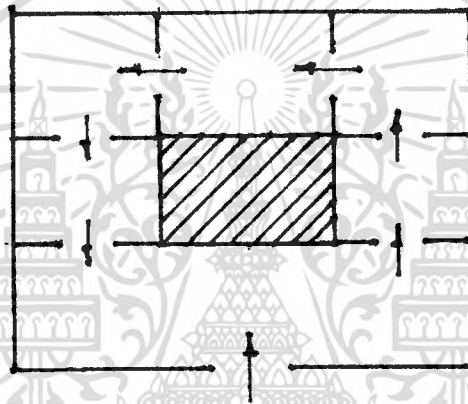
และ เพิ่มพูนความรู้ของประชาชนด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะห้องจัดแสดง

ลักษณะห้องจัดแสดง สามารถแบ่ง เป็นประเภทได้ดังนี้

การจัดให้เข้าห้องหนึ่งออกห้องหนึ่ง (room to room) , ต่อกันไปเรื่อยๆ ;แต่วิธีนี้มีข้อเสียที่ว่า เมื่อปิดห้องหนึ่งแล้วก็จะเกิดขลุกขลักขึ้น ในอาคารขนาดเล็ก การจัดห้องแบบนี้ใช้ได้และประหยัด แต่ในอาคารขนาดใหญ่ทำไม่ได้ การจัดห้องแบบนี้อาจสร้างเป็นห้องแสดงที่ล้อมรอบ courtหรือห้องซึ่งปิดหรือล้อมห้องประชุม เป็นต้น

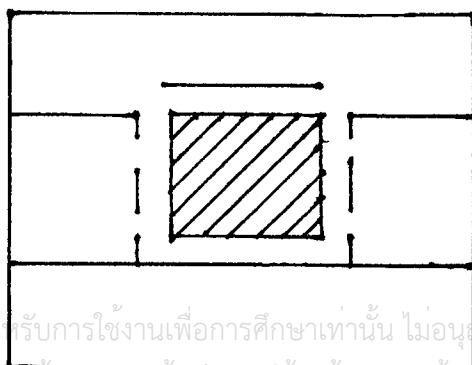

ห้องแสดงและ เฉลียง (room and corridor)

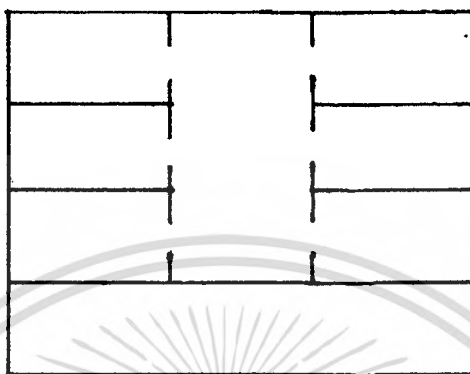
ลักษณะห้องเป็นแบบโรงเรียน คือ มีเฉลียงด้านหน้ายาวไปเป็นทางเดิน หรืออาจเป็นแบบที่จะมี courtอยู่กลางมีระเบียงรอบ

ข้อดีสำหรับห้องแบบนี้คือ แต่ละห้องทางเข้าออกโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านกันต้ำปิดห้องในต้งห้องหนึ่ง ก็ไม่กระทบกระเทือนห้องอื่น เพราะมีเฉลียงเป็นทางเชื่อม แต่มีข้อเสียในเรื่องการรักษาความปลอดภัย

ห้องและ เฉลียง (room and corridor)

ห้องโถง เชื่อมห้องเล็ก (nave-to-room)
เป็นแบบห้องใหญ่ตรงกลาง แยกเป็นห้องเล็กสองด้าน

การจัดกลุ่มห้องทั้งสามแบบนี้ใช้กันทั่วไป และในอาคารใหญ่อาจมีทั้งสามแบบ
ประสมอยู่ และซับซ้อนไปตามแบบของอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

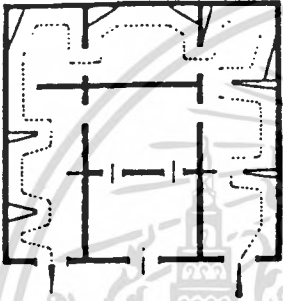
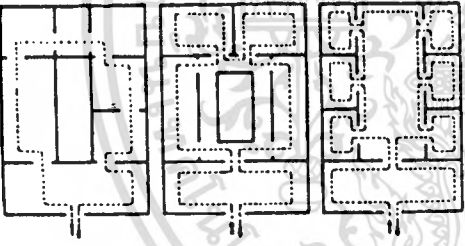
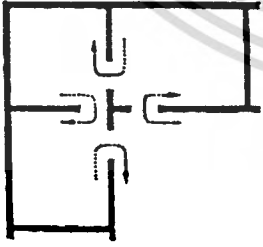
การออกแบบห้องจัดแสดง	
ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p>หลักสำคัญในการออกแบบห้องจัดแสดง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่ควรจัดให้ห้องโล่งเกินไปจะทำให้ผู้เข้าชม เดินผ่านไปโดยรวดเร็ว 2. เรียงลำดับ เรื่องจัดแสดงไปตามลำดับ ไม่ขาดช่วงหรือกลับไปกลับมาจะทำให้สับสน 3. ขนาดของแผงและสีที่ใช้แตกต่างกันตามความเหมาะสมที่ใช้ในห้องจัดแสดงไม่ควรใช้สีฉูดฉาด ควรเป็นสีที่กลางๆ เย็นตา ไม่เข้มเข้มวัตถุจัดแสดง 4. การจัดสิ่งแสดงไม่ควรยัดเยียดมากเกินไปจนทำให้รู้สึกหลงทางขาดความเข้าใจในการเข้าชมงาน 5. การจัดแผงแต่ละคอนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยผู้เข้าชมมีอิสระในการเคลื่อนไหว เพื่อเลือกชมเรื่องราวต่างๆ ตามความสนใจและความต้องการของตนเอง เพราะแต่ละคน มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน 6. เนื้อที่ระหว่างแผงแต่ละตอน ไม่ควรน้อยเกินไปจนผู้เข้าชมต้องเบียดเสียดอัด เยียดควรมีช่องว่างให้ผู้ชม เคลื่อนไหวได้อย่างสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 “วิชาการพิพิธภัณฑ์สถาน” (น. 203-204)
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบห้องจัดแสดง

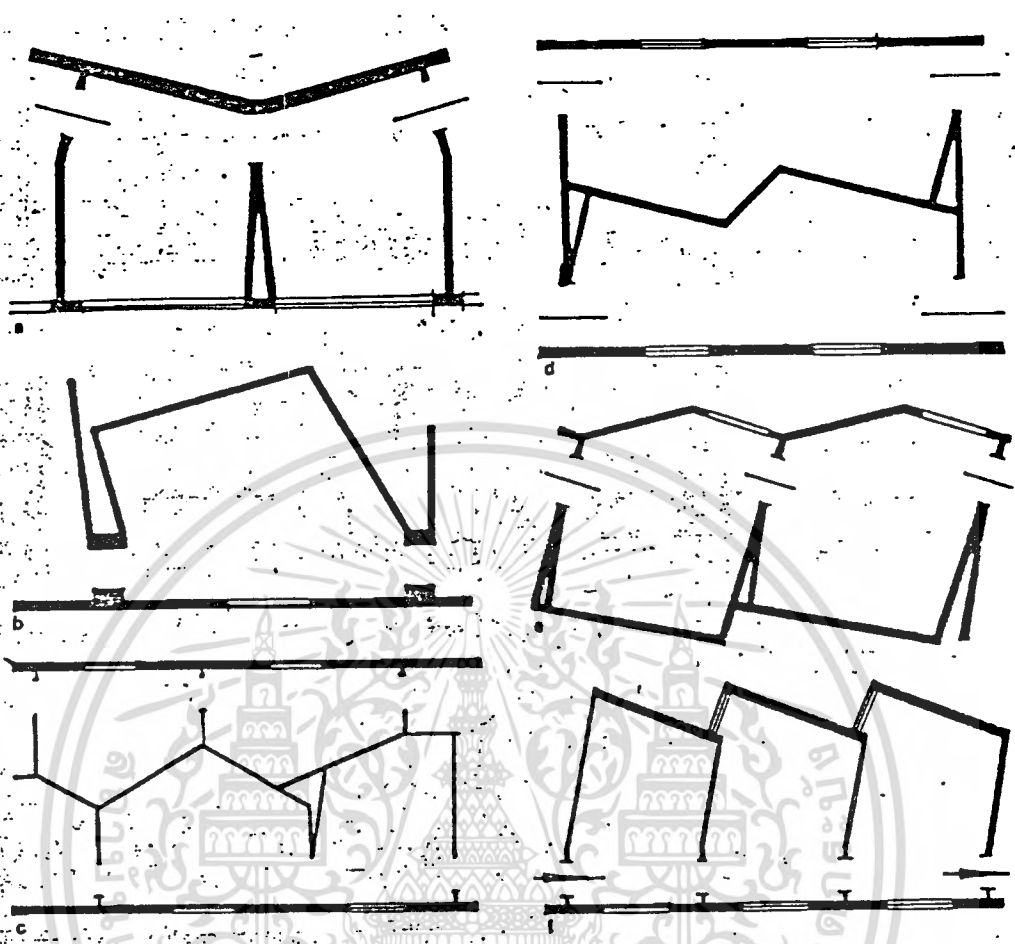
การออกแบบห้องจัดแสดงจะต้องทำภายหลังที่ได้ศึกษาหรือ เรียบ เรียงแนวการจัดนิทรรศการ
เรียบร้อยแล้ว

ตัวอย่างการจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ

ภาพประกอบ	รายละเอียด
	<p>การจัดผังห้องแบบมีทางออก 2 ทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สะดวกในการดูแลด้านความปลอดภัย - ใช้ผนังทั้งสองด้าน เป็นตู้แสดง - ทำให้มี เนื้อที่สำหรับจัดแสดงมากขึ้น - สามารถเดินชม เรื่องราวได้ตามลำดับ
	<p>การจัดผังห้องแบบทางออกทางเดียว</p> <ul style="list-style-type: none"> - โดยการแบ่งซอยห้องแสดงภายในหลายห้องติดต่อกันภายใน - ทำให้ผู้ชม ไปสู่ทิศทางการที่ต้องการได้ดี
	<p>การจัดผังห้องแบบแบ่งซอยห้องด้วยประตู</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำให้ห้องแสดงโล่งโดยผู้ชม เห็นทะลุห้องแสดงจากการโผล่เข้าไปที่ทางเข้า เท่านั้น - เป็นการ เร่งเร้าให้อยาก เดินดูอย่างรวดเร็ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดผังห้องแสดงในภาพแสดงให้เห็นการวางผังห้องแสดงนั้น ไม่จำเป็นว่า จะต้องเป็นรูปสี่เหลี่ยมเสมอไป ช่างออกแบบอาจคิดเป็นรูปแบบได้หลายอย่าง ตามความเหมาะสมของเรื่องราว สภาพภูมิอากาศและทิศทางของแสงซึ่งหากพิพิธภัณฑ์สถาน เขาใหญ่ จำเป็นจะต้อง เปลี่ยนผังห้องหลายๆ แบบ เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงความจำเจของรูปแบบ และ เรื่องราวของที่จัดแสดงโดยไม่ต้องทำแผ่นป้ายประกาศ

(วิชาการพิพิธภัณฑ์ น. 206)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ทางเข้า - ออกห้องจัดแสดง

---

1. ประตูควรมีความกว้างและความสูงพอที่จะ
เป็นทางผ่านของผู้หรือแผงหรือสิ่งจัดแสดง
ได้โดยสะดวก
  2. ประตูควรมี 2 ขาน ทางเข้าและทางออก
  3. ประตูไม่ควรอยู่ในที่ที่ผู้เข้าชมจะออกมา
ก่อนชมการจัดแสดงให้หมด
-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ขนาดห้องจัดแสดง

---

1. ต้องคำนึงถึงความจำเป็นของพิพิธภัณฑ์แต่ละประเภท ลักษณะของห้องจัดแสดงผู้เข้าชมและวัตถุประสงค์ ของการจัดแสดง
2. การกำหนดห้องจัดแสดงนั้นยาก แต่โดยทั่วไปแล้วต้องการขนาดความกว้างตั้งแต่ 6.00, 17.50, 10.50, 12.00 ม. ความกว้างอย่างต่ำประมาณ 6.00 ม. ความยาว = $1\frac{1}{2}$ เท่า ของความกว้าง

- ผนังห้องจัดแสดง

---

1. ผนังห้องจัดแสดงควร เป็นแบบราบ เรียบ และเป็นแบบเดียวกัน
  2. แข็งแรง ไม่มี เสาศูนย์ยื่น เค้นอื่นใดของช่องลมและหนักต่าง เพื่อจะได้ไม่ขัดต่อการใช้เนื้อที่ผนังในการวางตู้หรือติดตั้งวัตถุจัดแสดง
  3. ผนัง ควรใช้วัสดุไม่ติดไฟ
-

- **พื้นที่ห้องจัดแสดง**

---

1. พื้นที่ห้องจัดแสดงควรใช้วัสดุที่ยึดหยุ่นได้ เพื่อทนทานต่อการเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการเคลื่อนย้ายตู้จัดแสดงหรือวัตถุจัดแสดง
2. พื้นควรเลือกใช้วัสดุที่รักษาทำความสะอาดได้ง่าย
3. ควรจัดเตรียมทำทางเดินสายไฟไว้กับพื้น

- **เพดานห้องจัดแสดง**

---

1. ควรเป็นพื้นเพดานเรียบ ใ้คง แข็งแรง ไม่มีชื่อ-คน หรือชอกมุมยื่น
  2. ความสูงเพดานไม่สามารถกำหนดตายตัว ขึ้นอยู่กับประเภทการจัดแสดง และการใช้แสงสว่าง ความสูงโดยทั่วไปประมาณ 3.60-6.00 ม. ความสูงอย่างต่ำประมาณ 3.00 ม.
  3. เพดานต้องมีความแข็งแรงสามารถใช้ยึดแขงสำหรับแสดงภาพหรืออื่นๆ ระบบงานที่ใช้กับเพดานทั้งหมดควรเป็นวัสดุกินไฟ
-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แสงสว่างห้องจัดแสดง

การเลือกชนิดของแสงเพื่อใช้กับห้องจัดแสดง

มีข้อพิจารณาดังนี้

1. เลือกให้เข้ารีบ เนื้อหา เรื่องหรือสิ่งจัดแสดง
และบรรยากาศ

2. คำนึง เวลาในการจัดแสดง สภาพอากาศ

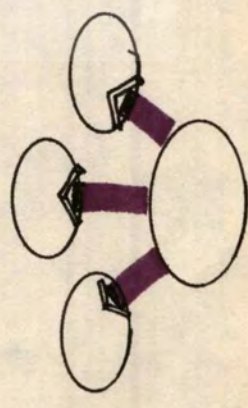
3. พิจารณาว่ามุมไหนต้องการเน้น หรือส่วน
ใดต้องการแสงมาก-น้อยเพียงใด ถ้ามุม
ที่ต้องการเน้นวัตถุเป็นพิเศษ ควรใช้
สปอตไลท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบนำชม

แสดงการวิเคราะห์ระบบการนำผู้ท่องเที่ยวจัดแสดงนิทรรศการถาวร

ระบบนำชม	ขั้นตอนของการชม	ข้อดีเปรียบ	ข้อเสียเปรียบ
<p>ROOM TO ROOM</p> 	<p>- ผู้ชมผ่านโถง เข้าสู่ห้องชมจากห้องหนึ่ง ไปสู่อีกห้องหนึ่งเรื่อยๆ ไม่นานครบ โดยไม่ต้องขยับกั๊ก</p>	<p>- ทำให้ผู้ชมได้ชมทั่วถึงตามลำดับ เรื่องราวที่กำหนดให้</p>	<p>- ทำให้เกิดเบื่อง่ายในกรณีที่มีจำนวนห้องชมมาก</p> <p>- ถ้าต้องการปิดห้องใดห้องหนึ่ง จะทำให้ติดขัดได้</p>
<p>CORRIDOR TO ROOM</p> 	<p>- ผู้ชมเดินผ่าน เฉลียงกลางด้านยาว เป็นทางเดินแยกเข้าห้องแสดงงาน โดยจะเข้าออกจากห้องหนึ่ง ไปอีกห้องจะต้องมาเริ่มทางเดิน</p>	<p>- ผู้ชมมีอิสระในการเลือกห้องที่สนใจชมได้</p> <p>- ปิดห้องใดห้องหนึ่งจะไม่กระทบยังห้องอื่น</p>	<p>- ผู้ชมอาจเกิดความสับสนได้</p> <p>- เรื่องราวไม่สามารถจัดให้ทางเดินได้</p>
<p>NA VE TO ROOM</p> 	<p>- ผู้ชมผ่านโถง โดยจะเข้าห้องใดก่อนก็ได้ หากจะเข้าชมอีกห้องจะต้องออกมา เริ่มที่โถงก่อน</p>	<p>- ผู้ชมมีอิสระในการเลือกห้องที่สนใจชมได้</p> <p>- ปิดห้องใดห้องหนึ่งจะไม่กระทบ ต่อห้องได้</p>	<p>- ผู้ชมอาจเกิดความสับสนได้</p> <p>- เรื่องราวไม่สามารถจัดให้</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การติดต่อ-สัญจรในห้องจัดแสดง (AXIS AND CIRCULATION SHOP)

ทางสัญจรในส่วนจัดแสดงสามารถจัดประเภทใหญ่ๆได้ 2 ประเภท

1. ทางสัญจรผู้เข้าชม

จะมีทาง เข้า-ออก เป็นทาง เข้าใหญ่ (MAIN ENTRANCE)

สามารถ เข้า-ออกได้คราวละหลายๆ สำหรับทาง เข้าและทางออกนั้นอาจอยู่จุด

เดียวกันหรือแยกกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมลักษณะทางสัญจรจะเป็นลักษณะ

การเดินตรงวงจรหรือ เป็นวงกลม อัน เป็นการจัดทางเดินที่สามัญที่สุด แต่ได้รับผล

ดีที่สุด ทั้ง เป็นระ เบียบ ง่ายต่อการเดินชมงานไม่สร้างความรู้สึกรัดแองจากผู้

เข้าชม

ความยุ่งยากในการจัดวาง เส้นทางอยู่ที่เหตุ 2 ประการ

- ความต้องการของผู้เข้าชมส่วนใหญ่

- ความต้องการของผู้เข้าชมน้อย

ความต้องการผู้เข้าชมส่วนใหญ่	ความต้องการผู้เข้าชมส่วนน้อย
<ul style="list-style-type: none"> - ต้องจัดแสดงวัตถุอย่าง เป็นระ เบียบ - ควรจัดแปลนให้ใช้พื้นที่บริเวณรอบนอก - การจัดแสดงส่วนใหญ่อยู่ด้านขวามือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องจัด เป็นจุดดึงดูดความสนใจ - ควรจัดส่วนใน เป็ๆ เรื่อง เฉพาะอย่าง - ควรมีพื้นที่สำหรับอ่านหรือทบทวน เนื้อ เรื่อง บางครั้งอาจมีทาง เชื่อมกับห้องอ่านหนังสือ หรือส่วนทำการ เจ้าหน้าที่ที่สามารถให้ข้อ มูล เกี่ยวกับ เรื่องจัดแสดงได้ - ส่วนอ่านหนังสือ (ORIENTATION ROOM) ควรจัดอยู่ทางซ้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ทางสัญจรของส่วนบริการ

เป็นทางสัญจร 2 ประเภท คือ ของเจ้าหน้าที่และวัสดุอุปกรณ์เพื่อไม่ให้ปะปนกับทางสัญจรของบุคคลทั่วไป และหลีกเลี่ยงการก่อความรำคาญต่อการเดินชมงาน จึงควรแยกทางเข้าของส่วนบริการนี้ไว้ด้านหลังอาคาร แต่ถ้าไม่มีความจำเป็นมากนักก็อาจใช้ทางสัญจรร่วมกับผู้เข้าชมได้ เพราะขณะแสดงงานมักไม่ค่อยมีการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ จะมีก็แต่เจ้าหน้าที่

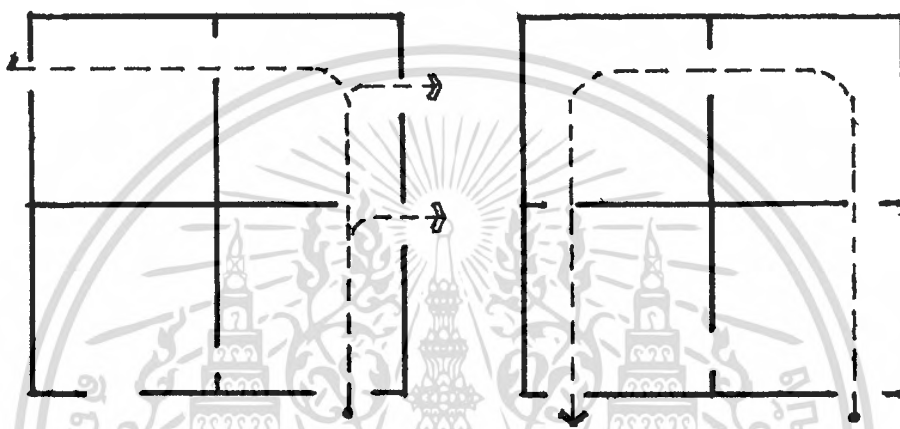
พฤติกรรมผู้เข้าชม (VISITOR'S BEHAVIER)

Robinson และ Melton ได้พบว่าเมื่อเดินเข้าสู่ตัวอาคาร space ทางด้านซ้ายรวมทั้งลักษณะของพื้นที่ และ ผนังทางด้านเดียวกันนั้นมีความสำคัญน้อยกว่าทางด้านขวาอย่างสิ้นเชิง

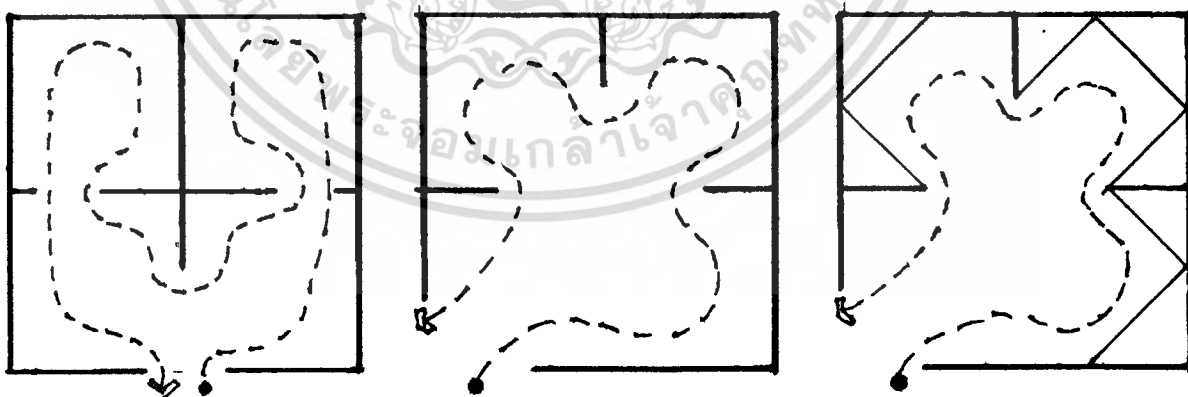
ดังนั้นเพื่อประสิทธิภาพในการชมงานแสดงอย่างเต็มที่ และ เป็นที่สังเกตได้อย่างชัดเจนจึงควรจัดให้เข้าประตูโดยการเลี้ยวซ้ายเข้า และจัดให้เดินชมแบบทวนเข็มนาฬิกา อันเป็นการวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งส่วนใหญ่ถนัดขวา และ เคยชินกับพฤติกรรมทางขวา มาเป็นประจำอยู่แล้ว

ชนิดของ Circulation

ในพิพิธภัณฑ์ทุกแห่งจะจัดวางผังห้องต่างๆ ไว้ให้ดูที่ Lobby เพื่อให้ผู้ชมมีโอกาสเลือกชมส่วนต่างๆ เพลิดเพลินได้ และแสดงการเสี่ยงขวเอาไว้ด้วย การจัดทางเดินให้มีการขยับห้องไปไม่ควรทำอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทางเดินไปสู่โถงแสดงงาน

1. และ 2. การจัดทางเดินที่ไม่ดี ทำให้ผู้ชมดูได้ไม่ทั่วถึง

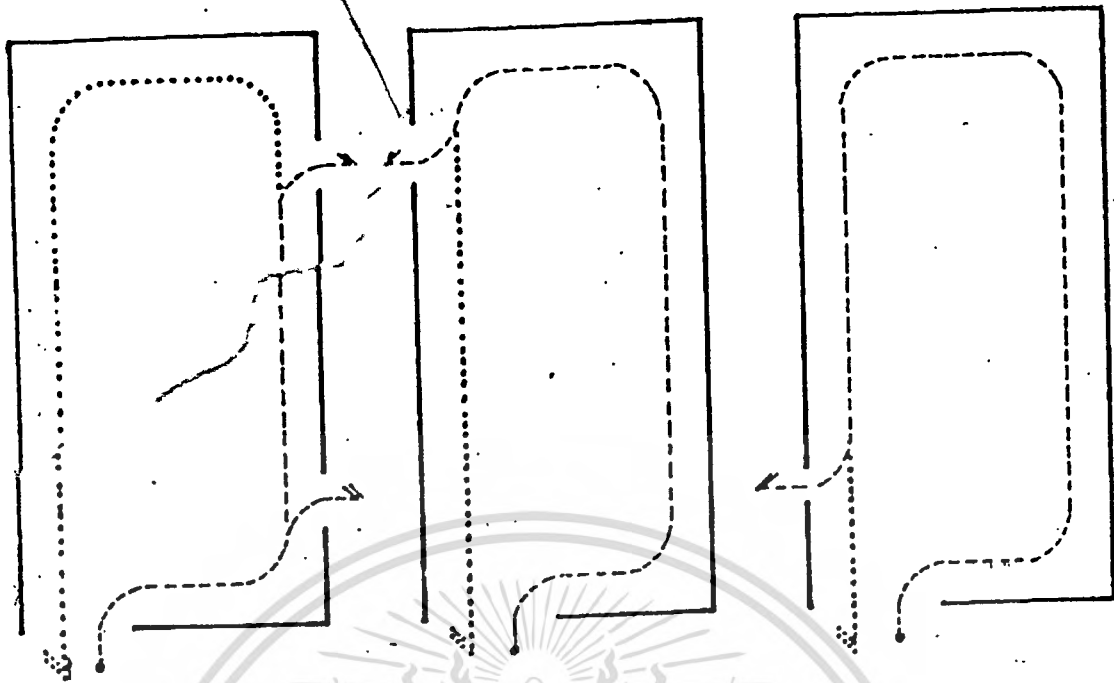

3. การจัดทางเดินที่ดี ทำให้ผู้ชมดูได้ทั่วทั้งห้อง

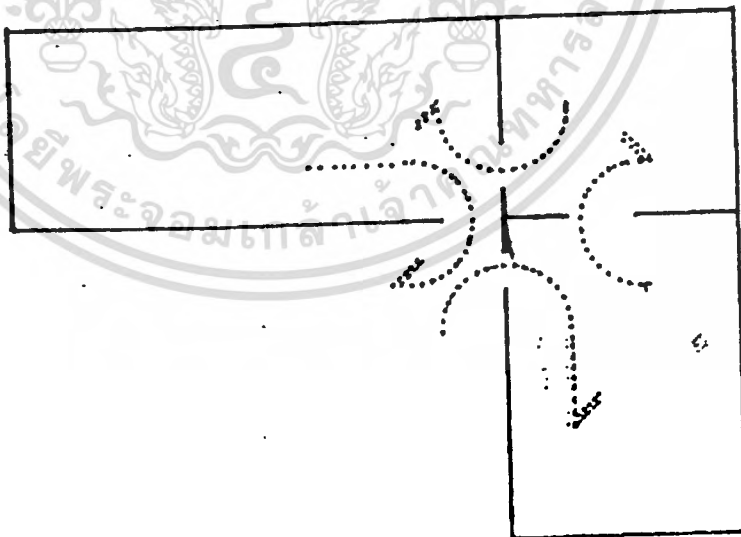
4. การจัดทางเดินที่มีระเบียบ น่าดู

5. แสดงการปรับปรุงจาก 4

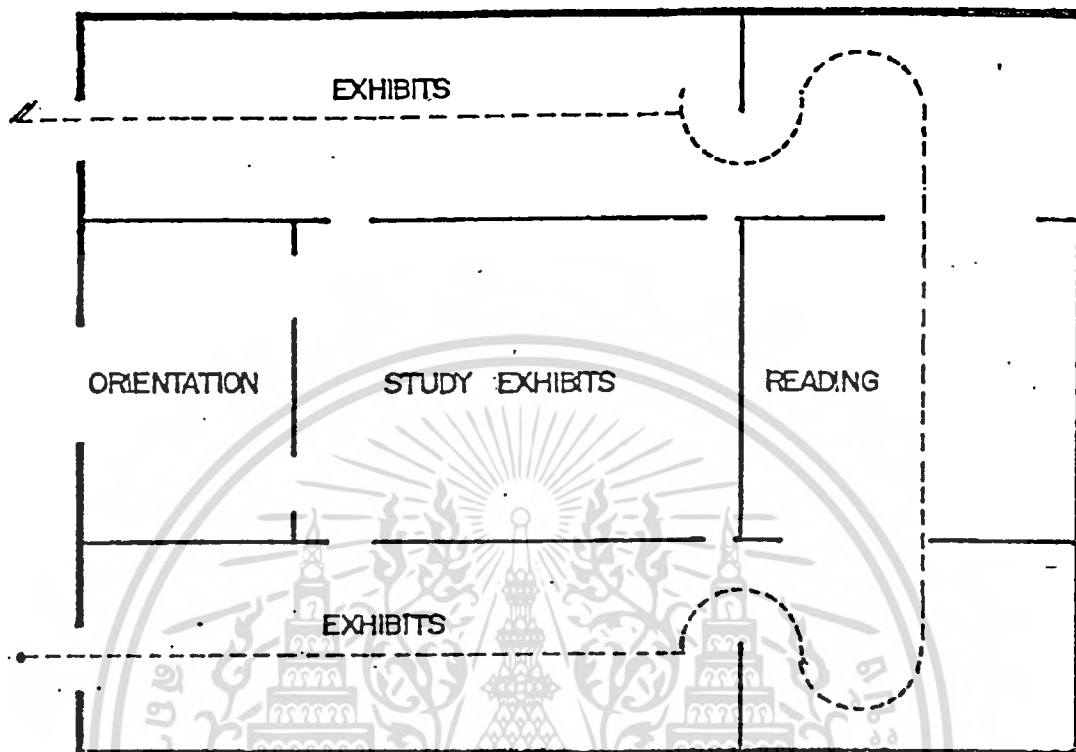
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 6. ทางออกชิด เกินไป ทำให้ส่วนที่เหลือของห้องกลายเป็นส่วนไม่สำคัญ
- 7. ทางออกอยู่ห่างจากทางเข้าทำให้ผู้ชมดู เกือบหัวห้องถึง 3/4 ของห้อง
- 8. ทางออกที่ดีทำให้ผู้ชมได้ เกือบทั้งหมด

9. การจัดทางเข้าออกที่เหมาะสมสำหรับห้องหมู่ 3 ห้อง

10. ตัวอย่างผังแสดงทางเดินในพิพิธภัณฑ์ ผู้ชมทั่วไปจะเดินชมรอบนอก ส่วนผู้สนใจพิเศษจะเข้าชมบริเวณส่วนกลางกำหนดด้านขวา เป็นการแสดงสิ่งสำคัญ ด้านซ้าย เป็นที่นั่งพักผ่อนอ่านหนังสือ ตรงกลางเปิดการแสดงเพื่อการศึกษาอาจเข้าได้จากห้อง Orientation หรือจากห้องแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศของถ้ำจัดแสดง (ATMOSPHERE)

เนื่องจากการจัดงานแสดงนี้เป็นกิจกรรมที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจจากผู้เข้าชม (Dynamic Emotion) การจัดแสดงจึงควรคำนึงถึงคุณสมบัติ 3 ประการ ดังนี้

1. เข้าใจในด้านความงาม (Esthetic)
2. เข้าใจให้เพลิดเพลิน (Romantic)
3. เข้าใจให้ติดตามผล (Intellectual)

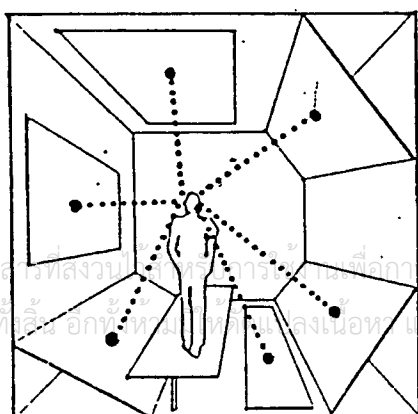
การกระตุ้นให้เกิดลักษณะเข้าใจทั้ง 3 ประการนั้น ต้องประมวลความรู้ในศาสตร์หลายแขนง มาประมวลเป็นผลงานที่น่าสนใจต่อผู้ชมได้ เช่น ทางด้านศิลป, จิตวิทยา, ปรัชญา และ ภาคเทคโนโลยี

การผ่อนคลายการชมงาน (RELAXATION)

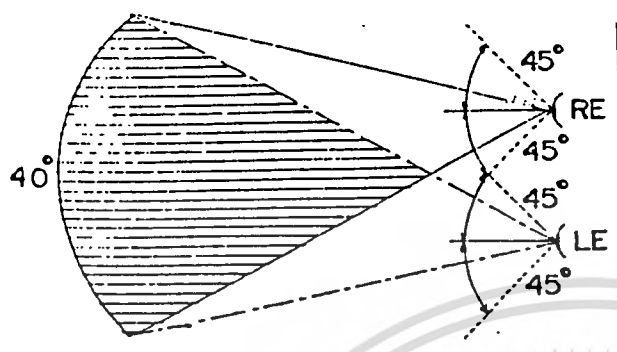
ในงานแสดงตามพิพิธภัณฑ์ต่างๆ การพัก (Compensation) เป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงแต่ในทางตรงกันข้ามการจัดงานแสดงนี้เป็นลักษณะที่ต้องขจัดความรู้สึกเบื่อหน่ายด้วยการเร่งเร้าตลอดเวลา (Dynamic) และ แล้วก็จะพักเอาเมื่อชมจนจบ ซึ่งจะรับรองด้วยส่วนเครื่องดื่ม และภัตตาคาร (Lounge & Restaurant) อันเป็นการดึงเอาส่วนล้นมาปรุ่แต่งให้กลายเป็นส่วนบวกได้อย่างสัมฤทธิ์ผล

ขอบเขตการมอง

มุมมองของมนุษย์ที่ไม่ต้องหันศีรษะใช้ประมาณ 40° ความจริงมุมมองของมนุษย์มากกว่านี้ มุมมองทางตั้งกว้างกว่ามุมมองทางนอน การหันศีรษะง่ายกว่าการเหลียวตา พิจารณาจากภาพข้างล่างนี้

- A. ผู้ดูภาพที่กำลังดูภาพฯ หนึ่ง หรือตามที่จัดเป็นกลุ่มก็ตาม ผู้ดูจะหมุนศีรษะหรือหมุนตัวเพื่อดูภาพอื่นๆ ดังนี้แสดงโดย Herbert Bayer ในปี 1938 แสดงว่ามนุษย์สามารถมองดูภาพได้ทุกทิศทุกทาง ทั้งด้านข้าง ด้านล่างและด้านบน

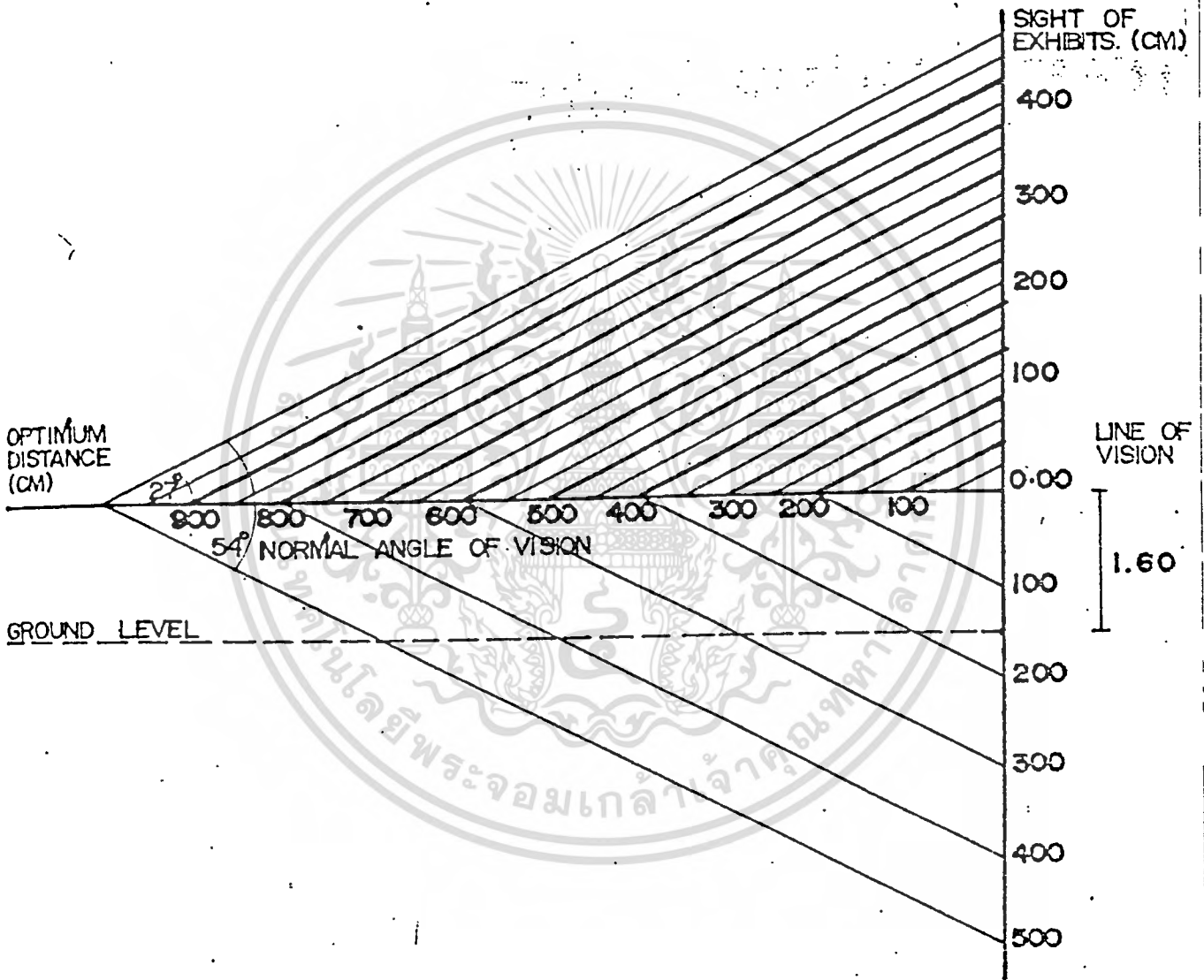
B. แสดงของ เขตของการมองเห็นของคน
สายตปกติที่มีสองตา มุมที่สามารถแ
เห็นได้ประมาณ 120° แต่เราไม่ใช่
ค่านี้เพราะผู้ต้องหันศีรษะใช้เพียง 40°
โดยไม่ต้องหันศีรษะ

จากข้อมูล SIGHT, LIGHT W.C. WESTON, H.K.LEWIS, SECOND EDITION, LONDON 1962

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

C. จาก ARCHITECTS' DATA² กำหนดมุมของทางด้านตั้งของมนุษย์ไว้ 27° เหนือระดับสายตา และ 27° ใต้ระดับสายตา เป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุด โดยไม่ต้องก้ม หรือเงยศีรษะ

ERNST NEURERT. ARCHITECTS' DATA, LONDON : CORSBY COCKWOOD STAPLES, 1970

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการติดต่อ-สื่อสาร

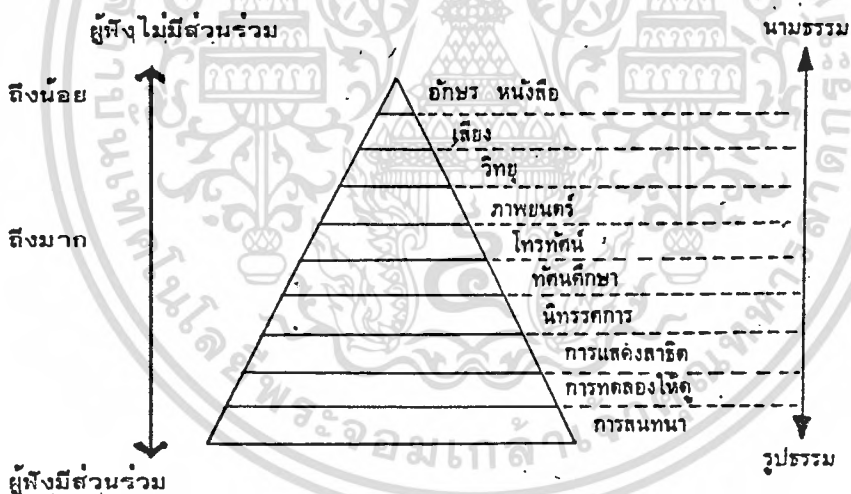
การติดต่อสื่อสารจะประสบความสำเร็จหรือไม่จะต้องประกอบด้วยหลักสำคัญ 4

ประการ คือ

1. ความชัดเจนของการติดต่อสื่อสาร (FIDELITY OF COMMUNICATION)
2. ทัศนคติที่ดี (ATTITUDE)
3. การปรับระดับความรู้ให้เท่าเทียมกัน (KNOWLEDGE LEVEL)
4. การศึกษาถึงระบบทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับ (SOCIAL CULTURE SYSTEM)

ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร

ปัจจุบันมีการสื่อสารแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคการจัดแสดง

1. การจัดแสดงเพื่อความงาม (AESTHEIC PRESENTATION)

เป็นเทคนิคการจัดแสดงที่ใช้ในการจัดแสดงศิลปวัตถุของพิพิธภัณฑ์ทางศิลปะ เทคนิคอยู่ในการจัดวางรูปห้องสีพื้นหลัง การให้แสงสว่างแก่วัตถุ แบบตู้ และแท่น ฐานที่เหมาะสม เน้นความงามของวัตถุมากกว่าองค์ประกอบอื่น

2. การจัดแสดงเพื่อให้ความรู้ (INSTRUCTIONAL PRESENTATION)

เป็นการจัดแสดงเพื่อก่อให้เกิดปัญญา โดยใช้คำบรรยายภาพถ่าย หรือองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้เรื่องราวที่จัดแสดงชัดเจนสื่อความหมายได้ดี

3. การจัดแสดงตามสภาพธรรมชาติ (NATURAL CONTEXT PRESENTATION)

เป็นการจัดแสดงวัตถุโดยจัดให้เห็นตามสภาพจริงตามธรรมชาติของวัตถุ ส่วนใหญ่เป็นการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ ประวัติศาสตร์-ธรรมชาติ (NATURAL HISTORY MUSEUM)

4. การจัดแสดงตามสภาพความเป็นจริง (AUTHENTIC SETTING PRESENTATION)

ในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์-ศิลปวัฒนธรรม นิยมจัดตามสภาพความเป็นจริง ตามสมัย เรียก " PERIOD ROOM TECHNIQUE" เน้นการจัดตามสภาพความเป็นจริง

คลังพิพิธภัณฑ์

คลังพิพิธภัณฑ์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์นอกจากจะมีหน้าที่จัด เก็บ วัตถุที่เหลือจากการจัดแสดงแล้วยัง เป็นองค์ประกอบที่จัดไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้า ดังนั้น คลังพิพิธภัณฑ์จะต้องมีระบบในการจัดหมวดหมู่วัตถุ และพึงต้องคำนึงถึงความปลอดภัย เป็น สำคัญ

- ประเภทของคลังพิพิธภัณฑ์

1. ห้องคลังวัตถุเหลือจัด
2. ห้องคลังเพื่อการศึกษาค้นคว้า
3. คลังรวม

- ลักษณะห้องคลัง

1. คลังทุกห้องต้องมีการปรับอากาศเพื่อควบคุมอุณหภูมิและความชื้น เพื่อสงวนรักษาวัตถุ อุณหภูมิความชื้นต้องอยู่ระหว่าง 45-60 % นอกจากนี้ยังต้องมีการออกแบบตู้ ชั้น แทนฐาน เพื่อสามารถเก็บวัตถุได้อย่างมีระเบียบแบบแผน
2. ห้องคลังเพื่อการศึกษา ต้องจัดวัตถุไว้อย่าง เป็นระเบียบ เปิดบริการแก่นักศึกษา ผู้สนใจ นักค้นคว้า มีโต๊ะ เก้าอี้

- การออกแบบห้องคลัง

1. เนื้อที่ห้องคลัง ประมาณ 20-25% ของห้องจัดแสดง
2. ห้องคลังควรตั้งอยู่ในที่ซึ่งไกลกับส่วนทำงานภัณฑารักษ์ และไกลกับ แขนกทะเลเบียน เพื่อสะดวกในการประสานงาน
3. ในการออกแบบห้องคลัง ต้องคำนึงถึง เนื้อที่ส่วนที่เป็นห้องคลัง 25 % ของพื้นที่ห้อง ต้องออกแบบเป็นพิเศษ ให้รับน้ำหนักได้ประมาณ 1,000 กก./ตรม. ห้องต้องทนไฟ ทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ ต่อภัยธรรมชาติเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ระบบการจัดคลัง

การจัดระบบคลัง โดยทางปฏิบัติทั่วไปสำหรับพิพิธภัณฑ์สถานขนาดเล็กจะใช้ระบบคลังกลาง (central storage system) วัตถุทุกชนิดทุกประเภทรวมไว้ในที่แห่งเดียวกันโดยจำแนกแยกเก็บรักษาตามประเภทของวัตถุ โดยอาศัยหลักการสวางรักษาวัตถุ ส่วนในพิพิธภัณฑ์สถานขนาดใหญ่ที่แบ่งเป็นสาขาวิชา หรือ department ต่างๆ นั้น แต่ละแผนกจะมีที่ทำงานภัณฑารักษ์และคลังวัตถุสำหรับศึกษาค้นคว้าอยู่ด้วย แต่ละแผนกจึงเก็บรักษา จัดคลังวัตถุ ตลอดจนระบบทะเบียนในคลังของตนเอง ซึ่งแต่ละแผนกอาจจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทหรือชนิดของวัตถุ คลังวัตถุที่จัดไว้ในแผนกต่างๆ กัน ขึ้นอยู่กับประเภทหรือชนิดของวัตถุ คลังวัตถุที่จัดไว้ในแผนกต่างๆ จึงเป็น study collection หรือ reserves

- ครุภัณฑ์และอุปกรณ์คลัง

ครุภัณฑ์และอุปกรณ์คลัง คลังพิพิธภัณฑ์จะต้องมีอุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่ถูกระบบ ภัณฑารักษ์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจว่าจะเก็บผ้า เครื่องแต่งกายอย่างไร จะใช้ขี้ผึ้ง เก็บหรือพับเก็บ เข้าลิ้นชัก หรือแขวน เครื่องจักสานจะเก็บอย่างไร เข้าตู้หรือแขวน ประติมากรรมจะเก็บอย่างไร ขึ้นอยู่กับชนิดวัตถุอีกด้วย เช่น สำริด หิน ดินเผา ปูนปั้น การจัดเก็บเครื่องมือทำนา หาบลา ดักสัตว์ ของใช้สอยในบ้าน ล้วนแต่ต้องเก็บให้ถูกระบบเพื่อการศึกษาค้นคว้าและเพื่อสวางรักษาวัตถุให้คงอยู่ตลอดไปไม่เสื่อมสภาพด้วย

ห้องทะเบียน

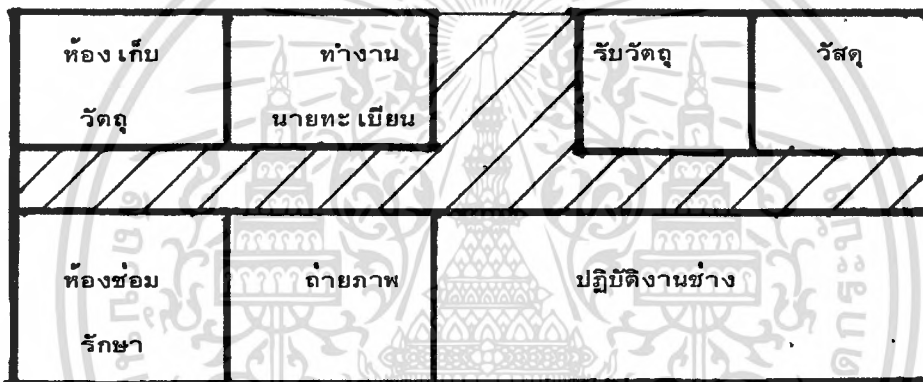
- ลักษณะห้องส่วนทะเบียน

---

1. งานทะเบียนต้องมีพื้นที่ปฏิบัติงานมากพอสมควร
2. ต้องเป็นสถานที่ที่ปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยและคล่องตัว
3. มีห้องรับวัตถุที่แข็งแรงและปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวางไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. มีห้องบรรจุหีบห่อและแก๊สหีบห่อ และห้องมั่นคงที่จะเก็บวัตถุไว้อ่อนนำไปแสดงคือ เข้ายคคลัง
5. มีห้องเก็บ เอกสาร สมุดทะเบียน บัตรทะเบียน ควรอยู่ใกล้กับห้องทำงาน นายทะเบียนควรอยู่ใกล้ห้องทำงานภัณฑารักษ์ หรือ ฝ่ายวิชาการ เพื่อสะดวกในการประสานงาน

- การออกแบบห้องทะเบียน

1. ลักษณะห้องทำงานต้องสะดวกในการเคลื่อนย้ายวัตถุ ไม่มีธรณีประตู ไม่มีบันได พื้นควรเป็นพื้นปูกระเบื้องยาง อย่างหนา และควรมีแสงสว่างเพียงพอ
2. ห้องทำงานนายทะเบียน ควรคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัย ทั้งโจรกรรม และอัคคีภัย ประตู-หน้าต่างต้องมีความแน่นหนา แต่ติดตั้งสัญญาณเตือนภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์

1. งานทะเบียนต้องมี รถ เซ็นทิ เศษสำหรับ เคลื่อนย้ายวัดถุขนาดต่างๆ
2. มีโต๊ะ ทำงานบุฟองน้ำ สำหรับ เขียนเลขทะเบียนวัดถุ
3. เครื่องมือ ในงานทะเบียน
  - เครื่องมือวัดขนาดแบบมาตรฐาน
  - เครื่องชั่งน้ำหนักวัดถุขนาดใหญ่
  - ทัพท้อ เครื่องมือในการบรรจุ
  - เครื่อง เขียนแบบพิมพ์
  - ตู้บัตรทะเบียนและ เอกสาร
  - กล้องขยาย, โต๊ะล้อเลื่อน และของใช้อื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 ข้อมูลเชิงเทคนิค

3.6.1 - ระบบโครงสร้าง

บทนำทั่วไปเกี่ยวกับโครงสร้างอาคาร

โครงสร้างอาคารโดยทั่วไปสามารถแบ่งตามระดับความสูงได้ 3 ชนิด คือ

1. ระดับต่ำ (Low Rise Structure) มีความสูงไม่เกิน 10 ชั้น
2. ระดับปานกลาง (Medium Rise Structure) ความสูงตั้งแต่ 10 ชั้น ถึง 25 ชั้น
3. ระดับสูงมาก (High Rise Structure) สูงตั้งแต่ 25 ชั้นขึ้นไป

แรงที่มีผลต่อโครงสร้างของอาคาร

เป็นที่ทราบแล้วว่า แรงที่เกิดกับโครงสร้างอาคารมี 2 พวกใหญ่ ๆ คือ

- แรงตามแนวตั้ง (Vertical Or Gravity Load)

ได้แก่ น้ำหนักวัสดุที่ใช้ก่อสร้างอาคาร และน้ำหนักของผู้ใช้อาคาร ซึ่งอาจจะแปรเปลี่ยนที่ได้ แต่มีทิศทางตั้งลงพื้นดิน

- แรงตามแนวนอน (Horizontal or Lateral Force)

ได้แก่ แรงลม แรงที่เกิดจากแผ่นดินไหว

ผลของแรงลมต่อโครงสร้างอาคารโดยปกติ เมื่ออาคารถูกแรงลมกระทำ จะเอนตัวออกไปจากแนวตั้ง หรือความเสียหายของอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย นอกจากนี้การแกว่งตัวของโครงสร้างยังมีผลต่อระบบประสาธ และจิตใจของผู้อยู่อาศัยด้วย

ปัญหาอีกประการ คือการขยายตัว และหดตัวไม่เท่ากันของเสภายใน และภายนอกอาคารชั้นบนสุด ทำให้ผิวหน้าคอนกรีตแตก หรือส่วนตักแต่งเสียหายได้

ชนิดหน้าที่ และระบบของโครงสร้าง

องค์ประกอบใหญ่ ๆ ของโครงสร้างมี 2 ชนิด คือองค์อาคารทางแนวนอน ได้แก่ พื้น, คาน ฯลฯ และองค์อาคารทางแนวตั้ง เช่น เสา, กำแพง ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์อาคารทางแนวนอน แบ่งได้ดังนี้

1. Reinforced Concrete Ribbed Slab

ประกอบด้วยคานวางใกล้ ๆ ริมพื้นบาง ๆ อาจเป็นระบบทางเดียว หรือสองทาง พื้นระบบนี้เขามากเหมาะสำหรับโครงสร้างอาคารสูงหลาย ๆ ชั้น แต่ราคาไม้แบบแพงกว่าพื้นเรียบธรรมดา แต่ราคาเสา และฐานรากอาจจะน้อยลง เนื่องจากน้ำหนักน้อยกว่า ปัจจุบันนิยมนำเอาแผ่นเหล็กบาง ๆ หรือไฟเบอร์กลาสมาใช้ทำแบบก่อสร้าง ทำให้ประหยัดค่าไม้แบบ

2. Joints and Slabs

เป็นระบบที่แพร่หลายที่สุดในไทย ทั้งนี้เนื่องจาก

- ผู้ควบคุมงาน หรือคนงานคุ้นเคยกับระบบนี้
- ระบบนี้อาจเปลืองไม้แบบ และแรงงาน แต่ถ้าเป็นโครงสร้างน้อยชั้นจะทำให้ราคาถูกลง เพราะแรงงาน และราคาไม้แบบเมืองไทยไม่แพง
- กรณีวิศวกรคำนวณให้คาน เป็นองค์อาคารที่ช่วยรองรับแรงทางแนวนอนแล้ว ระบบนี้จะดีที่สุด

3. Bearing Walls and Slabs

คล้ายระบบ ข) เปลี่ยนคานเป็นกำแพงกัน นิยมใช้เพียงบางส่วน เช่น กำแพงช่องลิฟท์ หรือกำแพงกันไฟ ซึ่งใช้รองรับน้ำหนักจากแผ่นพื้นได้บ้าง

4. Flat Slabs

นิยมใช้ในกรณีที่ระบบ ข) แล้วทำให้ช่วงความสูงต่ำเกินไป เนื่องจากเหตุที่ไม่นิยม เพราะโครงสร้างหนัก และราคาแพงกว่าระบบธรรมดา นอกจากนี้การวางเหล็กก็ยากด้วย

5. Composite Slabs

ระบบนี้ใช้หล่อพื้นคอนกรีตวางบนคานเหล็กเหมือนนี้ ทำให้มีส่วนประหยัดที่สามารถออกแบบให้คานเหล็กรับน้ำหนักพื้นคอนกรีตขณะยังไม่แข็งตัวได้ ประหยัดไม้แบบได้บางส่วน แต่คานเหล็กเหมือนมีราคาแพงมาก และต้องเสียค่าวัสดุพื้นกันไฟหุ้มคานอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ทางแนวตั้ง หรือแนวตั้ง แบ่งได้ดังนี้

1. เสา (Columns)

การจัดช่วง เสาส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความต้องการทางสถาปัตยกรรม

ประโยชน์ของเสา

- ตามทฤษฎี เสารับแรงอัดได้สูงกว่าองค์อาคารทางแนวตั้งประเภทอื่น เช่น กำแพง
- มีอิสระในการตกแต่งภายในมากกว่าโครงสร้างประเภทที่ใช้กำแพงนี้รับน้ำหนัก

ผลเสีย

- ใช้กับแบบ Slip Formwork ไม่ได้ดี
- เสาภายในอาคารสูง ๆ มักจะมีขนาดใหญ่มาก และจัดให้เข้ากับองค์อาคารอื่นยาก

2. กำแพง (Wall or Shear Wall)

ปัจจุบันนิยมใช้ในโครงสร้างระดับสูง สามารถเจาะช่องประตูหน้าต่างได้ สามารถยึดคานเนื่องด้วยคานได้ ปกติกำแพงจะถูกยึดติดต่อกันด้วยแผ่นพื้น

ประโยชน์

- โครงสร้างมีความแข็งแรงมากในทิศทางตามยาวของกำแพง
- ง่ายต่อการคำนวณ
- หน่วยแรงที่เกิดกับกำแพงมักจะต่ำ ทำให้จำนวนเหล็กเสริมน้อย และการก่อสร้างง่าย และเร็ว
- ไม่ค่อยมีอิสระในการจัดวางรูปแบบอาคาร
- ในกำแพงหนึ่ง ๆ หน่วยแรงทุกจุดจะไม่เท่ากัน บางแห่งสูง บางแห่งต่ำ ทำให้การคำนวณขนาดกำแพงที่เหมาะสม และประหยัดได้ยาก

3. Core Wall

คือ การวางกำแพงรูปปิด (Closed Section) ภายในอาคาร เช่น ช่องลิฟท์ กำแพงกันไฟ ฯลฯ กำแพงลักษณะนี้มีประโยชน์สองด้าน คือ ประกอบเป็นรูปเรียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ตามประโยชน์ใช้สอยของโครงการสร้าง พร้อมกับรับน้ำหนักของโครงสร้างอาคารด้วยราคาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์

- ประหยัดทั้งทางสถาปัตยกรรม และวิศวกรรม
- ง่ายต่อการทำแบบ Slip Formwork และ เนื่องจากโครงสร้างแบบกำแพงนี้ แข็งแรงมาก สามารถก่อสร้างได้เรื่อย ๆ โดยไม่ต้องค้ำตั้งถึงส่วนอื่น เห็นได้จากการก่อสร้างช่องลิฟท์ จะสร้างล้าหน้ากว่าเสา, พื้น ฯลฯ

ผลเสีย

- เหมือน ข้อ 2

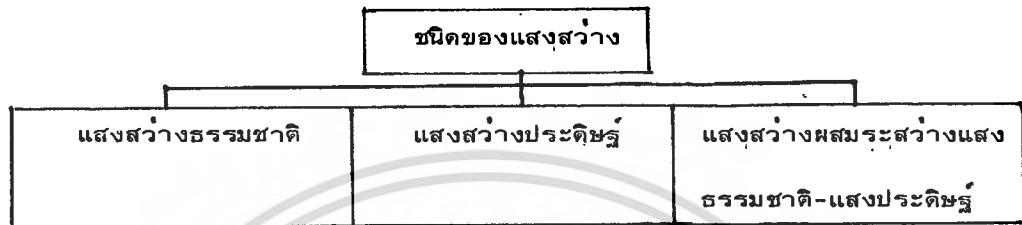
4. โครงสร้างระบบแขวน

ใช้ระบบถ่ายน้ำหนักจากชั้นล่างขึ้นชั้นบน โดยจะแขวนกับคานยื่นออกมาจากกำแพงแกน มักใช้ในกรณีพิเศษ เช่น ต้องการให้พื้นที่ล่างว่างเปล่า ไม่มีเสา หรือ กำแพงขวาง ราคาแพง และไม่นิยมทำกัน

3.6.2 ระบบแสงสว่าง

เทคนิคเกี่ยวกับการให้แสงสว่าง

1. ชนิดของแสงสว่าง

2. การกำหนดความแรงของแสงสว่าง : ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละที่ แต่โดยหลักเกณฑ์แล้วพิกัดที่ต้องการแสงสว่างเพียงพอให้เห็นของต่าง ๆ ได้ชัดเจน แต่ไม่จ้าจนพร่าตา คือ ต้องการแสงที่อ่อนนุ่ม

3. ปรากฏการณ์ของแสงสว่าง : ตามธรรมชาติของแสงสว่างอาจทำให้เกิดพร่าตา เกิดเงาสะท้อน ฉะนั้นในด้านเทคนิค ต้องระมัดระวังแก้ปัญหาในเรื่องแสงสะท้อน และระดับแสงที่ทำให้พร่าตา

4. การกระทบของแสงสว่าง : การกระทบของแสงสว่างสำหรับ

- ประติมากรรม อยู่ระหว่าง 0° - 45°

- จิตรกรรม อยู่ระหว่าง 45° - 70°

โดยทั่วไปแล้วต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้แสงอยู่ระดับเดียวกับวัตถุ แสงสว่างที่ดีที่สุดสำหรับภาพเขียน คือ แสงสว่างที่ส่องจากด้านบน

5. ทางเดินของแสงสว่าง : ไม่ว่าจะ เป็นแสงชนิดใด ทางเดินของแสงจะต้องเดินมาที่วัตถุ ไม่ใช่ส่องมาจากคนดู หรือพื้นที่ห้องบางแห่ง ใช้แสงสว่างธรรมชาติสำหรับความสว่างของห้อง และแสงประดิษฐ์ส่องไปที่วัตถุ

วิธีการปฏิบัติ เกี่ยวกับการให้แสงสว่าง

1. การให้แสงสว่างตามธรรมชาติ

1.1 การให้แสงสว่างจากข้างบน ซึ่งนิยมทำกันโดยให้แสงสว่างเข้าทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลังคาห้องที่ให้แสงสว่างทางหลังคาจะต้องเป็นห้องที่มีเพดานสูง เพื่อจะแก้ไขข้อเสีย คือแสงจะตกมาที่พื้นห้องทำให้ตาพร่าและถ้ามีตู้กระจกก็จะเกิดแสงสะท้อน พิศภักดิ์ศิลป์และหอศิลป์นิยมแสงสว่างจากหลังคา และได้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องด้วยวิธีการต่าง ๆ

การให้แสงสว่างจากข้างบน ก็คือการสร้างหลังคากระจก อาจเป็นหลังคากระจกทั้งหมดหรือใส่กระจกบางส่วน ในประเทศหนาวที่มีแสงน้อยอาจใช้เนื้อที่กระจกเต็ม แต่ในประเทศร้อน อาจใช้กระจกแผ่นเล็ก ๆ เป็นแห่ง ๆ แต่ข้อเสียของหลังคากระจกมีอยู่ไม่น้อย เช่น ความร้อน และความชื้น อาจเป็นอันตรายแก่ภาพเขียน กระจกบางชนิดน้ำฝนอาจซึมเข้าไป ฉะนั้นกระจกแตกง่ายและยากแก่การระวังรักษา และการทำความสะอาด การกำหนดแสงสว่างก็ลำบากมาก บางแห่งไข่ม่านปิด เปิด การกระจายของแสงสว่างก็ไม่เท่ากัน กลางห้องจะสว่างมุมห้องจะมีด ซึ่งได้มีวิธีแก้ เช่น ใช้ผ้าดิบ หรือผ้าที่บกรองแสง หรือใช้กระจกช่วยกรองแสงวางนอนขนานไปกับหลังคา ให้แสงกระจายทั่วไป นอกจากนั้นยังต้องหาวิธีแก้แสงที่ทำให้ผู้ชมตาพร่าและแสงสะท้อนจากตู้กระจกอีก

ด้วยเหตุที่มีข้อเสียอยู่มาก และยากแก่การสร้าง ในสหรัฐจึงไม่นิยมเท่าในยุโรป ข้อดีคือไม่สิ้นเปลือง ในยุโรปจึงยังมีใช้กันอยู่

1.2 การให้แสงสว่างจากด้านข้าง เป็นแบบที่ใช้กันมาแต่โบราณ โดยเฉพาะในพิพิธภัณฑที่อยู่ในอาคารแบบเก่า เป็นแบบอาคารที่มีหน้าต่างด้านข้าง ซึ่งไม่สู้สะดวก เพราะแสงสว่างแผ่ออกไม่เท่ากัน พื้นหลังของวัตถุแสงไม่พอ และเงาของคนดูก็มักทับวัตถุด้วย และแสงเข้ามาตรงวัตถุมากเกินไป นอกจากนี้ก็เสียเนื้อที่ผนัง ต่อมาได้มีการแก้ไข โดยสร้างหน้าต่างให้สูงกว่าระดับสายตา

1.3 แสงสว่างทางอ้อม โดยใช้วิธีให้เกิดแสงสะท้อน เช่น ให้แสงส่องตรงมายังผนังสีขาว เพื่อให้แสงสะท้อนออก หรืออาจใช้กระจกเงาสะท้อนแสงสว่างเข้ามาในห้อง หรือในตู้แสดง

2. แสงสว่างประดิษฐ์ ให้แก่แสงไฟฟ้าธรรมดา และแสง fluorescent แสงไฟฟ้าโดยทั่วไปมีความร้อนและสีแดง ยิ่งกว่าแสงธรรมชาติ ส่วนแสง fluorescent นั้นใกล้เคียงกับแสงธรรมชาติมาก ในปัจจุบันมี day light fluorescent ซึ่งนับว่าดีที่สุด

สุดสำหรับแสงสว่างประดิษฐ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้แสงสว่างประดิษฐ์ในพิพิธภัณฑ์สถาน ได้มีวิธีการหลายอย่าง เช่น ใช้ติดบนหลังคาหรือผนัง แทนแสงธรรมชาติ แต่ทำได้ดีกว่า เพราะแสงคงที่และกระจายทั่ว ใช้กระจกหน้าเป็นแนวยาวไล่ตลอดไฟภายใน ให้แสงแผ่ไปทั่ว นอกจากนี้ก็ใช้วิธีซ่อนไฟฟ้าไว้ในมุมต่างๆ และใช้ spot light ส่งตรงไปยังวัตถุ

ในพิพิธภัณฑ์ส่วนใหญ่ใช้ทั้งแสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์ และที่ใช้แสงประดิษฐ์อย่างเดียวก็น่าเป็นจำนวนมาก เพราะสามารถจัดแสงสว่างได้ตามต้องการ พิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในปัจจุบันได้มีเทคนิคในการจัดแสงกันมากมายหลายวิธี ที่จะแก้ไขเสียต่างๆ เช่น ปัญหาเรื่องแสงสะท้อนทำให้ดูพร่า ก็ใช้ฉากกระจกทึบกัน ระหว่างหลอดไฟ และใช้วิธีซ่อนไฟฟ้าไว้ในที่ต่างๆ เป็นต้น

3.6.3 ระบบรักษาความปลอดภัย

ข้อพิจารณาเกี่ยวกับระบบรักษาความปลอดภัยของอาคารพิพิธภัณฑ์

1. การเลือกที่ตั้ง

- ต้องตั้งอยู่ในบริเวณที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีเขม่า, ครัน, ไอเสีย
- ที่ตั้งควรอยู่ห่างจากโรงงานอุตสาหกรรม
- ไม่ควรอยู่ห่างไกลชุมชน เพราะอาจเกิดโจรกรรม

2. การออกแบบอาคาร

- ต้องคำนึงถึงระบบรักษาความปลอดภัยไว้ด้วย เช่น ใช้ระบบแจ้งภัย ก็ต้องวางไปพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร
- อาคารพิพิธภัณฑ์ ควรมีทางเข้า-ออก ผู้เข้าชมทางเดียว

3. การป้องกันภัยจากผู้เข้าชม

4. การป้องกันภัยจากโจรภัย

5. การป้องกันอัคคีภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคนิคการป้องกันภัยในพิพิธภัณฑ์

ได้แก่

1. เทคนิคทางกลศาสตร์ คือ การป้องกันรักษาความปลอดภัยที่ใช้กันอยู่ทั่วไป

1.1 การสร้างรั้วล้อมที่มีมั่นคงแข็งแรง

1.2 ใช้ระบบกุญแจใส่ประตูห้องและตู้แสดง

1.3 ตู้กระจกพิเศษกันกระแทกกันกระสุน

1.4 ใช้พลาสติกหนาและเหนียว เป็นพิเศษ

1.5 สร้างห้องนิรภัย ตู้นิรภัย ป้องกันทั้งโจรภัยและอัคคีภัย

1.6 ใช้บานประตูเหล็กสำหรับห้องสำคัญและทำประตูปิด-เปิด อัตโนมัติ

2. เทคนิคทางไฟฟ้า มีเทคนิคใหม่ๆ อยู่มาก เช่น

2.1 เทคนิคทางไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

2.1.1 เครื่องตรวจจับเสียง

ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์จับเสียง ถ้ามีคนร้ายลักลอบเข้าไป หรือถ้ามีการจัดแวง เครื่องจะรายงานไปยังสัญญาณแจ้งเหตุทำให้เกิดเสียงแจ้งภัยขึ้นทันที

2.1.2 เครื่องจัดโดยอาศัยหลักในการเปลี่ยนแปลงความจุของไฟฟ้า

อาศัยการเปลี่ยนแปลงของความจุไฟฟ้าภายในห้องถ้ามีคนเข้าไป ในเขตรัศมีทำการของเครื่องประจุไฟฟ้าจะถูกรบกวน เครื่องจะส่งสัญญาณทำให้เกิดเสียงขึ้น

2.1.3 รั้วไฟฟ้า

ใช้เดินสายไฟฟ้า หรือเส้นลวดที่รั้ว หากเกิดการกระทบทำให้วงจรไฟฟ้าขาด ทำให้เกิดสัญญาณขึ้น

2.1.4 เครื่องตรวจจับคลื่นเสียงสูง

โดยการสร้างคลื่นเสียงที่มีความถี่สูง เมื่อมีการเคลื่อนไหวผ่านจะทำให้ค่าที่ตั้งไว้เปลี่ยนแปลง เครื่องจะส่งสัญญาณแจ้งภัยขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 เครื่องกีดขวางไฟฟ้า คล้ายกับรีวไฟฟ้า แต่ใช้ไฟฟ้าแรงสูง หากสัมผัสเข้าอาจถึงแก่ความตายได้

2. เทคนิคทางกลศาสตร์และอิเล็กทรอนิกส์

2.2.1 เครื่องดักการกระทบกระเทือน

มักใช้ป้องกันวัตถุ ตู้แสดง ตู้เซฟ กำแพงประตู ใช้เครื่องจับผิดไว้ที่วัตถุที่ต้องการคุ้มครอง มีหลายแบบ เช่น แบบเส้นลวด แบบสำเร็จ ฯลฯ เมื่อวัตถุที่ติดตั้งเครื่องถูกสัมผัส จะทำให้เกิดสัญญาณขึ้น

2.3 ระบบคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ใช้วัดความเปลี่ยนแปลงของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่สะท้อนกลับอันเนื่องจากการที่มีวัตถุ เคลื่อนที่ผ่านหรือเข้าใกล้ ทำให้เกิด เป็นสัญญาณ

2.4 เทคนิคทางทัศนศาสตร์

2.4.1 เครื่องกันด้วยแสงสว่าง

ใช้ลำแสงพุ่งไปยังไฟได้-อิเล็กทรอนิกส์ เซลล์ ถ้ามีสิ่งใดไปกั้นลำแสง สัญญาณจะทำงาน ควรใช้ภายในอาคาร

2.4.2 เครื่องกันด้วยแสงอินฟรา-เรด

เป็นแสงที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า เหมาะที่จะใช้กับทางเดิน และทาง เข้า-ออก แต่ไม่เหมาะกับภายนอกอาคาร

2.4.3 เครื่องโทรทัศน

ใช้จับภาพที่ต้องการคุ้มครอง มีทั้งแบบใช้ภายในและภายนอกอาคาร โดยมากใช้กับทางเข้ามีเจ้าหน้าที่ควบคุมที่จอ

2.4.4 ใช้แสงสว่างควบคุม

การใช้ไฟฟ้าธรรมดาหรือสปอตไลท์ส่องไปยังที่ที่ต้องการคุ้มครอง มักใช้กับรีวทางเข้า มีผลทางจิตวิทยา

2.4.5 เครื่องถ่ายภาพ

ใช้กล้องถ่ายรูปตั้งไว้ยังจุดที่ต้องการคุ้มครอง เป็นกล้องอัตโนมัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไฟแฟลชจะสว่างเอง เมื่อมีคนเข้ามายังจุดที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 เทคนิคทาง เคมี

4.5.1 ไข่แสงหรือควีน เป็นสัญญาณ

เมื่อมีสิ่งผิดปกติ เกิดขึ้นจะ เกิด เป็นควีนหรือแสงไฟขึ้นที่ เครื่องรับ

4.5.2 ไข่แรงระเบิด

เป็น เครื่องตุ๊กที่ทำให้ เกิด เสียงระเบิด เมื่อมีสิ่งผิดปกติ เกิดขึ้นที่ ส่วนคุ้มครอง

2.5.3 สีส้ม

ใช้สาร เคมีที่เป็นสีส้ม ถ้าคนร้ายจับต้องจะ เป็นรอยและสีจะติดที่มือหรือ เสื้อ ช่วยในการจับตัวคนร้ายได้

3. เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ การดูแลรักษาความปลอดภัยของพิพิธภัณฑ์ สถานต้องคำนึงถึงการป้องกันทั้งกลางวันและกลางคืน ตลอด 24 ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ในพิพิธภัณฑ์ทุกคนแม้ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ ก็จำเป็นต้องมีจิตสำนึกในการระแวดระวังรักษาวัตถุในอาคารด้วยเช่นกัน

3.1 การรักษาความปลอดภัยในเวลาเปิดพิพิธภัณฑ์สถาน ในเวลาเปิดแสดงหรือในเวลากลางวัน จะมีเจ้าหน้าที่เฝ้าห้อง เจ้าหน้าที่รักษาการณ์ และยามทำหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยร่วมกับอุปกรณ์แจ้งภัย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

3.2 ยามรักษาการณ์ในเวลากลางคืน หลังเวลาเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแล้วจะต้องมี เวรยามรักษาการณ์รอบบริเวณผลิต เปียกันตลอดคืน ผลิตหนึ่งอาจเป็น 3 - 4 ชม. หรือ 6 ชม. แต่ผลิตอาจมีมากกว่า 1 คน เพื่อความเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน จึงได้มีวิธีการต่างๆ ที่จะใช้ยามระหว่างอยู่เวรและมีการรายงาน เพื่อส่งงานแก่ผลิตต่อไป

วิธีการควบคุมให้ยามปฏิบัติงาน เครื่องครัดนั้น ก็มีวิธีให้ตรวจตามจุด

ต่างๆ โดยมีอุปกรณ์ช่วยได้แก่

3.2.1 บัตรเวลา

3.2.2 การควบคุมโดยนาฬิกายาม

3.2.3 การควบคุมโดยแผงไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 บันทึกที่สำนักงานกลาง

3.3 การใช้สุนัขช่วยเฝ้ายาม สุนัขได้รับการฝึกหัดมาโดยตรง มี

หลายประเภท ได้แก่

3.3.1 สุนัขเฝ้ายาม

3.3.2 สุนัขตรวจการณ์

3.3.3 สุนัขอารักขา

3.3.4 บันทึกที่สำนักงานกลาง

3.4 การใช้สุนัขช่วยเฝ้ายาม สุนัขได้รับการฝึกหัดมาโดยตรงมี

หลายประเภท ได้แก่

3.4.1 สุนัขเฝ้ายาม

3.4.2 สุนัขอารักขา

3.3.3 สุนัขตรวจการณ์

3.3.4 สุนัขตามรอย

การป้องกันอัคคีภัยในพิพิธภัณฑ์สถาน การป้องกันอันตรายจากอัคคีภัย เป็นความรับผิดชอบอย่างสูงของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์สถาน ฉะนั้นการระวังป้องกันรักษาความปลอดภัยจากอัคคีภัย จึงต้องกวาดขันทั้งใน เรื่องระเบียบการบริหารอุปกรณ์ และเทคนิคในการต่อสู้ป้องกันภัยจากอัคคีภัยด้วย

สาเหตุต่างๆ ของอัคคีภัย การป้องกันอัคคีภัยที่ดีจำเป็นต้องทราบสาเหตุ เพื่อจะได้หาทางป้องกันแก้ไข ไม่ให้เกิดขึ้นได้ โดยทั่วไปสาเหตุจากอัคคีภัยมักจะมีเกิดจากเหตุดังต่อไปนี้

1. การใช้กระแสไฟฟ้า เป็นสาเหตุที่จะทำให้เกิดไฟไหม้ได้ถ้าขาดความระมัดระวังตรวจตรา ดูแลป้องกันอยู่เสมอ ๆ
2. จากการสูบบุหรี่ เกิดจากความประมาทและขาดความระมัดระวังโดยทั่วไปจะห้ามผู้ชมสูบบุหรี่ในส่วนจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ความประมาทเหลวเรอของเจ้าหน้าที่ ได้แก่การใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ ไฟฟ้าในห้องทำงาน ในโรงงานตลอดจนเครื่องมือทำความสะอาดห้อง การเก็บวัตถุ เชื้อเพลิง ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการป้องกันอัคคีภัย

1. วางระเบียบข้อบังคับสำหรับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
2. มีเจ้าหน้าที่ไฟฟ้าโดยตรง รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจตราเปลี่ยนแปลง

โดยเฉพาะ

3. มีห้องเก็บ เชื้อเพลิงและสารเคมีที่ปลอดภัย
4. อาคารต้องออกแบบ เตรียมการป้องกันอัคคีภัยไว้
5. ติดตั้งสัญญาณแจ้งเหตุในห้องจัดแสดงและห้องอื่นๆ
6. เตรียมหัวสูตรและสายสูบ สำหรับฉีดน้ำ เมื่อเกิดไฟไหม้ จัดตั้งหัวสูบน้ำในจุดต่างๆ เป็นระยะ ในกรณีที่น้ำประปาไม่เพียงพอ จะต้องมีน้ำบาดาลไว้ใช้ มีเครื่องสูบน้ำ และเครื่องทำไฟฟ้าอัตโนมัติ
7. เตรียมสารเคมีสำหรับดับเพลิงในห้องจัดแสดงและห้องต่างๆ
8. ฝึกเจ้าหน้าที่ให้มีความเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเวลา
9. มีสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ไปยังสถานีดับเพลิง
10. เทคนิคในปัจจุบันอาจติดตั้งเครื่องดับความร้อนในห้องจัดแสดงงานและ เครื่องดับเพลิงด้วยสารเคมี ซึ่งจะทำงานโดยอัตโนมัติ

สรุป : ประเภทของภัยและการป้องกัน

ประเภทของภัย	การป้องกันและรักษาความปลอดภัย
1. ภัยจากผู้เข้าชม	<ul style="list-style-type: none"> - คำนึงถึงการออกแบบส่วนจัดแสดง การจัดวางวัตถุ - อาจใช้เครื่องป้องกัน เช่น เชือกกัน หรือยกพื้น
2. ภัยจากโจรภัย	<ul style="list-style-type: none"> - คำนึงถึงที่ตั้งอาคาร - คำนึงถึงการออกแบบอาคาร - ใช้เทคนิคทางกลศาสตร์ - ใช้เทคนิคทางไฟฟ้า - เจ้าหน้าที่รักษาการณ์
3. ภัยจากอัคคีภัย	<ul style="list-style-type: none"> - ติดตั้งระบบป้องกันที่เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบดับเพลิง

แสดงการศึกษารายละเอียดเปรียบเทียบระบบดับเพลิงแบบต่างๆ

ระบบดับเพลิง	อุปกรณ์	การทำงานของระบบ
ระบบท่อน้ำแรงดัน	<ul style="list-style-type: none"> - ถังเก็บน้ำระดับสูงหรือระดับพื้นดิน - สายสูบน้ำ - หัวฉีด 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบท่อเป็ยกและท่อแห้ง ซึ่งพร้อมที่จะทำงานได้ตลอดเวลา ความดันภายในท่อจะได้จากความดันของถังเก็บน้ำสูงหรือเครื่องสูบน้ำดับเพลิง หรือถึงอัตราความดัน ความดันนี้จะไม่ต่ำกว่า 3 บาร์ ซึ่งงานได้ ไม่ต่ำกว่า 30 นาที
ระบบสปริงเกอร์ Water flows through all sprinkler heads	<ul style="list-style-type: none"> - หัวสปริงเกอร์เดือย - ถังเก็บน้ำ - เครื่องดับดับความร้อน 	<ul style="list-style-type: none"> - การทำงานกระทำโดยการบังคับวาล์วเปิด เปิด ด้วยเครื่องดับดับความร้อน หรือเครื่องดับดับความร้อน เมื่อวาล์วเปิด น้ำก็จะไหลผ่านท่อและพุ่งออกจากหัวสปริงเกอร์
ระบบก๊าซาลอน 1301	<ul style="list-style-type: none"> - ถังเก็บ - DISCHARGE NOZZLE - DETECTION SYSTEM 	<ul style="list-style-type: none"> - การควบคุมการทำงานของระบบมีความคุมโดยใช้เครื่องดับดับความร้อน-ควัน เหมาะกับห้องคอมพิวเตอร์ ห้องที่มีอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นก๊าซเหลว ไม่เป็นอันตรายต่อคน มีประสิทธิภาพที่สุด
เครื่องมือหอยเพลิง	<ul style="list-style-type: none"> - หัวฉีด - ถังขนาดเล็กส่วเร็วรูปสามารถถือได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเครื่องมือที่สามารถเคลื่อนที่ได้มีขนาดเบา สามารถถือได้วิธีใช้ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้ในจุดเล็กๆ โดยการเปิดหัวฉีด น้ำยาเคมีก็จะฉีดออกมาวิธีทำการ 75 ฟุต

3.6.4 ระบบสงวนรักษาโบราณวัตถุ

กลุ่มอื่นขอกล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดการชำรุดแก่ศิลปโบราณวัตถุอันสำคัญ

MOTIVE	ASPECT	APPERANCE
<p>ความชื้น</p> <p>ความไม่บริสุทธิ์ของอากาศ</p> <p>อื่นๆ</p>	<p>ความชื้นสูงมาก</p> <p>เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น รวดเร็ว</p> <p>แห้งเกินไป</p> <p>แก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์</p> <p>แก๊สคาร์บอนไดออกไซด์</p> <p>ไฮโดรเจนซัลไฟด์</p> <p>เขม่าและฝุ่นละออง</p> <p>ชื้น-ร้อน เกิดเห็ดรา</p> <p>บักเตรี</p> <p>แมลง(มอด, ปลวก, หุ, แมลงสาบ, แมลงปีกแข็ง)</p> <p>ไม้ระมัดระวังการหยิบยกและการบรรจุหีบห่อ</p> <p>อุบัติเหตุแสงความร้อนและความชื้นมากเกินไป</p>	<p>ทำให้การเสื่อมคุณภาพ, วัสดุเสื่อมคุณภาพ เกิดรอยเปื้อน, หมักกลูบเลื่อน, กระตุ้นให้สนิมกัดกร่อนเกิดได้เร็ว</p> <p>การหดตัว ขยายตัวของเซลล์ในอินทรีย์วัตถุ ขึ้นสีแยกออก, ทำให้เกลือละลายน้ำได้เกิด, ปฏิกริยาโต้ตอบวัตถุ, เกิดความแตกร้าว</p> <p>ถูกรอย, เปราะ, บิด งอ, ขาด แตกร้าว,</p> <p>ฟอกจากสี จะทำ, เปราะกรอบ, เสียรูปวัตถุ</p> <p>โลหะวัตถุค่า, สิ่งที่มีตะกั่วเป็นองค์ประกอบจะดำ</p> <p>เกิดรอย เปื้อน, ซึ้นน้ำให้เกิดแมลง, เกิดความสกปรก</p> <p>เกิดรอย เปื้อน, ความแข็งแรงความเหนียวลดลง</p> <p>ขาดหรือชำรุดเห็นชัดเจน, เกิดรอยเปื้อนในลักษณะต่างๆ เกิดรูพรุน, ความแข็งแรงลดลง สีซีด เหลลทอง, กรอบเปราะ, บิดงอ</p>

สาเหตุดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดการชำรุดเสื่อมสภาพของศิลปวัตถุ ยิ่งถ้าหากไม่ได้รับการดูแลที่ถูกต้องก็จะเกิดการชำรุดเสื่อมสลายได้เร็วยิ่งขึ้นไปอีก ความแตกต่างทางคุณสมบัติของเนื้อวัตถุ เป็นปัจจัยสำคัญอันหนึ่งในการชำรุดเสื่อมสภาพได้ง่ายและเร็วกว่า

การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ มีวิธีการที่สำคัญ 2 วิธี คือ

1. การป้องกัน ป้องกันและดูแลรักษา (PREVENTIVE CONSERVATION)

ก็คือ การเก็บรักษาป้องกันมิให้ศิลปวัตถุเกิดการชำรุดเสื่อมสภาพ ในสภาพที่ถูกต้องและเหมาะสมตามชนิดของศิลปวัตถุซึ่งเป็นหน้าที่อันสำคัญของภัณฑกรักษ์ และเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑน์ ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับศิลปวัตถุต่างๆ มากกว่าเจ้าหน้าที่อื่น

2. การปฏิบัติการสงวนรักษา (TREATMENT CONSERVATION)

ก็คือ การแก้ปัญหา หยุดยั้งปัญหาต่างๆ ที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหายบนศิลปวัตถุ ทำให้มีความแข็งแรง คงสภาพเดิมให้มากที่สุด

การปฏิบัติการสงวนรักษา หรือการอนุรักษ์โบราณวัตถุ มีวิธีการมากมายแตกต่างกันทั้งขึ้นอยู่กับชนิดของปัญหา เนื้อวัตถุ แต่อย่างไรก็ตามขั้นตอนการปฏิบัตินั้นจะมีหลักการเดียวกันหมดคือ

หลักการอนุรักษ์โบราณวัตถุ

1. การศึกษาเนื้อวัตถุ ส่วนประกอบทางเคมี คุณสมบัติ และโครงสร้างเป็นอย่างดี

2. ตรวจสอบสาเหตุและปัญหาที่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย ทั้งนี้เพื่อหาทางกำจัดหยุดยั้ง สงวนรักษาในขั้นต่อไป

3. กำจัด หยุดยั้งความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ มาใช้เลือกวิธีการที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุด ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ กับโบราณวัตถุ

4. ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดให้กลับคืนสู่สภาพ เดิม

5. ป้องกันและรักษาโบราณวัตถุมิให้เกิดการชำรุด เสื่อมสภาพ ให้เหมาะสมกับ

ชนิดและสภาพแวดล้อมของศิลปวัตถุ เหล่านั้น

เอกสารนี้ (การอนุรักษ์ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ : กุลพันธ์ธาดา จันทรไพฑ์ศรี) ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปฏิบัติกาสงวนรักษา (TREATMENT CONSERVATION)

มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาค้นคว้าหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดการชำรุดเสียหายแก่โบราณวัตถุ และหาทางในการปฏิบัติกาสงวนรักษา ผู้ปฏิบัติงานทางด้านนี้มีนักวิทยาศาสตร์ในสาขาวิชาการต่าง ๆ นักประวัติศาสตร์ นักโบราณคดี วิศวกร จิตรกร ฯลฯ โดยการรวบรวมผู้มีความรู้ในสาขาวิชาการต่างๆ เข้ามาช่วยในการปฏิบัติกาสงวนรักษาการปฏิบัติกาสงวนรักษาศิลปวัตถุ ควรจะแบ่งงานออกเป็นแผนกต่างๆ ดังนี้

1. ห้องปฏิบัติการทางด้านวิทยาศาสตร์

- ห้องปฏิบัติการทางเคมี ปฏิบัติงานโดยนักเคมีอย่างน้อย 2 คน
  - ห้องปฏิบัติการทางฟิสิกส์ ปฏิบัติงานโดยนักฟิสิกส์ หรือนักเคมีฟิสิกส์ อย่างน้อย 2 คน
  - ห้องปฏิบัติการทางชีววิทยา ปฏิบัติงานโดยนักชีววิทยา หรือนักจุลเคมีวิทยา
- ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ งานส่วนใหญ่เป็นงานทางด้านวิเคราะห์และวิจัย เพื่อศึกษาค้นคว้าหาวิธีที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดที่จะสงวนรักษาศิลปวัตถุ

2. ห้องปฏิบัติงานซ่อมและสงวนรักษา

เนื่องจากวัตถุที่เ้าทำโบราณศิลปวัตถุที่ต่างชนิดกันและสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้เกิดการชำรุดและการรักษาก็ไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องแยกห้องปฏิบัติการซ่อมออกตามชนิดของวัตถุ

- โลหะวัตถุ เพื่อซ่อมและรักษาโบราณศิลปวัตถุทำด้วยโลหะ
- พวกอินทรีย์วัตถุ พวกนี้มีพวกผ้า กระดาษ เยื่อต่างๆ กระดูก หนัง ไม้
- พวกเครื่องปั้นดินเผา
- จิตรกรรมฝาผนัง
- จิตรกรรมบนผ้าใบ

3. ห้องปฏิบัติการถ่ายรูป

รวมทั้งห้องต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการถ่ายรูป ล้างรูป อัดรูป ทั้งฟิล์มขาวดำและฟิล์มสี ทั้งที่ใช้แล้วธรรมดากับการใช้แสง x - RAYS แสงอุลตราไวโอเลต แสงสีแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3 6.5 ระบบปรับอากาศ

 แสดงการศึกษาส่วนประกอบและการทำงานของระบบปรับอากาศ

ส่วนประกอบ	ลักษณะการทำงาน
WINWOS TYPES SYSTEM	<p>เป็นระบบที่ใช้น้ำยาในการทำให้เกิดความเย็น น้ำยาจะดูดความร้อนโดยตรงจากอากาศที่ผ่านอากาศจะผ่าน EVAPORATOR โดยตรงทำให้น้ำยากลายเป็นไอ เพราะดูดความร้อนจากอากาศนั้น ส่วนประกอบจะบรรจุในกล่องเดียวอากาศที่นำเข้ามาหมุนเวียนนี้เป็นอากาศภายในห้อง</p>
SPLIT TYPE SYSTEM	<p>ส่วนประกอบแยกเป็น 2 ชุด การระบายความร้อนมี 2 วิธีคือ ระบบความร้อนด้วยน้ำและระบบความร้อนด้วยลม การติดตั้งที่ส่วน EVAPORATOR จะติดตั้งอุปกรณ์ภายในห้อง ส่วน MOTOR CONDENSER COMPRESSORS ติดตั้งอยู่นอกอาคาร</p>
CHILLED WATER SYSTEM	<p>น้ำเย็นจะถูกส่งไปตามท่อถึง FAN COIL ที่ติดตั้งอยู่ในห้องต่างๆ อากาศก็จะถูกดูดเข้ามาและพัดผ่าน FAN COIL อากาศจะเย็น ทำโดยอัตโนมัติ ส่วนเพิ่มคือ CHILLER ภายในจะบรรจุด้วย EVAPORATOR COIL ภายในมีน้ำยาหมุนเวียนอยู่ น้ำจะถูกสูบให้เต็มท่อ และทำให้เย็นจัดและส่งไปยัง FAN COIL UNIT</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงการ เปรียบ เทียบข้อดี เสียของระบบปรับอากาศ

ประเภทของ เครื่อง	ข้อดี เปรียบ	ข้อ เสีย เปรียบ
WINDOW TYPE	<ul style="list-style-type: none"> - มีขนาดเล็ก ติดตั้งง่าย - มีราคาถูก เหมาะกับอาคารขนาดเล็ก - การบำรุงรักษาทำได้ง่าย - ทุกชิ้นส่วนรวมอยู่ใน เครื่องเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้สำหรับอาคารหรือพื้นที่ขนาดเล็ก เท่านั้น - การติดตั้งต้อง เจาะผนัง ถ้าติดตั้งจำนวนมากจะทำให้อาคารขาดความสวยงาม - มีเสียงดังขณะทำงาน - ราคาถูก - อายุการใช้งานสั้น
SPLIT TYPE	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่อง เดิน เงียบ เพราะอุปกรณ์บางส่วนอยู่ภายนอก - มีขนาดให้ เลือกใช้มาก - หน่วยทำความ เย็นสามารถ ออกแบบให้สวยงาม เป็นอุปกรณ์ตกแต่งภายในได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - อากาศกระจายอากาศไม่ทั่วถึง - ความร้อนสามารถแทรกซึม เข้าไปตามท่อต่างๆทำให้ประสิทธิภาพลดลง - ราคาปานกลาง
CHILLED WATER	<ul style="list-style-type: none"> - มีท่ออากาศต่ออย่างทั่วถึงไปทั่วอาคารทำให้การกระจายอากาศ เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ - มีขนาดใหญ่เหมาะสำหรับอาคารที่มีพื้นที่ใช้งานมาก - ไม่มีเสียงดัง 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาสูงมาก - ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการติดตั้งสูงมาก - ต้องออก เป็นอาคารเพื่อการติดตั้ง เครื่องปรับอากาศประเภทนี้โดยเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

กฎระเบียบกระทรวงวัฒนธรรม

4.1 ด้าน นโยบาย

4.1.1 นโยบายกองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคือพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ดำเนินการก่อสร้างไว้แล้ว จำเป็นต้องมีการปรับปรุง
 ค่าเงินการก่อสร้างอาคารใหม่ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย ซึ่งปัจจุบันจัดแสดงเฉพาะ
 ทัพหลัง และชิ้นส่วนของโบราณสถานของปราสาทหินต่าง ๆ และเพื่อให้เป็นการจัดที่สมบูรณ์
 ยิ่งขึ้น ให้สมบูรณ์แบบของแนวทางวิชาการพิพิธภัณฑฯ นอกจากการจัดแสดงทัพหลังแล้ว จะต้อง
 จัดแสดงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดีของพิมาย ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี
 อีสานได้ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ด้านสังคม

4.2.1 สภาพทางสังคม จ.นครราชสีมา

๑ ประชากร

จังหวัดนครราชสีมา มีประชากรรวม 2๘,298,024 คน แยกเป็น

ชาย 1,156,547 คน

หญิง 1,141,477 คน

จำนวนครัวเรือน 427,574 ครัวเรือน

ร้อยละ 85 อาศัย อยู่ในเขตชนบท ที่เหลือร้อยละ 15 อยู่ในเขตเมือง ส่วนใหญ่

ตั้งถิ่นฐานอยู่อย่างหนาแน่นบริเวณตอนกลาง และตอนเหนือของจังหวัด มีประชากรหนาแน่น

135,145 คน/ตร.กม. ส่วนตอนใต้ของจังหวัดเป็นภูเขาและป่าไม้ มีประชากรหนาแน่นเฉลี่ย

50-55 คน/ ตร.กม. ในขณะที่ความหนาแน่นของจังหวัด 107 คน/ตร.กม.

๒ การเพิ่มของประชากร

ปี 2520/2524 อัตราการเกิดร้อยละ 2.5

อัตราการตายร้อยละ 0.4

อัตราการเพิ่มร้อยละ 2.1

ปี 2525 แนวโน้มอัตราการเพิ่มลดลงเป็นร้อยละ 1.7 ต่อปี

ปี 2529-2531 อัตราการเพิ่มของประชากร ร้อยละ 1.5 ต่อปี

-อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 85 ประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม

คือทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ทอผ้า อาชีพรองลงมาได้แก่ การค้า การบริการ และอุตสาหกรรม

-การศึกษา

มีสถาบันการศึกษา เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี มีทั้งสถาบันศึกษาของรัฐบาลและเอกชนและยังมีการศึกษานอกระบบ เปิดบริการทางการศึกษาให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย

-การศึกษาในระบบโรงเรียน

จำนวนสถาบันทั้งของรัฐบาลและเอกชน 1,848 แห่ง

จำนวนนักเรียน 448,501 แห่ง

-ศาสนา

ประชากรร้อยละ 98 นับถือ ศาสนาพุทธ ที่เหลือร้อยละ 2 นับถือ ศาสนาคริสต์ อิสลาม และอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-ขนบธรรมเนียมประเพณีและการเล่นพื้นเมือง

1. งานฉลองแห่งชัยชนะท้าวสุรนารี จัดเป็นงานใหญ่ทุกปี โดยเริ่มงานตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม (ซึ่งเป็นวันที่คุณหญิงโมได้รับชัยชนะจากข้าศึก) จนถึงวันที่ 3 เมษายน มีมหรสพสมโภช มีการประกวดต่าง ๆ ถือเป็นงานประจำปีของชาวนครราชสีมา
  2. งานแห่เทียนเข้าพรรษา เป็นงานบุญแสดงความเคารพสักการะบูชาพุทธศาสนา ประชาชนช่วยกันจัดทำเทียนเข้าพรรษาด้วยการหล่อเทียนซึ่งใช้ขี้ผึ้งประดับประดาและจัดขบวนแห่สวยงามมาก มีการประกวดเทียนและขบวนแห่ด้วย
  3. กระบี่กระบอง การกีฬากระบี่กระบองเคยเป็นที่นิยมกันมากในจังหวัดนครราชสีมา เมื่อราว 30 ปี ล่วงมาแล้ว ปัจจุบันยังมีอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ในวันเปิดงานฉลองวันแห่งชัยชนะท้าวสุรนารี คณะกรรมการจัดงานได้จัดให้มีการแสดงกระบี่กระบองที่อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี เป็นสักการะ
  4. สะบ้า มีอยู่ 2 อย่าง คือ สะบ้าตี (มีหลัก 5 หลัก) กับสะบ้าเมน หรือสะบ้าเขมร เล่นกันระหว่างหนุ่มสาวในคราวตรุษสงกรานต์เป็นการสามัคคี
  5. มวยโคราช เป็นกีฬาที่ขึ้นหน้าที่มีมาช้านาน เป้าการฝึกนึสัยให้เป็นคนกล้าหาญ มีไหวพริบในเชิงต่อสู้ด้วยกำลัง การต่อสู้ใช้เชือกด้ายคาดมัด เพราะเชื่อว่าเมื่อต่อยถูกคู่ต่อสู้แล้วจะแตกและต่อยกันอย่างถึงเลือด กำหนดต่อยกัน 3 ยก แต่ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นสวมนวมแทน โดยมีการฝึกฝนตามแบบสมัยใหม่ ห้ามกินเหล้า และสูบบุหรี่ ทำให้นักมวยชาวโคราชมีชื่อเสียงหลายท่าน
- การชกมวยนี้ชาวโคราชนิยมมานานแล้ว เชื่อว่ามวยในภาคอีสานเมืองโคราชเป็นต้นกำเนิดมีการชกมวยก่อนจังหวัดอื่นๆ มีนักมวยมีชื่อในอดีตหลายคน เช่น สุขปราสาทหินพิมาย ประยุทธ์ อุดมศักดิ์ อภิศักดิ์ แขวางมีชัย เป็นต้น
6. หวงมาลัย เป้ากลอนเพลงชนิดสั้น บางกลอนเอามาต่อกันเป็นเพลงโคราช หรือการเล่นลำตัด คือ เล่นแบ่งเป็น 2 พวก ร้องแก่กัน และรำท่าท่าเข้าจังหวะไปด้วย ส่วนท่านอนั้นเพี้ยนไปบ้าง
  7. เพลงโคราช มีทั้งการร้อง การรำ พร้อมกันไป การเล่นเพลงเป็นการแสดง ชาวโง่สติปัญญา ผู้ที่จะเล่นเพลงโคราชได้ดีต้องเป็นมีไหวพริบ หรือต้นกลอนสดแก่กับคู่แข่งขันได้ เพลงโคราชนี้เป้าศิลปการแสดงที่แปลกที่สุดของไทยชนิดเดียว คือ มีการร้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และรำ แต่ไม่มีดนตรีประกอบ ซึ่งตามหลักสากลศิลปการแสดงทุกอย่างจะต้องมีดนตรีประกอบด้วย เช่นลำตัด ร้องรำก็มีรำมีระนาดให้ จังหวะ ฯลฯ กำเนิดของเพลงโคราชกับเพลงฉ่อยนั้นก็มาจากอันเดียวกัน เพราะลักษณะกลอนเพลงสั้นยาวเท่ากันแต่เมื่อแยกกันไปก็มีวิธีเล่นต่างกันไป เวลานี้ยังมีผู้เล่นกันมาก

๘. ประเพณีการแข่งขันเรือพินาย เป็นงานประเพณีที่ยิ่งใหญ่มาก จัดเป็นประจำทุกปี ประมาณช่วงวัน เสาร์-อาทิตย์ แรกหรือสองของเดือน พฤศจิกายน มีขบวนเรือต่าง ๆ เข้าร่วมจังหวัดให้ความสนุกสนาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 กิจกรรมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จ. นครราชสีมา

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย (เดิม)

ชื่อ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย

ที่ตั้ง อำเภอพิมาย จ. นครราชสีมา 30110 โทร. (044) 471163

ประวัติ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ตั้งอยู่ในแหล่งอนุสรณ์สถาน (SITE MUSEUM)

เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้โบราณสถานคือ ปราสาทหินพิมาย ในพื้นที่ประมาณ 17 ไร่ ลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายในพื้นที่มีสระน้ำโบราณ ตั้งแต่สร้างเมืองพิมาย (สมัยที่เขมรแผ่อิทธิพลมาครอบครอง) มีชื่อว่า สระขวัญ

อาคารจัดแสดงมี 4 หลัง มีห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ 2 ห้อง อาคาร 1 และห้องคลัง 1 อยู่ทางทิศตะวันออกของสระขวัญ ส่วนอาคาร 2, 3, 4 และห้องคลัง 2 อยู่รวมกลุ่มกันทางทิศเหนือ

กรมศิลปากรทำการบูรณะปราสาทหินพิมาย เมื่อปี พ.ศ. 2507 ได้นำโบราณศิลปวัตถุที่ได้จากการขุดแต่งบูรณะมาเก็บรักษาไว้ในบริเวณที่ทำการของหน่วยศิลปากรที่ 6 ในขณะนั้นรวมทั้งได้รวบรวมโบราณศิลปวัตถุที่ได้จากจังหวัดอื่นๆ ดูแลรับผิดชอบเข้ามาเก็บรักษาอยู่ด้วย ต่อมาได้จัดแสดงโบราณศิลปวัตถุในลักษณะของพิพิธภัณฑ์สถานกลางแจ้งโดยตั้งชื่อว่า พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย เป็นหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองโบราณคดี และต่อมาในปี พ.ศ. 2518 ได้โอนไปอยู่ในสังกัดของกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการใหม่ของกรมศิลปากร

การจัดแสดง

ลักษณะอาคารเป็นอาคารโถง จัดภายใน แบ่งออกเป็น 2 สมัย คือ สมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยประวัติศาสตร์

สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา โครงกระดูกมนุษย์ เครื่องมือและเครื่องประดับที่ทำจากสำริด หิน เปลือกหอย กระดุก ดินเผา เป็นต้น ส่วนใหญ่ได้จากการขุดค้นและจับกุมจากบ้านปราสาท ต.ธารปราสาท อ.โนนสูง อายุประมาณ 2,000-1,500 ปี

สมัยประวัติศาสตร์ แบ่งได้ 2 สมัย คือ สมัยของศิลปะทวารวดีและสมัยที่เขมรเข้าครอบครอง ซึ่งอาจเรียกได้ว่าสมัยของศิลปะเขมร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมัยศิลปะทวารวดี อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 12-16 ที่ปรากฏในภาคอีสานนั้น คงได้รับอิทธิพลงานศิลปะจากอินเดีย เช่นเดียวกับวัฒนธรรมทวารวดีของประเทศไทย แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ยืนยันได้ว่ารับอิทธิพลของศิลปะนั้น ได้รับมาโดยตรงจากพราหมณ์ หรือพ่อค้าอินเดียที่เข้าสู่ดินแดนอีสานทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย หรือตอนกลางของประเทศ ซึ่งนักปราชญ์หลายท่าน เชื่อกันว่าศูนย์กลางของอาณาจักรทวารวดีอยู่ที่นั่น

อย่างไรก็ตาม ศิลปะทวารวดีที่พบในภาคอีสานนั้นก็เหมือนกับภาคกลางที่ว่า สร้างในพุทธศาสนาลัทธิเถรวาทเช่นกัน เราพบในโบราณวัตถุประเภทใบเสมาสลักภาพเล่าเรื่องชาดกหรือสลักรูปสัญลักษณ์สำคัญทางศาสนา เช่น สกูป เจดีย์ ๙ ชั้นต้น ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของภาคอีสาน

สมัยของศิลปะเขมร อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 12-18 ที่น่าสนใจคือ โบราณวัตถุต่างๆที่เป็นส่วนประกอบของโบราณสถานแต่ได้ชำรุดทรุดโทรมไปแล้ว จึงถูกนำมาเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถาน

การบริการของพิพิธภัณฑสถาน

นำชม บรรยายนอกสถานที่ บริการด้านเอกสาร ข้อมูล บริการให้ยืมสไลด์

เวลาทำการ

เวลาเปิด 8.30-16.30 น. วันจันทร์-วันศุกร์

เวลาปิด วันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ (เฉพาะสำนักงาน)

ไม่เก็บค่าเข้าชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชื่อ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ที่ตั้ง วัดสุทธจินดา วรวิหาร ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทร.(044) 242958

ประวัติ

เมื่อพระเจ้าสมเด็จบรมมหาวิรวงศ์ (อ้วน ดิสโส) ยังเป็นเจ้าคณะมณฑลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นเจ้าอาวาสวัดสุทธจินดา วรวิหาร มีความประสงค์จะอนุรักษ์ศิลปโบราณวัตถุเพื่อให้เป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของอนุชนรุ่นหลัง ท่านจึงได้รวบรวมเก็บรักษาไว้ที่วัดสุทธจินดา วรวิหาร จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2497 ท่านพระคุณได้มอบศิลปโบราณวัตถุให้เป็นสมบัติของชาติ

กรมศิลปากรได้สร้างอาคารคอนกรีตชั้นเดียว แบบทรงไทยประยุกต์ เพื่อเก็บรักษาศิลปวัตถุท่านสมเด็จบรมมหาวิรวงศ์ประทานให้ และเปิดให้ประชาชนเข้าชม เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2497 โดยตั้งชื่อเป็นเกียรติว่า พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติมหาวิทยาลัยราชภัฏ การจัดแสดง

ภายในห้องจัดเป็นห้องโถงชั้นเดียว นอกจากเก็บรักษาศิลปโบราณ ยังเก็บรักษาศิลปโบราณที่กรมศิลปากรได้สำรวจขุดค้น ขุดแต่ง จากโบราณสถานในเขตจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งที่ประชาชนนำมามอบให้ เช่น พระพุทธรูป เทวรูป รูปเคารพทางศาสนา ชิ้นส่วนสถาปัตยกรรมต่าง ๆ รวมทั้งที่เก็บรักษาไว้มีทั้งที่เป็นของสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ศิลปะทวารวดี ศิลปะอยุธยา รัตนโกสินทร์ ล้วนแต่มีคุณค่าในทางประวัติศาสตร์ศิลปะและโบราณคดี

การบริการของพิพิธภัณฑ์สถาน

บริการข้อมูลทางวิชาการให้แก่ักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ค้นคว้า

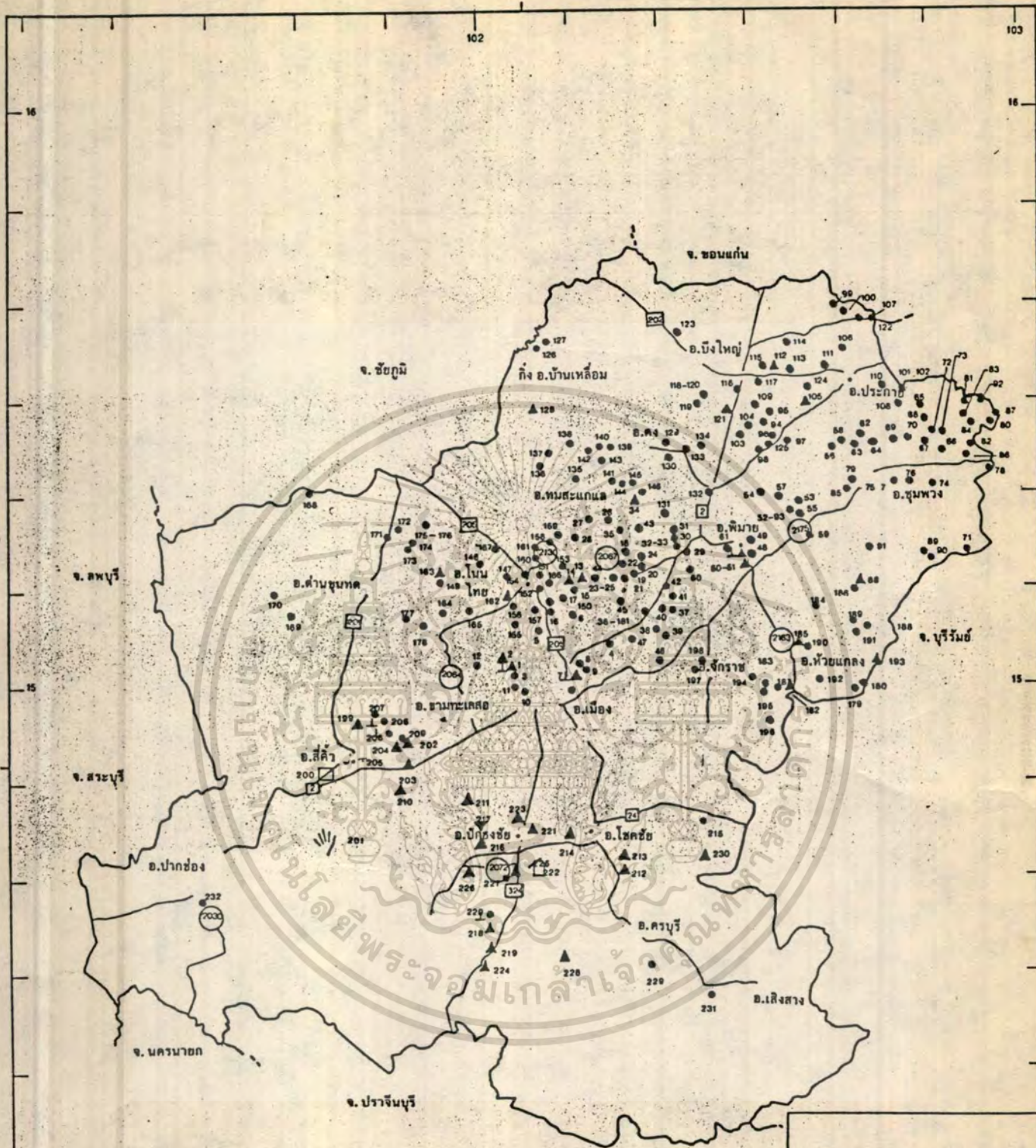
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 สังเขปโบราณคดีนครราชสีมา

นครราชสีมา เป็นจังหวัดในอีสานที่มีความเป็นหนึ่งหลายด้าน เป็นคนว่า มีพื้นที่ที่มาก เป็นอาณาเขตหนึ่งของประเทศ ถ้าไม่นับ กทม. แล้ว นครราชสีมาจะมีประชากรมากกว่าทุกจังหวัด เป็นจังหวัดของอีสานที่อยู่ใกล้เมืองหลวงที่สุด มีเขตแดนต่อกับจังหวัดในภาคกลาง นครราชสีมาจึงเป็นประหนึ่งประตูอีสาน เชื่อมโยงสองภาคเข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็น ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมหรือการเมือง

ตามประวัติศาสตร์ นครราชสีมา เป็นที่รู้จักว่าเป็นหัวเมืองใหญ่และสำคัญในสมัยกรุงธนบุรีและกรุงเทพฯ ชุมชุม เจ้าพิมายที่ตั้งตัวเป็นอิสระหลังกรุงศรีอยุธยาแตกและต่อมาถูกปราบปรามโดยพระเจ้ากรุงธนบุรี ท้าวสุรนารีหรือคุณหญิงโม ภริยาเจ้าเมืองนี้รวบรวมผู้คนต่อต้านเจ้าอนุวงศ์จากเวียงจันทน์ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มณฑลนครราชสีมาศูนย์กลางของเมืองใหญ่น้อยแถบอีสานล่างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว ล้วนแสดงไม่เห็นบทบาทสำคัญของนครราชสีมาในประวัติศาสตร์ ในทางโบราณคดีนครราชสีมา ยังปรากฏหลักฐานที่ชี้ให้เห็นว่าเป็นเมืองใหญ่เมืองสำคัญมาก่อนหน้านี้ ปราสาทหินพิมาย ปราสาทหิน้อยใหญ่และสิ่งก่อสร้างทางศาสนาอื่น ๆ ซึ่งกระจายอยู่ตามหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอต่าง ๆ ซึ่งแสดงไว้ในแผนที่และตารางข้างต้น ยังบอกให้ทราบอีกว่าดินแดนที่ปัจจุบัน เป็นจังหวัดนครราชสีมา เคยมีผู้คนหลายเผ่าพันธุ์ตั้งถิ่นฐานท่ามาหากินไม่น้อยกว่า 4,000 ปีมาแล้ว

แม้ว่าการดำเนินงานด้านโบราณคดีในจังหวัดนี้ยังน้อย เมื่อเทียบกับพื้นที่และแหล่งโบราณคดีที่มีอยู่มากมายถึงกระนั้นหลักฐานที่นำมาประมวลไว้นี้ คงพอให้ภาพรวมของโบราณคดีนครราชสีมาได้บ้าง

แผนที่แหล่งโบราณคดีในจังหวัดจันทบุรี

- ภาพเขียนสีเขาจันทบุรี
- ปราสาท ปรางค์ ทุ่งกุฎี
- โบสถ์
- ชุมชนโบราณ
- ศิลาจารึก
- แหล่งตัดหินสร้างปราสาท
- ศาสนสถานอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจ
 ใ้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น จึงขอร้องให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ด้านเศรษฐกิจ

4.3.1 สภาพการท่องเที่ยว จ. นครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวกระจุกกระจายอยู่ทั่วไป แต่เมื่อพิจารณาจากการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางคมนาคมหลักแล้ว อาจแบ่งกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในข่ายควรแก่การพัฒนาแบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกได้ 4 กลุ่ม

ก. กลุ่มในและรอบตัวเมือง ประกอบด้วย อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีและซุ้มประตูชุมพล วัดป่าศาลวัน วัดศาลาลอย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ วัดศาลาทองสวนรุกขชาติปรางค์ใหญ่ หมู่บ้านด่านเกวียน เมืองเสมา เมืองโคกทรายบูรณะ ปราสาทหินพนมวัน

ข. กลุ่มอำเภอปักธงชัย ประกอบด้วย วัดหน้าพระธาตุ อำเภอปักธงชัย เขื่อนลำนางรอง เพลิง น้ำตกห้วยใหญ่ ถ้ำวิเวกแดง

ค. กลุ่มอำเภอพิมาย ประกอบด้วย ปราสาทหินพิมาย ไทรงามและเขื่อนพิมาย พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย อ่างเก็บน้ำลำตะคอง

ง. กลุ่มอำเภอปากช่อง ประกอบด้วย ตลาดผลไม้กลางดง วัดเทพพิทักษ์ปุณณาราม วัดชีวาโรงกรวรารามวรวิหาร ถ้ำไทรรัตน์ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เขื่อนลำนางรอง ถ้ำเขาวงกต อ่างเก็บน้ำชัยประจักษ์

จำนวนร้อยละผู้คนไปแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ภายใน จ.นครราชสีมา

	ผู้คนไปร้อยละ
อันดับที่ 1 อนุสาวรีย์ท้าวสุรนาทิ และซุ้มประตูปฐมพล	84.79
" 2 ไทรงาม และ เขื่อนพิมาย	51.50
" 3 ปราสาทหินพิมาย	50.89
" 4 ตลาดผลไม้กลางดง	49.70
" 5 อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	45.87
" 6 อำเภอปักธงชัย	34.30
" 7 เขื่อนลำนะทอง	33.00
" 8 ด่านเกวียน	27.31
" 9 ศาลหลักเมือง	26.80
" 10 เขื่อนลำนะเพลิง	26.78
" 11 วัดศาลาลอย	12.60
" 12 วัดชีราลงกรณา	11.30
" 13 วัดพระนารายณ์มหาราช	11.10
" 14 วัดป่าสาละวัน	8.80
" 15 พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง	7.10
" 16 ปราสาทหินพนมวัน	6.60
" 17 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สมเด็จพระมหาธีรราช	5.80
" 18 ไทรงาม อำเภอจักราช	5.70
" 19 สวนรุกขชาติปรางใหญ่	4.50
-น้ำตกปักธงชัย	4.50
" 20 วัดศาลาทอง	3.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนนักท่องเที่ยวภายในประเทศที่เดินทางเข้า จ.นครราชสีมา พ.ศ.

2528-2547

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยว (คน)
2528	4,104,670
2529	4,365,887
2530	4,627,104
2531	4,888,321
2532	5,149,537
2533 - 37 *	6,455,621
2538 - 42 *	7,761,706
2543 - 47 *	9,067,790

หมายเหตุ * เป็นตัวเลขนักท่องเที่ยว เมื่อสิ้นสุดปีสุดท้าย

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้า จ.นครราชสีมา

พ.ศ. 2528-2547

ปี พ.ศ.	นักท่องเที่ยว (คน)
2528	8,234
2529	8,756
2530	9,310
2531	9,899
2532	10,526
2533-2537 *	13,313
2538-2542 *	15,727
2543-2547 *	18,144

หมายเหตุ * ค่าพยากรณ์ที่ปีสุดท้ายของช่วงเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเตรียมตัวเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 สภาพการท่องเที่ยว อ.พิมาย

- สถานที่ท่องเที่ยว และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

อำเภอกำแพงเพชร มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง ทั้งในแง่ประวัติศาสตร์โบราณคดี และธรรมชาติ เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ โบราณสถานและโบราณคดีที่สำคัญซึ่งเป็นที่รู้จักทั่วไป ได้แก่ปราสาทหินพิมายอันเป็นสถาปัตยกรรมสมัยขอม ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีคุณค่าทางโบราณคดีสันนิษฐานว่า สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ 1-7 ในราวพุทธศตวรรษที่ 16-17

นอกจากปราสาทหินพิมายแล้ว ยังมีซากโบราณสถานที่ยังปรากฏให้เห็นอยู่เป็น คลังเงิน สะพานนาคระ เบื้องคต ปราสาทพรหมทัต ปราสาทหินแดง คอพรหมณ์ เมรุพรหมทัต ทำนางสระหม เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมอันรุ่งเรืองในสมัยโบราณ บางชิ้นของซากสัตว์ ดังกล่าว ยังมีปรากฏเป็นหลักฐาน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติของหน่วยศิลปากรที่ 6

นอกจากโบราณวัตถุซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีแล้ว ยังมีสถานที่ที่เป็นธรรมชาติอันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางอีกหนึ่งแห่ง คือ "โตรงาม" ซึ่งประกอบด้วยโตรงามร่มรื่น ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำมูลปัจจุบันอยู่ในความดูแลรักษาของโครงการชลประทานทุ่งสัมฤทธิ์ กรมชลประทาน

ในด้านประวัติศาสตร์ อำเภอกำแพงเพชรมีสถานที่ที่มีชื่อเสียงในทางประวัติศาสตร์ คือ "ทุ่งสัมฤทธิ์" อันเป็นสถานที่ที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้สร้างวีกรรม ในการปราบปรามเจ้าอนุวงศ์ เจ้าเมืองเวียงจันทน์ที่แข็งเมือง ยกทัพเข้ามาตีเมืองนครราชสีมา เมื่อ พ.ศ. 2364

๔.๘.4 โครงสร้างงบประมาณโครงการ

งบประมาณโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ถูแบ่งตามการจัดงบประมาณ พิพิธภัณฑ์ จะอยู่ในลักษณะ "งบประมาณพิเศษตามแผนงาน หรือโครงการปรับปรุงพัฒนา" มีรายละเอียดดังนี้

ก. งบลงทุน 18,000,000 - 21,000,000 บาท

งบประมาณ	ระยะเวลา		
	2532	2533	2534
-ค่าก่อสร้างอาคารจัดแสดง ห้องบรรยาย, หอพิพิธภัณฑ์, ห้องสมุด, รั้ว, เขื่อน, ถนน, บ้านพัก ลาดจอดรถ	13,000,000	15,000,000	
-ค่าครุภัณฑ์	5,000,000	6,000,000	

ข. ค่าบำรุงรักษาโครงการ

ตามโครงการมีค่าบำรุงรักษาโครงการ 3,000,000 บาท ในระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2532-2534

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.1 การตัดสินใจเลือกที่ตั้งโครงการ

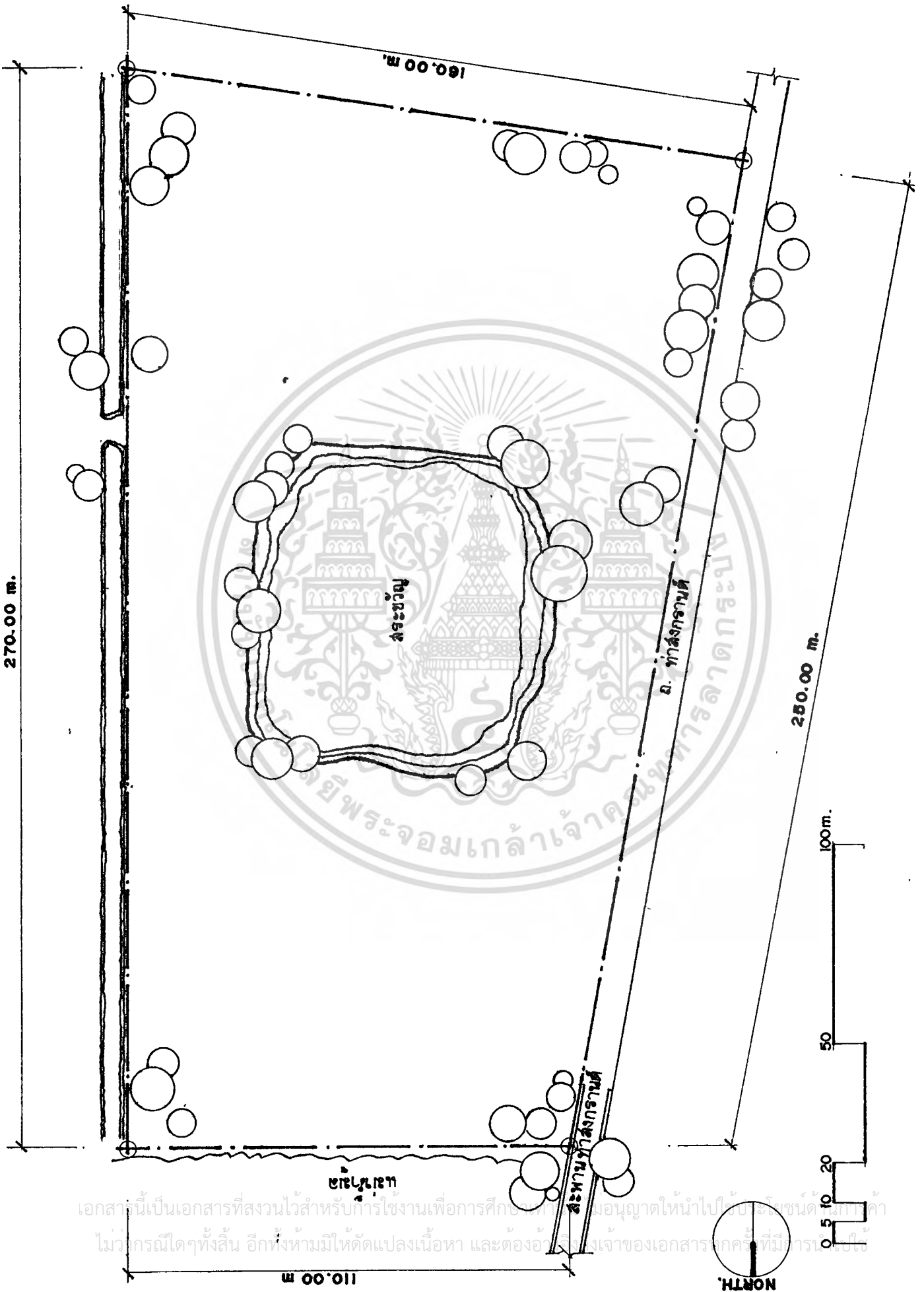
ข้อพิจารณา	SITE 1	SITE 2	SITE 3
บ้านพักที่ตั้ง	3	2	2
เส้นทางเข้าถึง	3	2	2
สภาพแวดล้อม	2	2	1
สิ่งดึงดูดความเชื่อ เชิญ	3	2	2
สาธารณูปโภค สาธารณูปการ	3	2	2
การรักษาความปลอดภัย	3	2	2
การขยายตัวในอนาคต	2	3	3
รวม	19	15	13

3 ดีมาก

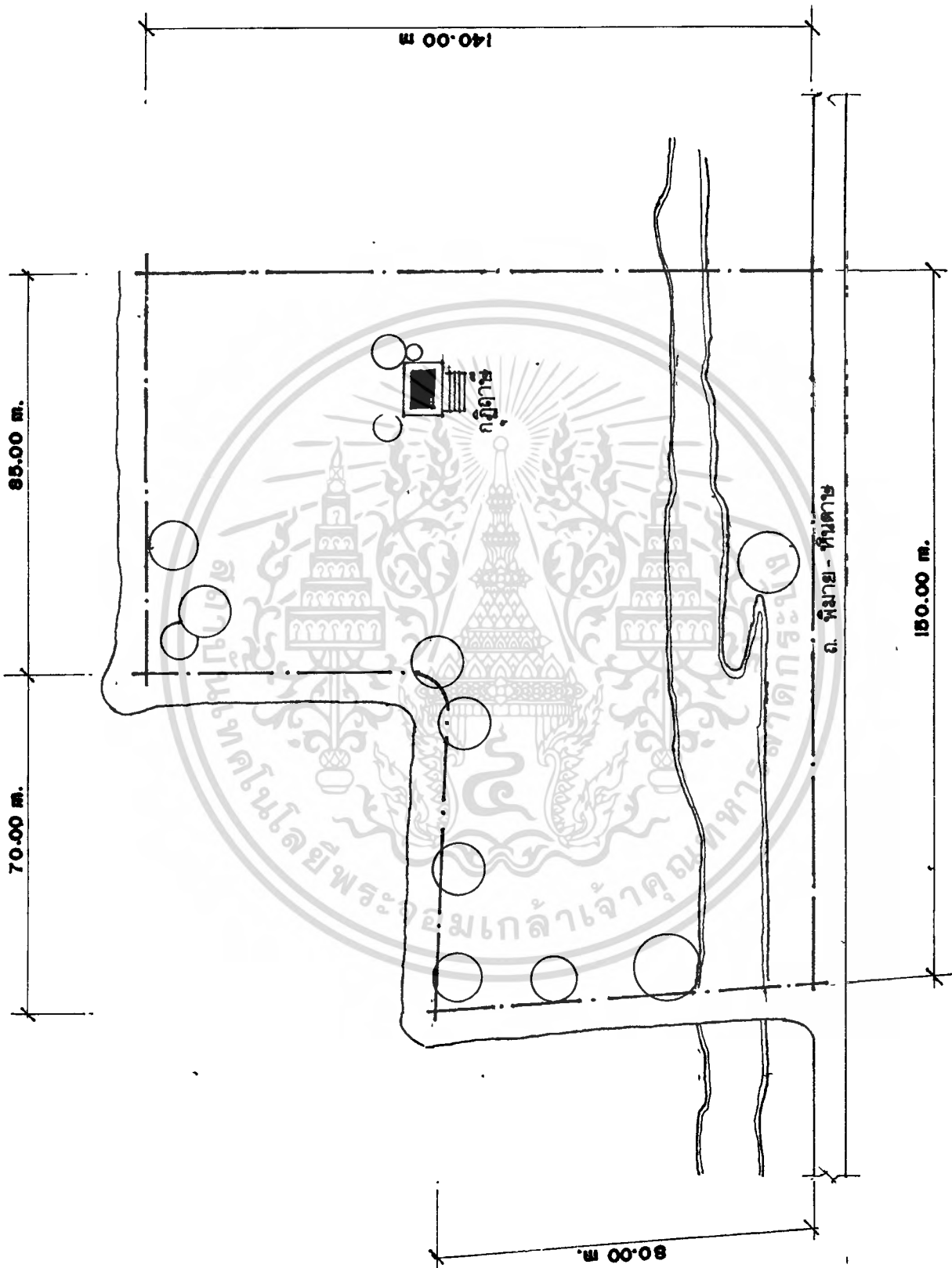
2 ดี

1 พอใช้

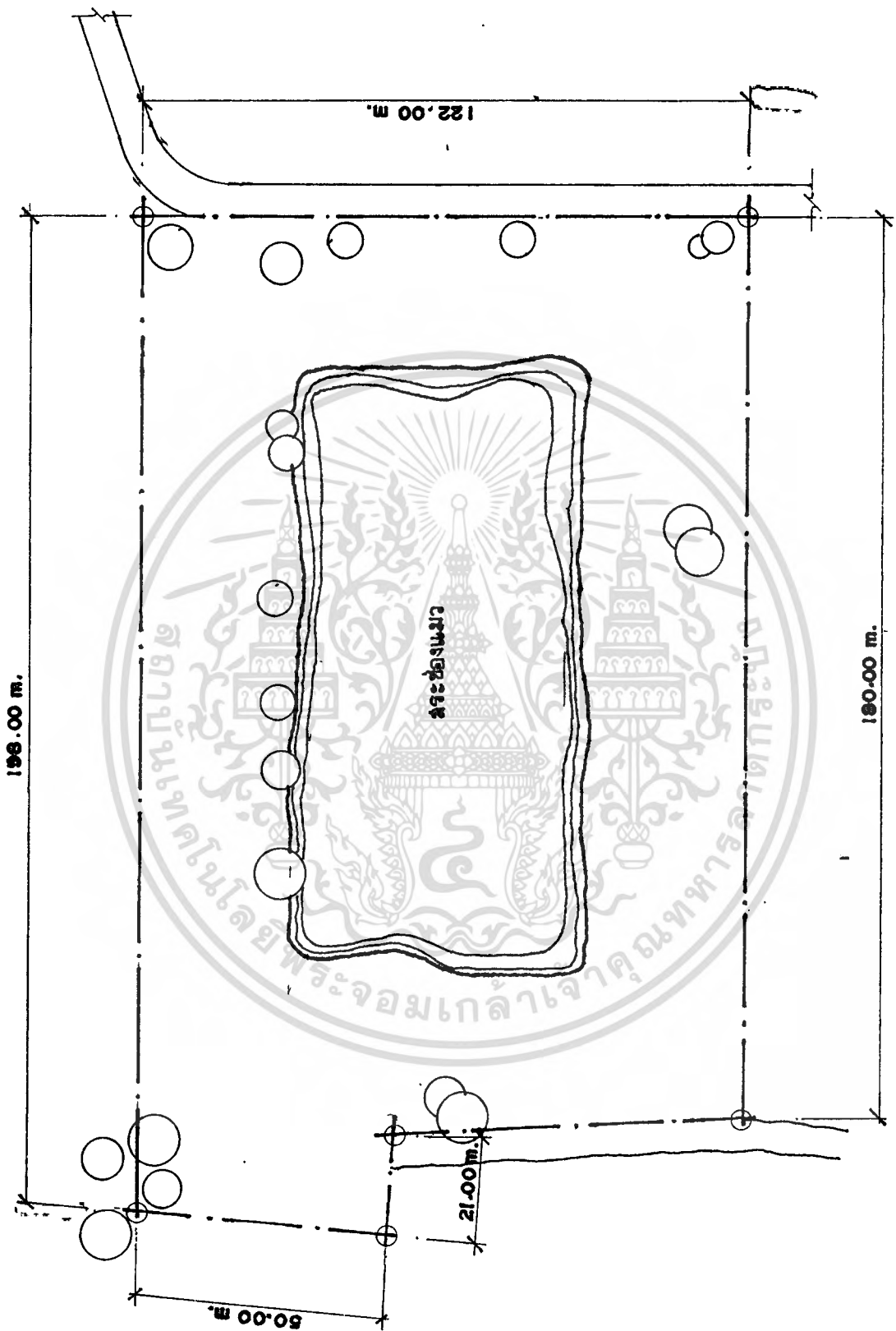
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการเผยแพร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4.2 ลักษณะที่ตั้งโครงการ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย

ที่ตั้ง : พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย ตั้งอยู่ ต.ในเมือง
อ.พิมาย จ.นครราชสีมา

อาณาเขต : ทิศเหนือ : ติดกับแม่น้ำมูล

ทิศใต้ : ติดที่ดินเอกชน

ทิศตะวันออก : ติดโรงเรียนกุลโน

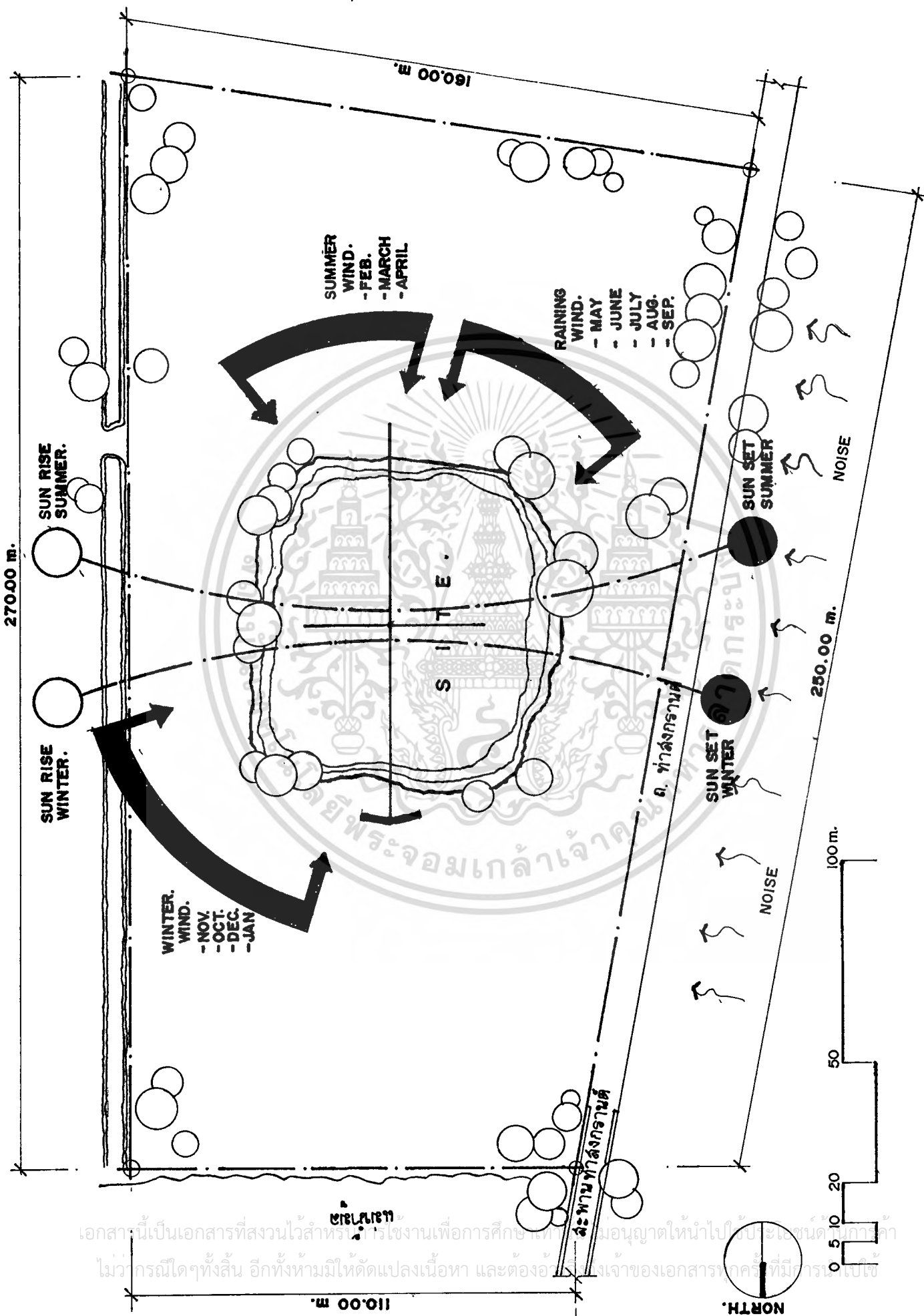
ทิศตะวันตก : ติดถนนท่าสงกรานต์

ขนาดพื้นที่ : 17 ไร่ มีส่วนที่เป็นบ่อน้ำ 5 ไร่

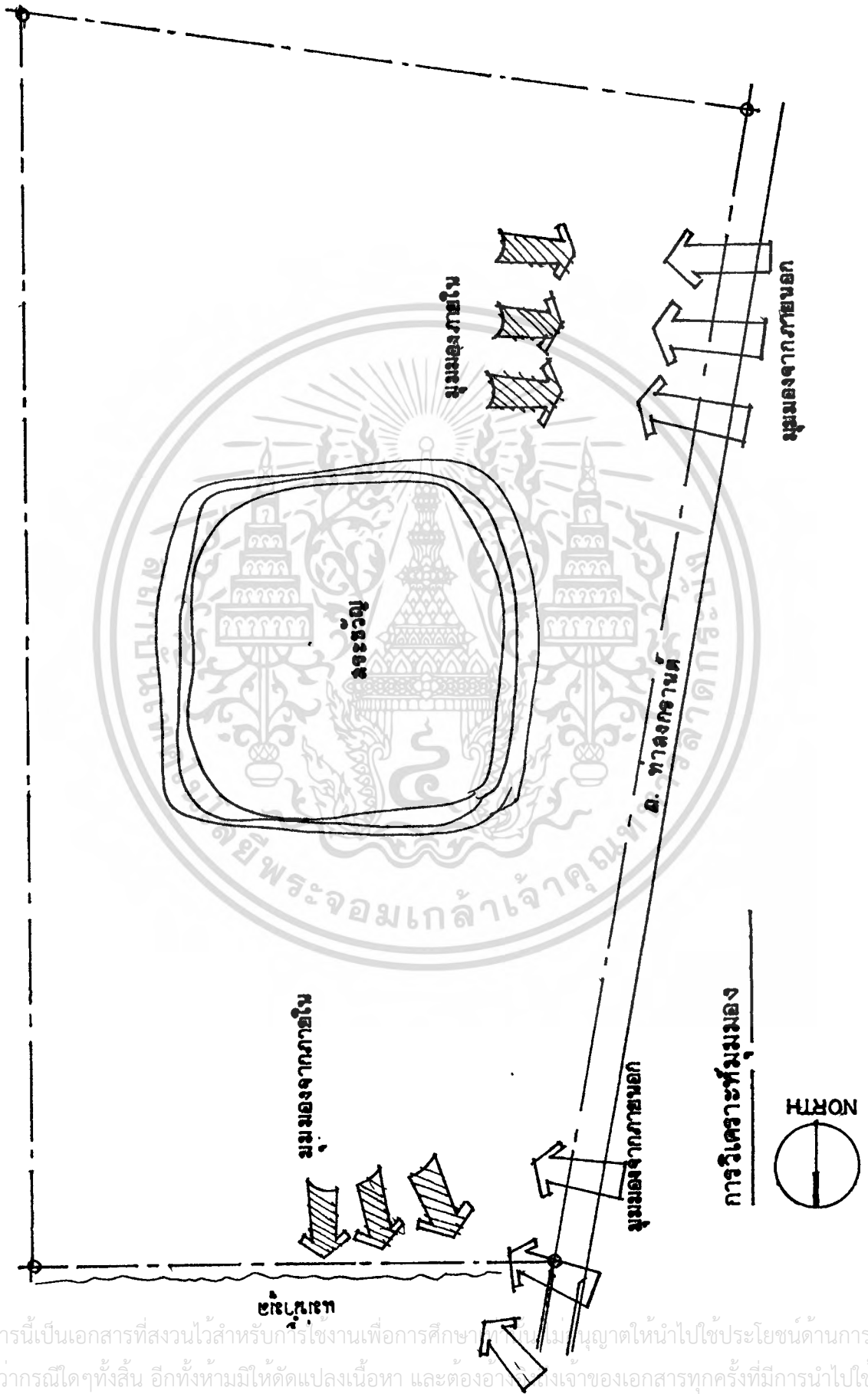
ลักษณะดิน : เป็นดินลูกรังปนทรายผสมดินฮิวมิส

สีลง ไป เป็นดินเหนียวแข็งอัดตัว

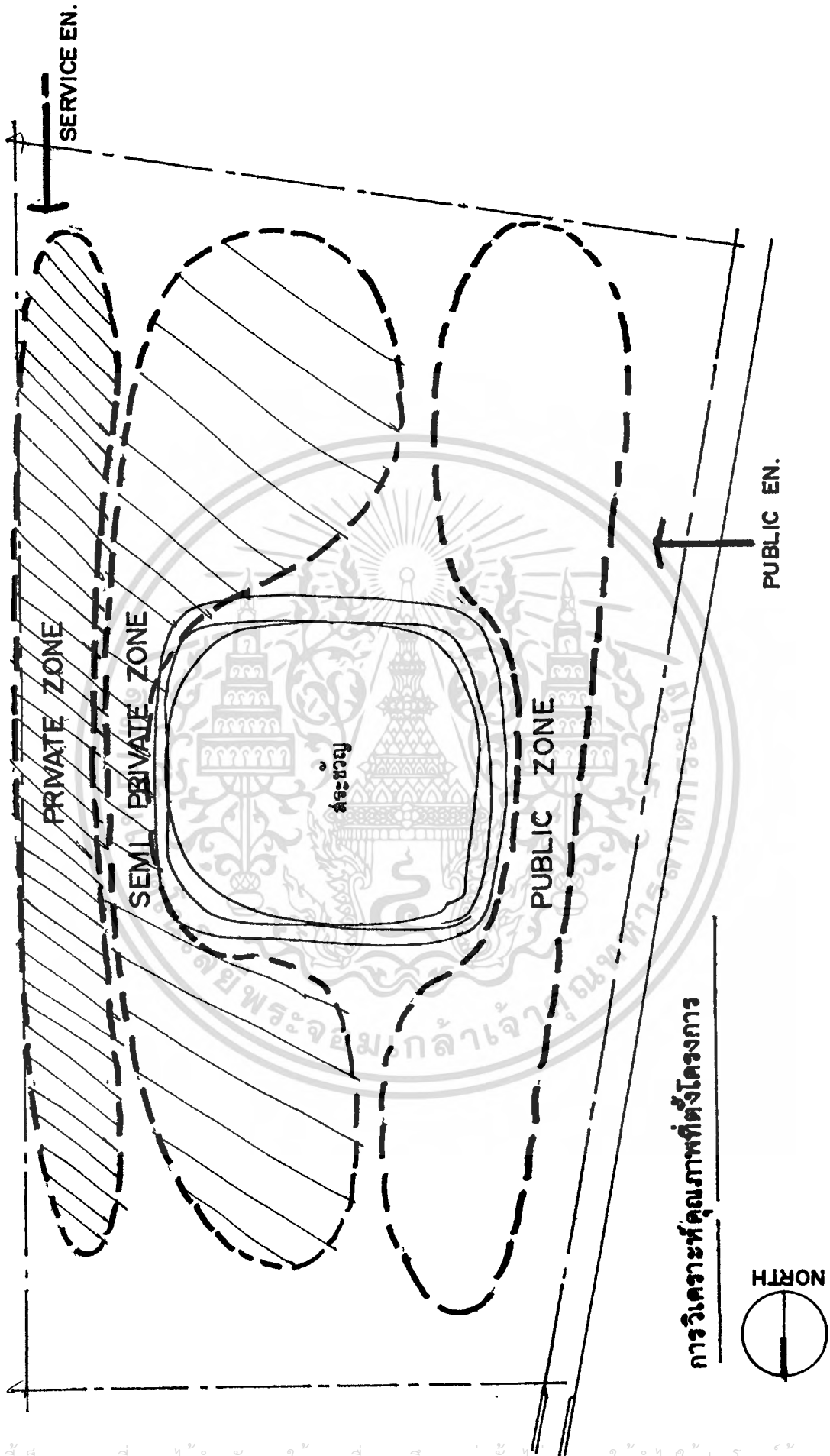
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนและการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางมหาวิทยาลัยสถาปัตย์ฯ
 ไม่ควรตีพิมพ์หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางมหาวิทยาลัยสถาปัตย์ฯ
 ไม่ควรนำเอกสารนี้ไปใช้ในการค้าหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางมหาวิทยาลัยสถาปัตย์ฯ

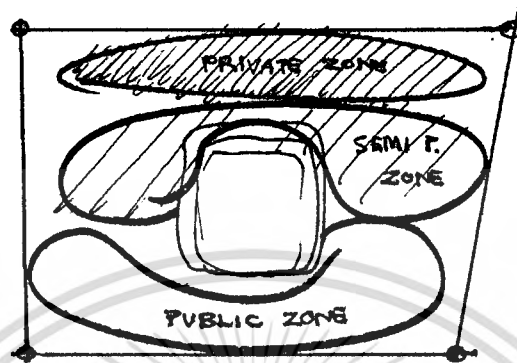
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์คุณภาพที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพที่ตั้งโครงการ

PUBLIC ZONE : เป็นส่วนที่ติดถนนด้านหน้าโครงการ ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมมากที่สุด เป็น MAIN ENTRANCE เป็นส่วนที่ให้ บริการแก่ผู้ใช้โครงการเป็นอันดับแรก องค์ประกอบส่วนนี้ควรเป็นส่วนบริการสาธารณะ

SEMI PUBLIC ZONE : เป็นส่วนที่อยู่ถัดจาก PUBLIC ZONE ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมภายนอกน้อยกว่า PUBLIC ZONE ต้องการความเป็นส่วนตัวมากกว่า PUBLIC ZONE มีกิจกรรมต่อเนื่องกับ PUBLIC และ PRIVATE ZONE องค์ประกอบส่วนนี้ควรเป็น องค์ประกอบที่ผู้เข้าใช้บริการทั่วไปสามารถเข้าใช้ได้สะดวก แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRIVATE ZONE : เป็นส่วนที่อยู่ถัดจาก SEMI PUBLIC ZONE
 เป็นส่วนประกอบกิจกรรม เน้นเฉพาะเจ้าหน้าที่
 ต้องการความเป็นส่วนตัวมากที่สุด และสามารถ
 ควบคุม-มองเห็น ส่วนต่าง ๆ ของโครงการได้
 องค์ประกอบส่วนนี้ควรเป็น ส่วนบริหาร, ส่วน
 เจ้าหน้าที่โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางหลักการพิจารณาองค์ประกอบ

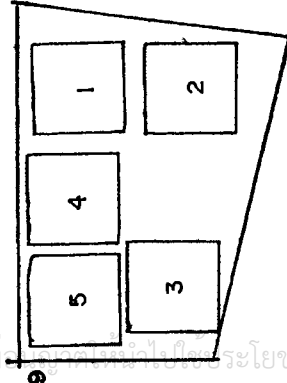
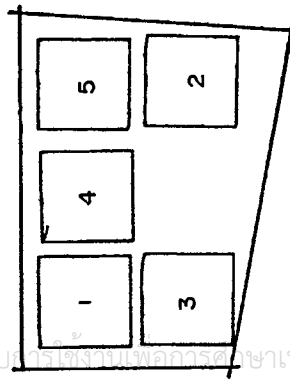
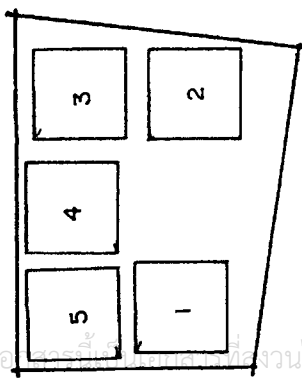
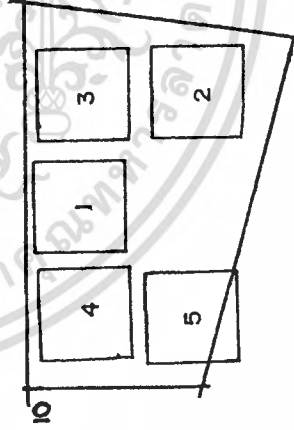
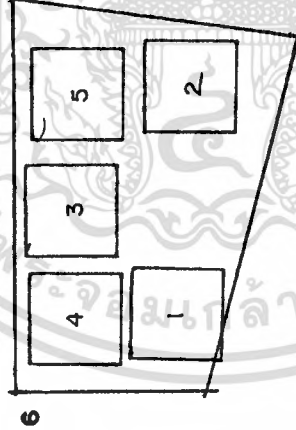
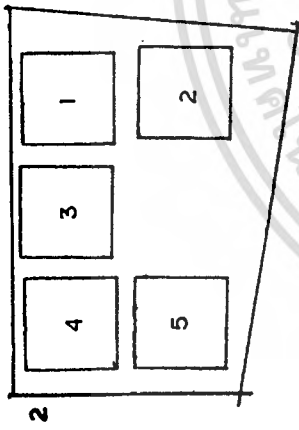
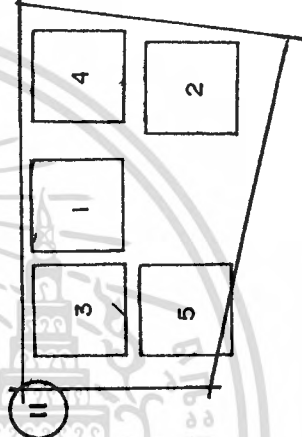
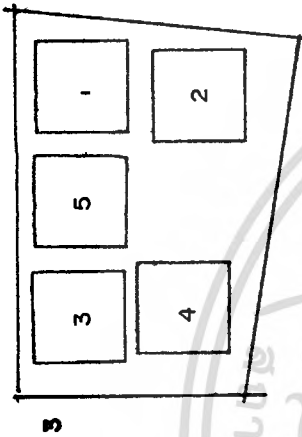
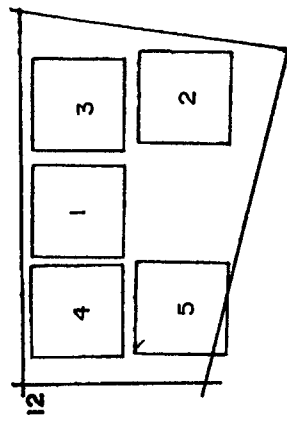
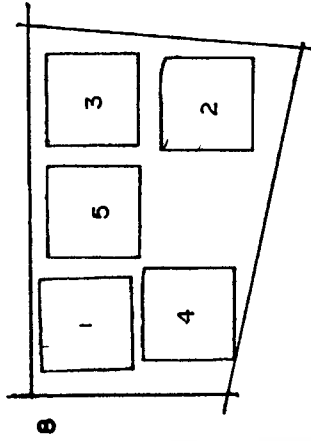
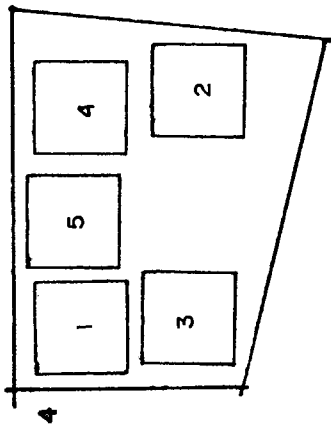
ELEMENT	ZONEING	REQUIRMENT
1. ส่วนบริการ	PRIVATE ZONE	<ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นส่วนตัว - มุมมองที่หิวถึง - มีความสามารถในการควบคุมส่วนต่าง ๆ
2. ส่วนบริการ	PUBLIC ZONE	<ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อมต่อ - สะดวกในการเข้าถึง - มีมุมมองที่ดี - สภาพแวดล้อมที่ดี - ทางบริการ
3. ส่วนวิชาการ	PRIVATE ZONE	<ul style="list-style-type: none"> - ทางบริการ - ความเป็นส่วนตัว - การถ่ายเทอากาศที่ดี - ความปลอดภัย
4. ส่วนการศึกษา และประชาสัมพันธ์	DEMI PUBLIC ZONE	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าถึงได้สะดวก - มีทางเข้าเฉพาะ - ความสงบ - ควบคุมได้โดยสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ELEMENT	ZONEING	REQUIRMENT
<p>5. ส่วนจัดแสดงและ เทคนิค</p>	<p>SEMI PUBLIC ZONE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตั้ง - เชื้อเชิญ - สะดวกในการเข้าถึง - มุมมองที่ดี - การรักษาความปลอดภัย

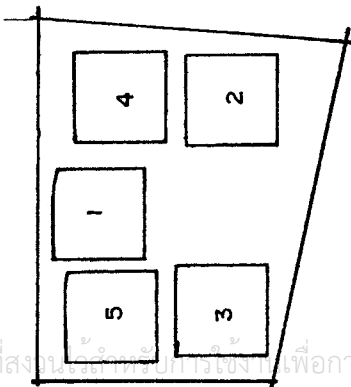
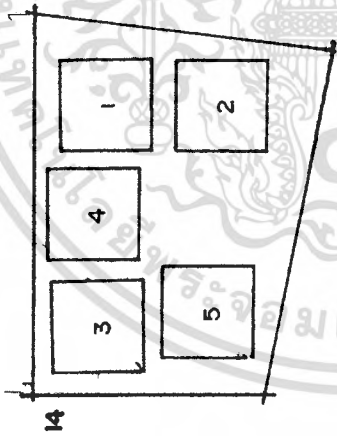
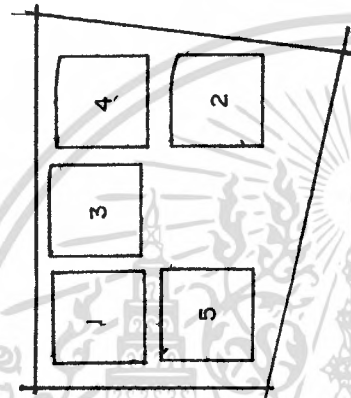
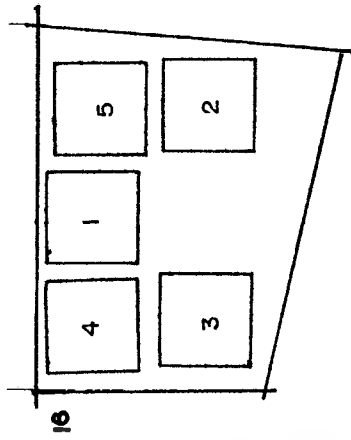
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SITE ZONEING ALTERNETIVE

เอกสารนี้เป็นส่วนไว้สำหรับใช้ในงานออกแบบเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่วากรรมีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1 ส่วนบริหาร
- 2 ส่วนบริการ
- 3 ส่วนวิชาการ
- 4 ส่วนการศึกษาและประชาสัมพันธ์
- 5 ส่วนจัดแสดง และเทคนิค

SITE ZONEING ALTERNATIVE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

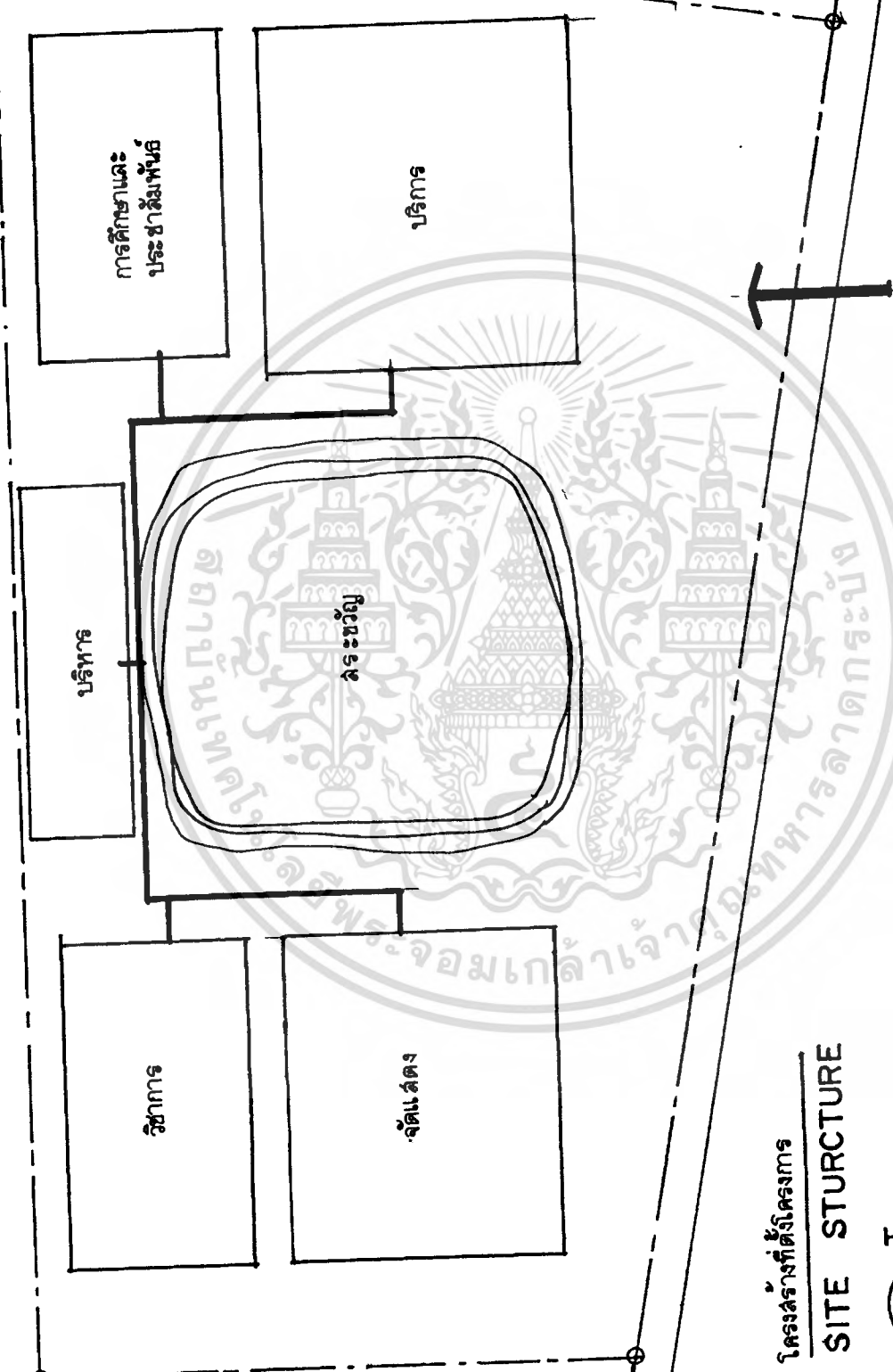
4.4.4 การพิจารณาโครงสร้างที่ตั้งโครงการ

ข้อพิจารณา	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. การเข้าถึง.	2	2	2	3	2	2	2	1	2	3	3	2	2	3	2	1
2. ความปลอดภัย	2	2	3	2	1	1	2	2	1	2	3	3	3	3	2	2
3. การบริการ	1	3	2	3	2	1	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2
4. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	1	3	1	2	1	1	1	1	2	3	3	2	2	2	2	1
5. สภาพแวดล้อม	2	2	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	3	3	2	2
6. มุมมอง	2	2	1	1	1	1	2	1	2	3	3	2	2	2	2	2
รวม	10	14	10	12	9	8	11	8	11	16	17	13	14	16	12	10

คะแนน 3 ดี
 2 พอใช้
 1 ไม่ดี

SERVICE EN.

PUBLIC EN.

โครงสร้างที่ตั้งโครงการ
SITE STURCTURE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม

4.5.1 กิจกรรม

- ผู้ใช้โครงการ

การวิเคราะห์ผู้ใช้โครงการ จากประเภทผู้ใช้และพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

เพื่อเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการกำหนด

- องค์ประกอบโครงการ
- ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
- ความต้องการพื้นที่ใช้สอย
- ประเภทผู้ใช้โครงการ

ผู้ใช้ประจำ	ผู้ใช้ชั่วคราว
<p>เจ้าหน้าที่และบุคลากรภายในพิพิธภัณฑ์⁽¹⁾ แบ่งได้ 3 ระดับ</p> <p>1) ระดับหัวหน้าสูงสุด</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าพิพิธภัณฑ์ - รองหัวหน้าพิพิธภัณฑ์ <p>2) หัวหน้าระดับกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภัณฑารักษ์ - ช่างอนุรักษ์ <p>3) หัวหน้าระดับต้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าสายงานต่างๆ <p>นอกจากเจ้าหน้าที่ 3 ระดับนี้ แล้วยังประกอบด้วยพนักงานในส่วนต่างๆ ตามสายงาน</p>	<p>ผู้ใช้บริการโครงการ แบ่งได้ดังนี้</p> <p>1) ผู้เข้าชม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ <p>2) ผู้มาติดต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน - นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญ - บุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรมพิพิธภัณฑ์ <p>3) วัตถุประสงค์แสดง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของกรมศิลปากร ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ตามสายงาน

(1) วิชาการพิพิธภัณฑ์ (น. 260)

- พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

1. พฤติกรรมผู้ใช้ประจำ หรือผู้ให้บริการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่-บุคลากรฝ่ายต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย โดยทั่วไปจะเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และข้าราชการชั่วคราว รวมทั้งพนักงานส่วนต่างๆ ดังนี้ พฤติกรรมโดยทั่วไป จึงเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามหน้าที่รับผิดชอบ และเวลาปฏิบัติราชการ
2. พฤติกรรมผู้ใช้ชั่วคราว หรือผู้เข้าชม ผู้มาติดต่อ และวัดจุดจัดแสดงผู้ใช้โครงการแต่ละประเภทจะมีพฤติกรรม แตกต่างกันตามแต่วัตถุประสงค์และลักษณะการเข้าใช้บริการโครงการ

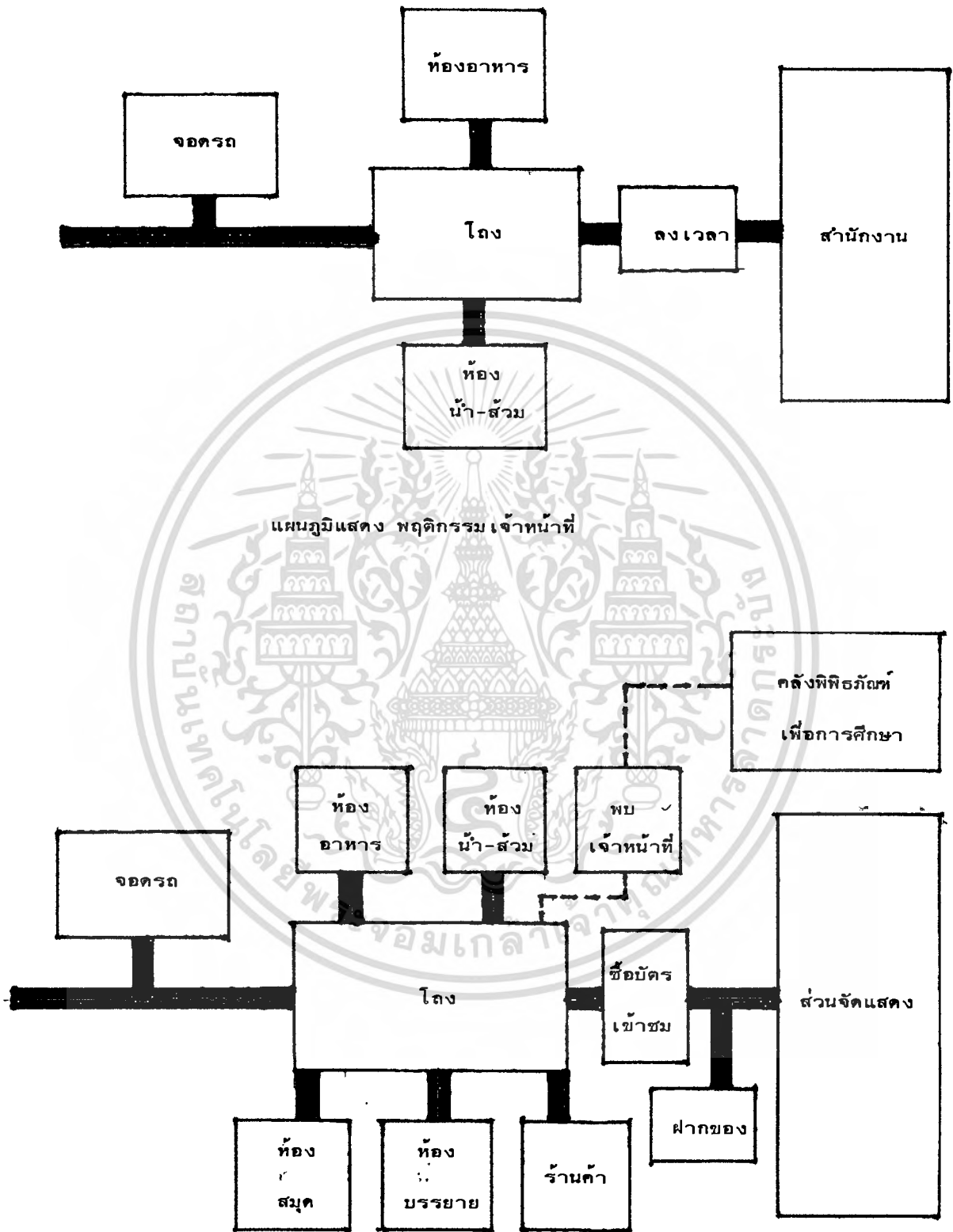
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	เวลา	กิจกรรม
<p>1. ผู้ใช้ประจำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ระดับสูงสุด - เจ้าหน้าที่ระดับกลาง - เจ้าหน้าที่ระดับต้น - พนักงานส่วนต่างๆ 	<p>ก่อน 8.30 น.</p> <p>8.30 น.</p> <p>8.30-12.00น.</p> <p>12.00-13.00น.</p> <p>13.00-16.30น.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มาจากที่จอดรถหรือมาทางเท้า - ลงเวลาทำงานและเริ่มปฏิบัติงาน - ปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - พักรับประทานอาหาร ทำธุระส่วนตัว - กลับ เข้าปฏิบัติงานตามปกติและลงเวลาเลิกงาน
<p>2. ผู้ใช้ชั่วคราว</p> <p>ก) ผู้เข้าชม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ <p>ข) ผู้มาติดต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จนท.หน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานราชการ - นักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญ ก่อน 8.30 น. 	<p>ระหว่าง 8.30-18.30 น.</p> <p>ระหว่าง 8.30-16.30 น.</p> <p>8.30-12.00น.</p> <p>12.00-13.00น.</p> <p>13.00-16.30น.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มาจากที่จอดรถ หรือมาทางเท้า - เข้าสู่อาคารโครงการทางโถงทางเข้า - เข้าใช้บริการส่วนบริการสาธารณะ - ชี้อับัตรเข้าชม-ฝากของ - เข้าสู่ส่วนจัดแสดงหรือคลังพิพิธภัณฑ์ (ในกรณีพิเศษ) - มาจากที่จอดรถหรือมาทางเท้า - เข้าสู่อาคารโครงการทางโถงทางเข้า - ติดต่อ-สอบถาม - เข้าพบ เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์ - มาจากที่จอดรถหรือทางเข้า - เข้าสู่อาคารโครงการทางโถงทางเข้า - เข้าใช้บริการส่วนบริการสาธารณะ - รายงานตัว-ลงทะเบียน เริ่ม เข้าร่วมชมสัมมนา หรือบรรยาย - พักกลางวัน - เข้าประชุมสัมมนาหรือบรรยายต่อ - จบปิดประชุมหรือปิดการบรรยาย

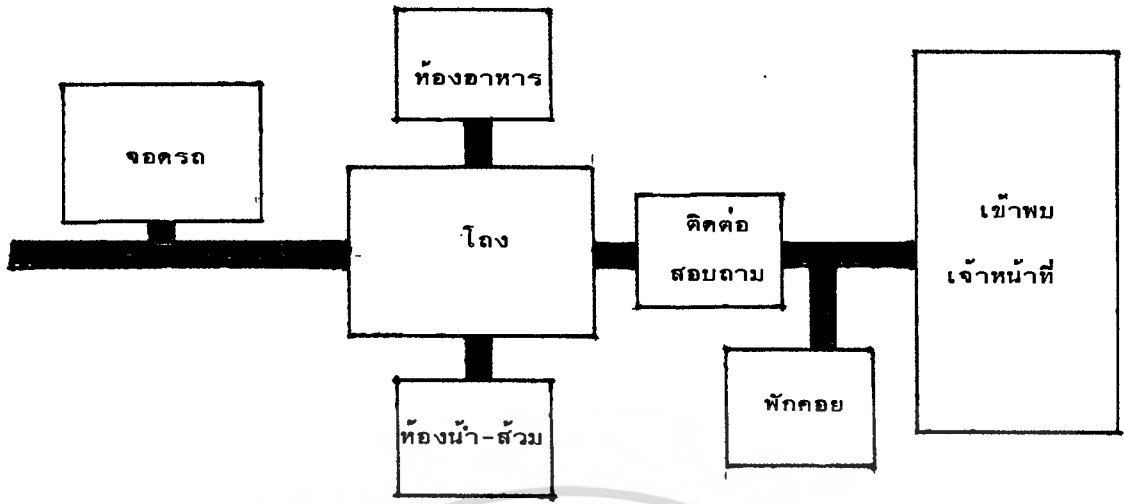
ประเภทผู้ใช้โครงการ	เวลา	กิจกรรม
ค) วัดจุดจัดแสดง - การนำเข้า - การนำออก	ระหว่าง 18.30-16.30 น. ระหว่าง 18.30-16.30 น.	นำส่งที่ลานตรวจรับ เจ้าหน้าที่ตรวจรับ แกะหีบห่อ ตรวจสอบภาพ ลงทะเบียน - ถ่ายรูป นำเข้าคลังพิพิธภัณฑ์ นำออกกลางคลังพิพิธภัณฑ์ - ตรวจสอบทะเบียน - ตรวจสอบภาพ - ถ่ายรูป - บรรจุหีบห่อ (ถ้านำออกนอกพิพิธภัณฑ์) - เตรียมจัดแสดง (ถ้านำออกไปจัดแสดง)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ แสดงพฤติกรรมผู้เข้าชม

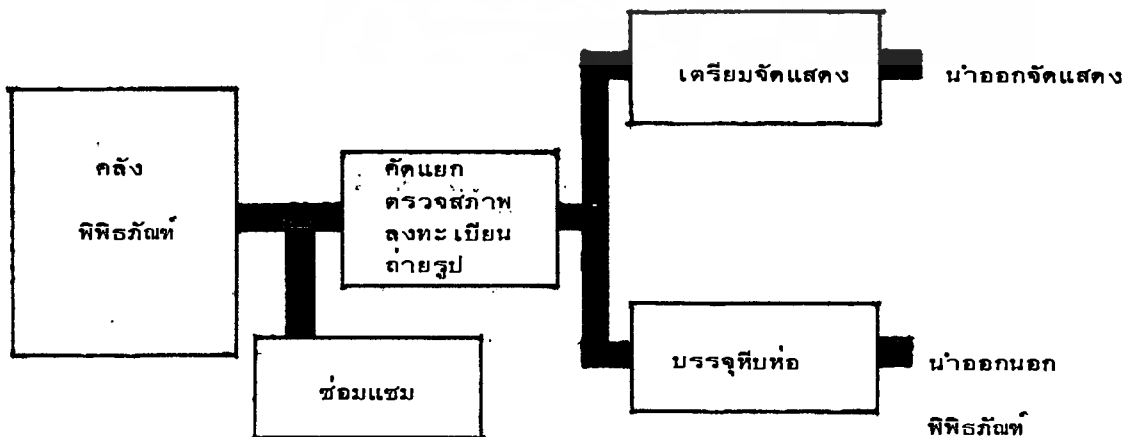
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ แสดงพฤติกรรมผู้มาติดต่อ

แผนภูมิ แสดงพฤติกรรมการนำวัตถุเข้าพิพิธภัณฑ์

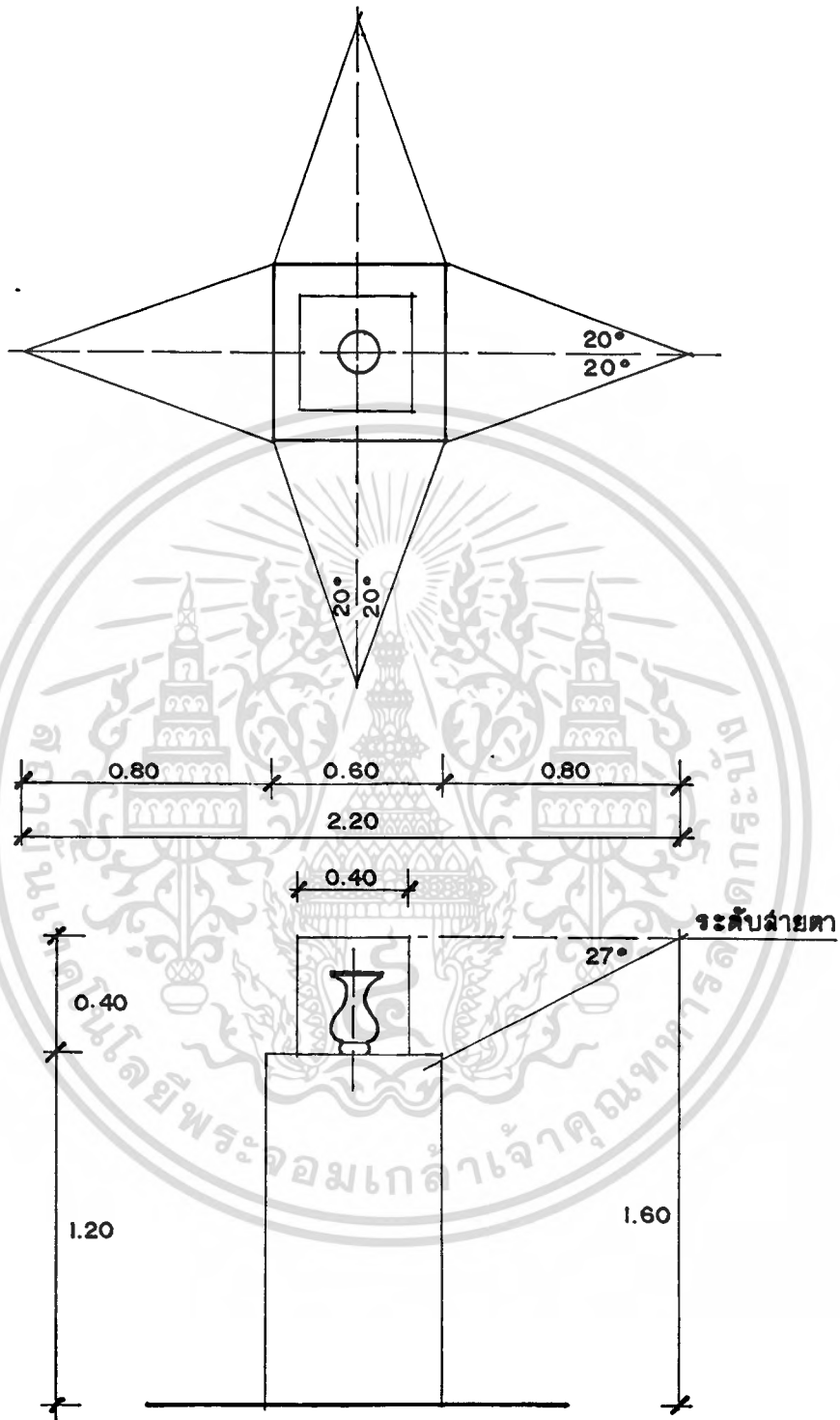

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 แผนภูมิ แสดงการนำวัตถุออกแสดงหรือออกจกพิพิธภัณฑ์

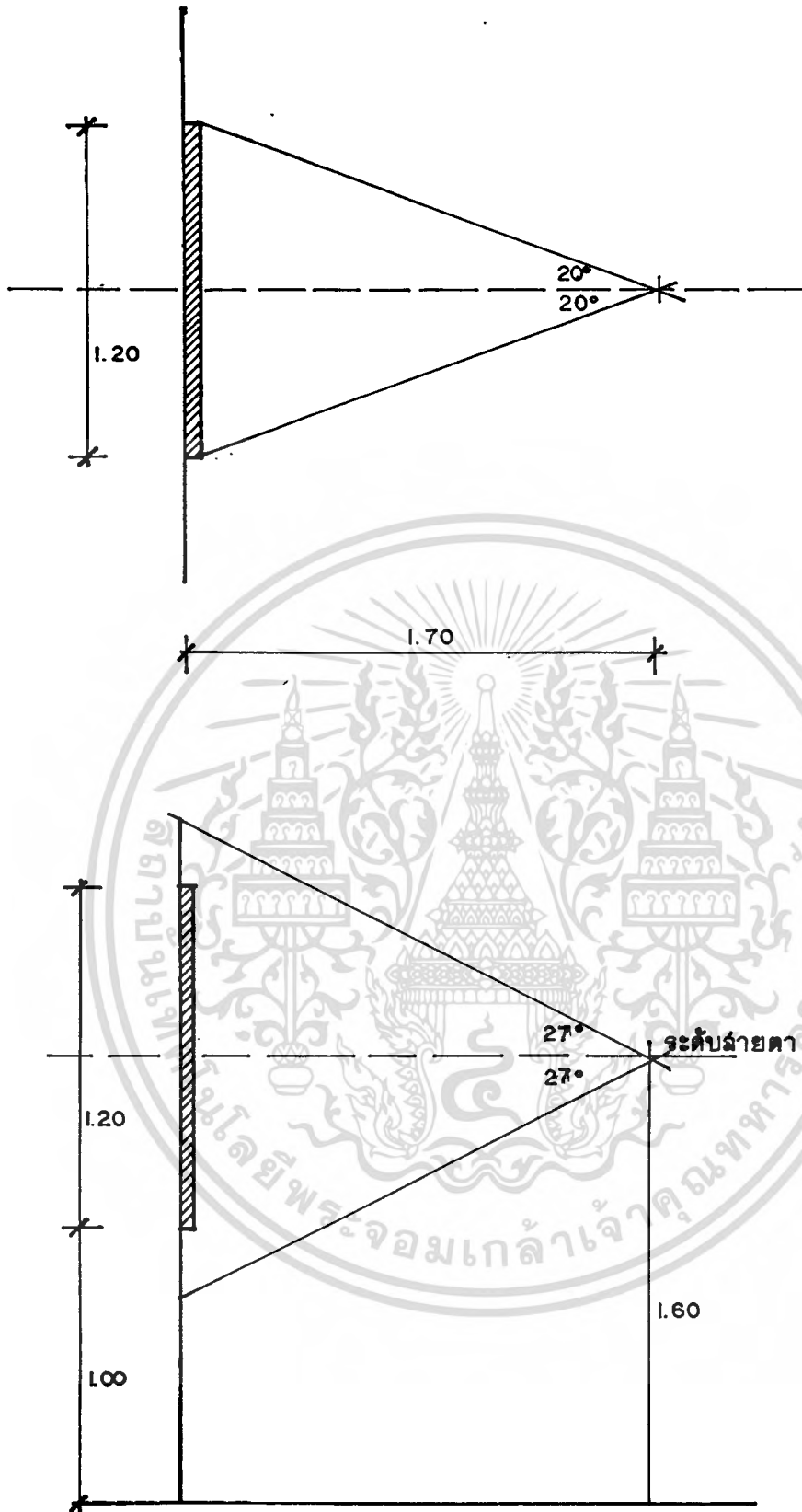
วัตถุประสงค์และการจัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์

ชื่อเรื่องจัดแสดง	วัตถุประสงค์แสดง	การนำเสนองาน				จำนวน (รายการ)	ขนาดเฉลี่ย/หน่วย	พื้นที่/หน่วย (ม ²)	พื้นที่รวม (ม ²)	หมายเหตุ
		๑๒๘๓-๑๒๘๕	๑๒๘๖-๑๒๘๘	๑๒๘๙-๑๒๙๑	๑๒๙๒-๑๒๙๔					
1. บทนำ										
1.1 โบราณคดีและประวัติศาสตร์อีสานใต้	<ul style="list-style-type: none"> - คำบรรยาย ภาพถ่าย, แผนที่ แผนที่ - ภาพถ่ายดินเผา, เครื่องประดับ - โครงกระดูก 	●	●	●	●	3	1,20x1,10	2.04	6.12	
2.1 ศิลปะเขมรในประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ทัณฑ์ - เสาประดับ - ฐานเคารพ - ฐานพระพุทธรูป - ปรางค์ลิมขมุน - เทียรเทวรูป - เทวรูป - ลិងค์ 	●	●	●	●	61	0.60x1.50x0.25	7.29	445	ศิลปะเขมรในประเทศไทย แสดงด้วยวัตถุ และมีคำบรรยายประกอบ
						20	0.25x0.70	7.29/แท่น/3 เสา	50	
						5	0.40x0.40x0.45	3.61	18	
						5	0.69x0.69x0.25	7.29	36	
						5	0.52x0.45x0.60	4.8	24	
						6	0.30x0.30	4	24	
						1	0.50x1.30	7.8	7.8	
						2	0.30x1.30	6.2	12.4	

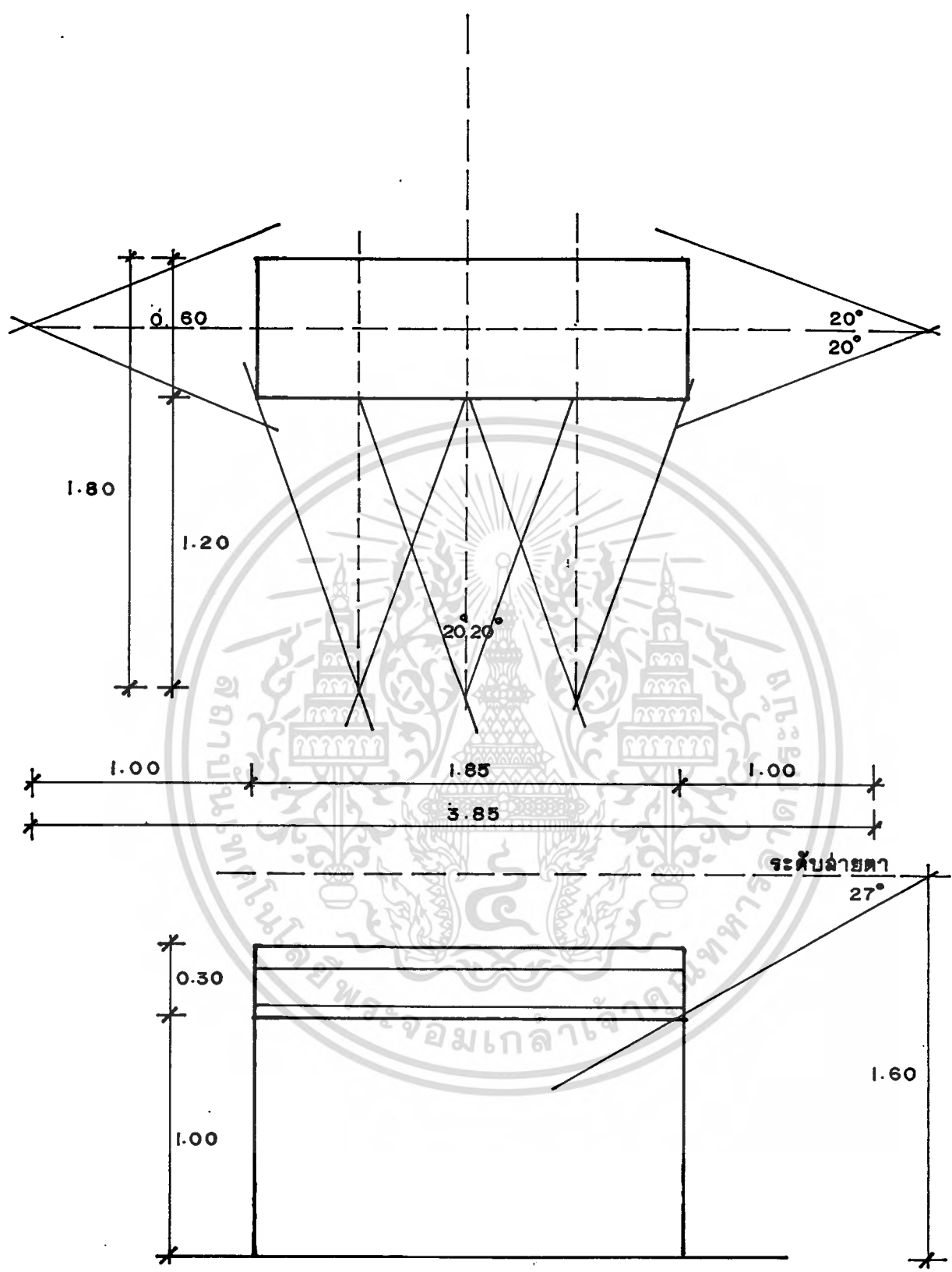
ชื่อเรื่องจัดแสดง	วัตถุประสงค์แสดง	การนำเสนอ			จำนวน (รายการ)	ขนาดเฉลี่ย / หน่วย	พื้นที่/ หน่วย	พื้นที่ รวม	หมายเหตุ
		๑๕๓๑๕๑๒	๑๕๓๑๕๑๓	๑๕๓๑๕๑๔					
2. โบราณคดีและประวัติศาสตร์ เมืองทิมาย 2.1 ประวัติความเป็นมาเมืองทิมาย	- คำบรรยาย, ภาพถ่าย, แผนผัง, แผนภูมิ	●	●	●	12	1,20x1,20	2,04	24	
		●	●	●	12	0,75x2,34x0,47	14	168	ปราสาทหินคัมบาย
2.2 ปราสาทหินคัมบาย	- ทับหลัง	●	●	●	10	0,40x0,40x0,80	3,6	36	จัดแสดงด้วยวัตถุ
	- หุ่นจำลองปราสาท	●	●	●	1	0,60x1,14	9	9	และคำบรรยาย
	- พระพุทธรูปนาคปรก	●	●	●	6	1,35x2,10x0,30	16,8	100	ประกอบ
	- ส่วนประกอบหน้าบัน	●	●	●	40	0,25x0,70	7,29	100	
	- เสาประดับ	●	●	●	80	0,50x0,50	3,6	288	
	- ส่วนประกอบปราสาท อื่นๆ	●	●	●	70	0,75x2,20x0,30	12,96	907	ทับหลังจัดแสดงด้วยวัตถุและคำบรรยายประกอบ
3. ทับหลัง 3.1 กลุ่มทับหลัง, อีสานใต้ - ทับหลัง 3.2 กลุ่มทับหลังพื้นที่ - ทับหลัง อื่นๆ									

ชื่อวัตถุ	จำนวน	ท.ท/หน่วย	ท.ท.รวม
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ภาษาประดิษฐ์ ไม้วากรณใดๆทางสน อีกทั้งหมดมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้	14	4.8 ม ²	67 ม ²

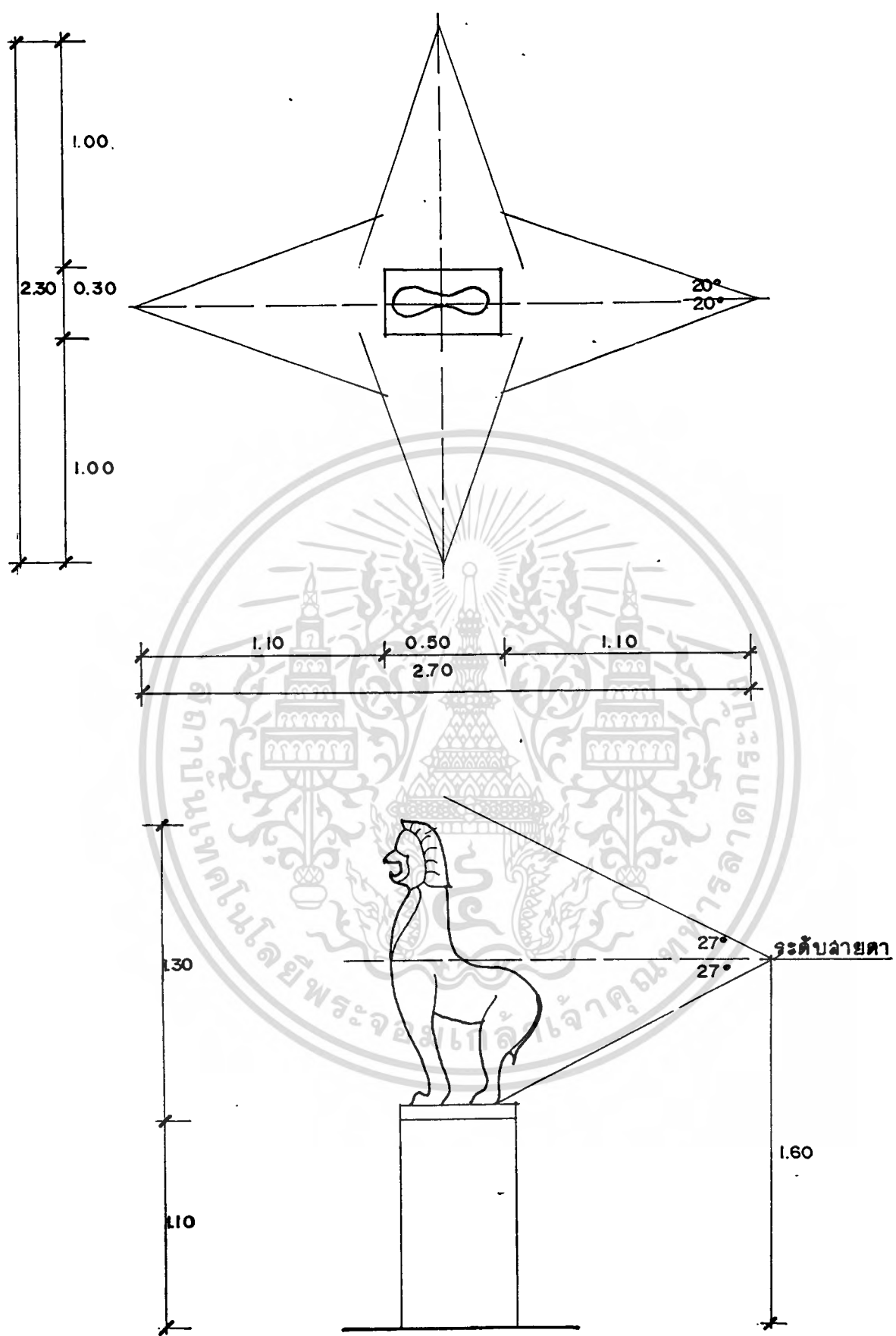

ชื่อวัสดุจัดแสดง	จำนวน	พท./หน่วย	พทรวม
- บอร์ดแสดงโบราณคดี และ ประวัติศาสตร์อีสานได้	3	2.04 ม ²	6.12 ม ²
- บอร์ดแสดงประวัติความเป็น มาของเมืองพิมาย	12	2.04 ม ²	24.48 ม ²

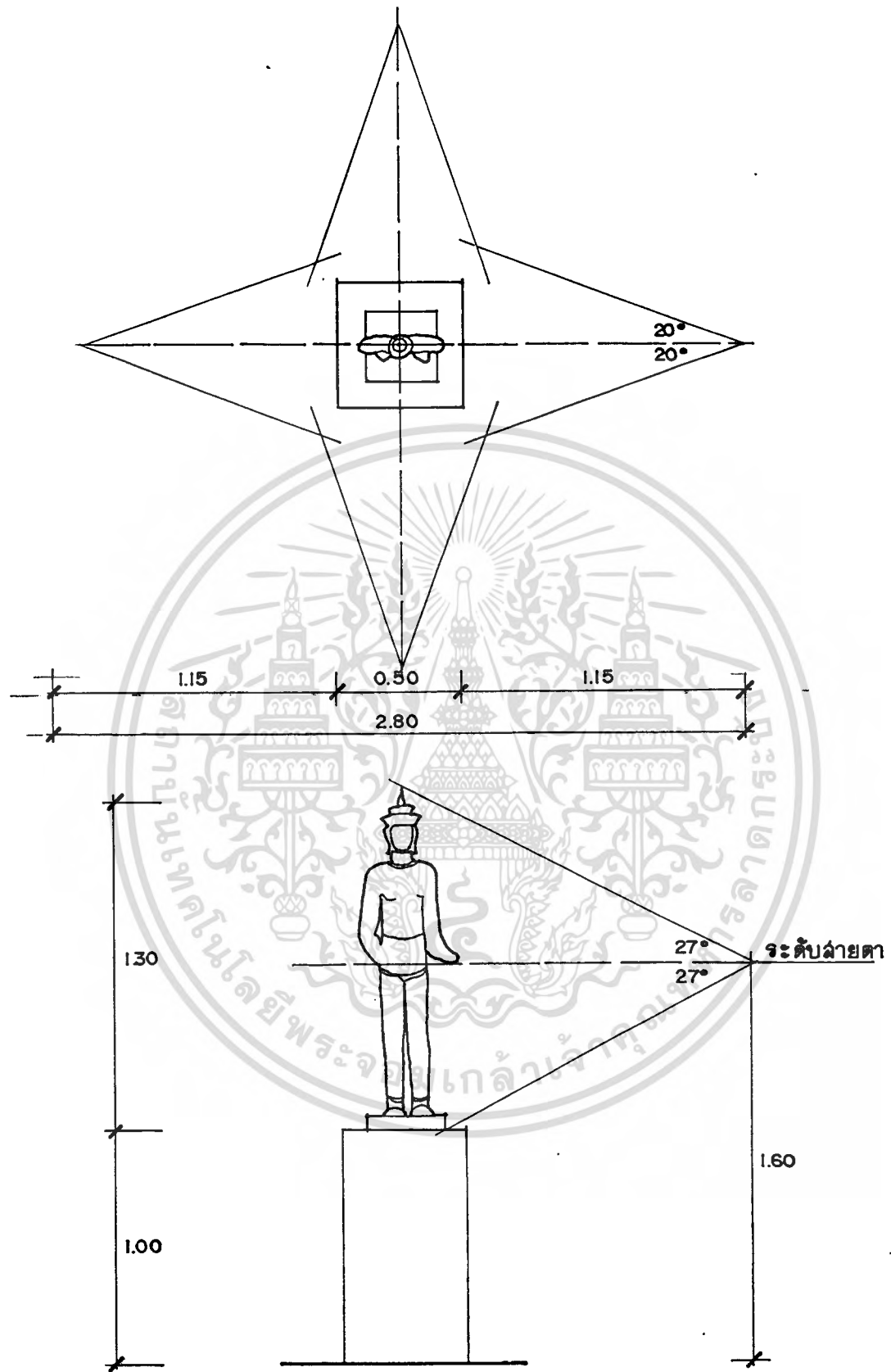
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พท./หน่วย	พ.ท. รวม
โครงกระดูก	7	6.93 ม ²	49 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากมีการนำไปใช้

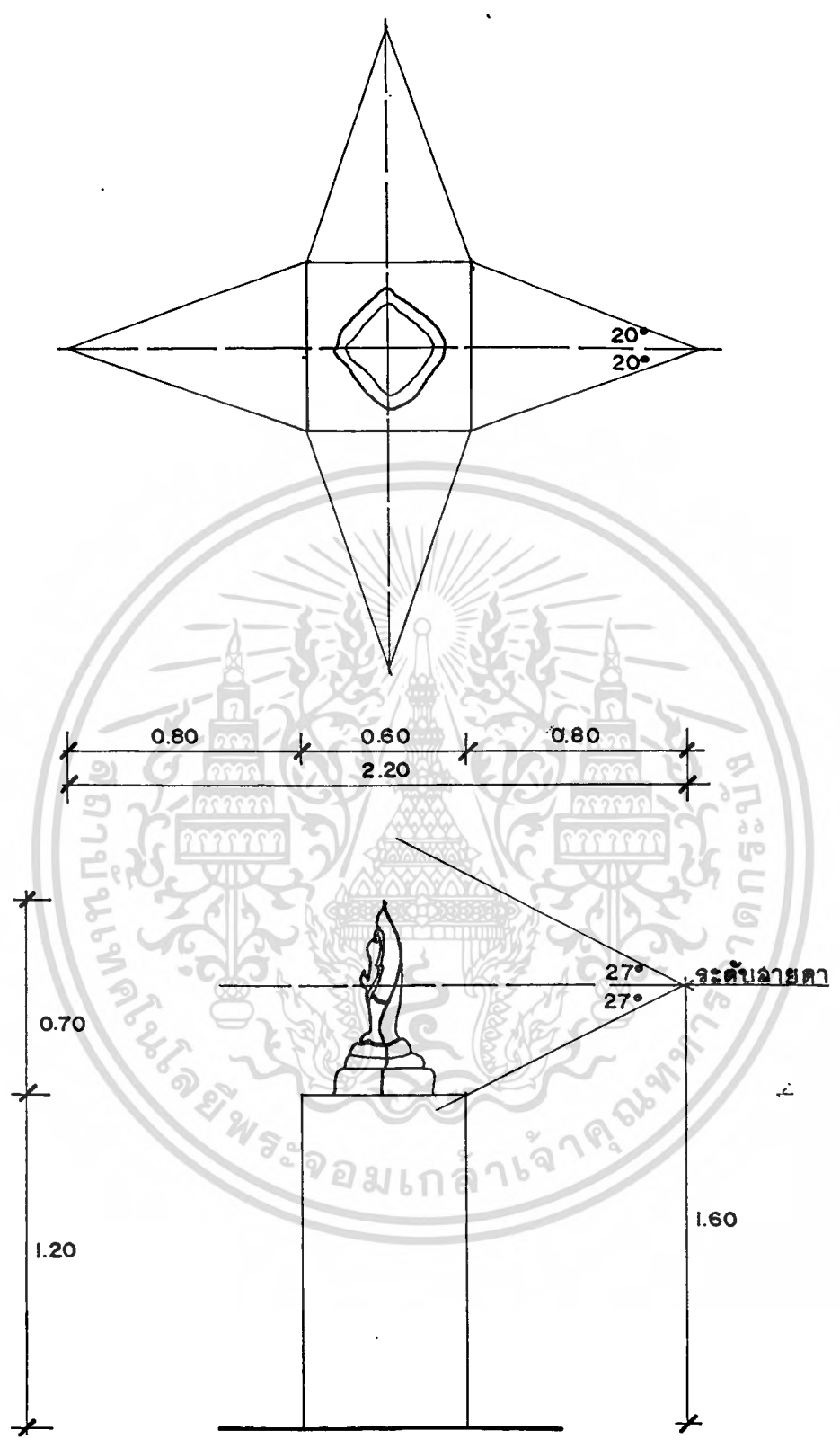
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท./หน่วย	พ.ท.รวม
สิงห์	2	6.2 ม ²	12.4 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไปว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีนำไปใช้

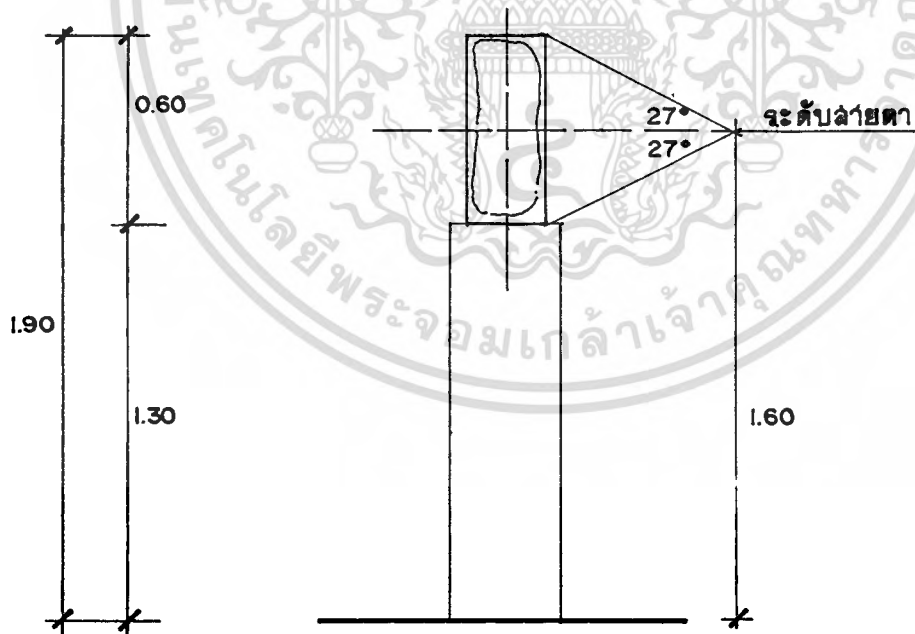
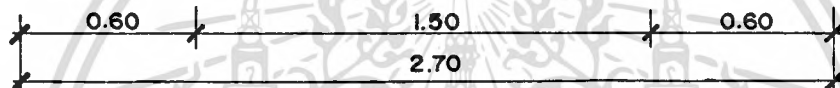
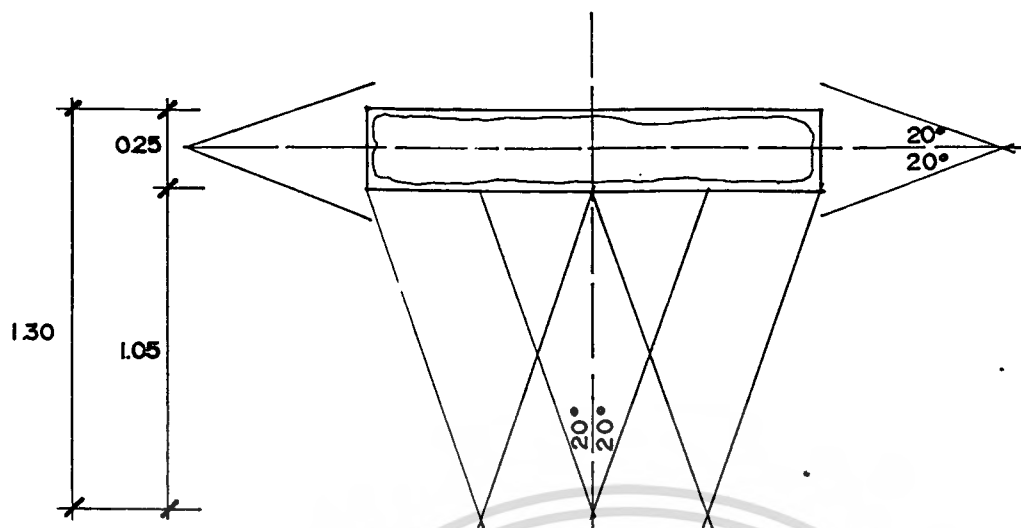
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท / หน่วย	พ.ท รวม
เสา	1	7.8 ม ²	7.8 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ในการค้า
 ไม่สามารถมีได้ทุกแห่งอื่น อีกทั้งห้ามมิให้ทำแบบลงนิตยสาร และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกแห่งที่ปรากฏในใบนี้

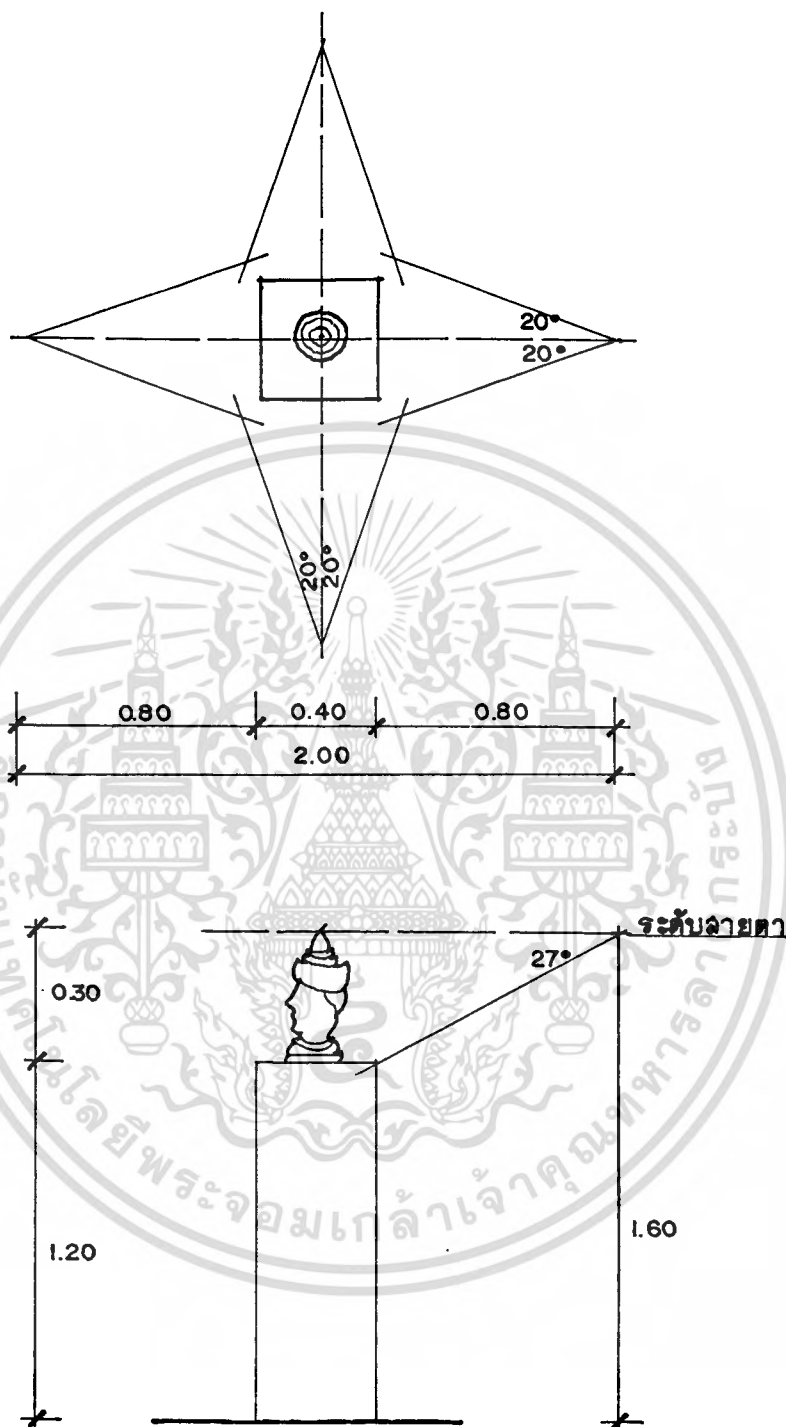
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท./หน่วย	พ.ท.รวม
ปราสาทฉลิมรูน	5	4.8 ม ²	24 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

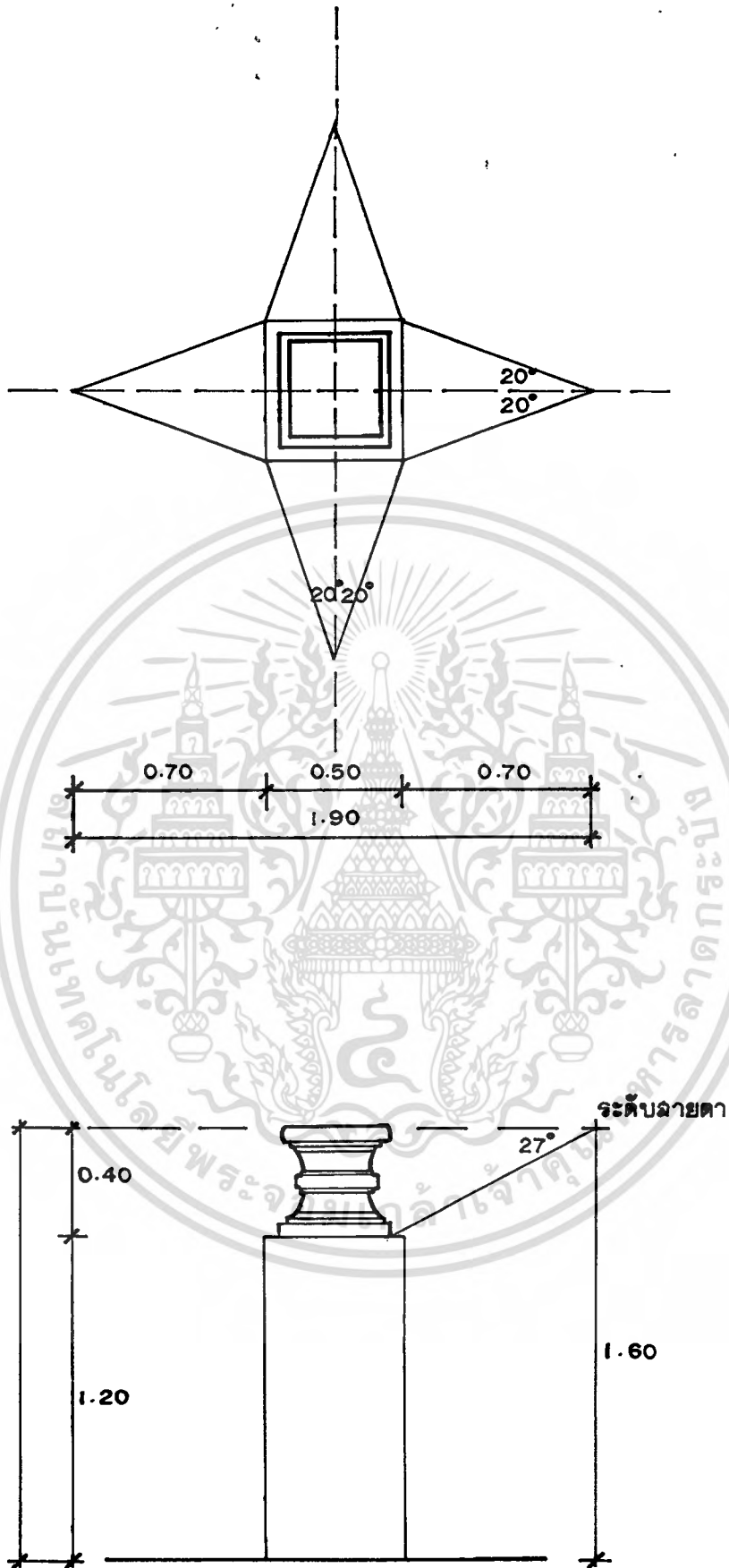
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท / หน่วย	พ.ทรวม
ทับหลัง (ศิลปะเขมรในประเทศไทย)	61	7.29 ม ²	445 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 (ศิลปะเขมรในประเทศไทย)
 ใบวางกรณียัดทั้งสี่ฉบับ อีกทั้งหาวิธีให้ตัดแบบลงมือหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

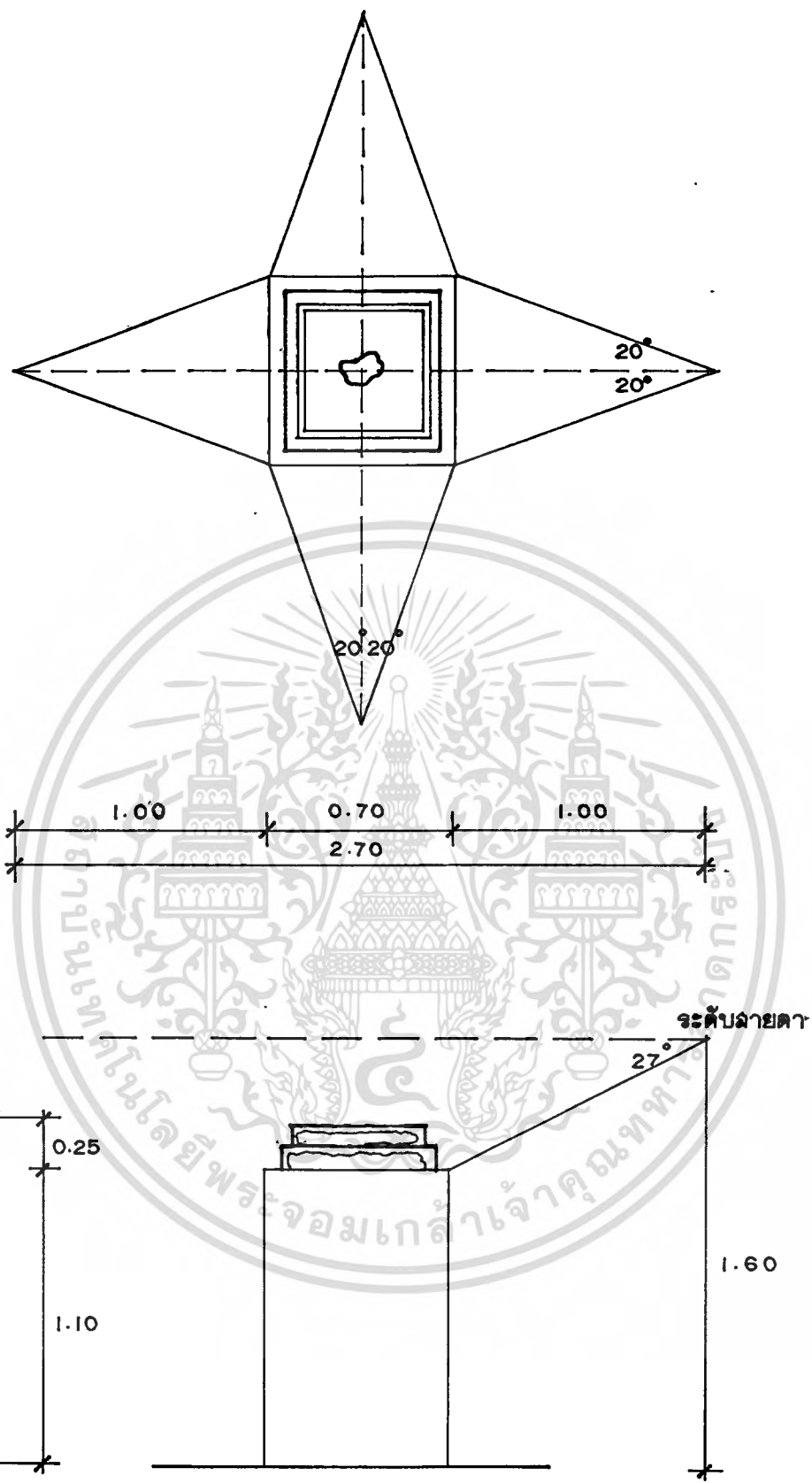

ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท / หน่วย	พ.ท. รวม
เคียงเทวรูป	6	๑ ม ²	24 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

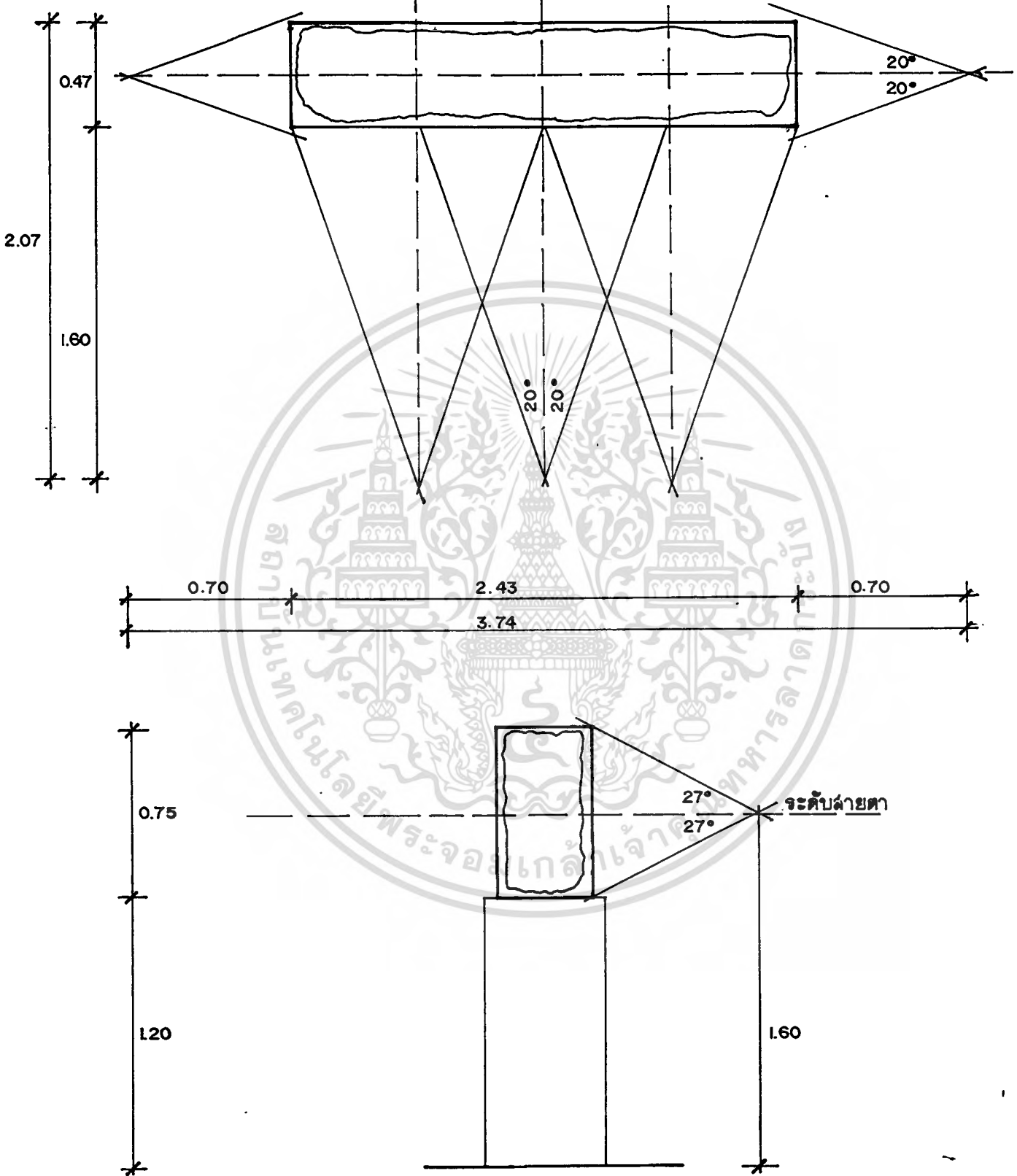

ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท./หน่วย	พ.ท. รวม
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น 2 มอนูญา ไทนาไปไซประย ๒ ชนดานการค่า ฐานเคารพ	5	3.61 ม ²	18 ม ²
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้			

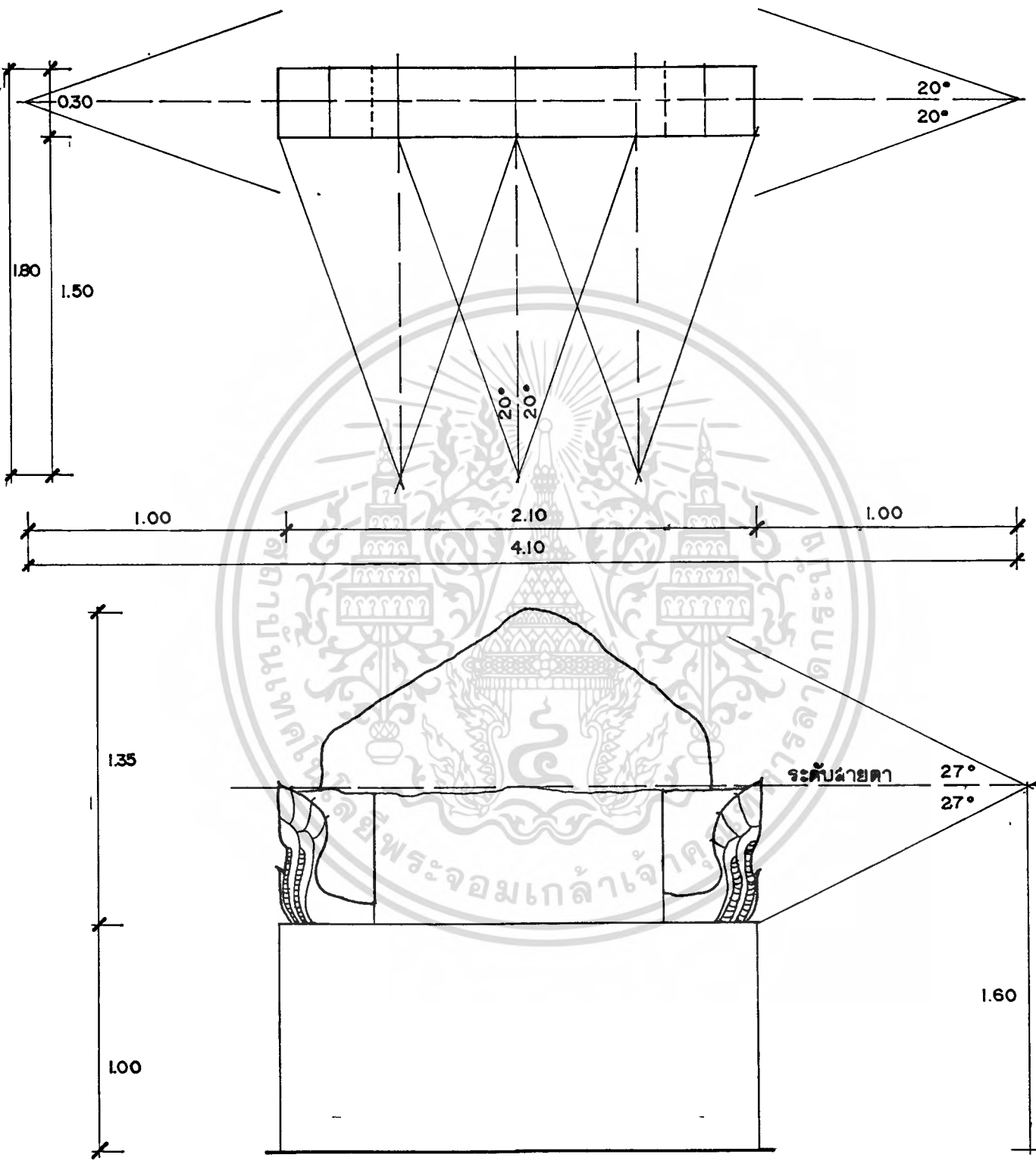

ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท. / ทพวย	พ.ท. รวม
ฐานพระพุทธรูป	5	7.29 ม ²	36 ม ²
เสา	19 แท่น	7.29 ม ²	150 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 ไม่ว่าในกรณีใดๆ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ล่วงหน้า และต้องอ้างอิงถึงเอกสารทุกครั้งที่มี 150 ม²

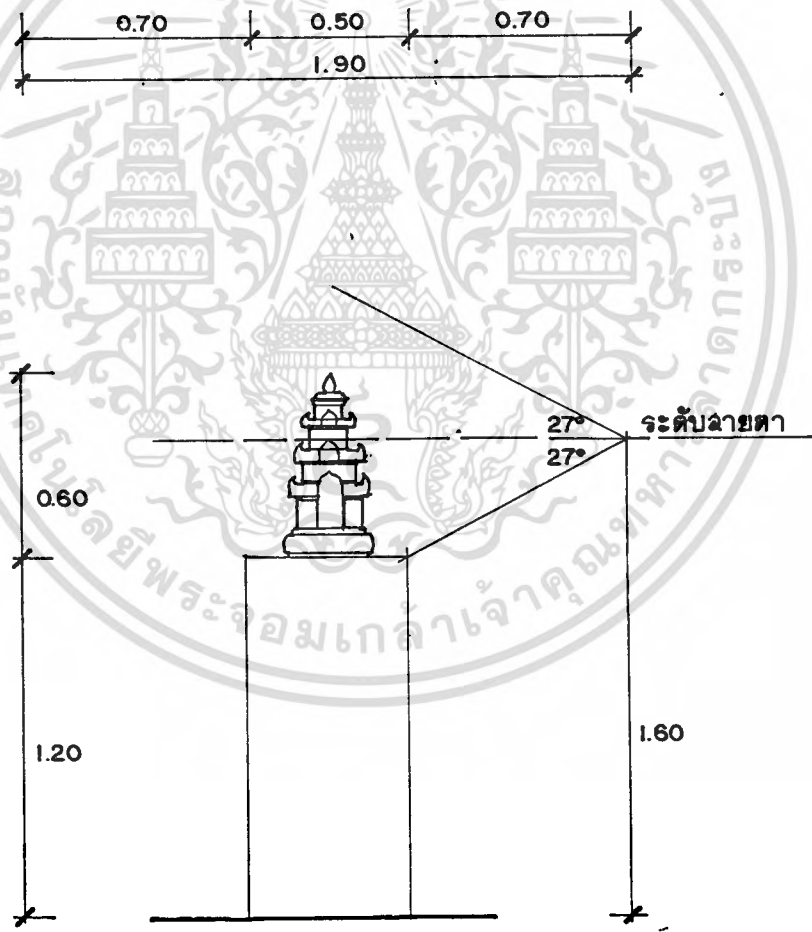
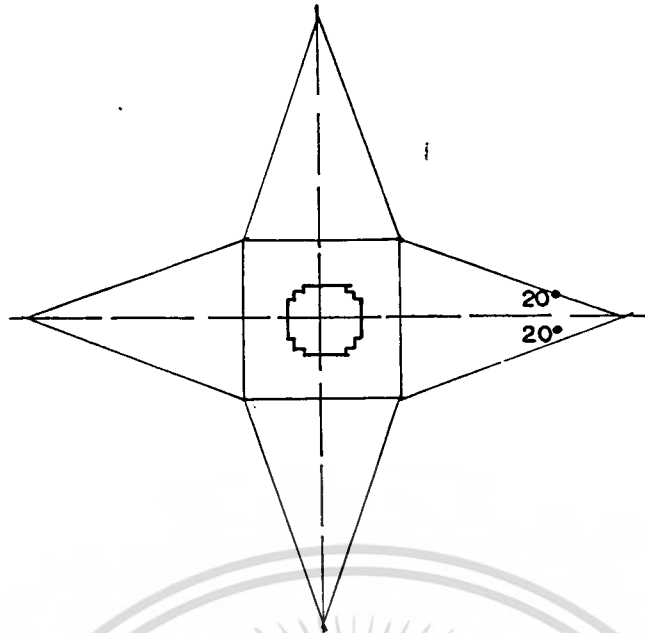

ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท/หน่วย	พ.ทรวม
เหล็กเส้นเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น (ปราศจากหินนิมาย)	12	14 ม ²	168 ม ²

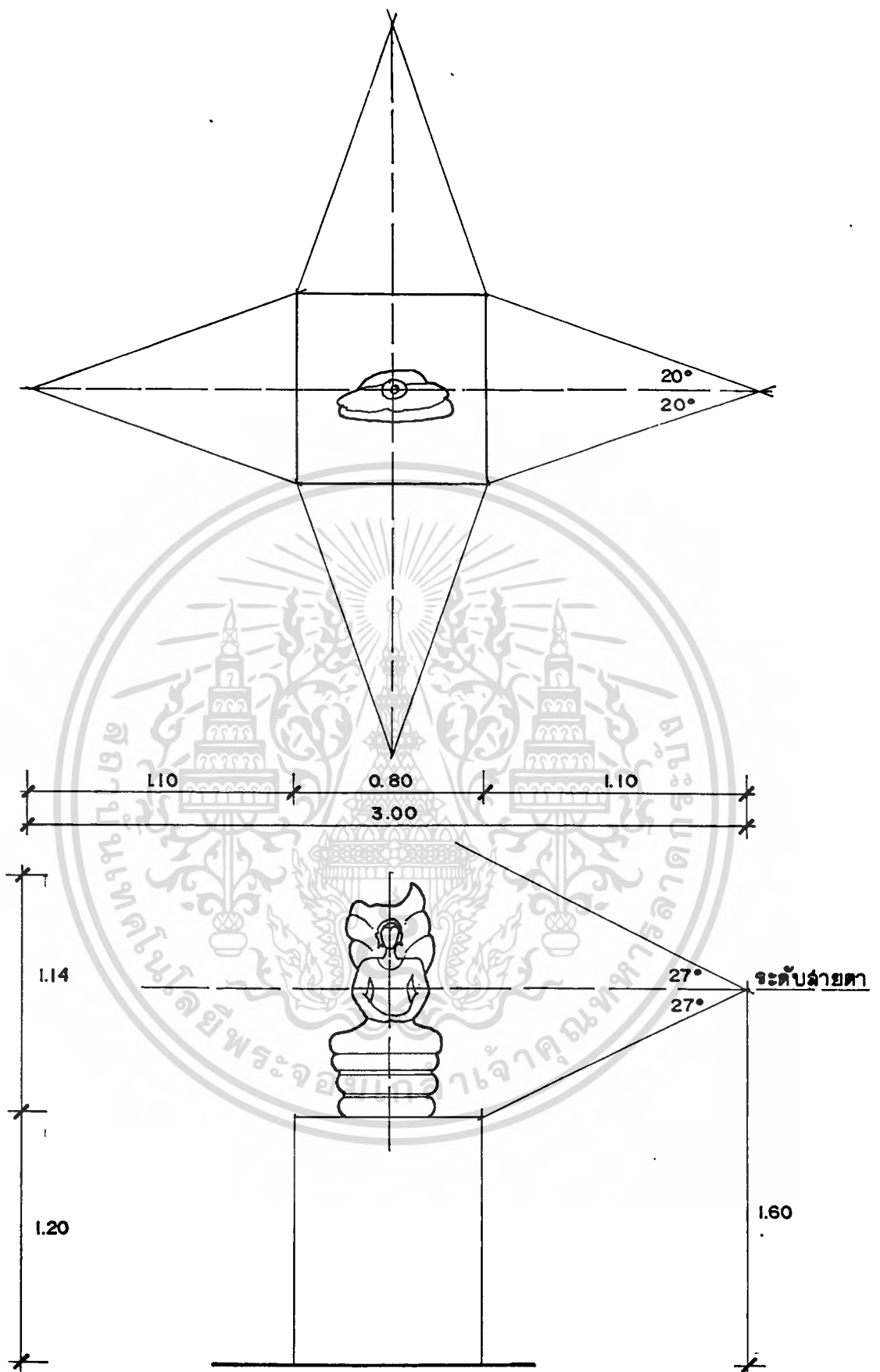
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท. / หน่วย	พ.ท. รวม
ลวดประกอบหน้าบัน	6	16.8 ม ²	100 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่วากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

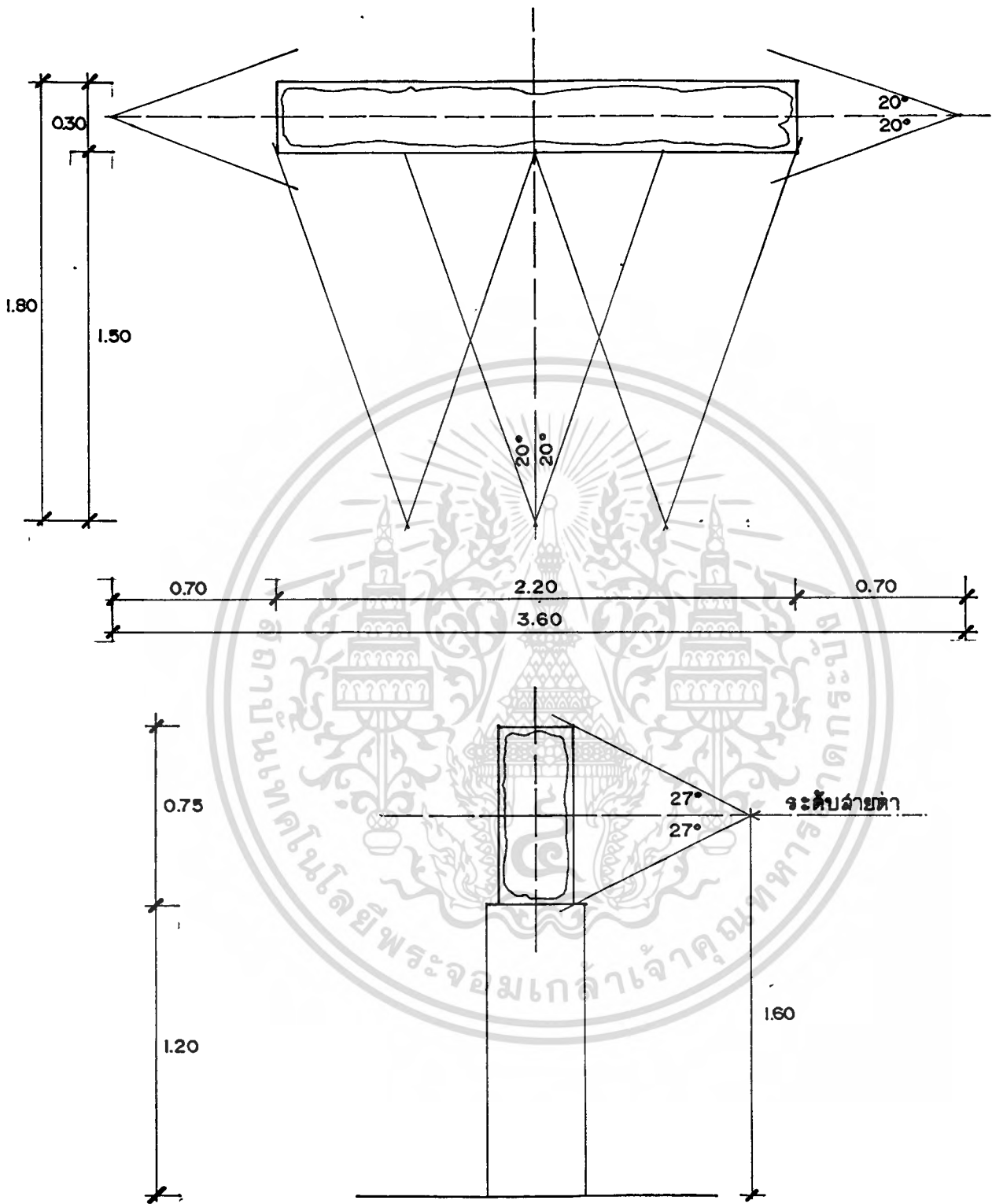
ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท / หน่วย	พ.ท รวม
ปรางค์จำลอง	10	3.6 ม ²	36 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท. / หน่วย	พ.ท.รวม
พระพุทธรูปขนาดปก	1	9 ม ²	9 ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อวัสดุ	จำนวน	พ.ท/หน่วย	พ.ทรวม
ทับหลัง (ไม้สามใต้ และ ไม้ที่อื่น)	90	12.96 ม ²	1,166 ม ²

4.5.2 องค์ประกอบโครงการ

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	อัตรา	หน่วยใช้สอยและข้อพิจารณาในการออกแบบ
1. ส่วนบริหาร			
-ห้องหัวหน้าพิพิธภัณฑ	- หัวหน้าพิพิธภัณฑ	1	-สำนักงานฝ่ายบริหาร-ธุรการ
-ห้องรองหัวหน้าพิพิธภัณฑ	-รองหัวหน้าพิพิธภัณฑ	1	เป็นศูนย์กลางการบริหารหน่วยงานต่างๆภายในพิพิธภัณฑตั้งนั้นควรอยู่ใกล้และติดต่อกับหน่วยงานต่างๆได้โดยสะดวกตามความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
-ส่วนทำงาน เลขานุการ	-เลขานุการ	1	
-ส่วนรับรอง	-จน.ท./ผู้มาติดต่อ		
-ห้องประชุม	-จนท.		
-ห้องน้ำส้วม	-จนท.		
-ห้องเตรียมอาหาร	-จนท.		
-ส่วนทำงานหัวหน้างานธุรการ	-หัวหน้างานธุรการ	1	-งานธุรการอาจจัดให้เป็นโถงทำงานร่วมกันได้ควรอยู่ในจุดที่สะดวกในการติดต่อ
-ส่วนทำงานจนท.สารบรรณ-การเงินบัญชี สถิติ	-จนท.-ธุรการ	5	
-งานพัสดุ	-จนท. พัสดุ	1	
-ที่พักพนักงานขับรถ	พนักงานขับรถ	1	
-ส่วนทำงานหัวหน้าฝ่ายอาคาร-สถานที่	-หัวหน้าฝ่าย	1	-เจ้าหน้าที่ส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกิจการพิพิธภัณฑจะมีทางเข้า-ออกต่างหากและสามารถติดต่อกับโถงทางเข้าใหญ่ได้โดยสะดวก
-ที่พักนักรการ	-นักรการ	1	
-ที่พักคนสวน	-คนสวน	1	
-ส่วนทำงานหัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย	-หัวหน้าฝ่าย	1	-สะดวกรักษาความปลอดภัยจะเป็นส่วนที่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ
-ห้องพักยามรักษาการณ์	-ยามรักษาการณ์	4	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่รวมข้อมูลและรายละเอียดของโครงการไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ในการตัดสินใจใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	อัตรา	หน้าที่ข้อสอยและข้อพิจารณาในการออกแบบ
2. ส่วนบริหาร			
-ทางเข้า-ออก	-เจ้าหน้าที่ -ผู้ใช้บริการ ทั่วไป		-การจัดทางเข้า-ออกสำหรับผู้เข้าชมควรมีทางเดียว เพื่อความสะดวกในการควบคุม -อาจมีทางเข้า-ออก อื่น แต่ใช้เฉพาะจนท. และควรมีทางแยกฉุกเฉิน -อาจมีทางเข้าออกพิเศษสำหรับผู้ให้บริการห้องสมุดหรือห้องบรรยาย โดยไม่ต้องผ่านห้องจัดแสดง
-โถงต้อนรับ (LOBBY)	-เจ้าหน้าที่ -ผู้ใช้บริการ ทั่วไป		- เป็นศูนย์กลางที่จะนำไปยังห้องอื่นๆ ใช้เป็นห้องแนะนำประชาสัมพันธ์กิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ด้วย -มีเนื้อที่กว้างพอกับจำนวนผู้เข้าชมที่มีนั่งพัก
-ที่จำหน่ายบัตรผ่านประตู	-เจ้าหน้าที่ -ผู้เข้าชม		-เป็นส่วนจำหน่ายบัตรให้แก่ผู้เข้าชม ควรจัดให้อยู่ก่อนทางเข้าห้องจัดแสดง
-ที่รับฝากของ	-เจ้าหน้าที่ -ผู้เข้าชม		-ใช้เป็นที่เก็บสัมภาระต่างๆของผู้เข้าชม เพื่อความปลอดภัยและป้องกันการโจรกรรมควรจัดอยู่ทางขวามือของทางเข้า
-ที่ติดต่อสอบถาม (INFOMATION DECK)	-เจ้าหน้าที่ -ผู้ใช้บริการทั่วไป		- เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลหรือเอกสารเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์หรือกิจกรรมต่างๆของพิพิธภัณฑ์ -ควรจัดอยู่ทางซ้ายมือของทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	อัตรา	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
-ร้านค้าพิพิธภัณฑ์	-เจ้าหน้าที่ -ผู้ใช้บริการ ทั่วไป		-เป็นส่วนจำหน่ายหนังสือ ภาพถ่าย หรือของที่ระลึก -อาจอยู่ร่วมกับส่วนติดต่อสอบถาม หรือแยกออกต่างหาก
-โทรศัพท์สาธารณะ	-เจ้าหน้าที่ -ผู้ใช้บริการ ทั่วไป		-โดยทั่วไปอยู่บริเวณโถงต้อนรับ
-ห้องน้ำ-ส้วม	-ผู้เข้าชม		-ควรมีจำนวนที่เพียงพอแก่การ บริการ มีความสะดวกในการเข้า ใช้และควรแยก เป็นห้องหญิง-ชาย
-ส่วนรักษาความปลอดภัย	-เจ้าหน้าที่		-ต้องมีพื้นที่สำหรับ จนท.รักษา ความปลอดภัย/ห้องควบคุม-/ ห้องเก็บกุญแจที่รวมกุญแจอาคาร และกุญแจตู้จัดแสดงทั้งหมด
ห้องอาหาร			
-ส่วนรับประทานอาหาร	-เจ้าหน้าที่ -ผู้เข้าใช้บริการ ทั่วไป		-เป็นส่วนที่อำนวยความสะดวกใน ด้านอาหาร- เครื่องดื่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	อัตรา	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
- ส่วนบริการขายอาหาร	- คนขายอาหาร		- เป็นส่วนให้บริการด้านอาหาร
๕ -			เครื่องต้ม
๑ - ส่วน เตรียมอาหาร	- คนทำอาหาร		- ส่วนประกอบต่างๆด้านร้านอาหาร
๑ - ส่วนปรุงอาหาร	- คนทำอาหาร		จะมีส่วนประกอบที่มีการใช้งาน
- ส่วนขนถ่าย-อุปกรณ์	- คนส่งของ		เกี่ยวเนื่องกัน ดังนั้นจึงควรจัดให้
๑ - ต่างๆ			อยู่ในส่วนเดียวกัน เพื่อสะดวกใน
			การใช้งาน
- ห้อง เก็บของ	- คนทำอาหาร		- เป็นส่วนที่ใช้กับ เครื่องมือ-อุปกรณ์
			ต่างๆของร้านอาหาร
- ห้องน้ำ-ส้วม	- ผู้ให้บริการ		
	ทั่วไป		
ที่จอดรถ			
๑ - ที่จอดรถส่วนตัว	- ผู้เข้าชม		- เป็นส่วนบริการที่จอดรถสำหรับ
ผู้เข้าชม			ผู้เข้ามาใช้โครงการ
- ที่จอดรถผู้เข้าชม	- ผู้เข้าชม		
เป็นหมู่คณะ			
๑ - ที่จอดรถ เจ้าหน้าที่	- เจ้าหน้าที่		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	จำนวน	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
3. ส่วนวิชาการ			
-ห้องหัวหน้าฝ่าย วิชาการ	-หัวหน้าฝ่าย	1	- เป็นส่วนปฏิบัติงานหัวหน้าฝ่ายและ ส่วนปฏิบัติงานคณคณาจารย์
-ห้องปฏิบัติการคณคณา วิจัย และส่วนทำงาน วางแผน	-นักวิชาการ	2	- เป็นส่วนปฏิบัติงานคณคณา-วิจัย มีวัสดุ-อุปกรณ์ปฏิบัติการทางวิทยา ศาสตร์ -ห้องปฏิบัติงานวางแผนและ เทคนิค พิพิธภัณฑ์
-ห้องปฏิบัติงาน ภัณฑารักษ์	-ภัณฑารักษ์	2	-ห้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับโบราณ ศิลปวัตถุ ของภัณฑารักษ์
-ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่ ทั่วไป	-จนท.ทั่วไป	2	-ส่วนทำงานจนท.พิมพ์ เอกสาร บทความ และอื่นๆ
-ห้องหัวหน้าฝ่าย ทะเบียน	-หัวหน้าฝ่าย	1	- เป็นส่วนปฏิบัติงานและรับผิดชอบ การนำเข้า-ออก และทะเบียนวัตถุ
-ส่วนปฏิบัติงานจนท. ทะเบียน	-จนท.ทะเบียน	2	- เป็นส่วนปฏิบัติงานลงทะเบียนติด บัตรประจำวัตถุ ตรวจสอบบันทึก เป็นหลักฐาน มีลักษณะห้องและการ ใช้อุปกรณ์ โดยเฉพาะ
-ลานตรวจรับวัตถุ	-จนท.ทะเบียน		- เป็นบริเวณตรวจรับ-ส่ง วัตถุ
-ห้องเก็บวัตถุ	-จนท.ทะเบียน		- เก็บวัตถุที่ยังไม่สมบูรณ์และยังไม่ได้ ส่งเข้าคลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	จำนวน	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
-ห้องบรรจุ-แท็บเล็ต	-ห้องบรรจุ-แท็บเล็ต	3	-ต้อง เป็นห้องที่มีขนาดพอสมควร กับขนาดวัตถุที่นำ เข้าและส่งออก
-ห้องปฏิบัติงานช่างภาพ	-ช่างภาพ	1	- เป็นห้องถ่ายภาพและห้องอัดขยาย ภาพก่อนลงทะเล เบียนหรือก่อนทำการ ซ่อมสวอน และหลังทำการซ่อม สวอน
-คลังพิพิธภัณฑ์	-จนท. ทะ เบียน -ภัณฑารักษ์ -นักวิชาการ		- เป็นส่วนจัด จำแนก- เก็บโบราณ ศิลปวัตถุที่ เหลือจากการจัดแสดง คิดพื้นที่ห้อง เป็น 20-25%ของห้อง จัดแสดง
-คลังพิพิธภัณฑ์ เพื่อ การศึกษา-ค้นคว้า	-จนท. ทะ เบียน -ภัณฑารักษ์ -นักวิชาการ -นักศึกษา		- เป็นส่วนที่จัดจำแนก เก็บโบราณ ศิลปวัตถุ เพื่อการศึกษาค้นคว้า มีบริ เวณจัด เก็บวัตถุและบริการ โต๊ะ- เก้าอี้ ทำการศึกษา
-ห้องปฏิบัติงานซ่อม สวอนอินทรีย์วัตถุ	-นักวิทยาศาสตร์ -จนท. อนุรักษ์ ซ่อมสวอน	1 2	- เป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และพื้นที่ปฏิบัติงานซ่อม เพื่อซ่อมสวอน อินทรีย์วัตถุ
-ห้องปฏิบัติงานซ่อมสวอน อนินทรีย์วัตถุ	-นักวิทยาศาสตร์ -จนท. อนุรักษ์- ซ่อมสวอน	1 2	เป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และพื้นที่ปฏิบัติงานซ่อม เพื่อซ่อมสวอน อนินทรีย์วัตถุ
-ห้อง เก็บของ	-จนท. อนุรักษ์ ซ่อมสวอน		- เก็บวัสดุ-อุปกรณ์ ที่ เกี่ยวข้องกับงาน ซ่อมสวอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	อัตรา	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
4. ส่วนการศึกษา			
และประชาสัมพันธ์ -ห้องหัวหน้างาน การศึกษาและประ ชาสัมพันธ์ -ส่วนงานเจ้าหน้าที่	-หัวหน้างาน -จนท. ประชา สัมพันธ์ -จนท. บริการ นำชม	1 2 4	-งานบริการทางการศึกษาและ ประชาสัมพันธ์ อาจจัด เป็นโถง อยู่รวมกันได้ และควรอยู่ในตำแหน่ง ที่ติดต่อกับห้องสมุดหรือห้องบรรยาย ได้โดยสะดวก
-ห้องบรรยาย -โถงทางเข้า	-ผู้เข้าชม -ผู้รับฟังการ บรรยายโดย เฉพาะ		-พิพิธภัณฑ์สถานในปัจจุบันจะต้องมี ห้องบรรยาย เพื่อแสดงปรากฏกา ภาพยนต์-สไลด์ วีดีโอ และเผยแพร่ กิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ -โถงทางเข้าจะเป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อให้ ผู้เข้าชม ได้ใช้ เ็นที่พักคอย
-ส่วนที่นั่งชม	-ผู้เข้าชม -ผู้รับฟังการบรรยาย		-ส่วนที่นั่งชมควรมีทางเข้า-ออกที่ เห็นชัดและมีทางเข้า-ออกฉุกเฉิน -ทางเข้าควรมีอย่างน้อย 2 ทาง -ทางเข้าสู่ห้องบรรยาย ควรแยก ออกจากส่วนจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	อัตรา	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
- เวที	- วิทยาการ - เจ้าหน้าที่		- ใช้แสดงปาฐกถา ใช้สำนักงาน แสดงต่างๆควรมีการ เข้า-ออก ของผู้บรรยายหรือผู้แสดงโดยจัด ให้อยู่ทางด้านข้างของ เวที
- ห้องควบคุมแสง-เสียง	- เจ้าหน้าที่ระบบ		- ควรอยู่ในบริเวณที่สามารถควบคุม บรรยายแสง-เสียง ห้องบรรยายได้ โดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ
- ห้อง เก็บอุปกรณ์			- เป็นที่ เก็บอุปกรณ์หรือวัสดุ เก็บ เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ
- ห้องน้ำ-ส้วม	- เจ้าหน้าที่		- จัดอยู่ในส่วนหลัง เวที
- ห้องน้ำ-ส้วม	- ผู้เข้าชม - ผู้รับฟังการ บรรยาย		- จัดอยู่ในบริเวณที่ผู้เข้าชมหรือฟังการ บรรยาย เข้าใช้ได้โดยสะดวก
ห้องสมุด			
- ห้องทำงานบรรณารักษ์	- บรรณารักษ์	1	- บรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ควรอยู่ในบริเวณเดียวกัน เพื่อสะดวก ในการทำงาน
- ส่วนทำงาน เจ้าหน้าที่	- เจ้าหน้าที่	2	- อยู่ส่วน เดียวกันบรรณารักษ์
- บริเวณอ่านหนังสือ	- ผู้ใช้บริการ ทั่วไป		- การจัดที่นั่งควรคำนึงถึงระยะใช้งาน และช่องทาง เดินที่สะดวกและ เหมาะสม ตามมาตรฐานระยะใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่แจ้งมติให้ดำเนินการเรื่องเพื่อการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปในการดำเนินการต่อไปซึ่งประโยชน์ที่ตกทอด

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	จำนวน	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาการออกแบบ
-บริการชั้นวางหนังสือ	-ผู้ใช้บริการทั่วไป -เจ้าหน้าที่		-การจัดบริเวณชั้นวางหนังสือต้องคำนึงถึงลักษณะการจัดที่สะดวกในการใช้งานและประโยชน์จากการใช้พื้นที่ให้มากที่สุด
-บริเวณรับฝากของ	-ผู้ให้บริการทั่วไป		-เป็นชั้นวางกระเป๋า/หนังสือของผู้มาใช้ห้องสมุด ควรอยู่ใกล้ทางเข้าห้องสมุด
-ได้รับจ่ายหนังสือ	-เจ้าหน้าที่ -ผู้ใช้บริการ		-ควรอยู่ใกล้ทางเข้าออกเพื่อสะดวกสำหรับผู้ยืม-คืนหนังสือ และสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ในการควบคุมดูแล
-ห้องเก็บ-ซ่อมแซมหนังสือ	-เจ้าหน้าที่		-เก็บหนังสือที่เพิ่งรับมาใหม่สำหรับบรรณารักษ์จะได้ทำการคัดเลือกเป็นหมวดหมู่ ควรอยู่ใกล้ห้องบรรณารักษ์ -ใช้เป็นส่วนซ่อมแซมหนังสือที่ชำรุดและเอกสารต่างๆที่ต้องการ เย็บเล่มหรือเข้าเฝือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	จำนวน	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค			
-ห้องหัวหน้าฝ่าย จัดแสดง	-หัวหน้าฝ่าย	1	- เป็นส่วนปฏิบัติงานดำเนินการ ด้านการจัดแสดงและการศึกษา รูปแบบต่างๆ
-ส่วนทำงานออกแบบ	-ช่างออกแบบ	1	- เป็นส่วนปฏิบัติงานออกแบบ การจัดแสดงและงานศิลปกรรม พิพิธภัณฑ์
-ส่วนทำงานช่างเขียน แบบ-ศิลปกรรม	-ช่างเขียนแบบ ศิลปกรรม	2	- เป็นส่วนปฏิบัติงานเขียนแบบและ งานศิลปกรรมของพิพิธภัณฑ์
-ห้องปฏิบัติงานช่าง	-ช่างไม้ -ช่างโลหะ -ช่างกระจก	3	- เป็นห้องปฏิบัติงานช่างรวมช่าง แผนกต่างๆ ปฏิบัติงานตกแต่ง ห้องจัดแสดง และส่วนต่างๆ ภายในพิพิธภัณฑ์มีลานปฏิบัติงาน และส่วนห้องเก็บของ
-ห้องจัดแสดงถาวร	-จนท. ฝ่าย จัดแสดง -ผู้เข้าชม		-จัดแสดงประวัติศาสตร์และโบราณ คดีอีสานใต้ -จัดแสดงประวัติศาสตร์และโบราณ คดีพิมาย -จัดแสดงทับหลังอีสานใต้และอื่นๆ

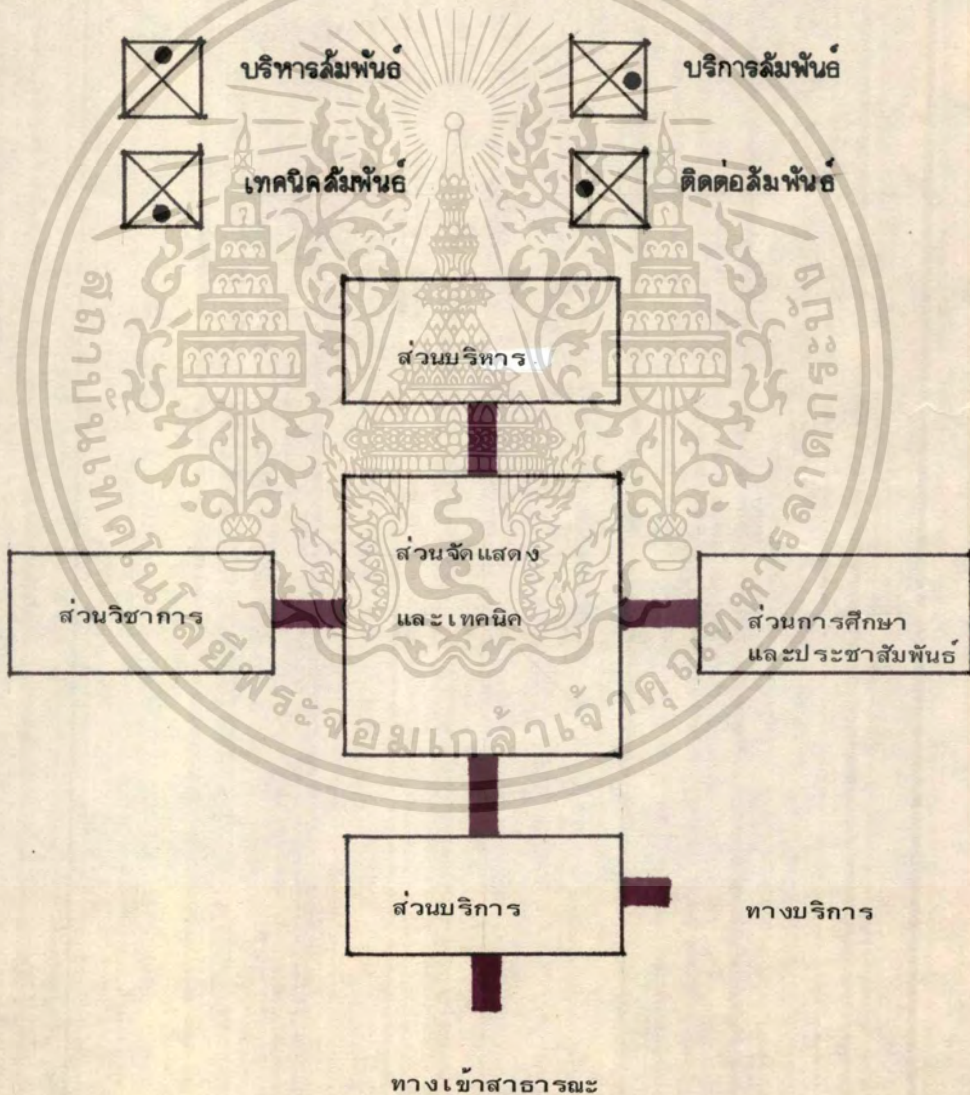
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบ			
องค์ประกอบ	ผู้ใช้	จำนวน	หน้าที่ใช้สอยและ ข้อพิจารณาในการออกแบบ
-ห้องจัดแสดงชั่วคราว	-จนท. ฝ่ายจัดแสดง -ผู้เข้าชม		-จัดแสดงนิทรรศการ เรื่องต่างๆ ที่ทางพิพิธภัณฑ์กำหนด
16. ส่วน เทคนิค			
-ห้องหัวหน้าฝ่ายเทคนิค	-หัวหน้าฝ่าย	1	-เป็นส่วนปฏิบัติงานและควบคุม ตรวจสอบ เกี่ยวกับงานระบบ ภายในพิพิธภัณฑ์
-ส่วนปฏิบัติงานช่างระบบไฟฟ้า	-ช่างไฟฟ้า	2	-เป็นส่วนปฏิบัติงานดูแลตรวจสอบ ระบบไฟฟ้าภายในพิพิธภัณฑ์
-ส่วนปฏิบัติงานช่างระบบสุขาภิบาล	-ช่างสุขาภิบาล	1	-เป็นส่วนปฏิบัติงานดูแลตรวจ สอบระบบสุขาภิบาลภายใน พิพิธภัณฑ์
-ห้องไฟฟ้า	-ช่างไฟฟ้า	2	-เป็นส่วนควบคุมระบบไฟฟ้าทั้ง หมดภายในพิพิธภัณฑ์
-ห้อง เครื่องปั๊มน้ำ	-ช่างสุขาภิบาล	1	- เป็นห้องติดตั้ง เครื่องปั๊มน้ำที่ใช้ ภายในพิพิธภัณฑ์ควรคำนึงถึงที่ ตั้งและ เสี่ยงรบกวน
-ห้อง เก็บวัสดุ-อุปกรณ์	-ช่างฝ่ายต่างๆ		- เก็บวัสดุ-อุปกรณ์ ที่ใช้ภายใน ฝ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบหลัก

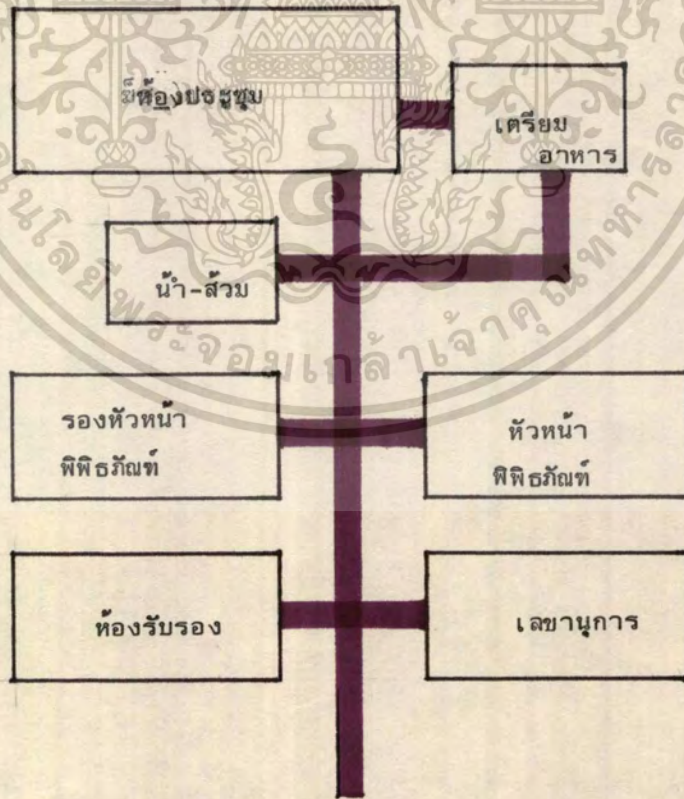
องค์ประกอบ		1	2	3	4	๕	รวม
1	ส่วนบริหาร						
2	ส่วนบริการ	●					
3	ส่วนวิชาการ	●	●				
4	ส่วนการศึกษาและประชาสัมพันธ์	●	●	●			
5	ส่วนจัดแสดงและเทคนิค	●	●	●	●		
			3	3	3	4	13
				3	3	3	12
					2	3	11
						3	11
							13

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนบริหาร

องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	ห้องหัวหน้าพิพิธภัณฑ								
2	ห้องรองหัวหน้าพิพิธภัณฑ	•							
3	เลขานุการ	•	•						
4	ห้องรับรอง	•	•	•					
5	ห้องประชุม	•	•	•	•				
6	เตรียมอาหาร	•	•	•	•	•			
7	ห้องน้ำ-ส้วม	•	•	•	•	•	•		
			3	3	3	3	2	4	15
				3	2	2	2	1	13
					2	2	3	1	14
						2	1	1	11
							1	1	10
								1	10
									6

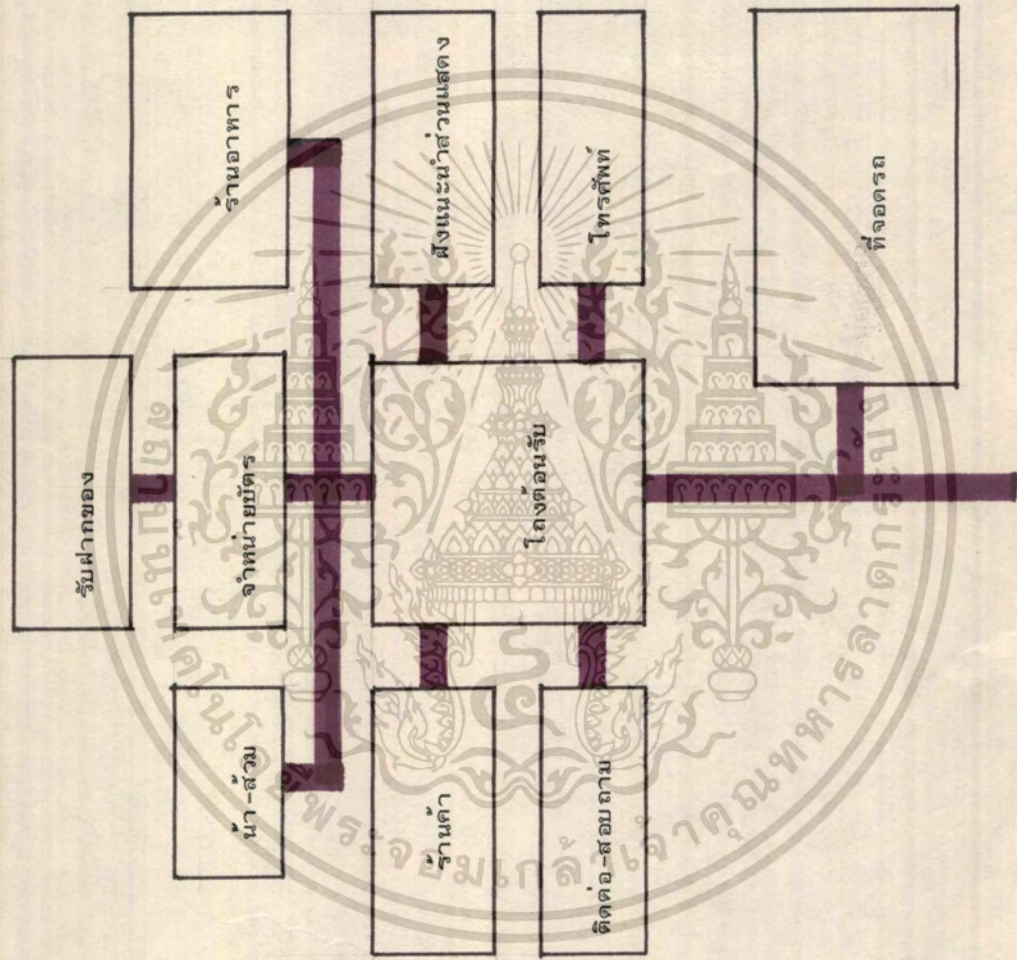
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญของแต่ละประเภทส่วนบริการ

องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
1	โถงต้อนรับ		2	2	2	2	2	2	1	1	1	15
2	ที่ติดต่อบุคลากร			2	2	2	1	2	1	1	1	14
3	ที่จำหน่ายบัตร				3	1	1	2	1	1	1	14
4	ที่รับฝากของ					1	1	1	1	1	1	13
5	ร้านค้าพิพิธภัณฑ์						1	1	1	1	1	11
6	โทรศัพท์สาธารณะ							1	1	1	1	10
7	ผังแนะนำส่วนแสดง								1	1	1	12
8	ห้องน้ำ-ส้วม									1	1	9
9	ห้องอาหาร										1	9
10	ที่จอดรถ											9

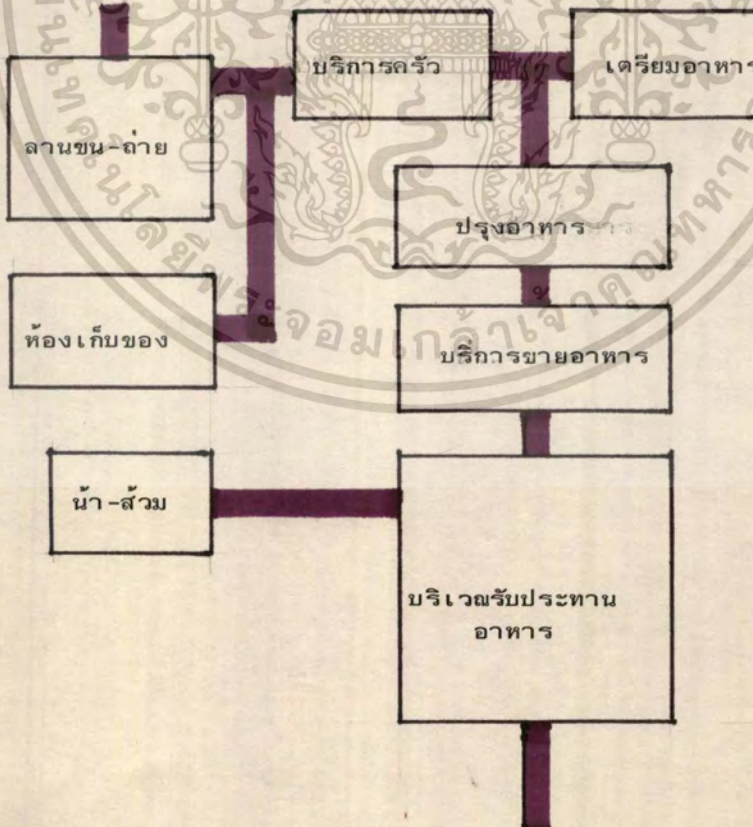
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าการณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 295 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบห้องอาหาร

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	รวม
1 ส่วนรับประทานอาหาร		3	3	2	2	2	2	1	15
2 ส่วนบริการขายอาหาร	•		3	3	2	2	2	1	15
3 ส่วนเตรียมอาหาร	•	•		2	2	2	1	1	11
4 ส่วนปรุงอาหาร	•	•	•		2	2	1	1	13
5 ส่วนบริการครัว	•	•	•	•		3	1	1	13
6 ส่วนขนถ่าย-อุปกรณ์	•	•	•	•	•		2	1	14
7 ห้องเก็บของ	•	•	•	•	•	•		1	10
8 ห้องน้ำส้วม	•	•	•	•	•	•	•		7

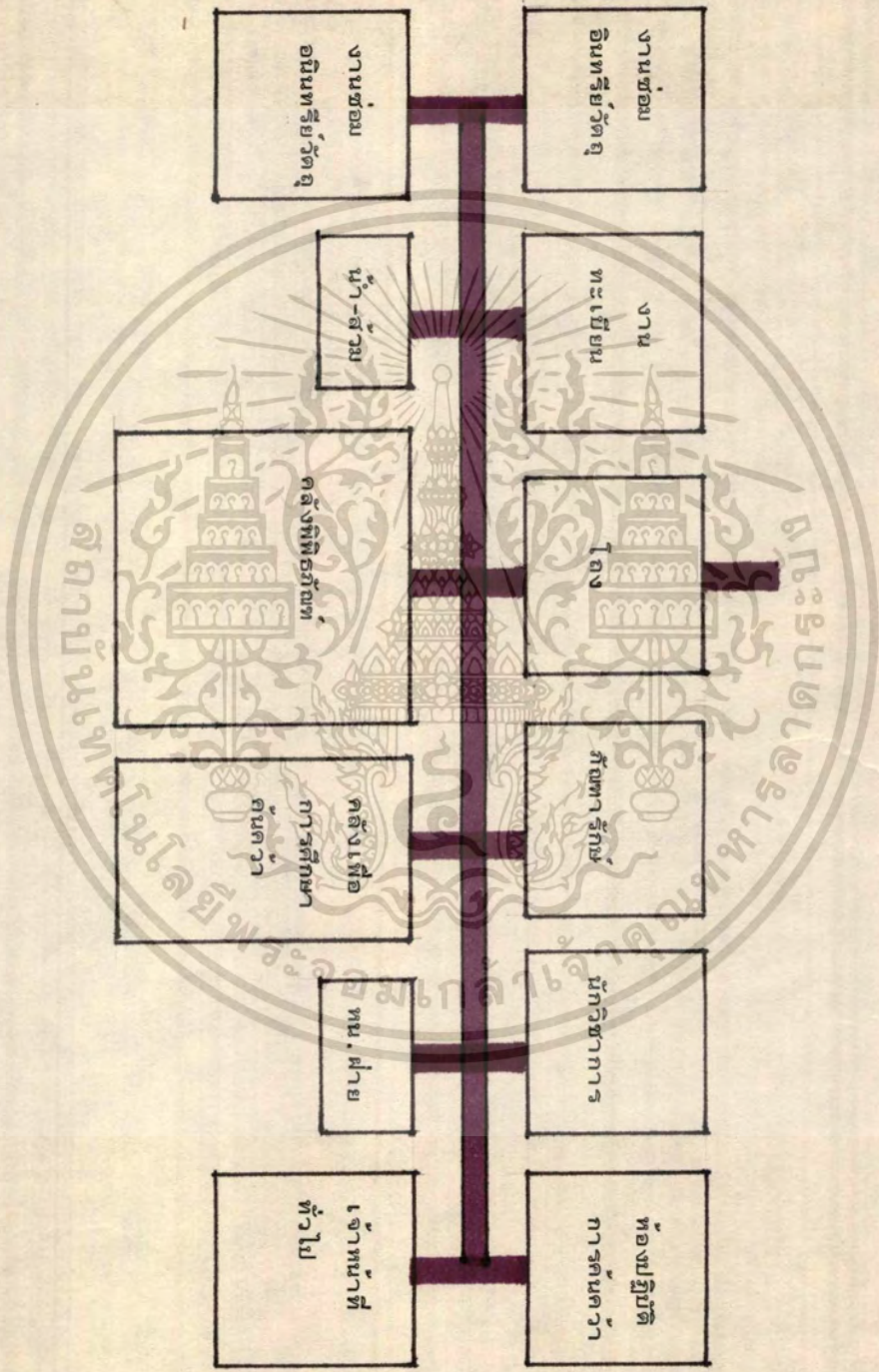

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนวิชาการ

องค์ประกอบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	รวม
1 ห้องหัวหน้าฝ่ายวิชาการ		4	4	3	3	3	3	3	3	3	1	30
2 ห้องปฏิบัติการคณค่ว-วิจัย	•		3	3	2	2	2	2	2	3	1	24
3 ห้องปฏิบัติการคณค่ว-วิจัย	•	•	•	3	2	3	2	2	3	3	1	26
4 ห้องนักวิชาการ	•	•	•	•	1	2	2	2	2	2	1	21
5 ส่วนงานเจ้าหน้าที่ทั่วไป	•	•	•	•	•	1	2	2	1	2	1	18
6 งานทะเบียน	•	•	•	•	•	•	3	3	3	3	1	24
7 ห้องปฏิบัติงานซ่อมอินทรีย์วัตถุ	•	•	•	•	•	•	•	3	3	3	1	24
8 ห้องปฏิบัติงานซ่อมอินทรีย์วัตถุ	•	•	•	•	•	•	•	•	3	3	1	24
9 คลังพิพิธภัณฑ์	•	•	•	•	•	•	•	•	•	3	1	24
10 คลังเพื่อการศึกษา-ค้นคว้า	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1	26
11 ห้องนำ-ส้วม	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	10

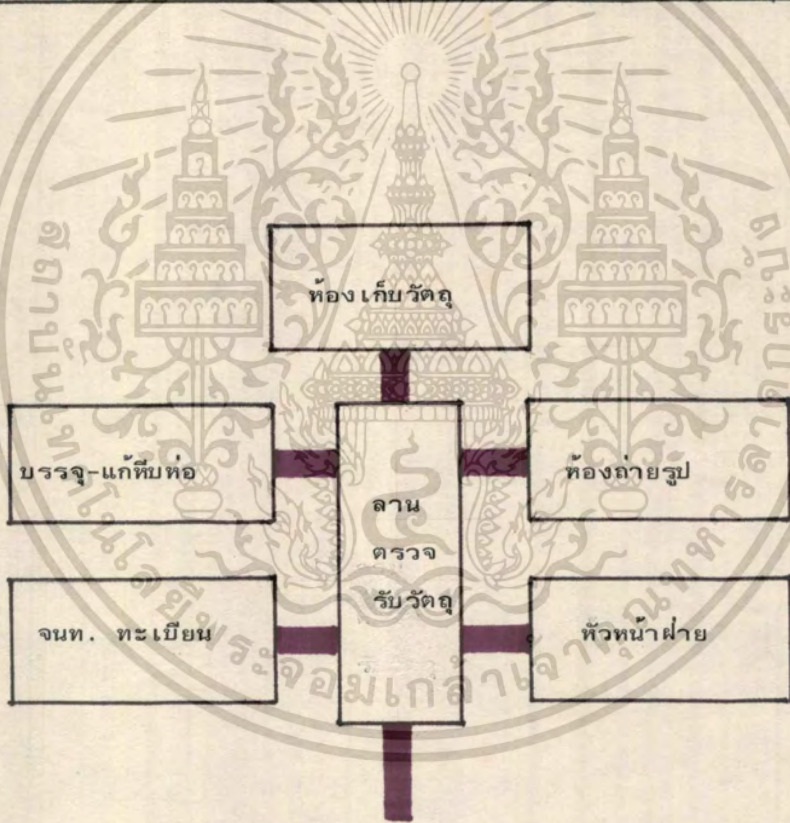
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบงานทะเบียน

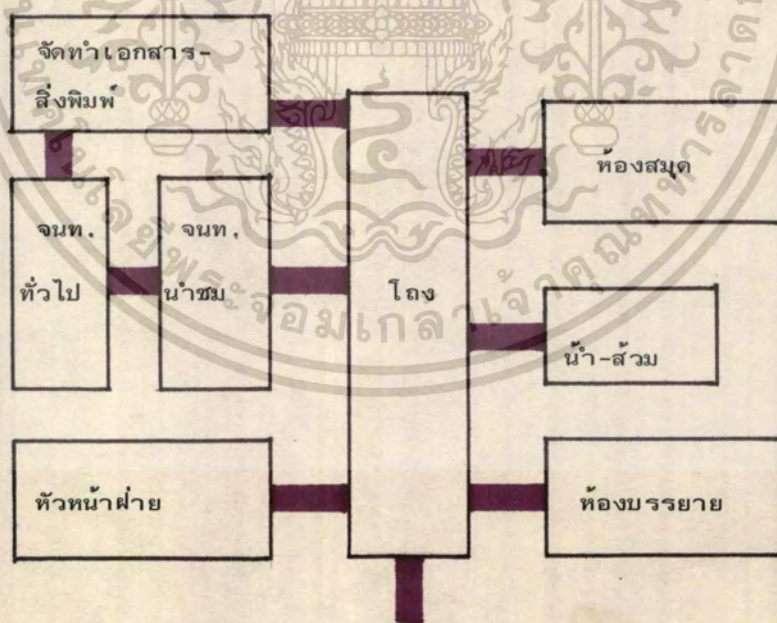
องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	รวม
1	ห้องหัวหน้าฝ่ายทะเบียน		4	3	2	2	2	13
2	เจ้าหน้าที่ทะเบียน	•		3	2	2	2	13
3	ลานตรวจรับวัตถุ	•	•		2	2	2	12
4	ห้องบรรจุ-แก๊มหือ	•	•	•		2	1	9
5	ห้องปฏิบัติงานช่างภาพ	•	•	•	•		1	9
6	ห้องเก็บวัตถุ	•	•	•	•	•		8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบส่วนการศึกษาและประชาสัมพันธ์

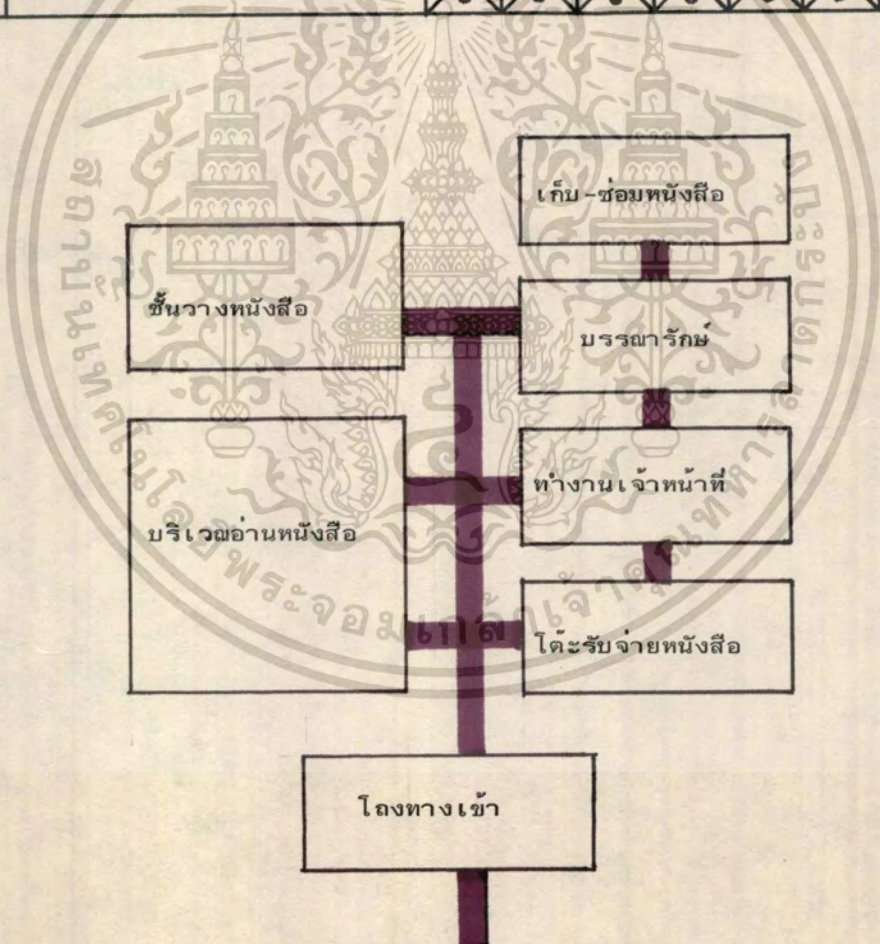
องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	ห้องหัวหน้าฝ่ายการศึกษาและปชส.		3	2	3	4	3	1	16
2	ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	•		1	1	2	2	1	10
3	ส่วนเจ้าหน้าที่นำชม	•	•		2	2	2	1	10
4	ห้องจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์	•	•	•		3	2	1	12
5	ห้องบรรยาย	•	•	•	•		2	1	14
6	ห้องสมุด	•	•	•	•	•		1	12
7	ห้องน้ำ-ส้วม	•	•	•	•	•	•		6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบห้องสมุด

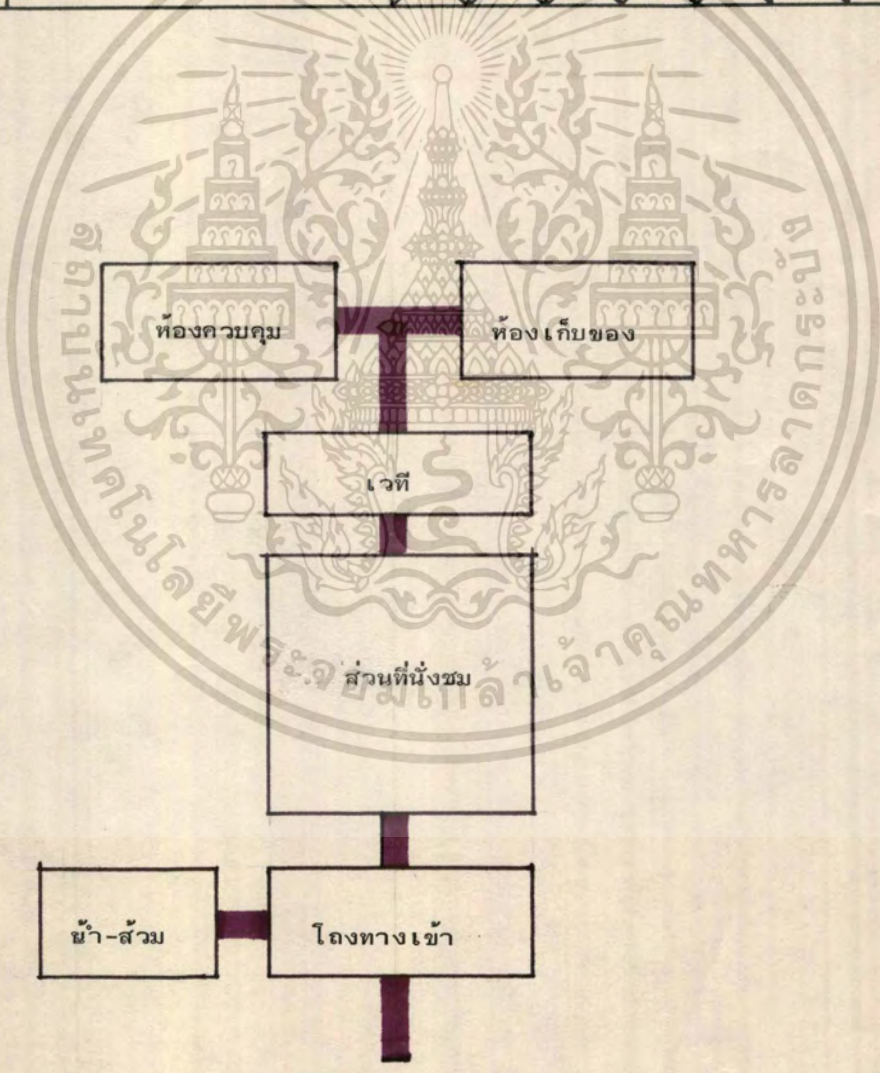
องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	โถงทางเข้า		3	2	2	2	2	2	13
2	ห้องทำงานบรรณารักษ์	•		4	3	3	3	3	19
3	ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	•	•		3	2	2	2	15
4	โต๊ะรับจ่ายหนังสือ	•	•	•		2	2	2	14
5	บริเวณอ่านหนังสือ	•	•	•	•		3	3	15
6	บริเวณชั้นวางหนังสือ	•	•	•	•	•		3	15
7	ห้องเก็บ-ซ่อมหนังสือ	•	•	•	•	•	•		14

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบห้องบรรยาย

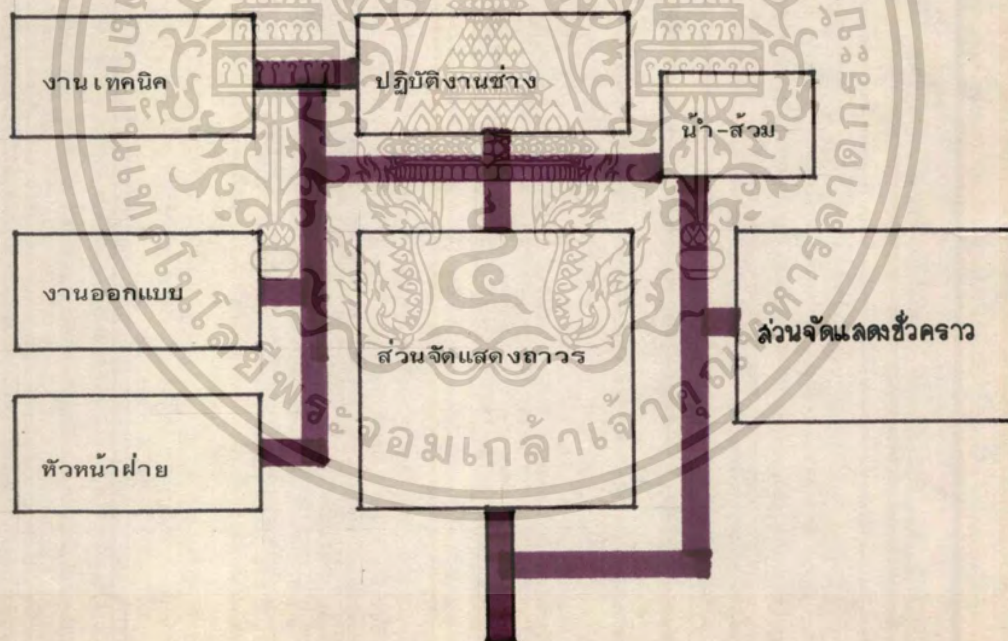
องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	รวม
1	โถงทางเข้า		3	3	2	2	1	11
2	ส่วนที่นั่งชม	•		3	3	3	1	13
3	เวที	•	•		3	3	1	13
4	ห้องควบคุม	•	•	•		3	1	12
5	ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์	•	•	•	•		1	12
6	ห้องน้ำ-ส้วม	•	•	•	•	•		5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนจัดแสดงและเทคนิค

องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	7	รวม
1	ห้องจัดแสดงถาวร		3	3	3	3	3	1	16
2	ห้องจัดแสดงชั่วคราว	•		3	3	3	2	1	15
3	ห้องหัวหน้าฝ่ายจัดแสดง	•	•		3	2	2	1	14
4	ห้องปฏิบัติการออกแบบ	•	•	•		3	2	1	15
5	ห้องปฏิบัติงานช่าง	•	•	•	•		3	1	15
6	งานเทคนิค	•	•	•	•	•		1	12
7	ห้องน้ำ-ส้วม	•	•	•	•	•	•		6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์องค์ประกอบ เทคนิค

องค์ประกอบ		1	2	3	4	5	6	รวม
1	ห้องหัวหน้าฝ่ายเทคนิค		2	2	2	2	2	10
2	ส่วนปฏิบัติงานช่างไฟ	•		2	2	3	2	11
3	ส่วนปฏิบัติงานช่างสุขาภิบาล	•	•		2	2	3	11
4	ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์	•	•	•		2	2	10
5	ห้องไฟฟ้า	•	•	•	•		2	11
6	ห้องเครื่องบิมน้ำ	•	•	•	•	•		11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยโครงการ

การคิดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบโครงการ โดยการพิจารณาจากหลักการดังนี้

1. ลักษณะการใช้สอย
2. ผู้ใช้ จำนวนผู้ใช้ และพฤติกรรม
3. อุปกรณ์-ครุภัณฑ์
4. เวลาและวาระ
5. ความต้องการพื้นฐาน

โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบ จากมาตรฐานที่เชื่อถือได้ ดังต่อไปนี้

1. TIME SAVER STANDAND
2. ARCHITECT'S DATA
3. BUILDING TYPES
4. NEW MATRIC HANDBOOK PLANING AND DESIGN DATA
5. BULDING PLANNING AND DESIGN STANDAND
6. มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ พ.ศ. 2521
7. วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบอาคารตัวอย่าง

มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ พ.ศ. 2521

1. การออกแบบ ให้พยายามใช้ระบบการประสานทางทิศทาง

ตามมาตรฐานของ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย

ประเทศไทย

2. ลักษณะอาคาร

- 2.1 เพื่อประโยชน์แก่การคำนวณเนื้อที่ทั้งหมดของอาคาร ให้คำนวณเนื้อที่

ใช้สอย ของอาคารแต่ละส่วน โดยเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์การจัดผังสำนักงาน

ดังนี้

- 2.1.1 เนื้อที่ทำงานของรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และปลัดทบวง

(รวมห้องน้ำ-ส้วม) 40 ตารางเมตร/คน

- 2.1.2 เนื้อที่ทำงานของรองปลัดกระทรวง รองปลัดทบวง อธิบดี

และรองอธิบดี (รวมห้องน้ำ-ส้วม) 30 ตารางเมตร/คน

- 2.1.3 เนื้อที่ทำงานของผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง 16 ตาราง

เมตร/คน

- 2.1.4 เนื้อที่ทำงานของตำแหน่งอื่นๆ ที่ไม่ต่ำกว่าข้าราชการระดับ 6

12 ตาราง เมตร/คน

- 2.1.5 เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการ และพนักงาน 14.5

ตารางเมตร/คน เนื้อที่ทำงานของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ 6 ตารางเมตร/คน

- 2.1.6 เนื้อที่ห้องประชุมตามจำนวนผู้เข้าประชุม 2 ตารางเมตร/คน

- 2.1.7 เนื้อที่พักรอ 1 ตารางเมตร/คน

- 2.1.8 เนื้อที่ห้องน้ำ-ส้วม 0.5 ตารางเมตร/คน โดยมีโถส้วม 1 โถ

ที่บัสสาวะ 1 ที่ อ่างล้างมือ 1 อ่าง คำนวณจำนวนคน 25

- 2.1.9 เนื้อที่สำหรับเก็บพัสดุ หรือเพื่อการอื่น ให้พิจารณาตามความจำเป็น

ของของแต่ละหน่วยงาน เช่น ห้องปฏิบัติงาน ห้องรับแขก ฯลฯ

- 2.1.10 เนื้อที่ส่วนบริการ ได้แก่ ทางเดิน เชื่อมห้องโถงและบันไดมีเนื้อที่

ประมาณ 1/3 ของเนื้อที่ตามเกณฑ์ข้างบนทั้งหมดรวมกัน

- 2.1.11 อาคารสูงตั้งแต่ 4 ชั้น ต้องมีบันไดหนีไฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ, ที่จอดรถ ให้คำนึงถึงเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ หากมีความจำเป็นต้องทำที่จอดรถไว้ใน อาคาร ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณก่อน เป็นกรณีพิเศษ

2.2 โครงสร้าง พื้น และบันได เป็นคอนกรีตเสริม เหล็กหรือวัสดุทนไฟ โดยออกแบบในหลักประหยัด พื้นชั้นล่าง เป็นพื้นที่มีคานรองรับ เข็ม ให้ใช้เสาเข็มคอนกรีตเสริม เหล็ก หรือคอนกรีตอัดแรง.

2.3 โครงหลังคาเป็นไม้หรือเหล็ก หรือคอนกรีตเสริมเหล็ก ตามความเหมาะสมและประหยัด

2.4 ความกว้างระหว่างช่วงเสาด้านความยาวของอาคาร ไม่ควรเกิน 4.20 เมตร ความกว้างระหว่างช่วงเสาด้านกว้างของอาคาร ไม่ควรเกิน 8.40 เมตร

2.5 ความสูงของอาคารจากพื้นถึงพื้น

2.5.1 ชั้นล่างไม่ควรสูงเกิน 4 เมตร

2.5.2 ชั้นอื่นไม่ควรสูงเกิน 3.60 เมตร

2.6 ฝ้าเพดาน ให้มีเท่าที่จำเป็น เช่น ชั้นหลังคา ท้องน้ำและท้องประชุม

2.7 ทางเดินติดต่อกันไปไม่ควรกว้างเกิน 2.70 เมตร ยกเว้นช่องทางออกฉุกเฉิน อาจกว้างได้กว่านี้

2.8 ชายคาและกันสาด ไม่ควรยื่นเกิน 2.10 เมตร

2.9 แผงกันแดด ให้มีได้เท่าที่จำเป็นและอย่างประหยัด

หมายเหตุ : คัดลอกเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้พื้นที่อาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาพื้นที่ โถง

จากสถิติผู้เข้าชม เป็นหมู่คณะ อัตราส่วนผู้เข้าชม ที่มีความรู้สูงสุด^{pl.} ในระหว่าง ช่วง 0-100 คน คิดเพื่อ 20 เปอร์เซ็นต์

เพราะฉะนั้นส่วนโถงต้องมีขนาดที่สามารถรองรับผู้เข้าชมได้ 120 คน

อัตราส่วนพื้นที่ส่วนโถงต่อ 1 คน	0.64 ตารางเมตร (ARCHITECT S DATA)
พื้นที่โถง	64 "
หรือ	120 "

(มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ)

-การหาพื้นที่ห้องบรรยาย

จากอัตราส่วนผู้เข้า เป็นหมู่คณะ ที่มีความรู้สูงสุด คือช่วง 0-100 คน

ห้องบรรยายต้องมีที่นั่งอย่างน้อย	100 ที่นั่ง
คิดเพื่อ 20 เปอร์เซ็นต์	120 "
อัตราส่วนพื้นที่นั่งต่อคน	1.05 ตารางเมตร
	120 × 1.05
พื้นที่ส่วนที่นั่ง	126 ตาราง เมตร
ทางสัญจรภายใน 15 เปอร์เซ็นต์	18.9 "
ส่วนโถงทางเข้า ห้องบรรยาย คิดเป็น 1 ใน 6 ของจำนวนที่นั่ง	
อัตราส่วนพื้นที่โถงห้องบรรยาย 1 คน	1.50 ตารางเมตร
พื้นที่โถงทางเข้า	$(\frac{1}{6} \times 120)$ 1.50 ตารางเมตร

การหาพื้นที่ห้องอาหาร

จากอัตราส่วนผู้เข้าชม เป็นหมู่คณะ ที่มีความสูงที่สุดในช่วง 0-100 คน

จาก TIME SAVER

กำหนดให้ผู้ให้บริการห้องอาหารพิถีพิถัน

เป็น 70 % ของจำนวนผู้เข้าชม ในที่นี้ คิด 100 % ของจำนวนผู้เข้าชมในอัตราสูงสุด
ที่มา เบื้องต้น (มา เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยว หรือกลุ่มทัศนศึกษาน่าจะมีกิจกรรมร่วม เหมือน
กัน)

∴ พื้นที่ส่วนห้องอาหารต้องสามารถจดคนได้ 100 คน หรือ 100 ที่นั่ง
(ห้องอาหารโครงการใช้ระบบกราฟที่เรีย จากการวิเคราะห์พื้นที่ส่วนรับประทานอาหาร
ลักษณะทางสถาปัตยกรรม)

พื้นที่ส่วนรับประทานอาหาร

$$\text{ใช้โต๊ะขนาด 4 ที่นั่ง } (100 \div 4) = 25 \text{ โต๊ะ}$$

อัตราส่วนมาตรฐานพื้นที่โต๊ะรวมทางเดิน

$$= 5.26 \text{ ม}^2 / \text{โต๊ะ}$$

$$\therefore \text{พื้นที่ส่วนรับประทานอาหาร} = 132 \text{ ม}^2$$

พื้นที่ส่วนครัว

ครัวคิดพื้นที่ใช้สอย 20 % ของส่วนรับประทานอาหาร (ARCHTECT'S DATA)

แต่ครัวไทยมีลักษณะการประกอบอาหารต่างจากมาตรฐานประเทศในทันที

ที่กำหนดให้ใช้ 25 % ของพื้นที่รับประทานอาหาร

$$\therefore \text{พื้นที่ครัว} = 33 \text{ ม}^2$$

พื้นที่ส่วนปฏิบัติงานในครัวแยกได้ดังนี้

1. ส่วนเตรียมอาหาร

- เตรียมอาหาร	4 %	ของพื้นที่ครัว	=	11.90	ม ²
- เตรียมผัก	7 %	" "	=	2.9	ม ²
- เตรียมเนื้อ	4 %	" "	=	1.32	ม ²
รวม	15 %	ของพื้นที่ครัว	=	4.94	ม ²

2. ส่วนปรุงอาหาร

- ที่ประกอบอาหารคาว	20 %	ของพื้นที่ครัว	=	6.6	ม ²
- ที่เก็บอาหาร	6 %	" "	=	3.9	ม ²
- ที่เก็บอาหาร	6 %	" "	=	1.98	ม ²
- ที่ล้างจาน	10 %	" "	=	3.3	ม ²
- ทางเดินภายใน	37 %	" "	=	12.2	ม ²
รวม	85 %	ของพื้นที่ครัว	=	27.98	ม ²

ส่วนบริการขายอาหาร 20 % ของพื้นที่ครัว = 6.6 ม²

ส่วนบริการของครัว

- ส่วนรับอาหาร	10 %	ของพื้นที่ครัว	=	3.3	ม ²
- ส่วนเก็บของแห้ง	10 %	" "	=	3.3	ม ²
- ส่วนเก็บผัก	6 %	" "	=	1.98	ม ²
- ส่วนเก็บเนื้อ	4 %	" "	=	1.32	ม ²
- ส่วนเก็บเครื่องต้ม	5 %	" "	=	1.65	ม ²
- เก็บขยะ	5 %	" "	=	1.65	ม ²
รวม	40 %	ของพื้นที่ครัว	=	13.2	ม ²

พื้นที่ส่วนครัวและบริการอื่นๆ = 52.8 ม²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาพื้นที่ห้องสมุด

จำนวนผู้เข้าชมใน 1 วัน = 103 คน

อัตราส่วนผู้ใช้ห้องสมุดพิพิธภัณฑ 20 % (ARCHITECT'S DATA)

∴ จะมีผู้ใช้ห้องสมุดวันละ 21 คน

เปรียบเทียบกับอัตราส่วนผู้เข้าชม เป็นหมู่คณะ ที่มีความถี่สูงสุด คือช่วงระหว่าง 0 -100 คน

อัตราส่วนผู้ใช้ห้องสมุด 20 % ก็จะได้จำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด 20 คน

∴ จำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุดช่วงที่หนาแน่นที่สุด = 20 คน

อัตราส่วนผู้ใช้ห้องสมุด 20 % = 14 คน

∴ ผู้ใช้ห้องสมุดทั้งหมด = 34 คน

มาตรฐานจำนวนหนังสือ อัตราหนังสือเฉลี่ย 30 เล่ม ต่อ 1 คน (ARCHITECT'S DATA)

∴ พิพิธภัณฑจะมีหนังสือประมาณ 34 x 30 = 1,020 เล่ม

บริเวณชั้นวางหนังสือ

ชั้นวางหนังสือ 1 ตู้ บรรจุหนังสือได้ 250 เล่ม

∴ ต้องใช้ชั้นวางหนังสือ $1,020 \div 250 = 4.08$ 5 ตู้

ชั้นวางหนังสือ 1 ตู้ ใช้พื้นที่ 1.39 ม² (BUILDING TYPES)

ชั้นวางหนังสือ 5 ตู้ " " 6.95 ม²

บริเวณอ่านหนังสือ

บริเวณอ่านหนังสือ 1 ที่ ต่อ 1 คน ใช้พื้นที่ = 2.7 ม²

(BUILDING TYPES)

34 คน ใช้พื้นที่ = 92 ม²

ห้องเก็บและซ่อมหนังสือ

ขนาดห้อง 15 % ของพื้นที่ห้องสมุด (ARCHITECT'S DATA)

* $\therefore$ พื้นที่ห้องเก็บและซ่อมหนังสือ = 167 ม²

บรรณารักษ์ 1 คน ใช้พื้นที่ = 8.12 ม² (การวิเคราะห์)

เจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้พื้นที่ คนละ 2.15 (จากการวิเคราะห์)

2 คน = 4.30 ม²

$\therefore$ รวมพื้นที่ห้องสมุด = 128 ม²

โถงทางเข้าห้องสมุดคิด 10 % ของพื้นที่อ่าน

หนังสือ (TIME SAVER) = 9 ม²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาพื้นที่ที่จอดรถ

ใช้การเทียบเคียง เทศบัญญัติ กทม. ในข้อบัญญัติที่กำหนดอัตราส่วนที่จอดรถสูงสุด เนื่องจากโครงการต้องการที่จอดรถมากที่สุดตามความเหมาะสม

เทศบัญญัติกำหนดให้

- โรงมหรสพ มีที่จอดรถ 1 คัน/ที่นั่งชม 20 ที่
- ร้านอาหาร มีที่จอดรถ 1 คัน/พื้นที่โต๊ะอาหาร 15 ม²
- สำนักงาน มีที่จอดรถ 1 คัน/พื้นที่ 60 ม²
- ห้องโถง มีที่จอดรถ 1 คัน/พื้นที่ 10 ม²

เปรียบเทียบกับโครงการ

- ห้องบรรยาย 120 ที่นั่ง จะมีที่จอดรถ 12 คัน
- ร้านอาหาร ขนาด 25 โต๊ะ อาหารจะมีที่จอดรถ 9 คัน
- สำนักงาน ใช้การคิดจากจำนวนเจ้าหน้าที่
ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ 10 คน/คัน (เทศบัญญัติ)
เจ้าหน้าที่โครงการ 73 คน จะมีที่จอดรถ 8 คัน
- รวมที่จอดรถประจำพิพิธภัณฑ์ 1 คัน = 9 คัน
- ห้องโถง พื้นที่ 120 ม² จะมีที่จอดรถ 12 คัน
- รวมที่จอดรถผู้เข้าชม = 33 คัน

คิดจำนวนรถท่องเที่ยว (BUS) จากสถิติผู้เข้าชม เป็นหมู่คณะที่มีอัตราสูง คือช่วงระหว่าง 0-100 คน และ 101-200 คน

∴ คิดจำนวนรถท่องเที่ยวให้สามารถรองรับคนได้ 200 คน จะต้องใช้ที่จอดรถ

ห้องเที่ยว = 4 คัน

ที่จอดรถผู้เข้าชม = 29 คัน

ที่จอดรถเจ้าหน้าที่ = 9 คัน

รวมที่จอดรถโครงการ = 42 คัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- รถห้องเดี่ยว 1 คัน 60 ที่นั่ง ใช้พื้นที่จอดรถ 42 ม² (DESIGN STANDAND)

ที่จอดรถห้องเดี่ยวภายในโครงการ = 4 คัน

∴ จะใช้พื้นที่ = 154 ม²

- รถยนต์ส่วนตัว 1 คัน ใช้พื้นที่จอดรถ 25 ม²

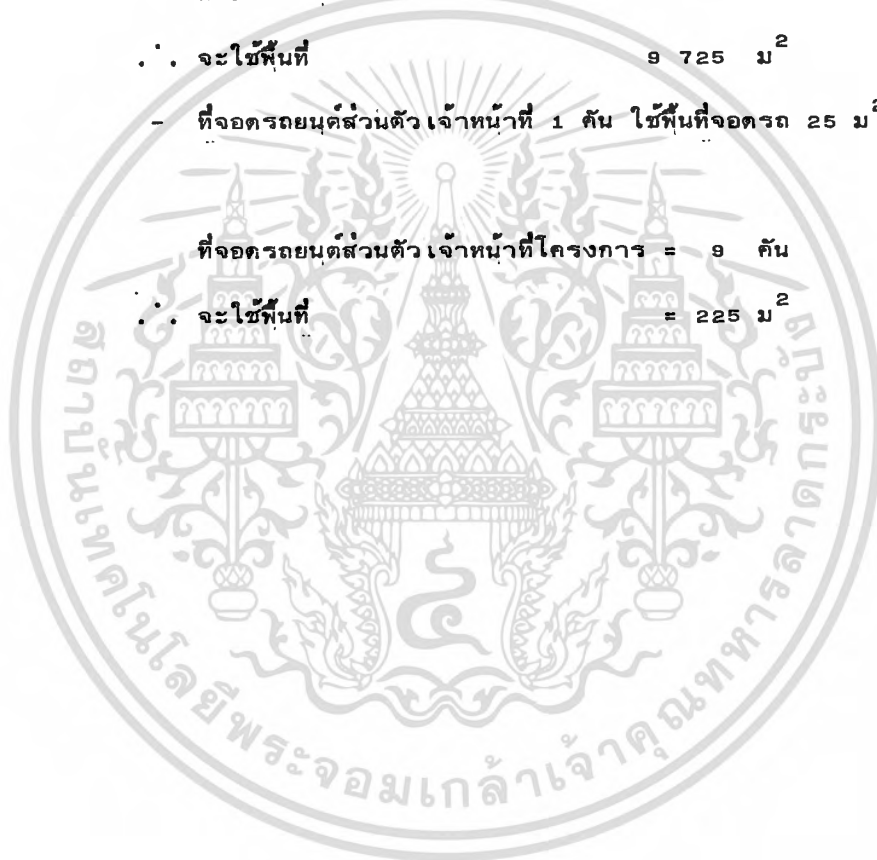
ที่จอดรถยนต์ส่วนตัวภายในโครงการ = 29 คัน

∴ จะใช้พื้นที่ 9 725 ม²

- ที่จอดรถยนต์ส่วนตัวเจ้าหน้าที่ 1 คัน ใช้พื้นที่จอดรถ 25 ม²

ที่จอดรถยนต์ส่วนตัวเจ้าหน้าที่โครงการ = 9 คัน

∴ จะใช้พื้นที่ = 225 ม²

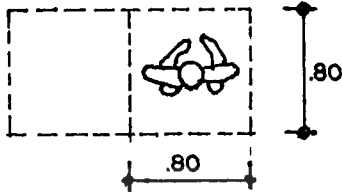

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

REQUIRE SPACE FOR CIRCULATION AND WORKING STAND

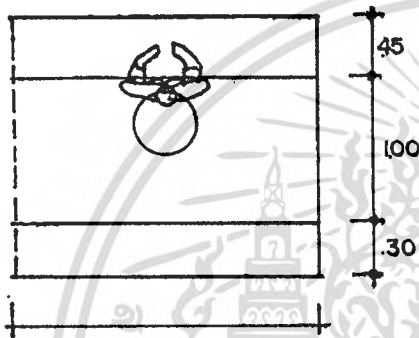
1. CIRCULATION IN LOBBY

= 0.80 x 0.80
 = 0.64 m²/PERSON

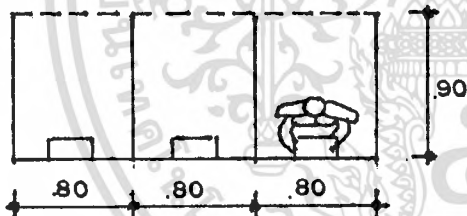
2. WORKING COUNTER

= 1.75 x 2.00
 = 3.50 m²/PERSON

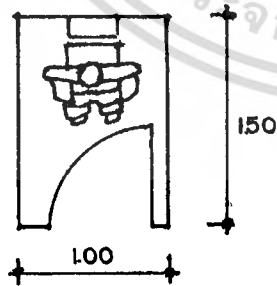
3. TELEPHONE BOOTH

= 0.80 x 0.90
 = 0.72 m²/UNIT

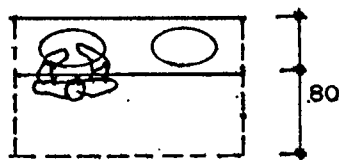
4. WATER CLOSET

= 1.50 x 1.00
 = 1.50 m²/UNIT

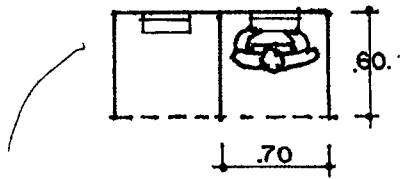

5. LAVATORY

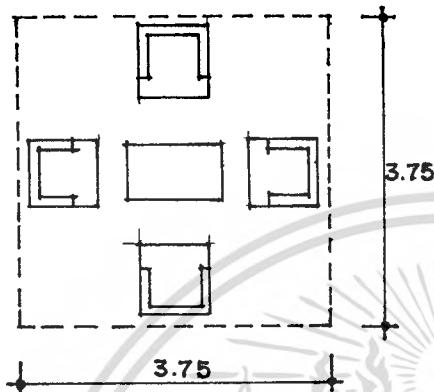
= 0.70 x 0.80
 = 0.56 m²/UNIT

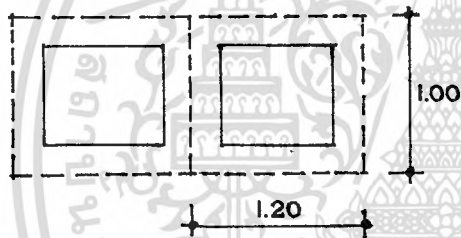
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

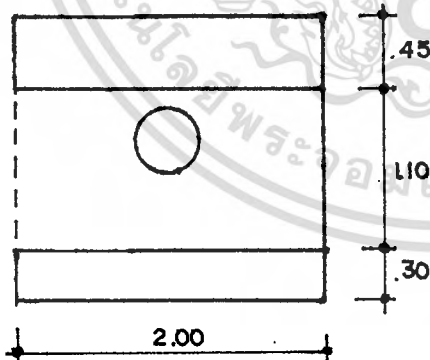
6. URINAL
 $= 0.70 \times 0.60$
 $= 0.42 \text{ m}^2/\text{UNIT}$

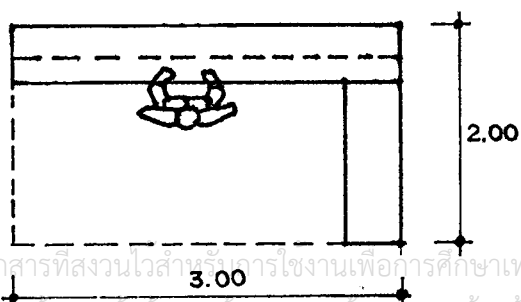
7. RECEPTION AREA
 $= 3.75 \times 3.75$
 $= 14 \text{ m}^2$

8. LAY-OUT BOARD
 $= 1.00 \times 1.20$
 $= 1.20 \text{ m}^2/\text{UNIT}$

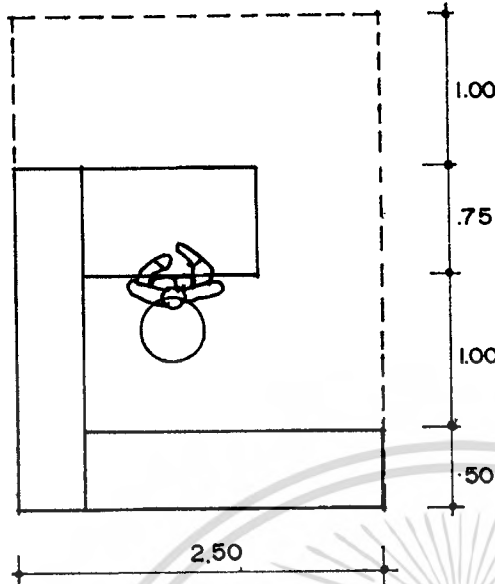

9. SERVICE COUNTER
 $= 1.85 \times 2.00$
 $= 3.70 \text{ m}^2/\text{PERSON}$

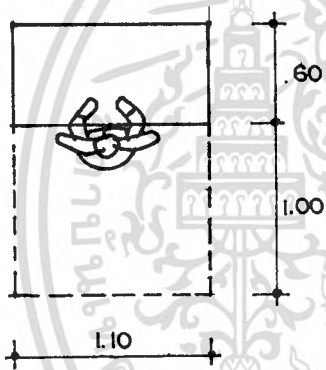
10. PANTRY
 $= 3.00 \times 2.00$
 $= 6.00 \text{ m}^2$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

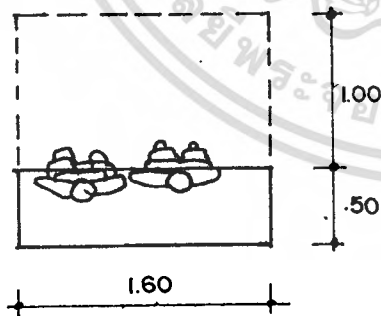
11. CHIEF'S WORKING SPACE

$\approx 3.25 \times 2.50$
 $= 8.125 \text{ m}^2/\text{PERSON}$

12. TYPIST

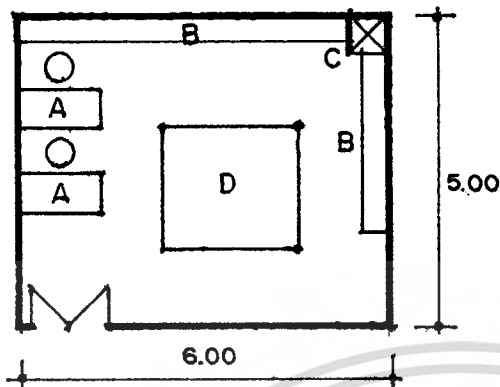
$= 1.60 \times 1.10$
 $= 1.76 \text{ m}^2/\text{PERSON}$

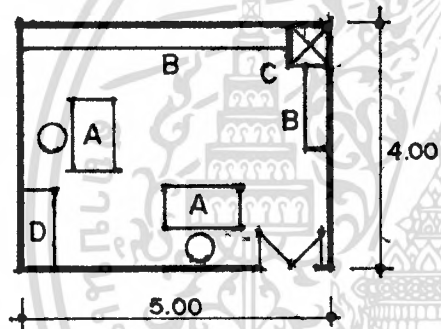
13. RESTING AREA

$= 1.60 \times 1.50 \text{ m}^2 / 2 \text{ PERSON}$
 $= 1.20 \text{ m}^2/\text{PERSON}$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ห้องปฏิบัติการซ่อมสวณวัตถุ
- A โต๊ะนักวิทยาศาสตร์
  - B เคาน์เตอร์
  - C HOOD
  - D ลานปฏิบัติการซ่อมสวณ

15. ห้องภัณฑารักษ์-นักวิชาการ
- A โต๊ะทำงานนักวิชาการ
  - B เคาน์เตอร์
  - C HOOD
  - D ตู้เก็บเอกสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การหาจำนวนสุขภัณฑ์

ตารางแสดงมาตรฐานสุขภัณฑ์ในอาคารสาธารณะ

จำนวนคน	โถส้วม		ที่ปัสสาวะ		อ่างล้างหน้า	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
1 - - 200	2	3	2	-	1	1
201 - 400	3	4	3	-	2	2
401 - 600	4	5	4	-	3	3
601 - 800	5	6	5	-	4	4
801 - 1,000	6	7	6	-	5	5

ที่มา : BUILDING PLANNING FOR DESIGN STANDAND

การหาจำนวนสุขภัณฑ์ในสำนักงาน

โถส้วม

15 คน	ต่อ	1	ที่
16 - 35 คน	ต่อ	2	ที่
36 - 55 คน	ต่อ	3	ที่
56 - 80 คน	ต่อ	4	ที่
81 - 100 คน	ต่อ	5	ที่

เพิ่ม 1 ที่ สำหรับการเพิ่มทุก 40 คน

ที่ปัสสาวะ

คิดเป็น 1 ที่ต่อโถส้วม 1 ที่

อ่างล้างหน้า

15 คน	ต่อ	1
16 - 15 คน	ต่อ	2
36 - 60 คน	ต่อ	3
61 - 125 คน	ต่อ	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สรุปการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอย

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
1. <u>ส่วนบริหาร</u>						
1.1 งานบริหาร						
ห้องหัวหน้าพิพิธภัณฑ	1	1	8.30-16.30	16.00	16.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
ห้องรองหัวหน้าพิพิธภัณฑ	1	1		12.00	12.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
เลขานุการ	1	1		6.00	6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
ห้องรับรอง	1	4		3.50	14.00	การวิเคราะห์ 7
ห้องเตรียมประชุม	1	20		2.00	40.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
เตรียมอาหาร	1	1		-	6.00	การวิเคราะห์ 10
1.2 งานธุรการ						
หัวหน้าฝ่ายธุรการ	1	1		6.00	6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
จนท. ธุรการ	1	6		4.5	27	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
พนักงานพิมพ์ดีด	1	2		1.80	3.60	การวิเคราะห์ 12
ส่วนเก็บเอกสาร 3% ของพื้นที่ ปฏิบัติงาน	1	1		3%	6.00	TIME SAVER STANDAND
ห้องที่สดุ	1	1		-	30.00	TIME SAVER STANDAND
ที่พักพนักงานขับรถ	1	1		1.20	1.20	การวิเคราะห์ 13

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
1.3 งานอาคาร-สถานที่	1	1	8.30-16.30	6.00	6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราช การ
หัวหน้าฝ่ายอาคารสถานที่	1	2		1.20	2.40	การวิเคราะห์ I3
ห้องพักรับการ	1	4		1.20	4.80	การวิเคราะห์ I3
1.4 งานรักษาความปลอดภัย	1	1		6.00	6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราช การ
หัวหน้าฝ่ายรักษาความปลอดภัย	1	5		1.20	6.00	การวิเคราะห์ I3
ที่พักยามรักษาการณ์					11.46	การวิเคราะห์ 4, 5, 6
สัญญาภายใน 80%						
				WC.		
				L.		
				V.		
ซ.	1	1		1.50	0.50	0.42
ญ.	2	1				
					204	๘ ²

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่ / หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ																					
<p>2. ส่วนบริการ</p> <p>2.1 โถงทางเข้า</p> <p>โถงต้อนรับ</p> <p>ที่ติดต่อสอบถาม</p> <p>ที่จำหน่ายบัตรผ่านประตู</p> <p>ที่รับฝากของ</p> <p>ร้านค้า</p> <p>โทรศัพท์สาธารณะ</p> <p>ฝั้งแนะนำส่วนแสดง</p> <p>ห้องน้ำ-ตัวม รวมทางสัญจร</p> <p>ภายใน 80 %</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>3</p> <p>2</p>	<p>120</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>	<p>8.30-16.30</p> <p>-</p>	<table border="1"> <tr> <td>1.00</td> <td>3.50</td> <td>3.50</td> <td>3.67</td> <td>-</td> <td>0.72</td> <td>1.20</td> </tr> <tr> <td>WC.</td> <td>L.</td> <td>V.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.50</td> <td>0.56</td> <td>0.42</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	1.00	3.50	3.50	3.67	-	0.72	1.20	WC.	L.	V.					1.50	0.56	0.42					<p>120</p> <p>3.50</p> <p>3.50</p> <p>3.67</p> <p>20.00</p> <p>2.16</p> <p>2.40</p> <p>27.12</p>	<p>มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ</p> <p>การวิเคราะห์ที่ 2</p> <p>การวิเคราะห์ที่ 2</p> <p>การวิเคราะห์ที่ 9</p> <p>ประมาณการ</p> <p>การวิเคราะห์ที่ 3</p> <p>การวิเคราะห์ที่ 8</p> <p>การวิเคราะห์ที่ 4,5,6</p>
1.00	3.50	3.50	3.67	-	0.72	1.20																					
WC.	L.	V.																									
1.50	0.56	0.42																									

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
2.2 ร้านอาหาร	25 โต๊ะ	100	8.30-16.30	5.28	132	ARCHIECT'S DATA
ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร ส่วนครัว 25% ของส่วนรับ ประทานอาหาร แยกเป็น	1			15%	4.94	ARCHITECT'S DATA
- ส่วนเตรียมอาหาร 15% ของพื้นที่ครัว	1			85%	27.98	ARCHITECT'S DATA
- ส่วนปรุงอาหาร 85% ของพื้นที่ครัว	1			20%	6.6	ARCHITECT'S DATA
- ส่วนบริการขายอาหาร 20% ของพื้นที่ครัว	1			40%	13.2	ARCHITECT'S DATA
- ส่วนบริการครัว 40% ของ พื้นที่ครัว	1			3%	6	TIME SAVER STANDARD
- ห้องเก็บของ คัด 3% ของพื้นที่ปฏิบัติงาน	1				30.00	COMPARISON
- ลานขนถ่ายอุปกรณ์	1					

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ไป	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
3. ส่วนวิชาการ						
3.1 งานวิชาการ						
ห้องหัวหน้าฝ่าย	1	1	8.30-16.30	8.125	8.125	การวิเคราะห์ II
ส่วนทำงาน จนท. หัวใจ	1	2		4,5	9	มาตรฐานอาคารที่ทำการราช การ
ห้องปฏิบัติงานคนคว่า-วิจัย	1	2		8.125	16.25	การวิเคราะห์ II
ห้องปฏิบัติงานสหพันธกิจ	1	2		8.125	16.25	การวิเคราะห์ II
ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ 3%ของ พื้นที่ปฏิบัติงาน				3%	3.00	TIME SAVER STANDAND
3.2 งานทะเบียน						
หัวหน้าฝ่ายทะเบียน	1	1		8.125	8.125	การวิเคราะห์ II
ห้องปฏิบัติงาน จนท. ทะเบียน	1	2		6	12	มาตรฐานอาคารที่ทำการราช การ
ลานตรวจรับวัตถุ	1			-	30.00	COMPARISON
ห้องบรรจุ-เก็บที่ห้อง	1	3		-	30.00	COMPARISON
ห้องเก็บวัตถุ				-	20.00	COMPARISON
ห้องถ่ายภาพ	1	1		-	10.00	TIME SAVER STANDAND
ห้องจัดขยายภาพ	1	1		-	10.00	TIME SAVER STANDAND

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ																					
คลังพิพิธภัณฑ์ (25% ของพื้นที่ห้องจัดแสดงถาวร) คลังพิพิธภัณฑ์เพื่อการศึกษาค้นคว้า (15% ของคลังรวม) ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และซ่อมส่งมอบนิทรรศน์วัตถุ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ และซ่อมส่งมอบนิทรรศน์วัตถุ ห้องน้ำ-ส้วม รวมทางสัญญาภายใน 80%	1 1 1 1	3 3	8.30-16.30	25% 15% - -	585 88.00 30.00 30.00	พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา การวิเคราะห์-COMPARSION การวิเคราะห์-COMPARSION																					
<table border="1"> <tr> <td>WC.</td> <td>L.</td> <td>V.</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>1</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ช.</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ญ.</td> <td>1</td> <td>-</td> </tr> </table>	WC.	L.	V.	1	1	1	1	1	-	ช.	1	1	ญ.	1	-	-			<table border="1"> <tr> <td>WC.</td> <td>L.</td> <td>V.</td> </tr> <tr> <td>1.50</td> <td>0.56</td> <td>0.42</td> </tr> </table>	WC.	L.	V.	1.50	0.56	0.42	8.14 914 ม ²	การวิเคราะห์ 4,5,6 -
WC.	L.	V.																									
1	1	1																									
1	1	-																									
ช.	1	1																									
ญ.	1	-																									
WC.	L.	V.																									
1.50	0.56	0.42																									

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
4. ส่วนการศึกษาและประสานงาน - สัมพันธ์	1	1	8.30-16.30	6.00	6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
ห้องหัวหน้าฝ่าย	1	2		4.5	9	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
ส่วนทำงานเจ้าหน้าที่	1	2		4.5	9	มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ
ห้องวิทยากร	1	2		2.00	4.00	ARCHITECT'S DATA
เจ้าหน้าที่นำชม	1	2		-	30.00	TIME SAVER STANDAND
ห้องจัดทำเอกสาร-สิ่งพิมพ์	1	2		-	126	ARCHITECT'S DATA
ห้องบรรยาย	1	120		1.05	30.00	ARCHITECT'S DATA
- พื้นที่ส่วนที่นั่งชม	1	120		1/6	20.00	BUILDING TYPES
รวมทางสัญจรภายใน 15%	1	2		-	16.00	BUILDING TYPES
- ส่วนโถงทางเข้า 1/6	1	1		-	6.00	กฎระเบียบที่ 10
- ส่วนควบคุมระบบแสงเสียง	1	1		-		
- ห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์	1	1		-		
- ส่วนบริการอาหาร	1	1		-		

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ																				
ห้องน้ำ-ส้วม รวมทางสัญจรภายใน 80% <table border="1" data-bbox="477 1604 671 1942"> <thead> <tr> <th></th> <th>WC.</th> <th>L.</th> <th>V.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ช.</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>ญ.</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>		WC.	L.	V.	ช.	2	2	2	ญ.	3	2	-				<table border="1" data-bbox="477 763 671 1021"> <thead> <tr> <th></th> <th>WC.</th> <th>L.</th> <th>V.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>1.50</td> <td>0.56</td> <td>0.42</td> </tr> </tbody> </table>		WC.	L.	V.		1.50	0.56	0.42	18.9	การวิเคราะห์ 4,5,6
	WC.	L.	V.																							
ช.	2	2	2																							
ญ.	3	2	-																							
	WC.	L.	V.																							
	1.50	0.56	0.42																							
ห้องสมุด					9	TIME SAVER STANDARD																				
- โถงทางเข้า 10% ช่อง	1			10%																						
- พื้นที่อ่านหนังสือ	1	1		6,125	8,125	BUILDING TYPES																				
- ห้องบรรณารักษ์	1	2		4.5	9	BUILDING TYPES																				
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุด	1	34		2.7	92	BUILDING TYPES																				
- บริเวณอ่านหนังสือ	1			1.39	6.95	BUILDING TYPES																				
- บริเวณชั้นวางหนังสือ	1			15%	16.9	ARCHITECT'S DATA																				
- ห้องเก็บและซ่อมหนังสือ	1																									
					432 ม ²																					

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ
5. ส่วนจัดแสดงและเทคนิค						
5.1 งานจัดแสดง						
หัวหน้าฝ่ายจัดแสดง	1	1	8.30-16.30	8.124	8.125	การวิเคราะห์ II
ช่างออกแบบ	1	1		8.125	16.25	การวิเคราะห์ II
ช่างเขียนแบบ	1	2		6	6	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ
ห้องปฏิบัติงานช่าง	1	3		-	80	ARCHITECT'S DATA
ห้องจัดแสดงถาวร	1			-	2,342	การวิเคราะห์
ห้องจัดแสดงชั่วคราว (25% ของห้องแสดงถาวร)				-	585	ARCHITECT'S DATA
5.2 งานเทคนิค						
หัวหน้าฝ่ายเทคนิค	1	1		6	-	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ
ส่วนปฏิบัติงานช่างไฟฟ้า	1	2		4.5	9	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ
ส่วนปฏิบัติงานช่างสุขาภิบาล	1	1		4.5	4.5	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ
ห้องไฟฟ้า	1	2			3.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ
ห้องเครื่องบ่มน้ำ	1	1			6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ
ห้องเก็บวัสดุ-อุปกรณ์	1				6.00	มาตรฐานอาคารที่ทำการ ราชการ

องค์ประกอบ	หน่วย	จำนวน ผู้ใช้	เวลา	พื้นที่/หน่วย	พื้นที่รวม	หมายเหตุ																				
ห้องน้ำ-ส้วม เจ้าหน้าที่ รวมทางสัญจร 80% <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>WC.</th> <th>L.</th> <th>V.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ช.</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>ญ.</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>		WC.	L.	V.	ช.	1	1	-	ญ.	1	1	-				<table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>WC.</th> <th>L.</th> <th>V.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>1.50</td> <td>0.56</td> <td>0.42</td> </tr> </tbody> </table>		WC.	L.	V.		1.50	0.56	0.42	8.14	การวิเคราะห์ 4, 5, 6
	WC.	L.	V.																							
ช.	1	1	-																							
ญ.	1	1	-																							
	WC.	L.	V.																							
	1.50	0.56	0.42																							
ห้องน้ำ-ส้วม บริการ รวมทางสัญจร 80% <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>WC.</th> <th>L.</th> <th>V.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ช.</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>ญ.</td> <td>3</td> <td>2</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>		WC.	L.	V.	ช.	2	2	2	ญ.	3	2	-				<table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>WC.</th> <th>L.</th> <th>V.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>1.50</td> <td>0.56</td> <td>0.42</td> </tr> </tbody> </table>		WC.	L.	V.		1.50	0.56	0.42	18.9	การวิเคราะห์ 4, 5, 6
	WC.	L.	V.																							
ช.	2	2	2																							
ญ.	3	2	-																							
	WC.	L.	V.																							
	1.50	0.56	0.42																							
					3,139 ม ²																					

รวมพื้นที่โครงการ

1. ส่วนบริหาร	=	204	ม ²
2. ส่วนบริการ	=	1,767	ม ²
3. ส่วนวิชาการ	=	914	ม ²
4. ส่วนการศึกษาและประชาสัมพันธ์	=	435	ม ²
5. ส่วนจัดแสดง และเทคนิค	=	3,139	ม ²
รวม	=	6,459	ม ²
บวกทางสัญจร 30%	=	1,938	ม ²
รวมพื้นที่ใช้สอยโครงการทั้งหมด	=	8,397	ม ²

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.3-ลักษณะพิเศษทางสถาปัตยกรรม

องค์ประกอบ	ระบบที่เลือกใช้	เหตุผล
1. ส่วนสำนักงาน	- ใช้ระบบสำนักงานแบบเปิด	เพื่อความประหยัดเนื้อที่และการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ห้องอาหาร	- ใช้ระบบคาเฟ่เรียน	ประหยัดเวลาและแรงงาน มีความสะดวกทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ
3. ห้องบรรยาย	- ใช้ลักษณะห้องบรรยายแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า - ลักษณะการจัดที่นั่งแบบ TWO BANK ROW การจัดที่นั่ง 2 คน	จากการศึกษารายละเอียดและคุณสมบัติ จากการศึกษารายละเอียดและคุณสมบัติ
4. ห้องสมุด	- ใช้การจัดห้องสมุดแบบแยกส่วน เก็บหนังสือกับชั้นวางหนังสือ	จากการศึกษารายละเอียดและคุณสมบัติ
5. ห้องจัดแสดง	- ใช้ลักษณะการจัดห้องแสดงแบบ ROOM TOROOM	จากการศึกษารายละเอียดและคุณสมบัติ การศึกษาลักษณะวัตถุประสงค์ การศึกษาพฤติกรรมการสัญจรของผู้เข้าชม
6. คลังพิพิธภัณฑ์	- 25% ของพื้นที่ห้องจัดแสดง - แยกคลัง เป็นคลังรวมและคลังเพื่อการศึกษา	หลักการวิชาการพิพิธภัณฑ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 ข้อมูลเชิงเทคนิค

4.6.1 ระบบโครงสร้าง

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับระบบโครงสร้าง สามารถกำหนดระบบโครงสร้างที่นำมาเลือกใช้กับโครงการได้ดังนี้

1. ระบบ เสาและคาน
2. ระบบ ผนังรับน้ำหนัก
3. ระบบ โครงสร้างช่วงกว้าง

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้ระบบ โครงสร้าง

ข้อพิจารณา	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3
1. ความเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย	3	2	3
2. เทคนิคก่อสร้าง	3	2	2
3. ความประหยัด	3	2	2
4. สามารถใช้วัสดุท้องถิ่น	2	2	2
5. เหมาะสมกับสภาพภูมิศาสตร์	3	2	2
รวม	14	10	11

สรุป : ระบบโครงสร้างที่เหมาะสมกับโครงการใช้ 2 ระบบ

คือ ระบบ เสาและคาน และระบบ โครงสร้างช่วงกว้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการพิจารณาช่วงความกว้างเสา

การพิจารณาช่วงความกว้างเสาโครงการ พิจารณาเปรียบเทียบจากมาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ (2521) และหน้าที - ประโยชน์ใช้สอย

มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ

- ความกว้างระหว่างช่วงเสาด้านยาวของอาคาร ไม่ควรเกิน 4.20 ม.
- ความกว้างระหว่างช่วงเสาด้านกว้างของอาคารไม่ควรเกิน 8.40 ม.
- ความสูงของอาคารจากพื้นถึงพื้น

ชั้นล่างไม่ควรเกิน	4.00	เมตร
ชั้นอื่น ๆ ไม่ควรเกิน	3.60	เมตร

หมายเหตุ : ช่วงความกว้างเสา ความสูงของอาคารโครงการ บางส่วนอาจมีระยะเกินกว่าที่มาตรฐานอาคารที่ทำการราชการ พ.ศ. 2521 กำหนด ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะกิจกรรมของอาคารพิพิธภัณฑน์บางส่วนมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากอาคารธรรมดาทั่วไป

4.6.2 ระบบแสงสว่าง

ข้อพิจารณา	แสงธรรมชาติ		แสงประดิษฐ์	
	แสงทางตรง	แสงทางอ้อม	FLUORESCEN	INCANDESCENT
- ให้ความนุ่มและชัด เจน		●	●	
- กระจายแสงได้ดี	●		●	●
- ใช้ได้ในบางส่วนของอาคาร		●		●
- สามารถใช้ได้ทุกส่วนของอาคาร		●	●	
- ควบคุมปริมาณแสงได้		●	●	●
- เสียค่าบำรุงรักษาน้อย			●	
- เสียค่าบำรุงรักษามาก				●
- เสียค่าใช้จ่ายมาก				●
- ความเหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม		●		●
- บรรยากาศ	●			
- มีความร้อนมาก	●			●
- มีความร้อนน้อย		●	●	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางแสดงชนิดของแสงสว่างที่เหมาะสมกับองค์ประกอบ โครงการ				
องค์ประกอบ	แสงธรรมชาติ		แสงประดิษฐ์	
	แสงตรง	แสงทางอ้อม	FLUORESCENT	INCANDESCENT
- ส่วนสำนักงาน			●	
- ส่วนบริการสาธารณะ	●		●	
- ส่วนวิชาการ-ห้องคลัง ห้องทะเบียน-ห้องซ่อม สแกน			●	●
- ส่วนห้องบรรยาย, ห้องสมุด			●	●
- ส่วนจัดแสดง	●	●		●

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. 6.3 ระบบรักษาความปลอดภัย

ตารางวิเคราะห์ ระบบรักษาความปลอดภัยโครงการ

องค์ประกอบ	ระบบที่เลือกใช้			เหตุผล
	เทคนิคทางกลศาสตร์	เทคนิคทางไฟฟ้า	เจ้าหน้าที่รักษาการณ์	
- ส่วนสำนักงาน	●		●	- เพื่อความประหยัด - เจ้าหน้าที่รักษาการณ์สามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึง
- ส่วนบริการสาธารณะ	●		●	- เหตุผลเดียวกับส่วนสำนักงาน
- ส่วนวิชาการ, ห้องคลัง ห้องทะเบียน, ห้องซ่อม สงวน		●		- มีประสิทธิภาพ ในการควบคุม ได้ทุกจุด ตามที่กำหนด มีสัญญาณ เสียงดัง
			●	ควบคุมดูแลเพิ่มเติม
- ส่วนห้องบรรยาย, ห้องสมุด	●		●	- เหตุผลเดียวกับส่วนสำนักงาน
- ส่วนจัดแสดง	●	●		- มีประสิทธิภาพในการควบคุม ได้ทุกจุดที่กำหนด - วัตถุประสงค์ต้องรักษาความปลอดภัย เป็นพิเศษ - ควบคุม ดูแล เพิ่มเติม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบป้องกันอัคคีภัย

ระบบป้องกันอัคคีภัยโครงการใช้ระบบ เครื่องสูดควัน และระบบดับเพลิงชนิด

ถังหัว คำนึงความปลอดภัยของวัตถุ และความประหยัด

4.6.4 ระบบปรับอากาศ

ระบบปรับอากาศโครงการใช้ระบบ ปรับอากาศชนิดแยกส่วน (SPIT TYPE)

เนื่องจากต้องการปรับอากาศเป็นบางส่วน

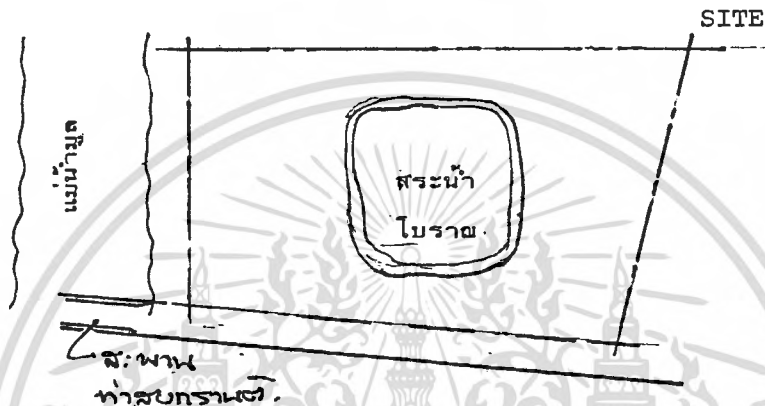
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

การออกแบบสถาปัตยกรรม

5.1 แนวความคิดในการออกแบบ

- ลักษณะเฉพาะของโครงการ

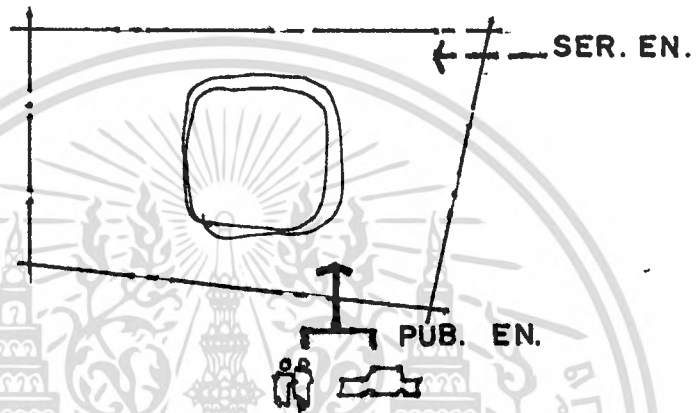
พรบ. ควบคุมการก่อสร้าง พ.ศ. 2522 แนวศูนย์กลางปากทางเข้า-ออกของ
รถยนต์ต้องไม่อยู่บนเชิงลาดสะพาน และต้องห่างจากจุดสุดเชิงสะพาน
มีระยะไม่น้อยกว่า 50.00 เมตร สำหรับโรงมหรสพระยะดังกล่าวไม่
น้อยกว่า 100.00 เมตร

จากสภาพที่ตั้งโครงการ และพรบ. ควบคุมการก่อสร้าง เป็นข้อกำหนดส่วนหนึ่ง
ที่ต้องนำมาพิจารณาในการออกแบบ-วางผัง ดังนั้นการวางผังกลุ่มอาคารจึงใช้
แนวความคิด FUNCTION FOLLOW FORM คือการวางแนวอาคารไปตามสภาพ-
ขนาด ของพื้นที่โครงการ

- สถาปัตยกรรมอาคาร

การเข้าถึงโครงการ

แนวความคิดในการออกแบบ ; ทางเข้าโครงการออกแบบทางเข้า-ออกผู้เข้าชม
ทางเดียว เพื่อการควบคุมรักษาความปลอดภัย (ตามหลักการออกแบบพิพิธภัณฑ์) ส่วนทางบริ-
การ แยกเฉพาะเพื่อความสะดวกในการบริการ

การเน้นทางเข้า APPROCH โดยการเน้นลักษณะทางสถาปัตยกรรม ได้แก่
PLAZA หลังคาจั่วยื่น การใช้แนวต้นไม้ สเก๊าเจอร์

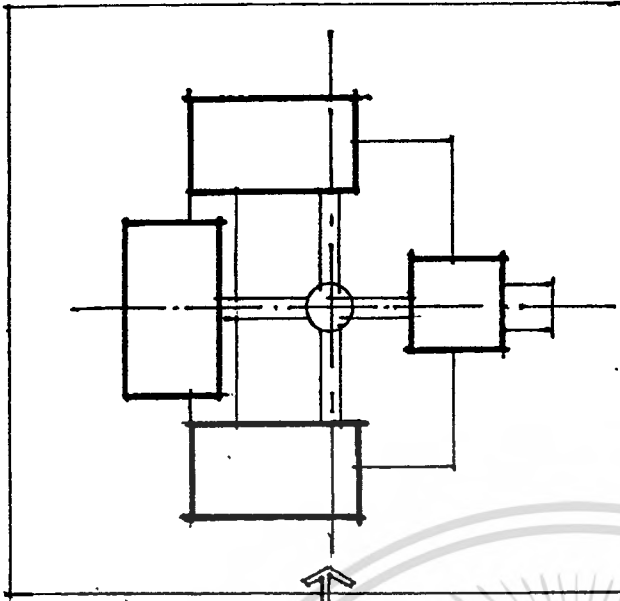
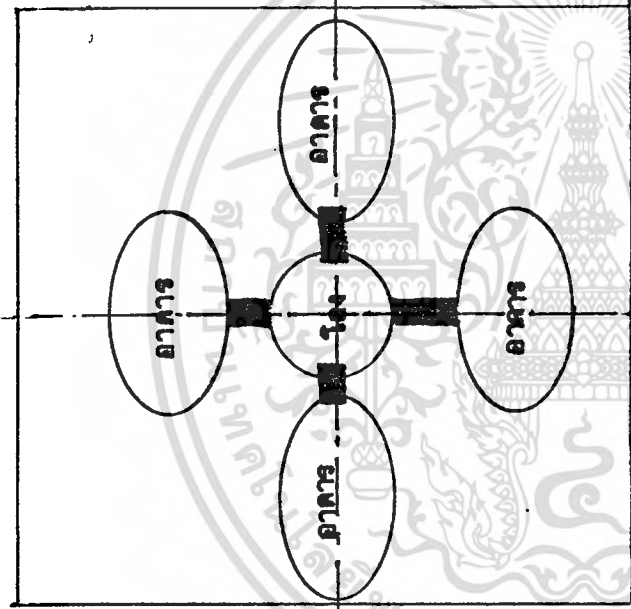
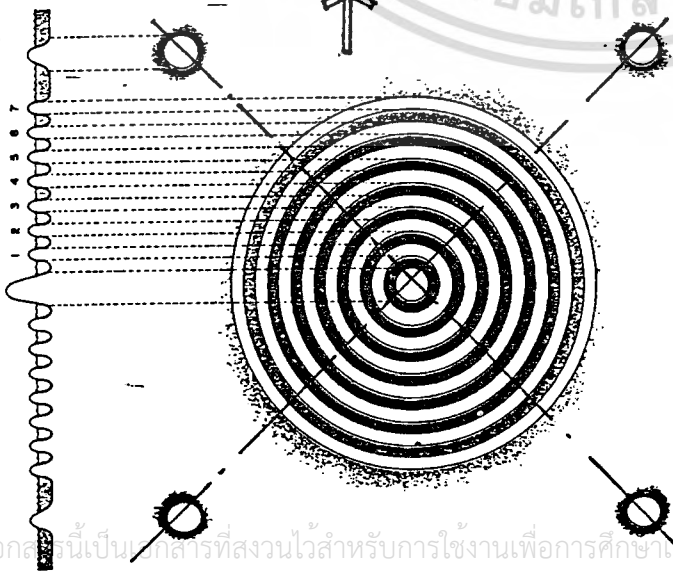
การจัดวางอาคาร

แนวความคิดในการออกแบบ ; - FORM FOLLOW FUNCTION
- คติความ เชื่อในการออกแบบปราสาทหินพิมาย

จากการศึกษาลักษณะกิจกรรมของผู้ใช้โครงการ การออกแบบ การจัดวางอาคาร
จึงเป็นไปในลักษณะตอบสนองการใช้สอย และผังแบ่งไว้ด้วยแนวความคิดทางปรัชญา-แม่บท
สถาปัตยกรรมไทย คติความ เชื่อในการออกแบบ-วางผังปราสาทหินพิมาย

การออกแบบจัดวางอาคาร (กลุ่มอาคารบริการสาธารณะ)	
แนวความคิดทางสถาปัตยกรรม	แนวความคิดทางคติความเชื่อแบบแผนเดิม
<ul style="list-style-type: none"> - การตอบสนองประโยชน์ใช้สอย FORM FOLLOW FUNCTION - การแยกกลุ่มอาคารตามประโยชน์ใช้สอย - แนวความคิด "การมีคัลลอม" เพื่อก่อให้เกิดที่ว่าง ตอบสนองการใช้สอย การไหลของที่ว่าง การเน้นความสำคัญของอาคาร (อาคารจัดแสดง) - "ที่ว่าง" คือหัวใจที่ใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมพิพิธภัณฑ์แห่งชาติพิมาย - แกนสัมพันธ์ AXIS 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบจักรวาลตามคติความเชื่อทางศาสนาพุทธ - เขาพระสุเมรุ คือหัวใจของระบบจักรวาล - แกนสัมพันธ์ AXIS ของผังปราสาทหินพิมาย

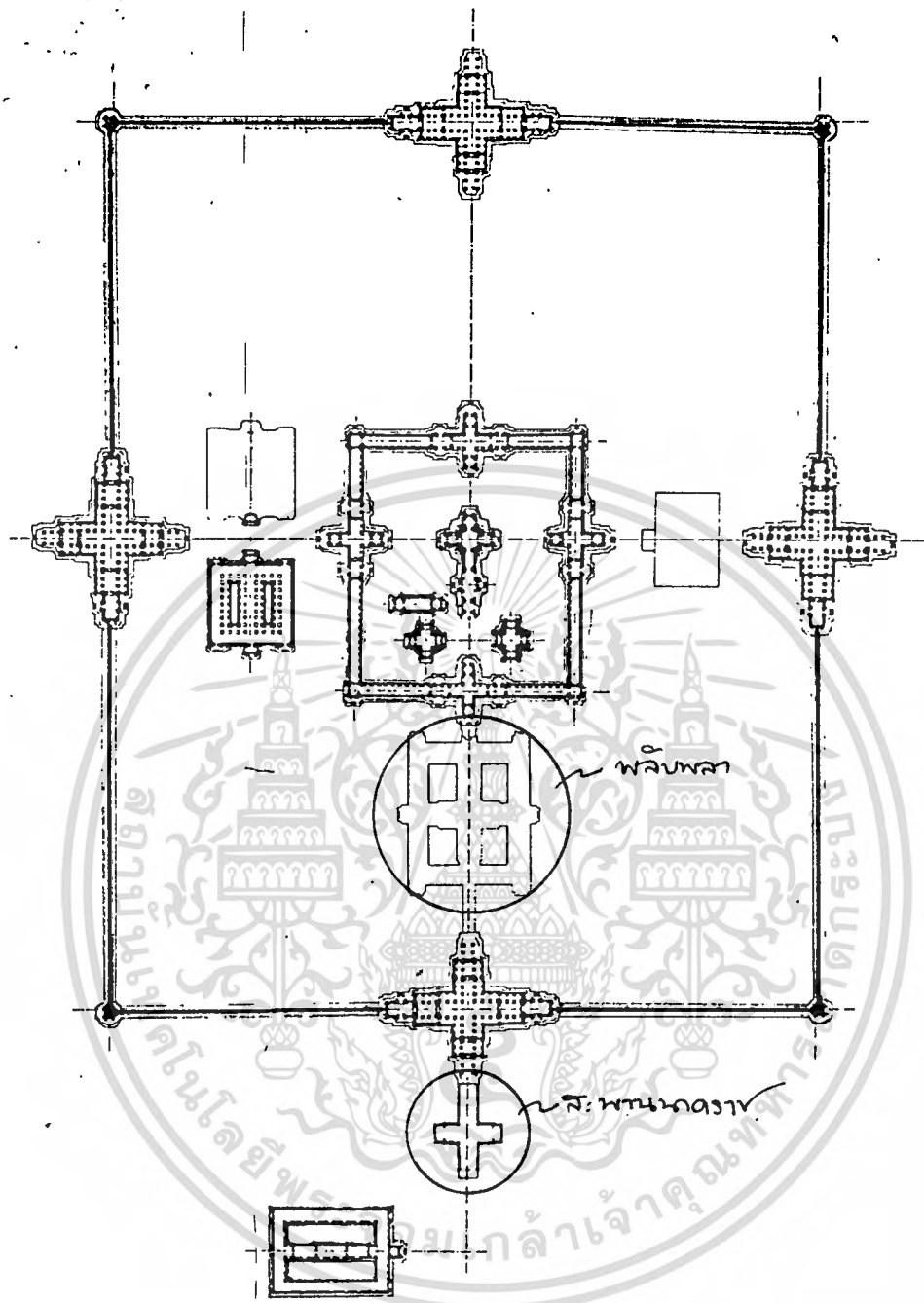
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>ประยุกต์ใช้</p>	<p>สถาปัตยกรรมปราสาทหินพิมาย</p>
<p>ใช้กับการอนุรักษ์อาคารภายในโครงการ ก่อให้เกิดบรรยากาศ และความรู้สึกสอดคล้องกับการอนุรักษ์ของปราสาทหินพิมาย</p> <p>ผลพลได้ : ใช้ในการเน้นทางเข้า APPROACH</p>	<p>สถาปัตยกรรมปราสาทหินพิมาย</p> <p>ผังมุม</p> <p>ผังแปลน</p> <p>ผังหน้าอาคาร</p>

การออกแบบจัดวางอาคาร (ขุมอาคารจัดแสดง)	
แนวความคิดทางสถาปัตยกรรม	แนวความคิดทางความคิด ความเชื่อแบบแผนเดิม
<ul style="list-style-type: none"> - จากพฤติกรรมในการเข้าชมอาคาร- ห้องจัดแสดง วัตถุประสงค์ในการ เข้าชมลักษณะการสัญจร หลักการ ออกแบบห้องจัดแสดง การรักษา ความปลอดภัย ความปลอดภัย- พักผ่อนหย่อนใจ - แนวความคิด "การปิดล้อม" แบบ ต่อเนื่องตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้ เข้าชม ส่วนลานโถงตรงกลางก่อ ให้เกิดประโยชน์ด้านการพักผ่อน หย่อนใจ การระบายถ่ายเทอากาศ ที่ดี - แกนสัมพันธ์ AXIS 	<ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนผังปราสาทหินพิมาย - การย่อมุม - แกนสัมพันธ์ AXIS ของผังปราสาทหินพิมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

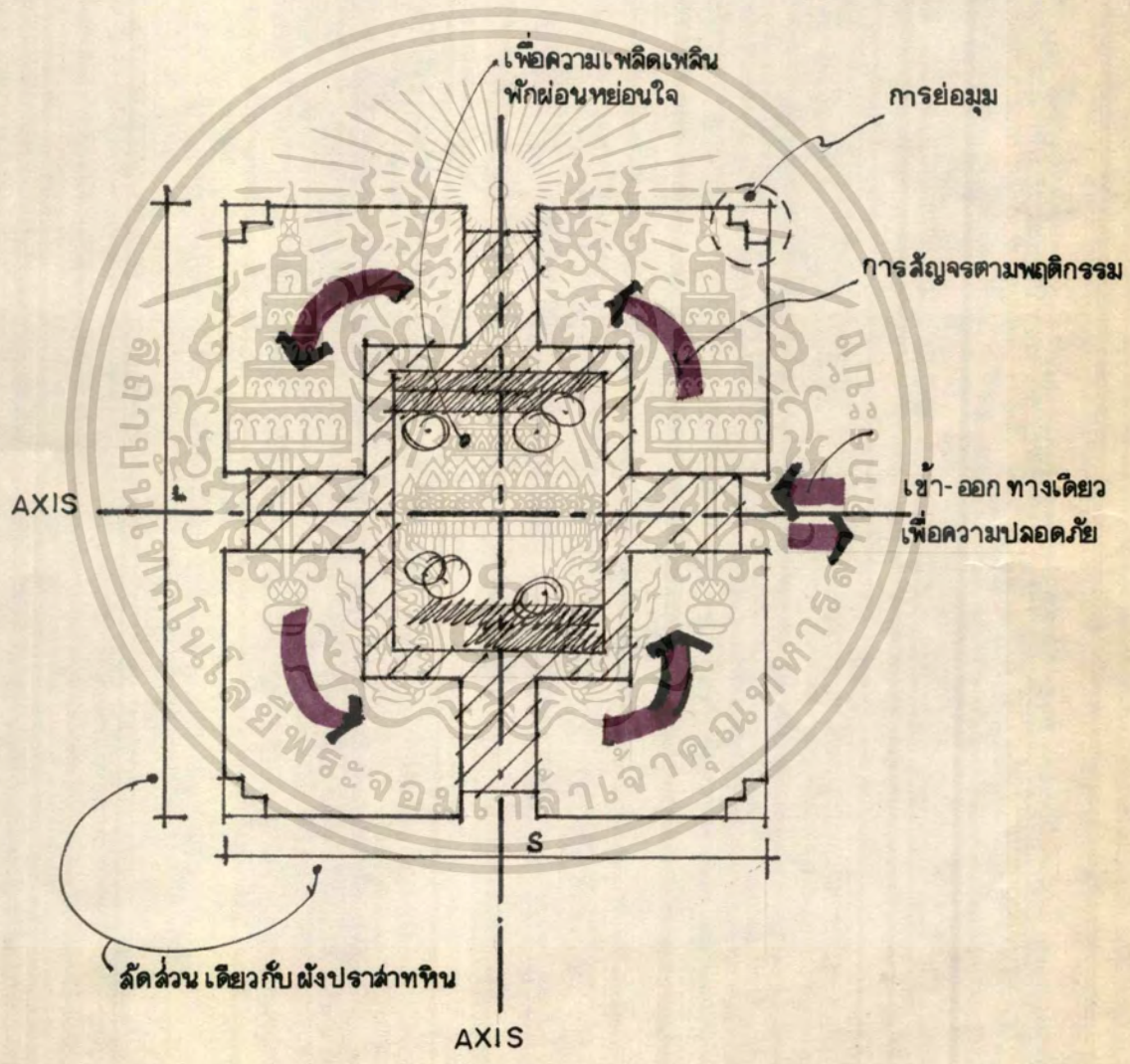
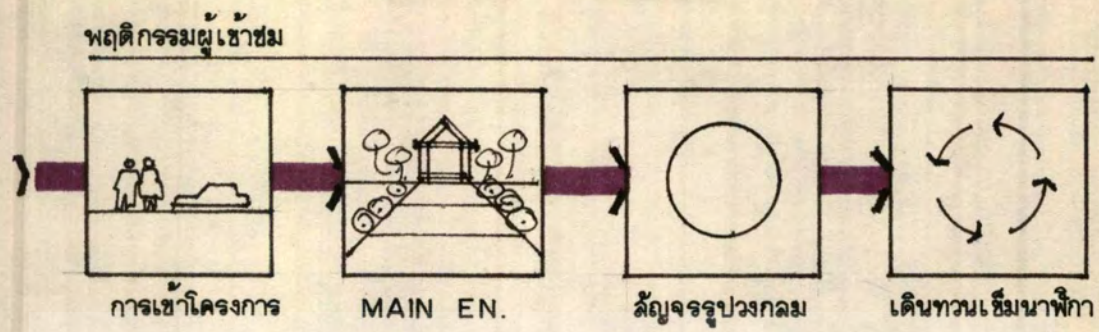
PLAN ปราสาทหิน

แนวความคิด จากการวางผังปราสาทหินพิมาย

ลักษณะยึดแกนสัมพันธ์ AXIS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการออกแบบกลุ่มอาคารจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

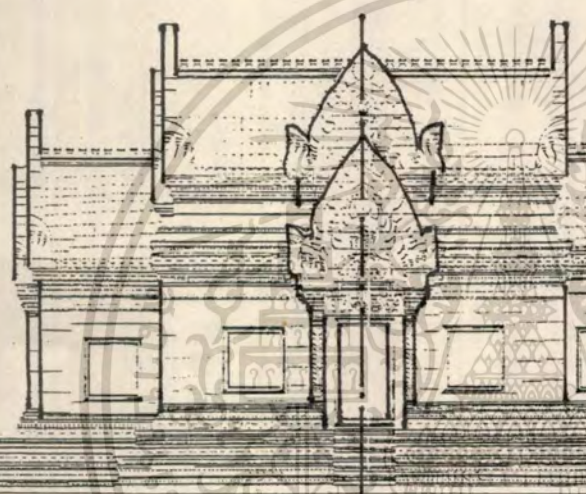
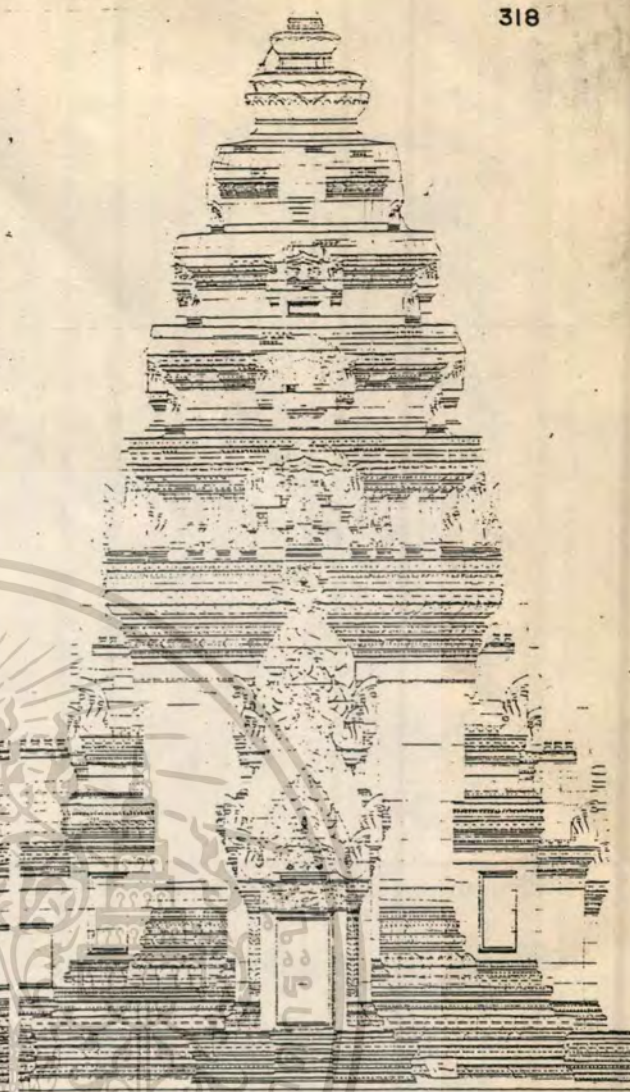
- รูปด้านอาคาร

แนวความคิดในการออกแบบ :

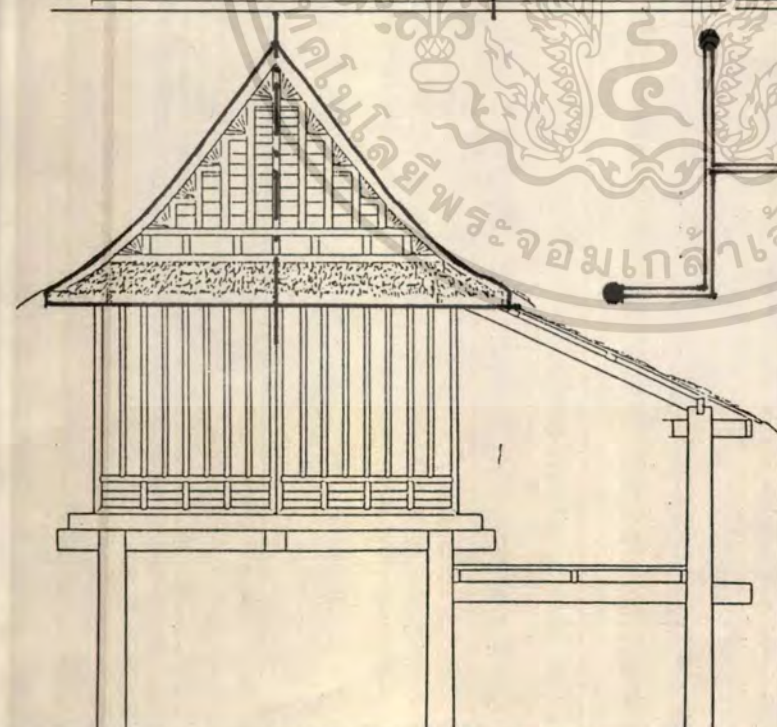
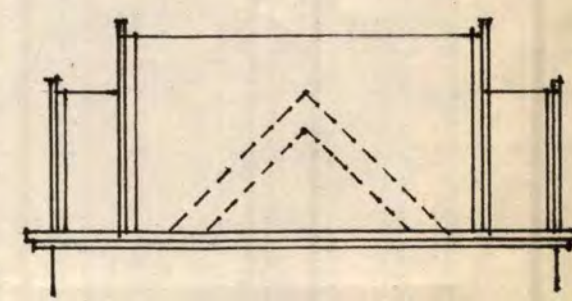
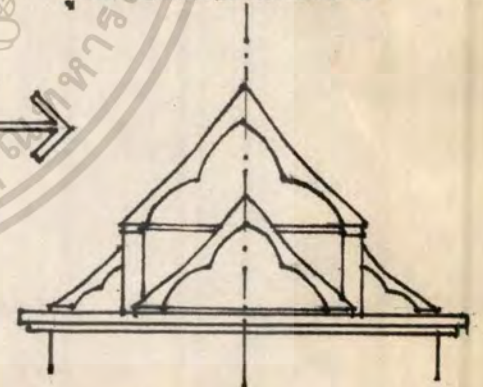
เป็นการนำลักษณะสำคัญของประกอบของปราสาทหินพิมาย และสี่ส่วนสถาปัตยกรรม
พื้นถิ่นอีสานมาประยุกต์ ประสมประสานเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดความรู้สึก และบรรยากาศ
สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าในอดีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปด้านข้างปราสาทหินพิมาย

เรือนไทยเดิมอีสาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้ทำซ้ำหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาล
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

USER BEHAVIOR

ประเภทผู้ใช้โครงการ

- ผู้บริหาร
- เจ้าหน้าที่
- ประชาชนทั่วไป

ปี พ.ศ.	คนใหม่	คนเก่า	ผู้เยี่ยมชม
2527	17,200	8,312	25,512
2528	23,200	8,204	31,404
2529	17,200	8,248	25,448
2530	21,200	7,000	28,200
2531	22,200	7,200	29,400

การเข้าถึงผู้ใช้โครงการ

- เว็บไซต์
- คู่มือ
- เอกสาร

จำนวนผู้เข้าชม (คน/ปี)	จำนวนผู้ใช้				รวม
	2528	2529	2530	2531	
100 - 200	10	20	30	50	110
200 - 300	5	10	15	25	55
300 - 400	2	4	6	10	22
400 - 500	1	2	3	5	11
500 - 600	0	0	0	0	0

ปี พ.ศ. 2527 - 2531

- ผู้เข้าชมทั้งหมด = 100 %
- ผู้เข้าชมจากเว็บไซต์ = 10 %
- ผู้เข้าชมจากคู่มือ = 20 %
- ผู้เข้าชมจากเอกสาร = 70 %

รูปที่ 5 ผู้ใช้โครงการ

USER BEHAVIOR

ประเภทผู้ใช้โครงการ

- ผู้บริหาร
- เจ้าหน้าที่
- ประชาชนทั่วไป

การเข้าถึงผู้ใช้โครงการ

- เว็บไซต์
- คู่มือ
- เอกสาร

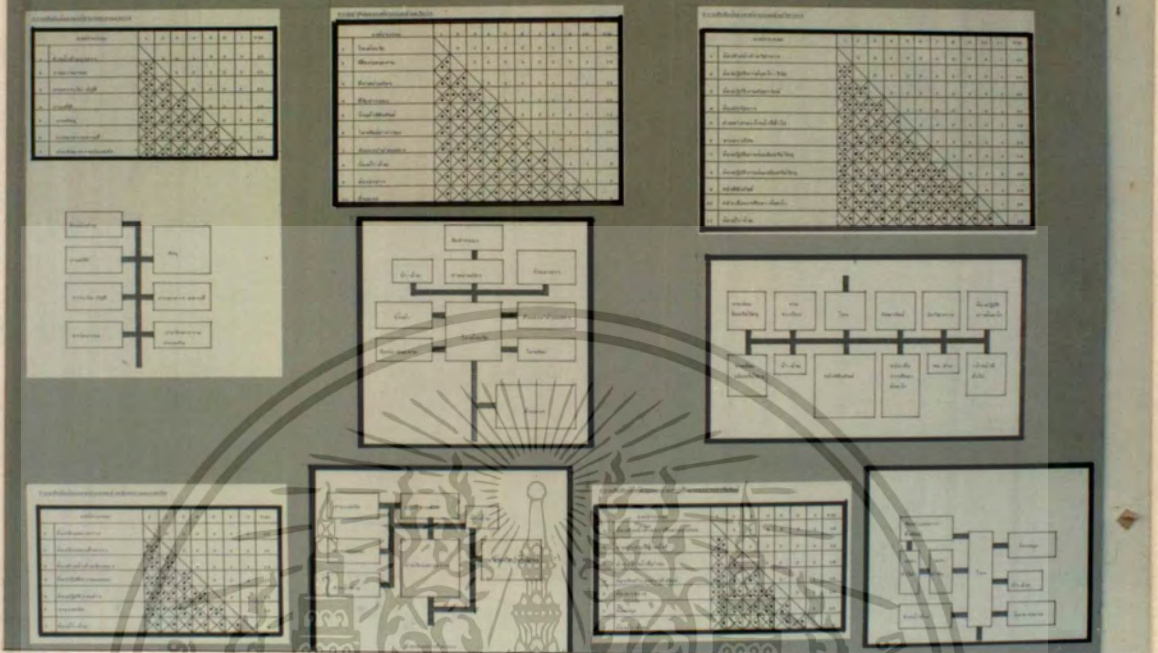
ปี พ.ศ. 2527 - 2531

- ผู้เข้าชมทั้งหมด = 100 %
- ผู้เข้าชมจากเว็บไซต์ = 10 %
- ผู้เข้าชมจากคู่มือ = 20 %
- ผู้เข้าชมจากเอกสาร = 70 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รูปที่ 6 พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ
 ไม่สามารถใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

INTERACTION

รูปที่ 9 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

AREA REQUIREMENT

Area	Code	Area	Code	Area	Code	Area	Code	Area	Code
1. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	101	2. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	102	3. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	103	4. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	104	5. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	105
6. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	106	7. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	107	8. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	108	9. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	109	10. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	110
11. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	111	12. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	112	13. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	113	14. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	114	15. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	115
16. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	116	17. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	117	18. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	118	19. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	119	20. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	120
21. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	121	22. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	122	23. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	123	24. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	124	25. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	125
26. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	126	27. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	127	28. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	128	29. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	129	30. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	130
31. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	131	32. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	132	33. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	133	34. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	134	35. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	135
36. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	136	37. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	137	38. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	138	39. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	139	40. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	140
41. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	141	42. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	142	43. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	143	44. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	144	45. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	145
46. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	146	47. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	147	48. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	148	49. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	149	50. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	150
51. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	151	52. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	152	53. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	153	54. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	154	55. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	155
56. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	156	57. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	157	58. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	158	59. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	159	60. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	160
61. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	161	62. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	162	63. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	163	64. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	164	65. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	165
66. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	166	67. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	167	68. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	168	69. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	169	70. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	170
71. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	171	72. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	172	73. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	173	74. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	174	75. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	175
76. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	176	77. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	177	78. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	178	79. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	179	80. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	180
81. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	181	82. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	182	83. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	183	84. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	184	85. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	185
86. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	186	87. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	187	88. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	188	89. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	189	90. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	190
91. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	191	92. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	192	93. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	193	94. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	194	95. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	195
96. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	196	97. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	197	98. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	198	99. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	199	100. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	200

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนูญ เตเห็นไปเซบระเอนตั้นการกั
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The top section contains four tables, each with columns for 'ชนิดของวัสดุ' (Material Type), 'ขนาด' (Size), 'จำนวน' (Quantity), 'ราคา' (Price), 'ลักษณะ' (Appearance), 'สีผิว' (Surface Color), and 'หมายเหตุ' (Remarks). The tables list various materials and their specifications. At the bottom right of this section is the logo for PHIMAI NATIONAL MUSEUM, featuring a temple structure and the text 'กรมศิลปากร' (Department of Fine Arts).

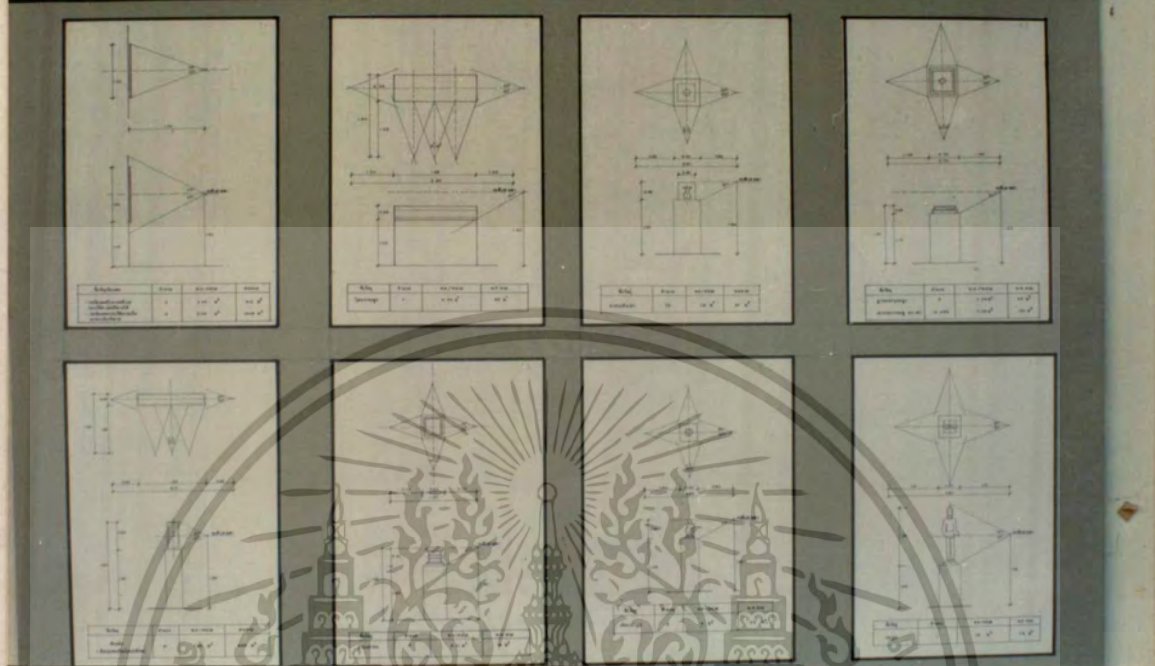
รูปที่ 11 ความต้องการพื้นที่ใช้สอย

AREA REQUIREMENT

The bottom section contains four tables, each with columns for 'ชนิดของวัสดุ' (Material Type), 'ขนาด' (Size), 'จำนวน' (Quantity), 'ราคา' (Price), 'ลักษณะ' (Appearance), 'สีผิว' (Surface Color), and 'หมายเหตุ' (Remarks). The tables list various materials and their specifications. A large circular watermark is overlaid on the entire page, containing the text 'กรมศิลปากร' (Department of Fine Arts) and 'พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง' (Kajonrajavidyalaya University).

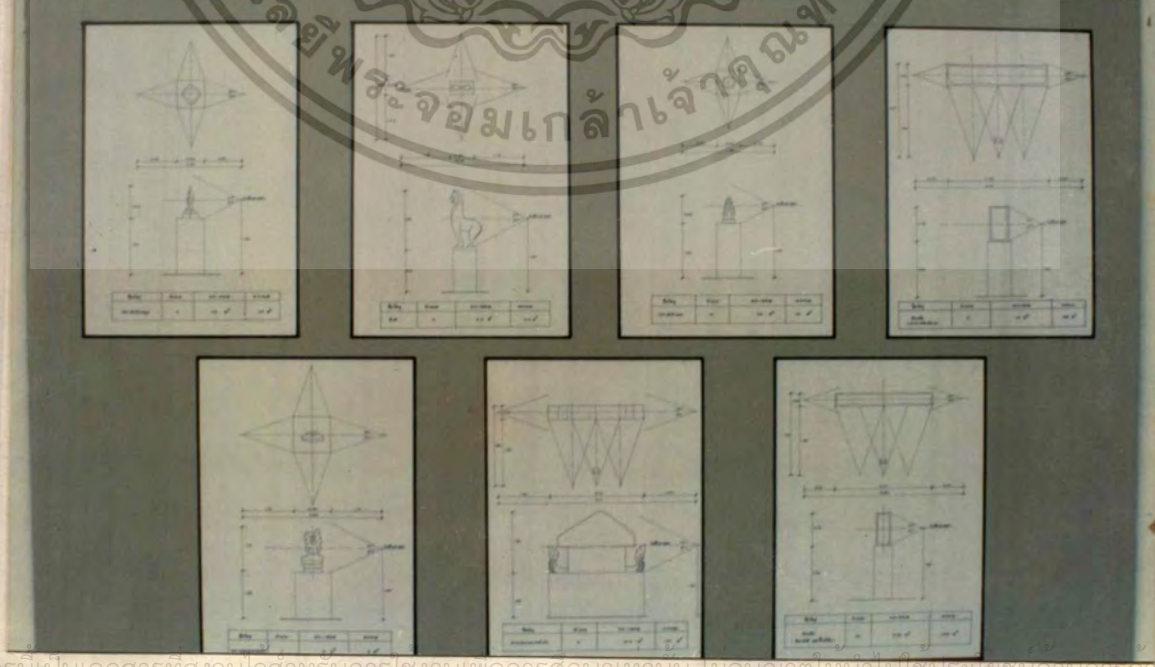
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับรูปที่ 12 ความต้องการพื้นที่ใช้สอย อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

EXHIBITION ANALYSIS

รูปที่ 13 การวิเคราะห์หาพื้นที่วัดจุดแสดง

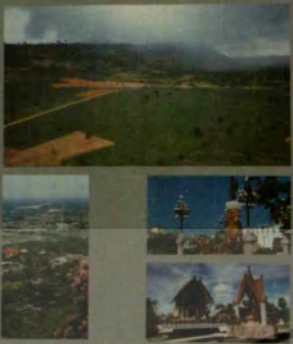
EXHIBITION ANALYSIS

รูปที่ 14 การวิเคราะห์หาพื้นที่วัดจุดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนุญญาติหน้าเว็บไซต์ระบุเช่นต้นการก
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้เผยแพร่ลงเนื้อหา และข้อมูลของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SITE STUDY

จ. นครราชสีมา

มี ๓๕ อำเภอ

พื้นที่ ๑๑๖,๖๖๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร (๕๕,๖๖๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร)

เมืองหลวง นครราชสีมา

ประชากร ๓,๖๖๖,๖๖๖ คน

พื้นที่ ๑๕๖,๖๖๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง นครราชสีมา

อ. พิมาย

มี ๕ ตำบล

พื้นที่ ๑๕๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง นครราชสีมา

ประชากร ๑๕๖,๖๖๖ คน

พื้นที่ ๑๕๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง นครราชสีมา

รูปที่ 15 การศึกษาที่ตั้งโครงการระดับจังหวัด , ระดับอำเภอ

SITE STUDY

ดูขากิบาลในเมืองพิมาย

มี ๕ ตำบล

พื้นที่ ๑๕๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง นครราชสีมา

ประชากร ๑๕๖,๖๖๖ คน

พื้นที่ ๑๕๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง นครราชสีมา

การใช้ที่ดิน

□ ส่วนราชการ □ ส่วนราชการ

ระบบสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

ประเภท การบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปโภค ๑ แห่ง

โดยมี การบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปโภค

การบริการสาธารณูปโภค (บริการสาธารณูปโภค)

ดูขากิบาล ๑๕๖.๖๖๖ ตารางกิโลเมตร

โดยมี การบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปโภค ๑ แห่ง

พื้นที่บริการสาธารณูปโภค สาธารณูปโภค ๑ แห่ง

การคมนาคม

ถนนสาย ๑๕๖ - นครราชสีมา - พิมาย

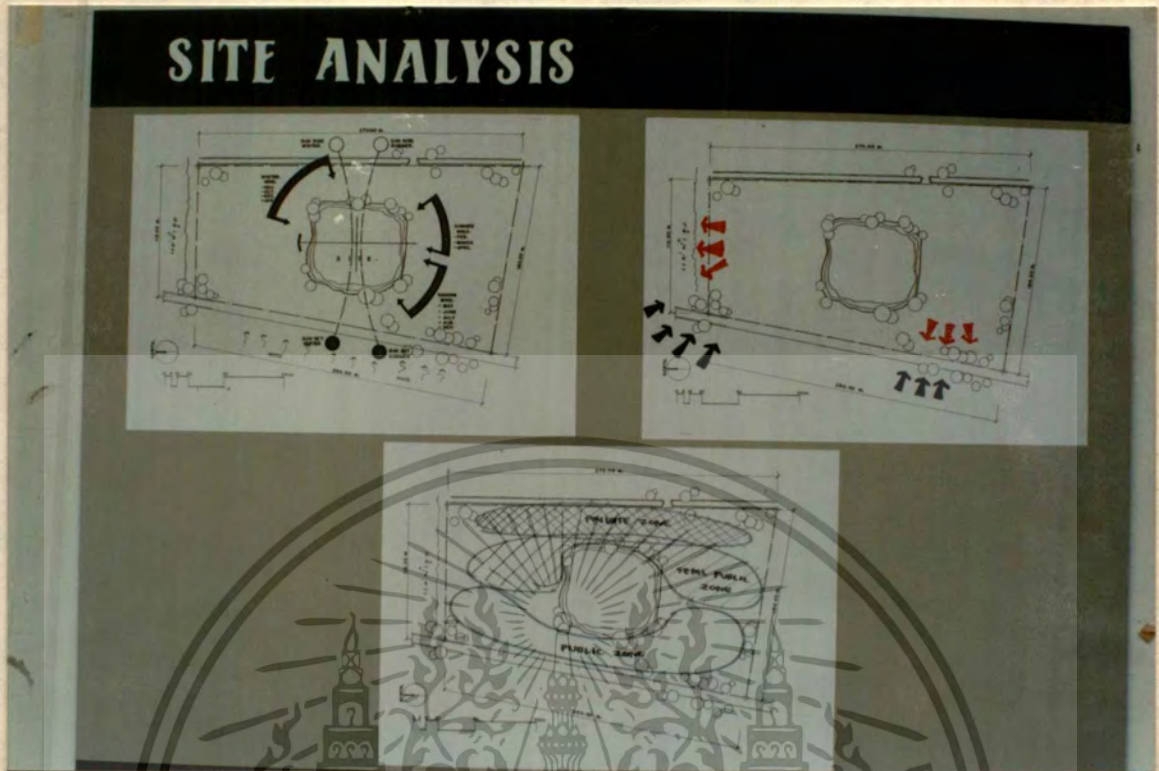
ถนนสาย ๑๕๖ - นครราชสีมา - พิมาย

ถนนสาย ๑๕๖ - นครราชสีมา - พิมาย

ถนนสาย ๑๕๖ - นครราชสีมา - พิมาย

เอกสารนี้... ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งรูปที่ ๑๕ การศึกษาที่ตั้งโครงการระดับ ภูมิภาค เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 19 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ

SITE STRUCTURE

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

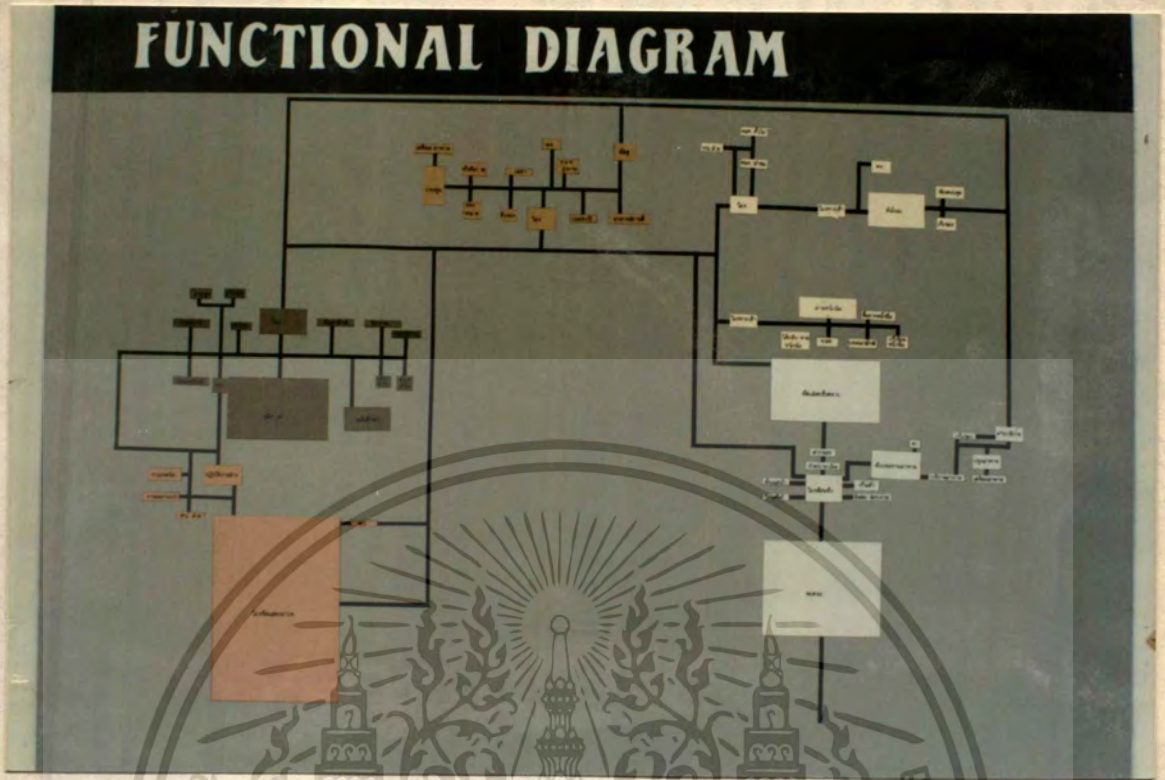
บริเวณ
 อาคารและพื้นที่สีเขียว
 บริเวณ
 พื้นที่
 พื้นที่

สี/ปริมาณ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. พื้นสี	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2. อาคารและพื้นที่สีเขียว	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3. บริเวณ	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
4. บริเวณที่จอดรถสาธารณะ	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5. อาคารและพื้นที่สีเขียว	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6. พื้นสี	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
รวม	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16

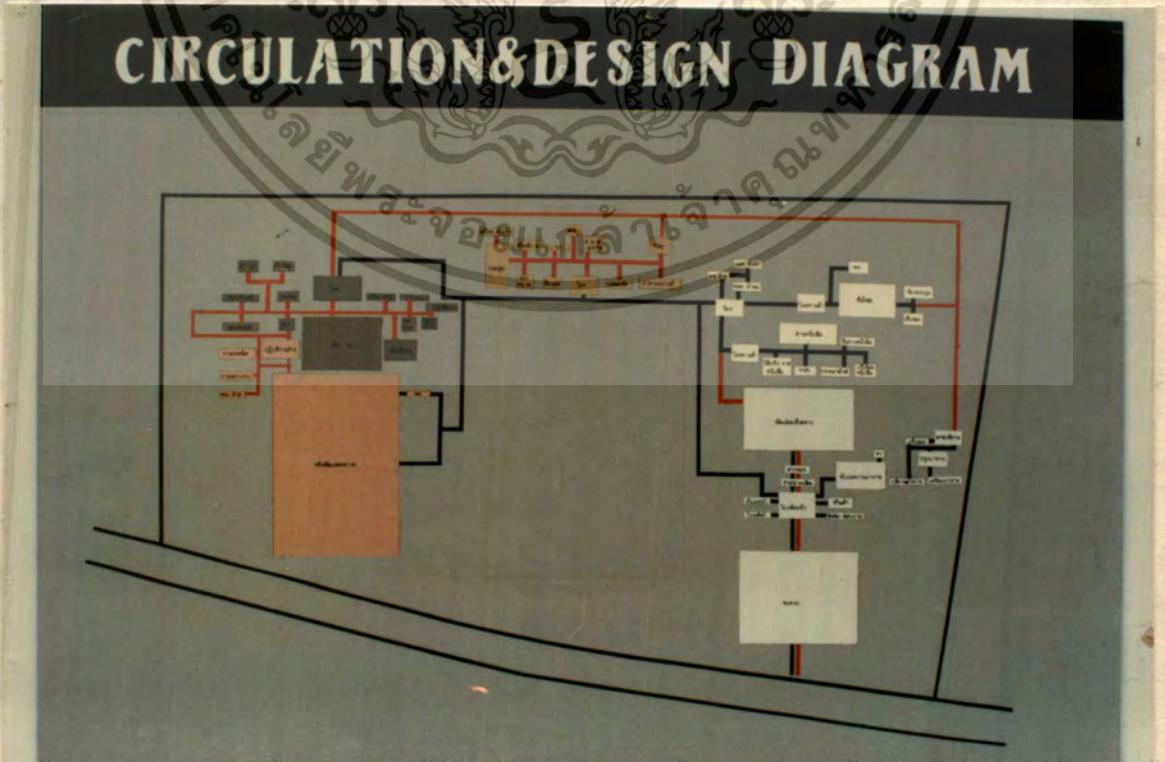
PHIMAI NATIONAL MUSEUM
 FACULTY OF ARCHITECTURE, PHIMAI NATIONAL UNIVERSITY
 COURSE OF ARCHITECTURE DESIGN
 STUDENT: MR. ANUSORN CHANTRAKORN
 LECTURER: ASSOCIATE PROFESSOR DR. THIRASIT

รูปที่ 20 โครงสร้างที่ตั้งโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้นเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

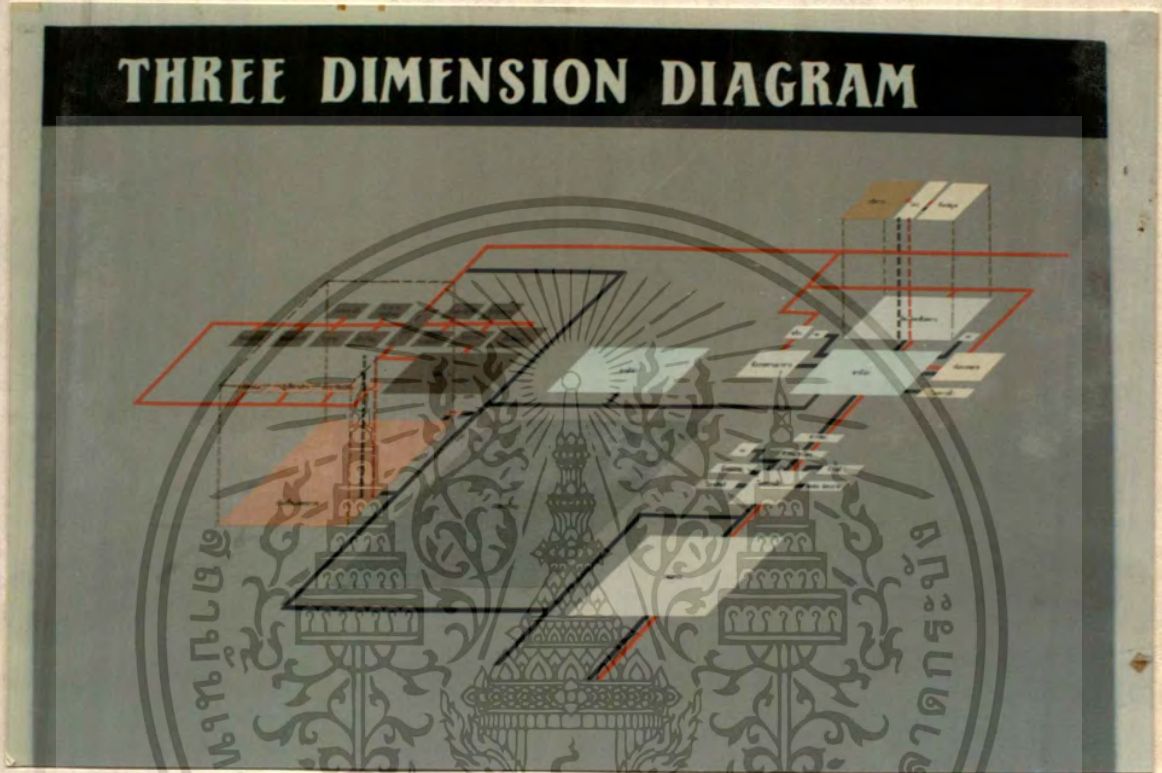

รูปที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ

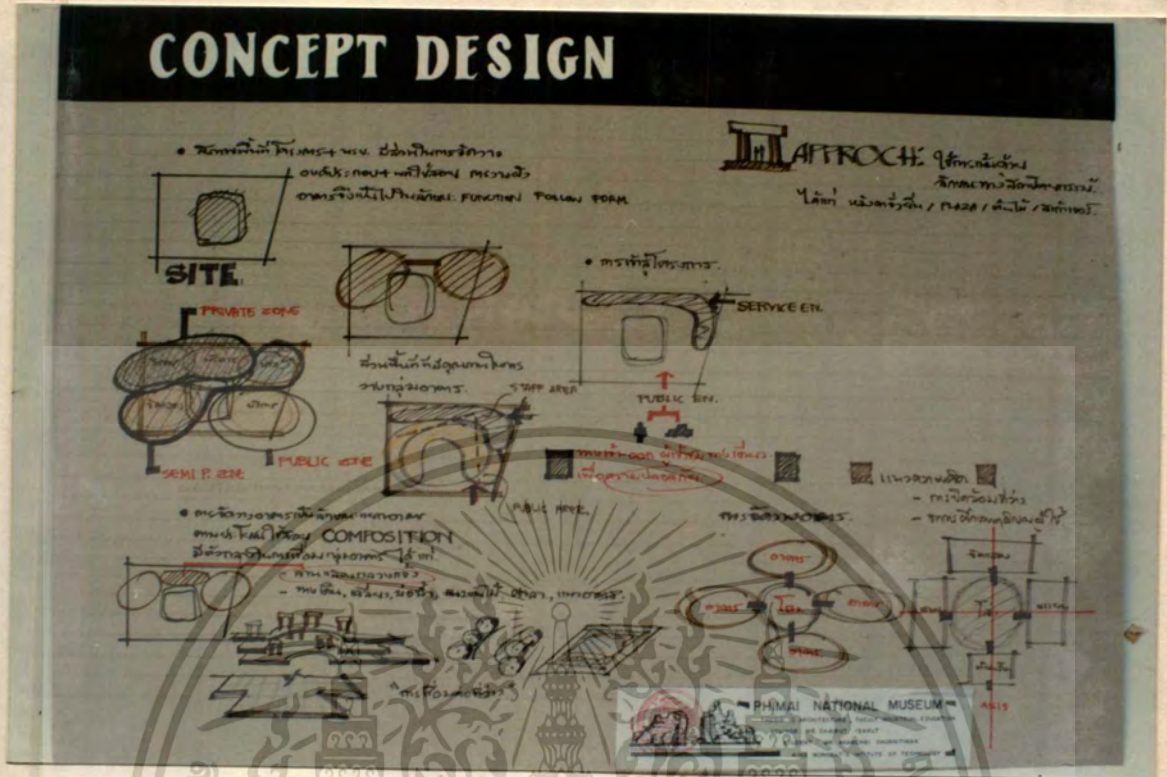
รูปที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบกับระบบสัญญาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

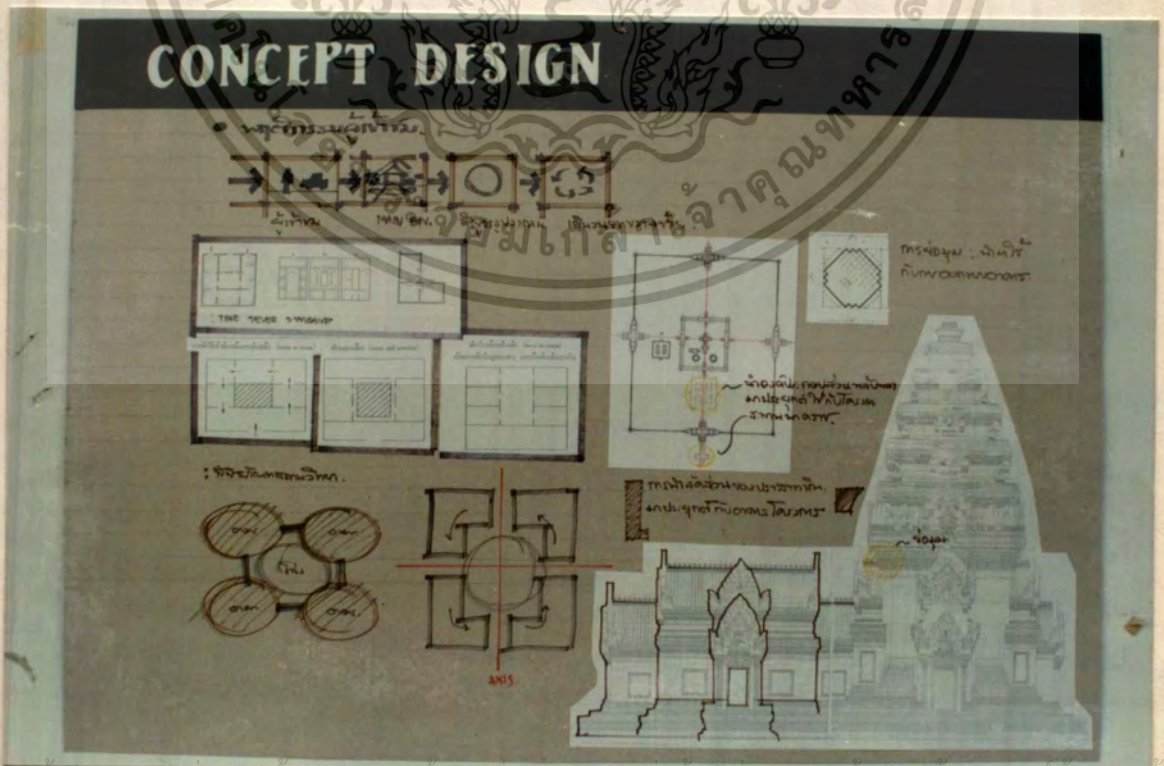

รูปที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบรูป 3 มิติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

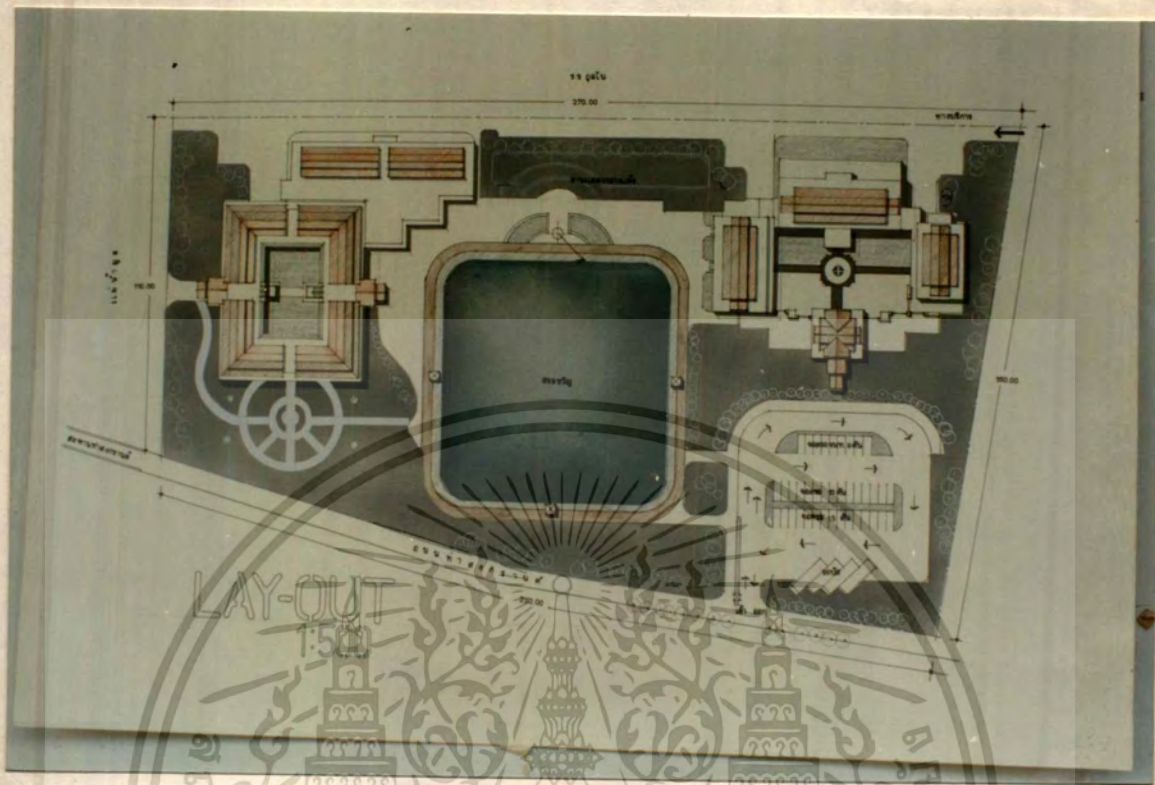
รูปที่ 24 แนวความคิดในการออกแบบ

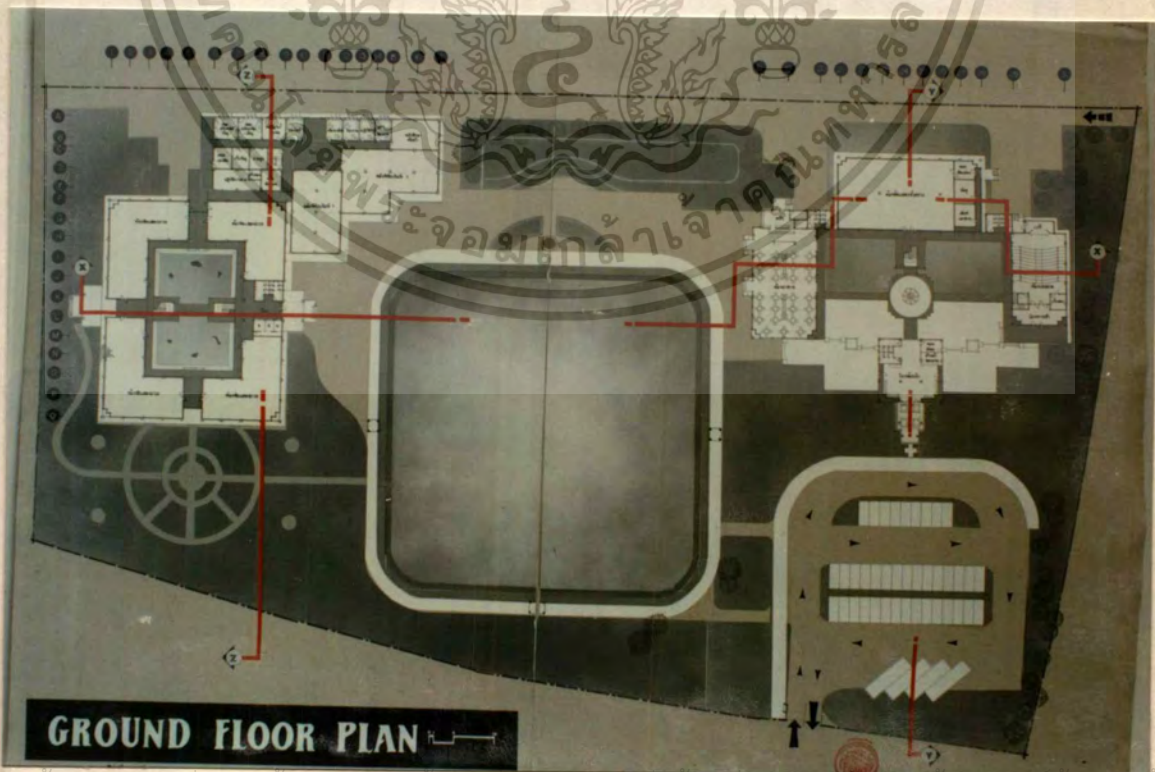
รูปที่ 25 แนวความคิดในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3 ภาพถ่ายการออกแบบและหุ่นจำลอง

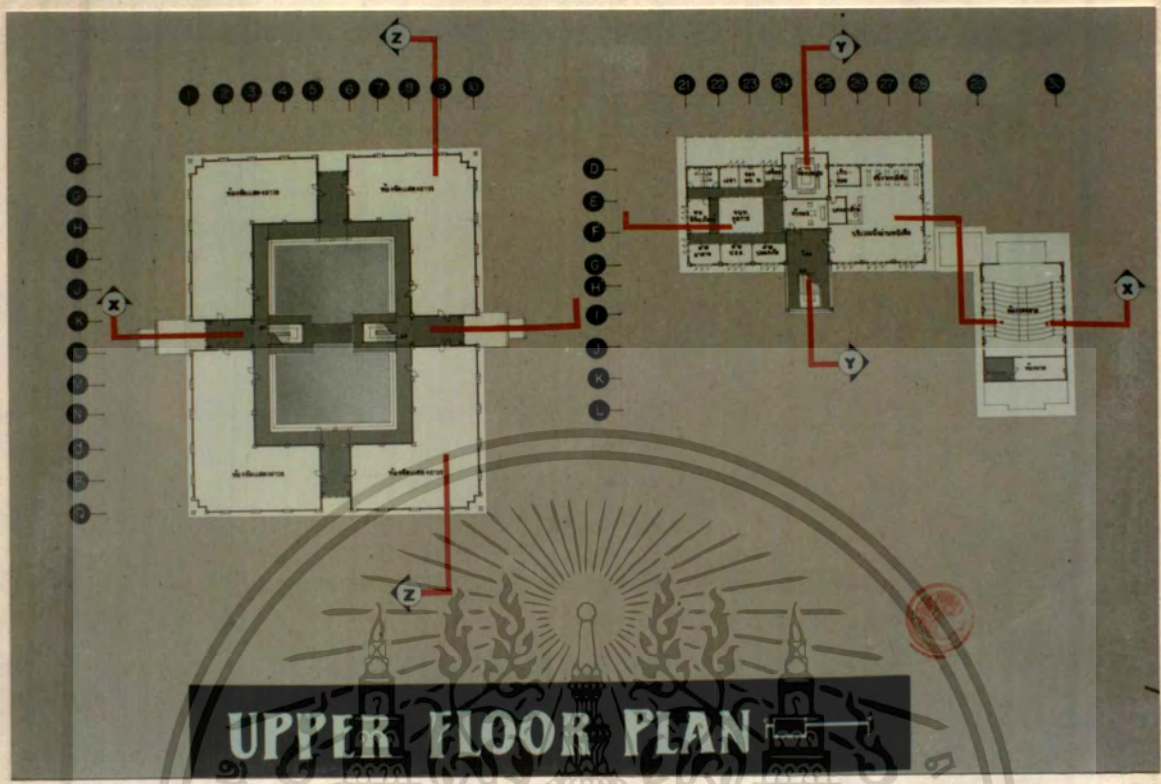

รูปที่ 26 ผังบริเวณ

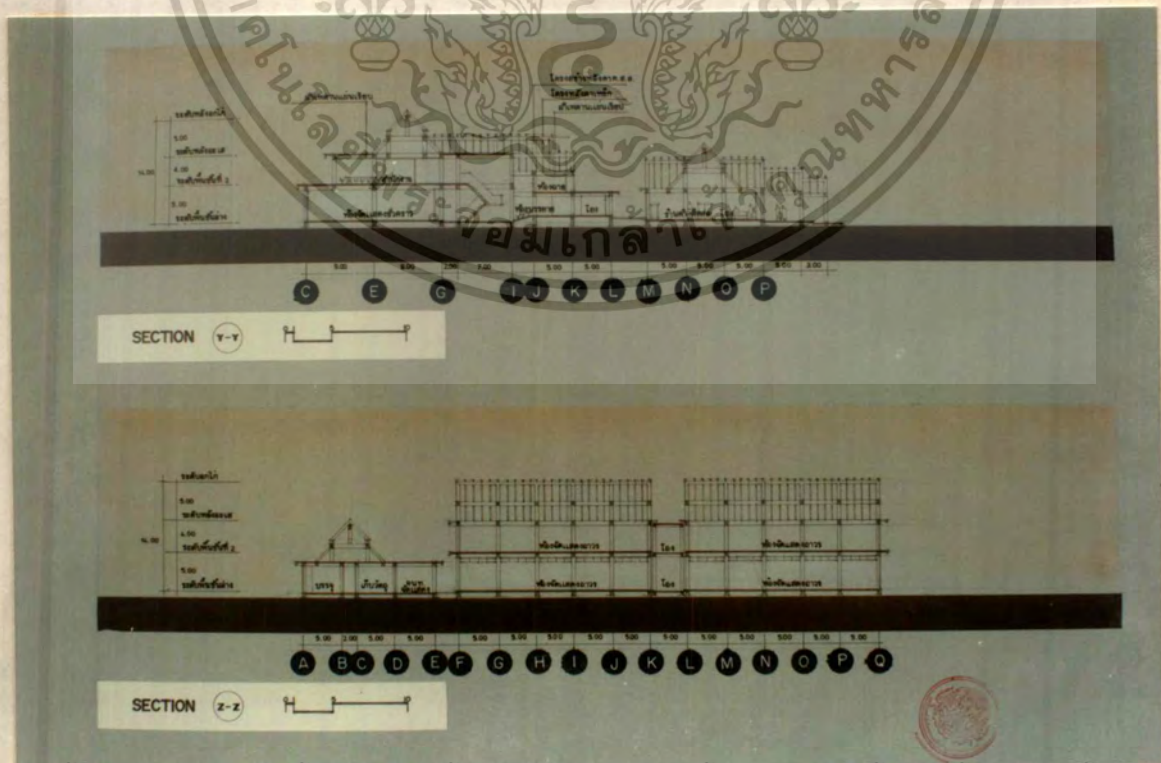
รูปที่ 27 แปลนพื้นที่ชั้นล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

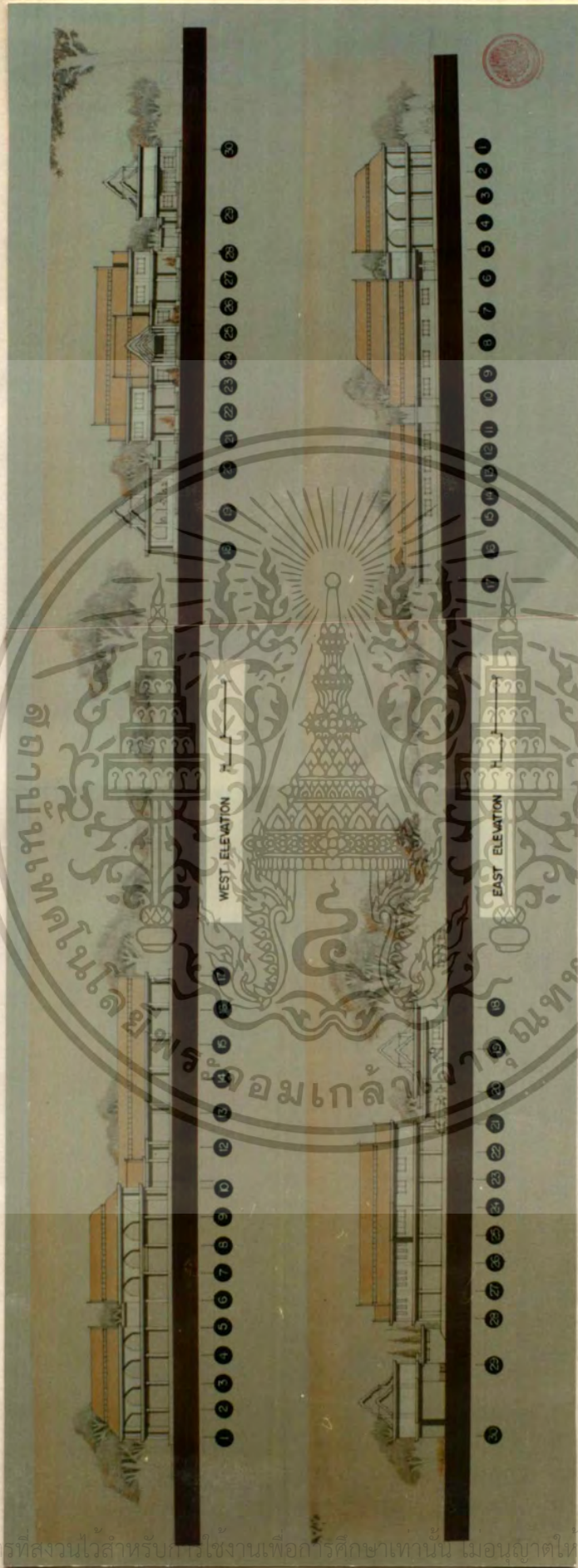
UPPER FLOOR PLAN

รูปที่ 28 แปลนพื้นชั้นบน

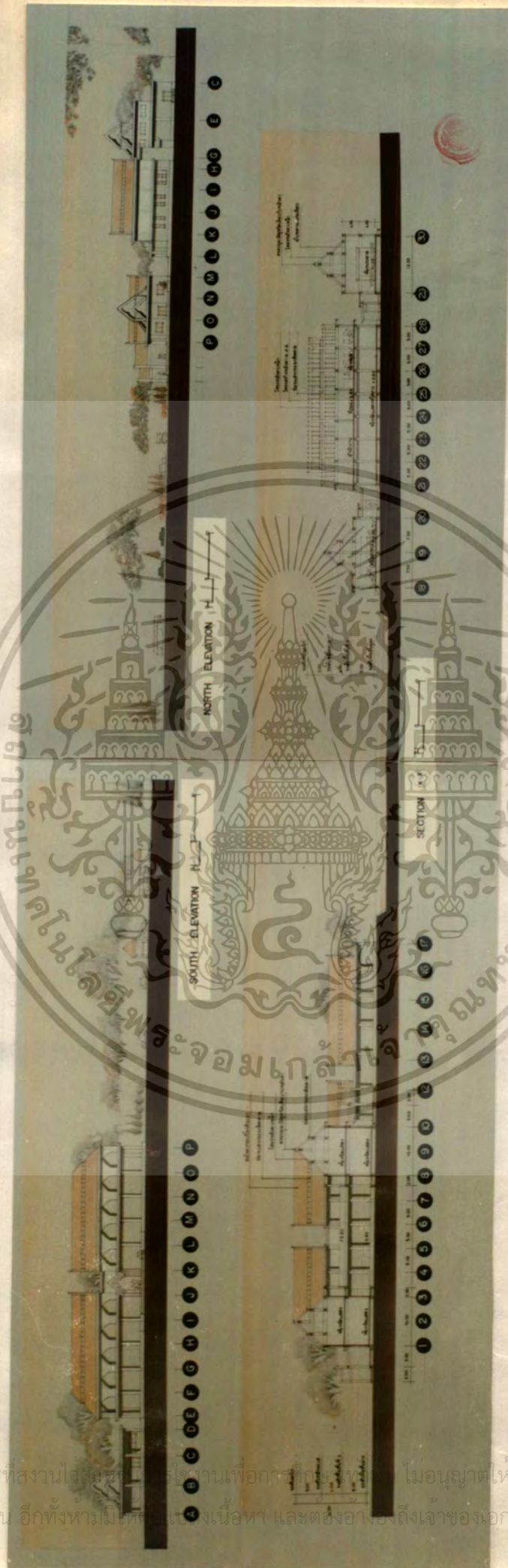
รูปที่ 29 รูปตัดตามขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 -ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 31 รูปด้านทิศตะวันตก - ตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับเก็บใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

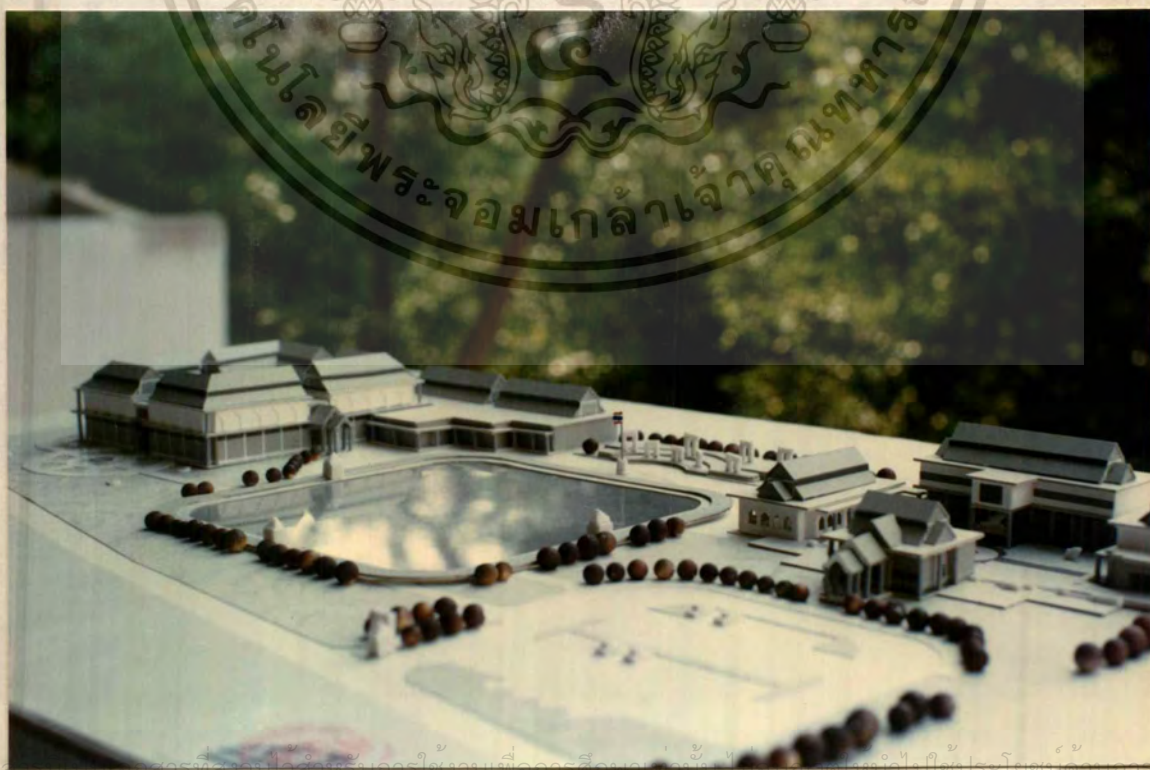
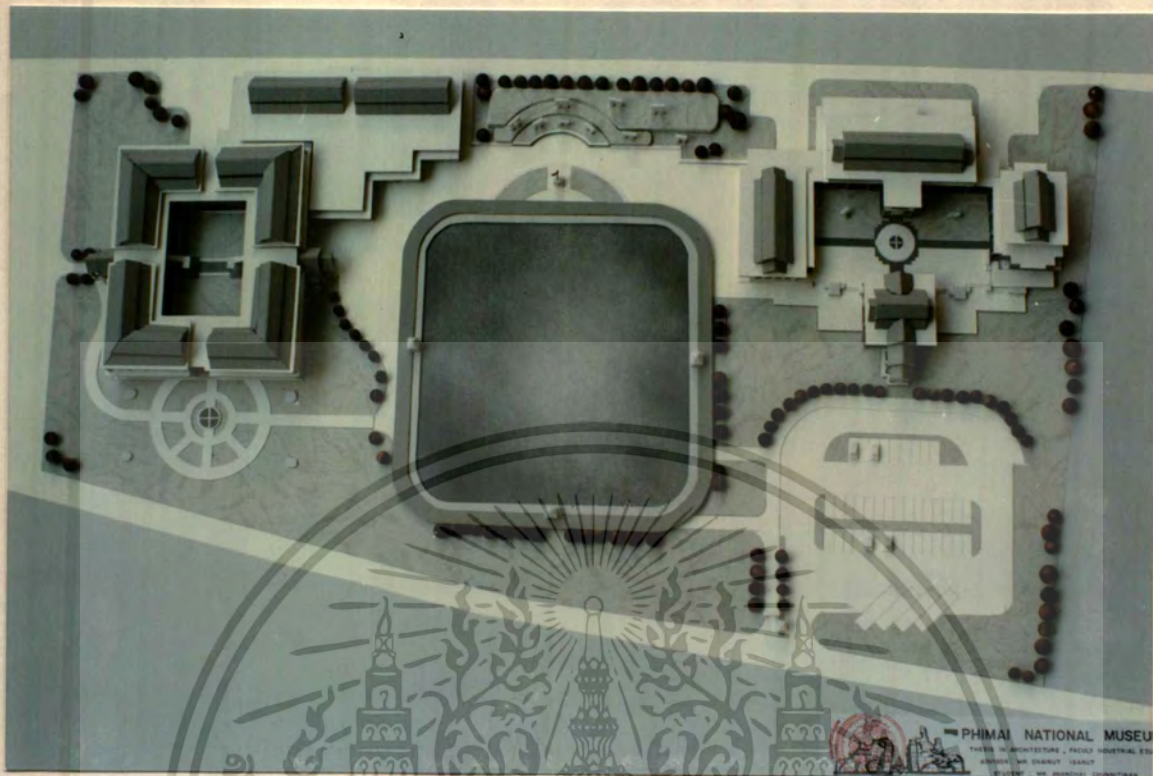
รูปที่ 32 รูปด้านทิศเหนือ - ใต้ . รูปตัดตามยาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีการเผยแพร่เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

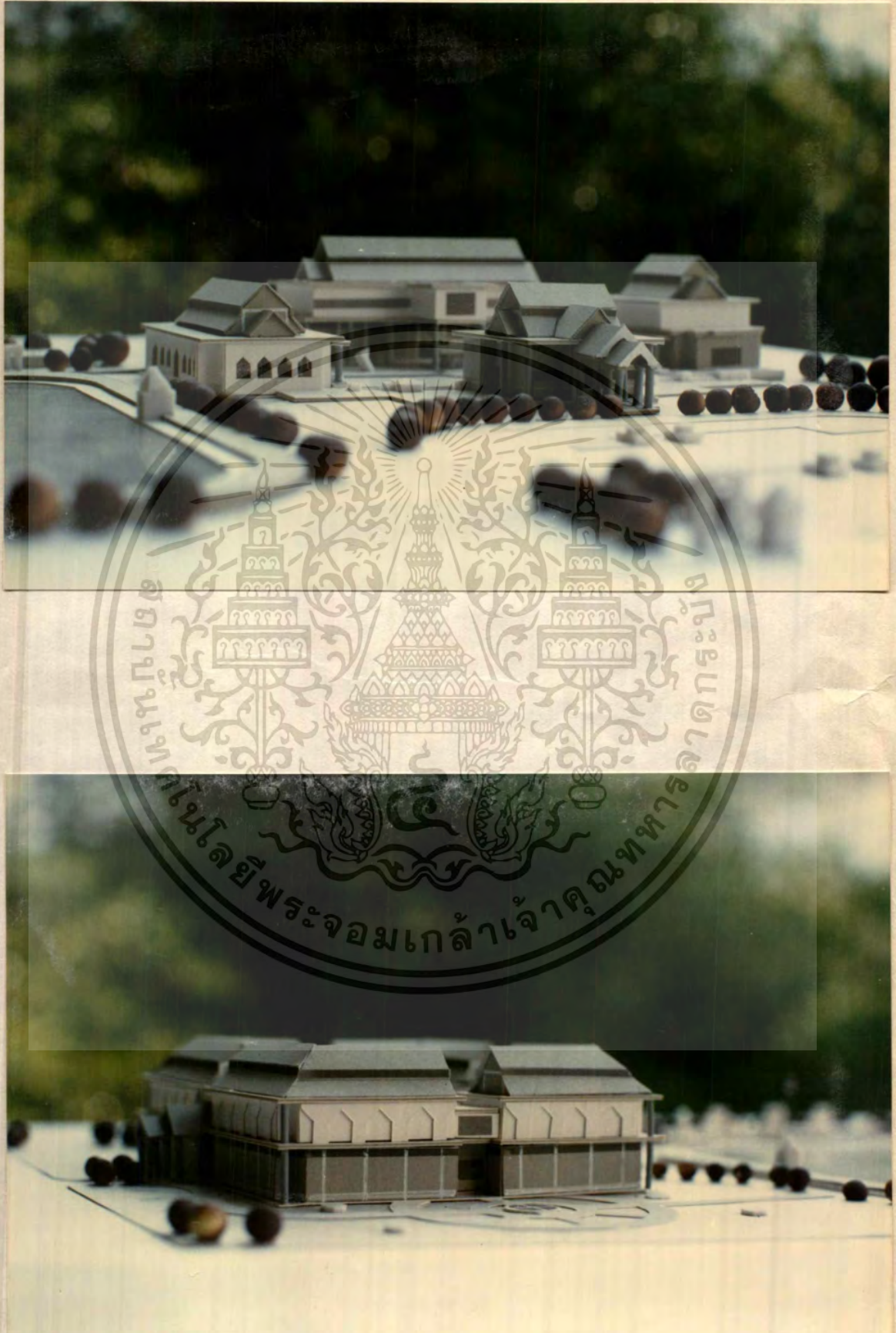

รูปที่ 30 ทัดนียบภาพภายนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนั้นเอกสารที่ส่งนั้นไม่ได้มีการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น แต่มีจุดมุ่งหมายไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
 .ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

- โครงการ "พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย" เป็นโครงการที่เกิดขึ้น โดยนโยบายของกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร
  - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย ถือเป็นพิพิธภัณฑ์ระดับภาค เป็นศูนย์กลางของพิพิธภัณฑ์สถานในเขตอีสานใต้ มีการดำเนินการตามหลักพิพิธภัณฑ์สถานวิทยา ดังนั้นการศึกษาและการออกแบบโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย นอกจากศึกษาตามแนวทางกิจการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติของประเทศไทยแล้ว ในการออกแบบใช้การเทียบเคียง และให้เป็นที่ไปตามหลักการพิพิธภัณฑ์สากล เช่น ลักษณะการออกแบบห้องจัดแสดงหรือส่วนบริการต่าง ๆ ภายในพิพิธภัณฑ์
    - การศึกษาคำนวณงบประมาณโครงการ เป็นการศึกษาตามระบบโครงสร้างงบประมาณราชการ สำหรับอาคารพิพิธภัณฑ์ งบประมาณโครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย 24,000,000 บาท เป็นงบประมาณจากโครงการอีสานเขียว 19,000,000 บาท และงบประมาณจากกองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเอง 5,000,000 บาท
    - การออกแบบสถาปัตยกรรม เป็นการออกแบบโดยศึกษาข้อมูลในด้านนโยบาย สังคม เศรษฐกิจ กายภาพ โดยเน้นด้านกายภาพ การออกแบบเริ่มตั้งแต่การศึกษาวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ, ลักษณะกิจกรรม, วัตถุประสงค์ของโครงการ, แนวความคิด เกี่ยวกับคติความเชื่อในการออกแบบปราสาทหินพิมาย นำข้อมูลเหล่านี้มาประมวลสู่แนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สามารถตอบสนองประโยชน์ใช้สอยได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีความงามของอาคารที่สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมที่ทรงคุณค่าในอดีต

6.2 ข้อเสนอนี้

- องค์ประกอบอาคารพิพิธภัณฑ์ มีส่วนที่สามารถกำหนดได้ตายตัวแน่นอนตามหลักวิชาการพิพิธภัณฑ์ และส่วนที่ไม่สามารถกำหนดได้แน่นอน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของแต่ละพิพิธภัณฑ์ จึงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของพิพิธภัณฑ์แต่ละแห่ง เป็นสำคัญ
- อาคารพิพิธภัณฑ์ เปรียบเสมือนศูนย์วัฒนธรรม ดังนั้นจึงควรแสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น อย่างชัดเจน
- อาคารพิพิธภัณฑ์ ควรให้ความสำคัญแก่เทคนิคการจัดแสดง การออกแบบสถาปัตยกรรมอาคารจัดแสดงต้องมีลักษณะเด่น สามารถดึงดูดผู้เข้าชม และตอบสนองความทันสมัยของสื่อที่ใช้ในการจัดแสดงได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรุงเทพฯ. จำกัศ. ธนาकर. ลักษณะไทย พิมพ์ครั้งที่ 1. เล่มที่ 1
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2525
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. แผนพัฒนาการท่องเที่ยว จ.นครราชสีมา "ม.ป.ท.", 2528
- จิรา จงกล. พิพิธภัณฑ์สถานวิทยา พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท อัมรินทร์, 2532
- จ.นครราชสีมา. สำนักงาน. บรรยายสรุปขอรายการ จ.นครราชสีมา ปี 2532
- นิคม มุสิกคามะ และคณะ. วิชาการพิพิธภัณฑ์ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521
- วิโรจน์ นิตถนะวัฒน์. การจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบงานสถาปัตยกรรม
"ม.ป.ท.", 2530
- ศรีศิกร วลีโลกม. นำเที่ยวพินายและโบราณสถาน จ.นครราชสีมา กรุงเทพฯ :
กรมศิลปากร, 2503
- วิวัฒน์ชัย บุญศักดิ์. การท่องเที่ยวเนื่องกับการอนุรักษ์เพียงใด. จุลสาร ท.ท.ท. :
2532.
- ศิลปากร. กรม. กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ. พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในประเทศไทย
กรุงเทพฯ : บริษัท อัมรินทร์, 2532
- ศิลปากร. กรม. กองโบราณคดี. อุทยานประวัติศาสตร์พินาย กรุงเทพฯ : จัดพิมพ์โดย
ฝ่ายวิชาการ, 2532
- ศิลปากร. กรม. กองโบราณคดี. โบราณคดีสี่ภาค กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัตถศิลป์,
2531

อรศิริ ปาณินท์, ที่ว่างทางสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,
 กรุงเทพฯ ; โรงพิมพ์วิทยาลัยธรรมศาสตร์, "ม,ป,ป."

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้